

Nekateri pozabili na sprejete obveznosti

Gradnja HE Vrhov

SEVNICA — Potem ko je zmanjkalo denarja za dograditev Hidroelektrarne Vrhov in so se dela na vrhovskem objektu močno upočasnila, če ne celo zaustavila, so nastale dodatne težave. Odpravljamo jih po najboljših možnostih, sporoča dopis, s katerim so se Savske elektrarne Ljubljana odzvale na sklep, ki ga je pred časom na predlog izvršnega sveta potrdila sevnica občinska skupščina. Sklep zahteva od investitorja HE Vrhov, da mora seznanjati občino Sevnica in krajevno skupnost Loka z vsemi ključnimi informacijami glede elektrarne. Savske elektrarne v nadaljevanju med drugim sporočajo glede stanovanjske hiše Čirnski, da po projektu in lokacijskem načrtu ni pod vplivom hidroelektrarne.

Vse so znova pregledali in raziskali in ni razlogov, da bi hišo odstranili. Po zavezitvi Save jo bodo redno opazovali in poskrbeli za varnost, če bo to potrebno. Investitor Savske elektrarne bo pri graditvi HE Vrhov izpolnil vse svoje obveznosti po lokacijskem načrtu za HE Vrhov. Ni pa odgovoren glede obveznosti drugih investitorjev, ki so se pred sprejetjem tega odloka obvezali za širšo ureditev prostora zunaj vpliva elektrarne.

Z drugimi besedami povedano: Savske elektrarne na njihovo ravnanje tudi nimajo vpliva. V Savskih elektrarnah ocenjujejo, da drugi investitorji v novih razmerah nimajo namena opraviti svojih obveznosti. »Predvsem se to nanaša na cestno in vodno gospodarstvo ter onesnaževalce reke Save in njenih pritokov.« Tako so v omenjeni svoj dopis zapisali v Savskih elektrarnah.

M. LUZAR

Slovenski častniki so še potrebni

Za krepitev slovenske obrambne sposobnosti je nujna tudi dobra organiziranost slovenskih častnikov — Pričenja se podpisovanje pristopnih izjav

NOVO MESTO — Bivša organizacija Zveza rezervnih vojaških starešin je imela pri krepitev slovenske obrambne sposobnosti veliko vlogo in gotovo ne gre zanemarjati tudi pomembnega prispevka njenih članov v slovenski osamosvojitveni vojni, vendar pa je treba priznati, da je v zadnjem času, potem ko se je preimenovala v Zvezo častnikov Slovenije, njena dejavnost zlasti v Novem mestu precej zamrla. Vzrokov je verjetno več, med poglavitne pa lahko štejemo dejstvo, da je organizacija ostala brez poklicnega sekretarja, ki je zdaj zaposlen v TO, in pa to, da nova organiziranost še ni prodrla med članstvo.

Sekretar Brane Džukič se je odločil, da bo občinsko Zvezo častnikov Slovenije zdaj spet postavil na noge. Za to je dobil vso podporo v predsedstvu, v izvršnem svetu občine in na občinskem sekretariatu za obrambo, kjer so mu odstopili prostor za ta namen. Zveza rezervnih vojaških starešin je v novomeški občini štela 27 krajevnih odborov, v katere je bilo včlanjenih kar 2.300 članov. In koliko članov bo imela zdaj

Zveza častnikov Slovenije?

»Po zakonu in statutu naj bi bili poslednji člani Zveze častnikov Slovenije le tisti častniki, ki bodo prostovoljno podpisali izjavo, da ostajajo oziroma vstopajo v to organizacijo. S tem bodo sprejeli tudi statut organizacije, dolžnosti, obveznosti in pravice, ki iz tega izhajajo. Od dneva te objave se bodo lahko tako stari kot novi člani oglasili v dopoldanskem času pri meni v pisarni na

Brane Džukič

Sekretariatu za obrambo in podpisali omenjeno izjavo, v popoldanskem času pa bom obiskoval bivše krajevne organizacije in se z njimi dogovarjal. Računam, da bomo večino teh ponovno aktivirali, saj so bile nekatere zlasti izvenmestne organizacije svoj čas res zelo delavne. Predvidevam, da bo organiziranost sledila dosedanjim krajevnim zamoupravi, morda pa bi bilo še časoma logično slediti tudi mejam sedanjih pokrajinskih štabov,« pravi Brane Džukič; ki bo pri TO vzel nekaj tednov dopusta in se posvetil samo organiziranju ZČS. Člani, ki bodo z izjavo potrdili članstvo v organizaciji oziroma k njej pri-

stopili, bodo plačali simbolično članarino, prejeli bodo člansko izkaznico in značko, sprejeli pa bodo tudi obveznost, da bodo sledili programu dela, ki izhaja iz republiškega programa in ni obsežen niti naporen. V bistvu gre za ohranjanje že pridobljenih veščin in za seznanjanje z novostmi v stroki. Vsekakor bo Zveza častnikov Slovenije, ki naj

• **Letošnji spomladanski občinski delovni program ZČS naj bi startal aprila. Obsegal bo enournno predavanje o novi obrambni vlogi Slovenije v današnji Evropi in predavanje o protioleptni borbi ter izbor opreme in sredstev zanjo. Vse skupaj naj bi obnem z malico trajalo približno pet ur.**

bi združevala aktivne in rezervne vojske in policijske častnike, tudi v novi slovenski državi imela pomembno vlogo, zlasti ker vemo, da popolnih šol za izobraževanje častnikov pri nas verjetno še dolgo ne bo.

T. JAKŠE

POTEGUJEJO SE ZA REPUBLIŠKI DENAR

BREŽICE - Občina Brežice bo za leto 1993 na razpis za pridobitev republiških sredstev za komunalno infrastrukturo prijavila več programov. Izvršni svet je že sprejel sklep, da s področja vodooskrbe prijavi izgradnjo vodovodnega sistema za Jesenice na Dolenjskem in Veliko Dolino ter vodovoda na Bizejskem. Na področju zbiranja in čiščenja javnih odpadnih voda bodo kandidirali s programom izgradnje kanalizacijskega zbiralnika od Šromiljice do čistilne naprave v Trnju in zbiralnika od Hrastine do čistilne naprave v Trnju. Na republiška sredstva računajo tudi pri izgradnji centralnega odlagališča komunalnih odpadkov in plinskega omrežja mesta Brežice s priključkom na glavni vod.

CORPUS DELICTI PRI SLONU

NOVO MESTO - Danes, v četrtek, 4. marca, se bo Novomeščanom predstavila novomeška umetnica Irena Čelič. Najprej v galeriji Pri slonu, kjer bo ob 19. uri razstava njenih slik z naslovom "Tisočere podobe", potem pa ob 22. uri še v Domu kulture s plesno improvizacijo "Plesala je z luno". Vstop je prost.

• **Rotim vas pri Kristusovem smiljenju, pomislite na možnost, da se morda motite. (Cromwell)**

• **Zrel je, kdor samega sebe ne vara več. (Doderer)**

• **Mi smo miselno še v socializmu, glede na "uspehe" pri njegovem uničenju pa bomo šli v večji ekonomski individualizem po najbolj boleči poti, množični brezposelnosti in bedi delavstva. (Bajt)**

neralni direktor Bajželj je poudaril, da premestitev ne pomeni zapiranja teh delovnih mest, ampak naj bi bila v korist

• **Novi direktor TPE na Račjem selu, Miodrag Todorovič, pravi: »Sedaj imamo dovolj naročil in s tem tudi dela. Za zaposlene v proizvodnji se delo ni nič spremenilo, novo vodstvo pa se bo trudilo, da dela tudi v prihodnje ne bo zmanjkalo.« Kljub pojasnilom in ustnim zagotovilom, da se za delavce ni nič spremenilo, ki so jih dobili od generalnega direktorja Bajžlja in novega direktorja Todoroviča, pa je v delavcih še vedno bojazan in nezaupanje.**

celotnemu sistemu Novolesa, zato tudi delavci na Račjem selu ne bodo ostali brez dela.

J. DORNIŽ

Nova porodnišnica po delih

Za dokončanje porodnišnice potrebnih še 30 milijonov mark — Država bo dala 1 milijon DEM

NOVO MESTO — V skladu z razpoložljivimi sredstvi je bila nadomestna zgradba novomeške porodnišnice in ORL oddelka do konca lanskega leta zgrajena do tretje gradbene faze. Dokončali so tudi najnujnejšo zunanjo ureditev s kanalizacijo, prvo fazo rekonstrukcije kotlovnice za prehod na zemeljski plin in energetski objekt. Za vse do sedaj narejeno je bilo porabljenih 7,3 milijona mark. Več kot polovico tega denarja, 57 odst., je bilo zbrane za novomeškim samoprispevkom.

Zaradi težav z zagotavljanjem denarja bo gradnja nadomestne dolenjske porodnišnice v Novem mestu še naprej potekala po fazah. Sedaj jo bodo nadaljevali s postavljanjem predelnih sten in z grobo napeljavo instalacij, za kar je bil objavljen razpis v vrednosti 130 milijonov tolarjev. Za dokončanje celotne investicije bo po oceni Smelta, ki vodi inženiring, potrebno zagotoviti še skoraj 30 milijonov mark, medtem ko bi bila sama preselitev porodnišnice, ginekologije in ORL v nove prostore možna s 17,5 milijona markami.

Ocena potrebnih sredstev daje vedeti, da bodo z nadaljevanjem gradnje novomeške porodnišnice še precejšnje težave. Zato ni nič čudnega, da so delegati novomeške bolnišnice v občinski skupščini že predlagali, da bi novomeški samoprispevek podaljšali, ko se bo zdajšnji maja prihodnje leto iztekel. Samoprispevek je bil že doslej najpomembnejši vir za financiranje gradnje, do

konca maja 1994 pa naj bi z njim zbrali še okrog 2,55 milijona nemških mark. Še vedno je v igri tudi prodaja zdajšnje bolnišnišnice kompleksa na levem bregu Krke, katerega vrednost je ocenjena na 6,5 milijona mark. Žal prave-

• **Čeprav se je sistem zdravstvenega varstva v Sloveniji močno spremenil, Novo mesto oz. dolenjski in belokranjski ljudje upravičeno pričakujejo, da bo investicija, ki je bila nesporno potrjena kot potrebna in upravičena, dokončana z vseslovensko pomočjo, kot so bile doslej vse podobne investicije v Sloveniji. Lanj je bilo dogovorjeno, da bo republiško ministrstvo za zdravstvo za gradnjo zagotovilo en (cel) milijon mark. Prvo nakazilo je prišlo ob koncu leta, znašalo pa je slabih 14 milijonov tolarjev oz. 228 tisoč mark. Na razliko še čakajo. Brez dvoma se problematiki gradnje nadomestne novomeške porodnišnice tudi zaradi tega med jutrišnjim obiskom slovenskega ministra za zdravstvo dr. Božidarja Voljča v Novem mestu ne bo dalo izogniti.**

ga kupca ni in ni. Nekaj se jih zanima le za stavbo nekdanje rehabilitacije, vendar zaenkrat vztrajajo pri prodaji celotnega kompleksa. S predstavniki sosednjih občin dlje od ugotovitev o najnem nadaljevanju gradnje niso prišli in verjetno tudi ne bodo.

Z. L.-D.

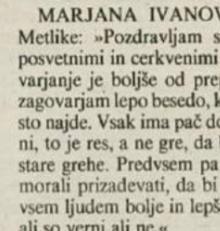
naša anketa

Cerkev že preblizu državi?

Ali je bilo dejstvo, da je novi slovenski zunanji minister Lojze Peterle tudi prvak SKD, odločilno, da je bila ministroma prva pot po zasedbi stolčka v Rim, k sveti stolici? Gotovo, vsaj deloma, čeprav ne gre zanikati, da so se odnosi med Cerkvijo in državo v Sloveniji po spremembi sistema močno otoplili, kar je potrdil tudi nedavni obisk predsednika Milana Kučana pri papežu. Vernost in njeno izkazovanje ni več prepreka za pomembnejši položaj v družbi, raje obratno. Teološka fakulteta je postala spet del univerze, Cerkev ustanavlja tretjo srednjo šolo. Osnovna šola naj bi bila laična, a kdo ve, če ne bodo nastale zasebne krščanske osnovne šole, na vidiku pa so tudi krščanski vrtci. Cerkev se zavzema za uvedbo pouka o verah v šole, a kdo ve, če iz v še prijaznejših časih ne bi nastal verouk. Obnova in gradnja cerkva dobiva že takšne razsežnosti, da ji nasprotujejo celo posamezni duhovniki. Kljub spremenjenim razmeram se naval na cerkvene klopi namreč ni bistveno povečal, saj so jih zares, ne pa iz koristoljublja, verni, polnili že v manj prijaznih časih. Cerkev dobiva nazaj gozdove in drugo premoženje. Bomo zaradi preteklega pol stoletja bolj papeški od papeža oz. bolj evropski od Evrope pri urejanju prihodnjega položaja Cerkev in odnosov med Cerkvijo in državo? Na to, da bi si obe zares prizadevali, da bi vsi ljudje živeli bolje in lepše, pa bomo tako ali tako verjetno še čakali.

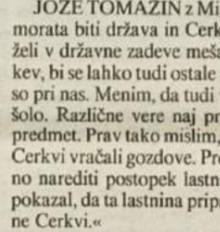
MARTIN JANŽEKOVIČ, predsednik skupščine občine Črnomelj: »V črnomeljski občini nikoli nismo imeli napetih odnosov s Cerkvijo, zato me sodelovanje Slovenije s cerkvenimi oblastmi v Vatikanu ne preseca. Naša občinska oblast je imela s Cerkvijo vedno strpne odnose, tudi takrat, ko je bilo to morda še tvegano, in to s predstavniki vseh verskih skupnosti v občini, ki jim pripravimo že tradicionalna srečanja. Te odnose bomo v prihodnje še utrjevali.«

MARJANA IVANOVIČ, obrtnica iz Metlike: »Pozdravljam sodelovanje med posvetnimi in cerkvenimi oblastmi. Dogovarjanje je boljše od prepiranja. Nasplo zagovarjam lepo besedo, ki vedno lepo mesto najde. Vsak ima pač dobre in slabe strani, to je res, a ne gre, da bi si sedaj očitali stare grehe. Predvsem pa bi si obe oblasti morali prizadevati, da bi bilo v prihodnje vsem ljudem bolje in lepše, ne glede na to, ali so verni ali ne.«

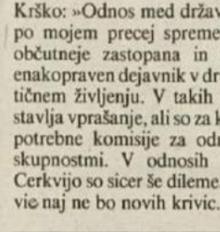
FRANC BEZJAK, direktor razvojnega sektorja pri podjetju Vito Brežice: »Po mojem mnenju so odnosi z verskimi skupnostmi zdaj bistveno boljše, kot so bili. Prepričan sem, da se Cerkev ne sme vmešavati v politiko, politika pa mora Cerkev pustiti pri miru. Predvsem pa tisti, ki izpovedujejo vero, ne bi smeli biti v nobenem smislu šikanirani. Mislim, da so odnosi sedaj precej korektni, tudi na lokalni ravni.«

JOŽE TOMAŽIN z Mirne: »Menim, da morata biti država in Cerkev ločeni. Če se želi v državne zadeve mešati katoliška cerkev, bi se lahko tudi ostale vere in ločine, ki so pri nas. Menim, da tudi verouk ne sodi v šolo. Različne vere naj predstavijo ustrezen predmet. Prav tako mislim, da ni prav, da bi Cerkvi vračali gozdove. Prej bi bilo potrebno narediti postopek lastninjenja, ki pa bi pokazal, da ta lastnina pripada vernikom in ne Cerkvi.«

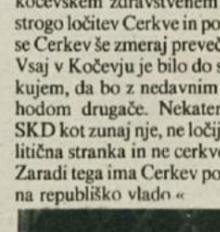
MIRKO GRADIŠAR, kmetovalec iz Štrita: »Odkar je sprememba sistema, so se odnosi med državo in Cerkvijo otoplili. Državljanom na primer ob praznikih javno čestita tudi nadškof. Prav je, da imamo versko svobodo, kot je menda svoboda misli in govora. Država ne more predpisati vere in tudi verouk naj bo svobodna izbira. Če bi bil obvezen, kaj bi ob tem čutili tisti, ki niso verni, ali tisti, ki niso katoliške vere?«

VILI MANČEK, direktor M-Prekrbe Krško: »Odnos med državo in Cerkvijo je po mojem precej spremenjen. Cerkev je občutneje zastopana in upoštevana kot enakopraven dejavnik v družbenem in političnem življenju. V takih razmerah se zastavlja vprašanje, ali so za komuniciranje še potrebne komisije za odnose z verskimi skupnostmi. V odnosih med državo in Cerkvijo so sicer še dileme. Pri odpravi krivice naj ne bo novih krivic.«

LIDIJA ANDOLJŠEK, delavka v ribniškem Inlesu: »V cerkvi je preveč politike. Te imamo dovolj že po televiziji in povsod drugod in je ni treba vpletati še med verske obrede. Maša naj služi le svojemu pravemu namenu. Tudi v politiki je preveč čutili vpliv Cerkev. Prej se ni nikoli toliko vmešavala v politiko in tako je bilo tudi prav. Mnenja sem, da bi morala biti politika zase, Cerkev pa zase.«

DR. NATAŠA ŽILEVSKI, zdravnica v kočevskem zdravstvenem domu: »Sem za strogo ločitev Cerkev in politike. Mislim, da se Cerkev še zmeraj preveč meša v politiko. Vsaj v Kočevju je bilo do sedaj tako. Pričakujem, da bo z nedavnim župnikovim odhodom drugače. Nekateri ljudje, tako v SKD kot zunaj nje, ne ločijo, da je SKD politična stranka in ne cerkvena organizacija. Zaradi tega ima Cerkev posreden vpliv tudi na republiško vlado.«

JOŽE TORI, župnik iz Otočca: »Odnosi med Cerkvijo in državo niso bili nikoli tako slabi, da bi bilo potrebno biti plat zvona. Potrebno je ločevati politične stvari od Cerkev. Tistih, ki krščansko miselnost izrabljajo za svoje politične cilje, cerkev ne bi smela podpirati. V cerkvi sedaj ni nič več ljudi, kot jih je bilo v »rdečih« časih. V cerkvenih klopih si sicer želimo predvsem vernikov, ki pri nas iščejo resnico, ne pa tistih, ki so prišli v naše vrste zato, ker so spremenili barvo.«

Menjava v korist vsega Novolesa

Generalni direktor Novolesa Bajželj pravi, da premestitev direktorja Novolesovega podjetja TPE na Račjem selu ne pomeni zapiranja tovarne

RACJE SELO — Presniji teden so delavci Novolesovega podjetja Tovarna ploskovnih elementov (TPE) na Račjem selu napovedali stavko, če jim generalni direktor Milan Bajželj ne pojasni, zakaj je prišlo do hitre premestitve njihovega direktorja Ivana Šegina, zvedeli so tudi, da naj bi premestili tudi njihovega vodjo proizvodnje. Do stavke, ki so jo napovedovali, ni prišlo, saj so se dogovorili za sestanek z Bajžljem, ki pa ni prišel na Račje selo, ampak se je s predstavnikami delavcev in vodilnimi možni trebanjske občine pogovarjal na občini.

Predstavniki delavcev oz. sindikata iz TPE-ja so povedali, da se bojijo, da se za naglo kadrovske spremembe skriva še kaj več, kajti niso še pozabili, da jih je prav Novoles pred leti spravil v stisko. Poudarili so svojo skrb, da bi 100-članski kolektiv ostal brez dela, še posebej sedaj, ko so za svoje proizvode našli tudi tuji trg. Bajželj jim je odgovoril, da niso nikoli razmišljali o omejevanju programa ali zapiranju tovarne na Račjem selu, saj se je tovarna izkazala kot perspektivna. Vendar vsem Novolesovim podjetjem ne gre tako dobro, npr. podjetje Novi ambienti v Straži, na ka-

terega se vežejo skoraj vsa ostala Novolesova podjetja, je v težavah. Da bi ga rešili, bo njegovo vodstvo prevzel nekdanji direktor na Račjem selu Ivan Šegina, ker se je tudi pri reševanju TPE-ja zelo dobro izkazal. Predsednik trebanjskega IS Jože Rebolj je dejal, da imajo v občini veliko obratov, ki imajo svoje sedeže izven občine, in izkušnje kažejo, da, kadar matične firme zaidejo v težave, pustijo najprej na cedilu obrate na obrobju. Dodal je še, da je v trebanjski občini več kot 600 brezposelnih, in če bi se jim pridružil še 100, bi bilo v občini že več kot 14-odst. brezposelnost. Ge-

likovni ustvarjalci - prva se bo na začetku aprila predstavila akademska slikarka Ana Krašna. Prav tako so Gradčani Mariborčane povabili na srednjeevropski kulturni simpozij "Umetnost in izobrazba za Evropo", ki bo v gradu Seggau nedaleč od Lipnice in na katerem bodo prvič sodelovali tudi predstavniki Maribora oziroma Slovenije.

V zadnjem času vse bolj uspešno sodelovanje razvijata tudi mariborska in graška univerza, prav tako pa je vse več sodelovanja med gospodarskimi zbornicama za Podravje in avstrijsko Štajersko.

V mesecu marcu bosta v Mariboru še dva pomembna dogodka za vključevanje Mariborčanov v evropsko družbeno življenje. Najprej bo v sredini meseca ustanovljen in vključen v mednarodno združenje mariborski Rotary klub, v drugi polovici meseca pa bo 28 podjetnih Štajerk ustanovilo ženski Soroptimistični klub, ki bo tako po ustanovitvi sprejel v mednarodno združenje Soroptimist international. Na koncu velja poudariti, da je civilna pobuda Mariborčanov in njihovo povezovanje z ljudmi in ustanovami civilne družbe v Evropi, ki teče mimo vseh državnih ustanov in utečenih diplomatskih kanalov, prav tako pomembno kakor mednarodna politika slovenske države. Ali ne pravi rek, da niso diplomati, pač pa običajni ljudje najboljši ambasadorji svojega naroda v svetu?

TOMAŽ KŠELA

Mariborsko pismo

Običajni ljudje kot najboljši ambasadorji

Maribor se odpira

MARIBOR - Mariborčani v teh dneh na stečaj odpirajo vrata v Evropo. Skoznje ne vstopajo v sosednje in druge evropske države samo politiki, gospodarstveniki in diplomati, pač pa tudi povsem "običajni ljudje".

Velikemu številu Mariborčanov je v zadnjih dveh letih pomagala pri vključevanju v kulturno, znanstveno in družbeno življenje Evrope mariborska Evropska hiša, ki tudi pri nas organizira vrsto mednarodnih srečanj. V teh dneh je Maribor obiskal tudi podpredsednik mednarodnega združenja Evropskih hiš Vilibald Richter, ki se je z vodstvom mariborske Evropske hiše pogovarjal o kulturnem sodelovanju med evropskimi mesti ter še posebej med Mariborom in Gradcem. Tako se bodo v zgradbi Evropske hiše v strogem središču Gradca blizu opere začeli predstavljati mariborski

Od tam naprej vse odloči narava

Zdravko Mastnak: Vinski letnik 1992 kvečjemu »prav dober« — Vzorca so pokazali preveč sladkorja, saj je bilo sladkanje letos nepotrebno — Kaj bo spomladi?

LESKOVEC — »O letniku 1992 govorim kot o dobrem do prav dobrem letniku in nič več. Tisti slavospevi, da bo to odlično vino in ne vem kaj, so nepotrebni.« Tako ocenjuje lansko vinsko letino inž. Zdravko Mastnak, enolog in tehnolog pri Mercatorjevi Agrokombinativni poslovni enoti Vinogradništva — kleti v Leskovcu.

Inž. Mastnak omenja, da so po lanski trgatvi dobili v vinski klet v 3 mesecih v pregled čez dva tisoč vzorcev in v teh vinih so analitiki ugotovili precejšen ostanek sladkorja. »Vina so nepovrta. To je delno posledica suše, delno posledica neuporabljajanja žvepla v tehnologiji

že zelo pozni. Vsi tisti, ki so ugotovili, da jim po treh tednih do enega meseca vino ni prevrelo in so sami ali po nasvetu naše kleti v roku enega meseca dodajali kvasovke, so se lahko naredili kaj koristnega za vino. Toda danes je že vse bolj ali manj prepuščeno naravi. Zdjaj lahko ta sladka vina samo zažveplamo, jih držimo do pomladi, ko bodo temperature naredile svoje. Spomladi bodo ta

vina prefermentirala v normalna in se bo sladkor spremenil v alkohol ali pa se bo zgodila nezaželena fermentacija, se pravi, da se bodo pri spreminjanju sladkorja tvorile odvečne količine octnih

EN HRIBČEK BOM KUPIL...

Ureja: mag. Julij Nemanič

Vinski kamen

Če damo mlado vino za nekaj dni v hladilnik ali na nižjo temperaturo, se izločijo lepi kristalčki vinskega kamna. Z vinom teh kristalčkov ne želimo popiti, čeprav vemo, niso strupeni. Kupec, ki zahteva v steklenici popolnoma bistro vino, ima to pravico in tega se zaveda vsak kletar.

Vinski kamen je kalijeva sol vinske kisline, najzlahnejše od kislin v vinu. Kalij je tudi sestavni del vsakega naravnega vina, prav tako kalcij. Tudi kalcij se veže z vinsko kislino v sol in nastajajo kristali, toda največ je kalijevega vinskega kamna. Vinski kamen se po naravni poti izloča iz vina delno po končanem alkoholnem vrenju. Čim burnejše je vrenje, in čim večja so temperaturna nihanja, tem hitreje in večje so izločitve vinskega kamna. V cisternah z gladkimi stenami teče proces kristalizacije vinskega kamna počasneje kot v sodu z raskavimi stenami. Ako so vina skladiščena mesec ali dva pri nižjih temperaturah od 0 do 4° C, se pospešeno izloča vinski kamen. Ako kasneje ne skladiščimo vina na temperaturi pod + 8° C, ostanejo bistra, ne nastajajo kristalčki. Skladiščenje vina dva do tri mesece pri temperaturi 8 do 10° C tudi pomeni že skoraj stabilno vino, ni pa to jamstvo.

Stabilizirano vino glede na vinski kamen ostane stabilno le pod pogojem, da se ne menja pH, torej kislost vina. Ako vino doživi po stabilizaciji v sodu ali steklenici naraven biološki razkis vina, se pH poveča in pri nižji temperaturi zopet doživimo kristalizacijo v vinu. Pred stekleničenjem obvezno filtriramo vino razključno, z EK slojnicami. Ta,

fina filtracija zadrži tudi nekaj zaščitnih koloidov, ki preprečujejo ali zadržujejo kristalizacijo vinskega kamna.

Približno lahko preverjamo tudi učinek nizke temperature na vino oz. koliko se je izločilo vinskega kamna. Padec titracijske kisline za 1 g/l pomeni, da se je izločilo 2,5 g/l vinskega kamna.

Za preprečevanje kristalizacije vinskega kamna v steklenici obstaja najmanj 6 možnosti. Izločevanje vinskega kamna pred stekleničenjem vina povezano z drago tehniko, vendar so postopki zanesljivi. So pa naslednji:

1. podhlajitev vina pod 0° C in en teden vzdrževanja nizke temperature,
2. ohladitev na 0° C in dodatek fino zmletega vinskega kamna (kontaktni postopek),
3. s kationskim izmenjevalcem,
4. z amionskim izmenjevalcem,
5. z elektrodializo in obrnjeno ozmozo,
6. z dodatkom metavninske kisline; zakonsko je dovoljeno, s tem pri skladiščanju vina v hladnih skladiščih zadržimo vinski kamen v topni obliki od 6 do 9 mesecev.

Metavninska kislina se dobi na trgu. Dovoljena doza na 1 l vina je 100 mg metavninske kisline, kar pomeni 10 gramov na hektoliter vina. Hlajenje vina je drag postopek in zahteva veliko dela. Da bi vedeli, če je vino sposobno za stekleničenje, ga testiramo v hladilniku. Na 1 dcl vina dodamo alkohol, da ga pojačamo z 1 vol %. Temperatura v hladilniku mora biti -4° C. Vzorec držimo 4 do 8 dni in ga enkrat dnevno stresamo. Ako ne nastajajo kristali, je vino stabilno glede na vinski kamen.

Mag. JULIJ NEMANIČ

PREPOVED UVOZA GOVEDJ IN PRASICEV

LJUBLJANA - Od 1. marca velja prepoved uvoza in prevoza govedj, govejega mesa, surovin in izdelkov iz govejega mesa ter prašičev, svinjskega mesa, surovin in izdelkov iz prašičjega mesa, ki izvirajo iz Hrvaške. Prepovedan je tudi uvoz in tranzit navedenih živali in izdelkov, ki jih iz drugih držav prevažajo skozi Hrvaško. Vsa dovoljenja, ki so bila izdana, so razveljavili. Za omenjeno strogo prepoved se je Slovenija odločila potem, ko je veterinarska služba v Proseku prejela obvestilo o sumu, da je govedo iz Hrvaške okuženo s parkljevko in svinavko. Zaradi tega suma so v Sloveniji poostriili tudi nadzor v prometu z govedo živino in prašiči na sejmiščih.

ji in neuporabe vinskih kvasnic. Še moč navade je opravila svoje: skoraj vsak letnik doslej se je dosladkal, letos pa vinogradnikom tega ne bi bilo potrebno storiti, »je Mastnak opozoril na odvečno in celo škodljivo delo v lanskem in tudi še letošnjem kletarjenju.

Tako kletarjenje na pamet, kakršnega omenja Mastnak, je tokrat dalo veliko neprevrtenih vin z določenimi bakterijami. Vsega hudega očitno še ni konec. »Na pomlad pričakujemo, da se bo ob dvigu temperatur velik del nepovrtenih vin pokvaril. Vina se bodo v mnogih primerih skisala in jih ne bo možno uporabljati. Da bi se to popravilo, smo

TEKMOVANJE "MLADI IN KMETIJSTVO"

STUDENEC, TRŽIŠČE - Kmetijska svetovalna služba Sevnica priredi jutri, 5. marca, na Studencu občinsko tekmovanje "Mladi in kmetijstvo". V znanju kmetijstva se bo preizkusilo sedem ekip kmečkih fantov in deklet, in sicer 9 tekmovalcev iz Zabukovja in 12 tekmovalcev iz Tržišča. Kmečke žene s Studenca bodo pripravile domače dobrote, za zabavni del prireditve pa bo poskrbel trio Delfin. V soboto, 13. marca, ob 18. uri pa bo v gasilskem domu v Tržišču še podobno regijsko tekmovanje. Pomerilo se bo šest ekip, po dve najbolje uvrščeni z občinskih kvizov Mladi in kmetijstvo v brežiški, krški in sevniški občini. Prireditvi so omogočili nekatera sevniška podjetja, ustanove, obrtniki in izvršni svet.

GREGORJEV SEJEM NA VESELI GORI

ŠENTRUPERT - Krajevna skupnost, Turistično društvo in Kmečka zadruga Šentrupert obveščajo vse zainteresirane, da bo tradicionalni Gregorjev sejem na Veseli Gori pri Šentrupertu letos v soboto, 13. marca. Na sejmu so vabljeni kupci in prodajalci govejega živine, konj, kramarskega blaga, suhe robe, izdelkov domače obrti, kovaških izdelkov, semen in sadik.

Kmetijski nasveti

Požig travinju celo škodi

Doslej ne uradne prepovedi, ne odloki, ne zagrožene kazni niso mogle spremeniti prepričanja ljudi, da je spomladansko požiganje trave in grmovja zelo koristno in hvalevredno opravilo, pa naj bi to dosegle pričujoče vrstice? A vendar poskusimo še enkrat, zdaj, ko prihaja čas spomladanskih "skušnjav".

Požiganje je potrebno opustiti iz več razlogov. Na prvem mestu je nevarnost požara. Na Dolenjskem je vsako leto več deset primerov, ko ogenj s travnikov in košenic vade v gozd ali bližnja gospodarska poslopja. Škoda gre v milijone tolarjev. Zagrožene denarne kazni ne zaležejo dosti, pa četudi se množijo kazenske odvadbe, ki povzročitelje spravijo na zatožno klopo. Po obstoječi zakonodaji je zažiganje travnikov in grmičevja prekršek, če pa ogenj ogrozi premoženje in varnost, ta prekršek preraste v kaznivo dejanje, za katerega je predvidena celo zaporna kazen.

Toda požiganje je tudi napačen agrotehnični ukrep. Stroka resda uči, da je potrebno travnike in pašnike spomladi očistiti, vendar brez uporabe ognja. Ta je za govedo rast celozgodljiv, saj ne požge le stare, sršče trave, temveč poškoduje tudi rastne vršičke bolj občutljivih kakovostnih trav. Ob požiganju utrpijo manj škode bolj odporne neplemenite vrste rastlin, predvsem pa plevli, ki se hitro razrastejo in celo dajejo varljiv vtis, da po požiganju travnik ali pašnik hitreje ozeleni. Ogenj uniči tudi koristne drobnozivke v tleh, brez katerih ni živahnega presnavljanja, ogroža pa tudi deževnike, ki jih je veliki Darwin označil za najkoristnejše živali. Resda se te lahko umaknejo v globlje plasti zemlje, vendar so s požiganjem prikrašane za organsko snov, s katero se hranijo.

In kaj naj nadomesti škodljivo požiganje? Začne se s čiščenjem in grabljenjem stare ruše. Zelo koristno je tudi valjanje, zlasti še, če je zimska zmrazal dvignila zgornjo plast zemlje in potrgala korenine. Izostati tudi ne sme spomladansko dognojevanje. Spomladi je potrebno hektar travnika dognojiti s 40 do 60 kg čistega dušika, za kar potrebujemo 220 do 300 kg NPK 18:9:9, ali 148 do 220 kg KAN-a, ali pa 200 kubičnih metrov gnojčev. Pri odmeri gnojila vedno odloča potrebna količina dušika.

Inž. M. LEGAN

Na kmetijah ni odpadkov za v kante

Saj segnijo na gnojišču

Pred kratkim je Komunala Črnomelj poslala vsem stanovalcem, tudi po vaseh, iz katerih še ne odvažajo smeti, obvestilo, naj si obvezno naročijo kante za smeti, ker bodo s 1. marcem začeli odvažati smeti. Plačevala pa bo vsaka družina določeno vsoto na osebo, četudi kant ne bo in zato smeti ne bo mogoče odvažati. Vsi, ki so kdaj živeli na kmetiji, vedo, da ima vsaka kmetija svoje gnojišče in da vse odpadke, ki lahko segnijo, zmečemo na gnojišče, odpeljemo na njive in zaorgemo. Gorjive odpadke skurimo v peči za centralno ali pa tudi v krušni peči, obe sta dovolj veliki, da v njih odpadki, ki so gorljivi lahko sežgemo. Konzervirane hrane na kmetih ne kupujemo in se z njo ne hranimo, tako da od konzerv ni odpadkov.

Vse kaže, da gre Komunali samo za zaslužek, ki ga bo imela od vsakega prebivalca na svojem območju, čeprav z njim ne bo imela nobenega dela, kar pa ni pošteno, ne pravično.

Novost: elisa

Obetajoča sorta jabolk, ki jo je treba še dodatno raziskati

Zlahtnitelji kmetijskih rastlin - teh je v svetu vse več - ne počivajo, zato je novosti toliko, da jim celo strokovnjak težko sledi. Tudi v sadjarstvu, kjer gre za trajne nasade in kjer je treba biti še posebej pazljiv in previden, zlasti pri sortah, ki pri nas še niso preizkušene in obstaja tudi bojazen, da so njihove dobre lastnosti komercialno poudarjene, slabe pa morda celo zamožane. Kljub potrebnim strokovni in intelektualni poštenosti.

Ko predstavljamo novo jabolčno sorto eliso, vzgojeno na Nizozemskem, se v tem pogledu zanašamo na verodostojnost švicarskega strokovnega časopisa Schweizerische Zeitschrift für Obst und Weinbau, iz katerega je revija Sad povzela zapis o tej novosti. Nova jabolčna sorta elisa je križanec med jonatanom in zlatim delišesom in je bil prav tako vzgojen na Nizozemskem. Križanje elise se je začelo leta 1974, kot nova sorta pa je bila strokovni javnosti predstavljena šele 16 let kasneje. Zdjaj je sortno zaščitena v Švici, njene brezvirusne sadike pa je mogoče dobiti prek švicarskega licenčnega urada.

In sortne lastnosti? Drevo elise raste srednje močno do šibko, rodni nastavek je zelo lepo razporejen po vejah, rodnost pa je zgodnja, dobra in redna. Plod je srednje velik do velik, okroglaste pravilne oblike, zeleno-rumene osnovne barve, ki je do tri četrtine prekrita s temno-rjavno-rdečo barvo. Meso je trdno, sočno in zelo aromatično. Elisa zori ob koncu septembra in v začetku oktobra in se dobro skladišči, žal pa so uskladiščeni plodovi nagnjeni k pojavu grenke pegavosti in k oplutlosti celic. Prav zaradi teh fizioloških boleznij je potrebno biti pri nas z njo previden oz. jo je potrebno še dodatno raziskati. -n

Na zalogi imamo veliko izbiro zaščitnih sredstev za varstvo rastlin:

- PRIMEXTRA 1 l 1.033 SIT
- ATRAZIN 1 kg 889,20 SIT itd.

AGRO d.o.o., prodajalna SEJALEC Cesta kom. Staneta 3, Novo mesto tel. (068) 24-132.

ali pa mlečnih substanc. Vina bodo octno ali mlečno ciklna. Tisti, ki so hoteli poskrbeti za kvaliteto, so dejansko zdaj že zamudili, »je glede tega črnomel Mastnak.

L. M.

VNOVIČ ČRNI POSEKI

NOVO MESTO - Nezakonite sečnje v naših gozdovih se nadaljujejo z nezmanjšano ihto. Tako je februarja nekdo v gozdu pri Starem trgu posekal in odpeljal 6 jelk in 5 bukev; lastnik A. L. iz Črnomlja je bil tako ob okoli 100.000 tolarjev. Med 10. in 15. februarjem je bilo v Kočevskih Poljanah posekanih več hrastov in bukev, last tamkajšnjega župnijskega urada, ki je oškodovan za 60.000 tolarjev. 13. februarja je nekdo v Velikem Gabru v gozdu, imenovanem Medvedjek, požagal in odpeljal 5 hrastov, last A. Č. iz Šentvida pri Stični; les je bil vreden vsaj 90 tisočakov. In naposled: letošnjega januarja je neznanec v gozdu pri naselju Dolenci Vrh posekal in odpeljal štiri bukke, last vaščana J. Š., ki bi z njimi zaslužil vsaj 25.000 tolarjev.

Zavarovanje imen metliških vin

Metliška skupščina občine je sprožila postopek za zavarovanje označbe blaga za vini metliška črnina in belokranjec — Bodo prvi v Sloveniji?

METLIKA — Zakon o industrijski lastnini določa, da lahko z označbo porekla blaga zavaruje geografsko ime proizvodov, katerih posebne lastnosti so pretežno odvisne od območja, na katerem so bili proizvedeni, in seveda, če so te lastnosti naravno pod vplivom podnebja ali tal ali pridobljene z ustaljenim načinom in postopkom proizvodnje in obdelave. Zato so se v metliški občini odločili, da zaščitijo nekatere svoje pridelke.

Za zavarovanje označbe porekla blaga v metliški občini prideta v poštev vini metliška črnina in belokranjec. Zanimivo je, da v Sloveniji ni, odkar je z osamosvojitvijo začel poslovati Urad Republike Slovenije za industrijsko lastnino, na takšen način zaščitena še nobena označba blaga za vino. Sicer pa sta bili tudi v nekdanji Jugoslaviji tako zaščiteni le vini postup in dingač.

Ker je po zakonu lahko vlagatelj zahteve za priznanje označbe porekla blaga občina, državni organ, širša lokalna skupnost, zainteresirano poslovno združenje ali pristojna gospodarska zbornica, so se v Metliki odločili, da sprožijo postopek za zavarovanje označbe porekla za omenjeni vini preko skupščine. S tem so se strinjali tudi delegati občinske

skupščine na nedavnem zasedanju. Če bo urad priznal označbo porekla vin, bodo s tem Belokranjci veliko pridobili, saj se bo lahko ne le metliška občina, ampak cela Bela krajina bolje predstavila navzven. Hkrati je ta označba za vino pogoj za uvrstitev v višji cenovni razred.

Za kupce pa pomeni zagotovljeno kakovost. Sicer pa je označba blaga kolektivna pravica in jo smejo uporabljati v gospodarskem prometu tisti, ki to blago proizvajajo in dajejo v promet. V metliškem primeru to pomeni, da bodo te pravice deležni vsi pridelovalci metliške črnine ali belokranjca, ne le vinska klet kmetijske zadruge.

Seveda je pomembno tudi, da urad prizna označbo porekla blaga na podlagi strokovnega mnenja. Gospodarske zbornice Slovenije. Ta pa mora obsega ti geografsko ime zavarovanega proizvoda, izdelke, ki smejo v promet s predlagano označbo porekla proizvoda, območje, s katerega je blago, način zavarovanja proizvodov ter vrsto drugih pogojev.

M.B.-J.

VABILO NA OBČNI ZBOR

ČRNOMELJ - Sadjarsko društvo Bela krajina vabi vse člane in tiste, ki to želijo postati, na redno letno skupščino, ki bo v soboto, 6. marca, ob 17. uri v sejni sobi SO Črnomelj. Po občnem zboru bo strokovno predavanje inž. Matjaža Maležiča.

HELENA MRZLIKAR gospodinjski kotichek

Zdrav način življenja

Od kod izhajata zdravje in sreča? Svetovni strokovnjaki zatrjujejo, da izhajata iz svobode v hrani; kar pomeni tudi, da se svobodno prilagodimo življenjskemu okolju. V tak način prehranjevanja se uvršča tudi makrobiotična hrana. Prav gotovo se večini ljudi ni možno prilagoditi novim načinom prehranjevanja, kar pa ne pomeni, da ni vredno upoštevati vsaj nekaj nasvetov, ki temeljijo na izkušnjah iz preteklosti.

O naravnem življenju ter pomenu izbire in priprave hrane v skladu s potrebami posameznika v določenem okolju je razlagal in učil že oče zahodne medicine Hipokrat v 5. stol. p. n. št. Njegov izrek "Hrana naj bo zdravilo in zdravilo naj bo hrana!" izraža težnjo za zdravim življenjem s preprosto hrano, zasnovano predvsem na žitih in zelenjavi. Seveda sam način prehrane še ne pomeni zdravega življenja, ampak gre v osnovi za način življenja, po katerem naj bi človek povezoval sebe z naravo in do katere naj ne bi bil nasilen. Obvladal naj bi jo

tako, da ne bi bil z njo v nasprotju.

To, kar je bilo nekdanjim rodovom samo po sebi umevno, se je nam obrnilo v problem z ekološko katastrofo. Potrebno bo spremeniti zakoreninjena mišljenja in se usmeriti v dvig kvalitete življenja na podeželju. Poglejmo si osnovna načela prehrane, ki vodijo k boljšemu zdravju. Človek naj bi užival čim več naravnih pridelanih živil z upoštevanjem pravil biodinamičnega kmetovanja, to je od načina priprave zemlje, časa sajenja, oskrbe posevkov do obiranja in pospravljanja pridelkov. Vse to omogoča tudi kvaliteten, odporen in po obsegu zadovoljiv pridelek. Živila za prehrano naj bodo iz našega klimatskega okolja. Uživajmo čim več sezonske in sveže hrane. Za shranjevanje pa uporabljajmo naravne načine: hlajenje, sušenje na soncu, vetru, ognju, soljenje in fermentacijo. Primer je kisló zelje, ki vsebuje več vitamina C in B ter več encimov, ki pomagajo pri prebavi.

• To v zvezi z denacionalizacijo je, oprostite, en sam kupleraj, saj vse pade povčini na zadrugo. (Tanko)

• Zaradi poti, ki jo vodimo v zadrugištvu, si kopljemo lasten grob. (Freljh)

• Samo družinske kmetije lahko izpeljejo ekosocialno kmetijstvo, industrijsko kmetijstvo tega ne zmore. (Osterc)

• Čeprav cenim kmetijskega ministra, me je vedno strah, da ne bo nič naredil. (Potočnik)

DEŽURNE TRGOVINE

● V soboto, 6. marca, bodo odprte v Novem mestu do 19. ure, drugod do 17. ure naslednje prodajalne živil:

● Novo mesto: Dolenjka, Market, Cesta herojev od 7. do 14.30: mini market Maja, Bučna vas od 7. do 19. ure: trgovina Cekar v BTC, Javna skladišča v Bučni vasi

od 8. do 20. ure: Perko, market v Šentpetru od 8. do 19. ure: trgovina Gros, Ragovska 17 od 7.30 do 14. ure: mini market Pri kostanju, Prečna

od 8. do 16. ure: mini market Pero, Stopiče

● Šentjernej: Dolenjka, Market

● Dolenjske Toplice: Mercator-Standard, Prodajalna Rog

● Žužemberk: Mercator-KZ Krka, Samopostrežba

● Straža: Dolenjka, Market

● Novo mesto: v nedeljo od 8. do 11. ure: Dolenjka, Samopostrežba, Glavni trg od 8. do 11. ure: mini market Maja, Bučna vas od 8. do 12. ure: trgovina Cekar v BTC, Javna skladišča v Bučni vasi

od 8. do 12. ure: Perko, market v Šentpetru od 8. do 11. ure: trgovina Gros, Ragovska 17 od 7.30 do 11. ure: mini market Pri kostanju, Prečna

od 8. do 12. ure: mini market Pero, Stopiče

Lasten dom jim pomeni največ

Občni zbor ZŠAM

ŠMIHEL — Minuli petek se je v Domu starejših občanov zbralo kar 140 članov Zdrženja soferjev in

ŠOFER HANS — Ivan Mišjak-Hans iz Novega mesta je že 37 let član ZŠAM in je med tistimi člani, ki so se najbolj prizadevali za izgradnjo svojega novega doma v Šmihelu. Pri 66 letih najpogosteje vozi avtobus združenja na turistične vožnje, za nameček pa je še gospodar in blaginjak.

avtomehanikov Novega mesta na občnem zboru. Od minulega dela so se najbolj ponosni na svoj novi dom, ki so ga izročili namenu v lanskem letu na regijski proslavi ob 41-letnici delovanja društva. V programu dela za naslednje leto želijo več pozornosti posvetiti izobraževanju voznikov in poglabiti sodelovanje z občinskim svetom za preventivno in vzgojno v cestnem prometu. Tudi letos se bodo udeležili delovnega tekmovanja slovenskih voznikov in avtomehanikov, republiškega srečanja članov, organizirali bodo tudi družabno srečanje članov in njihovih svojcev na Gorjancih. Novomeška delegacija naj bi se letos udeležila tudi evropskega kongresa, ki bo maja v Strassbourgu v Franciji. Na koncu bi radi naredili še kaj za svoj dom.

Občni zbor društva je bil tudi priložnost, da so jubilejantom združenja podelili spominske značke. Prejelo jih je kar 40 članov. Najsvetlejša so za 35-letno delo v združenju prejeli: Alojž Bučar, Ivan Gorše, Pavel Kalčič, Stane Klevišar, Jože Povše, Peter Seničar, Janez Segedin in Martin Uhernik. Jožef Kikel iz Srebrnič pa je prejel značko za 40-letno članstvo.

J. P.

SEJEM OB DNEVU ŽENA

NOVO MESTO — Na Glavnem trgu bo v ponedeljek, 8. marca, tradicionalni sejem cvetja in daril. Organizatorji menijo, da je med moškimi še vedno veliko takih, ki praznik dan žena spoštujejo, žene, matere in morda ljubice pa se tudi ne bodo odrekle enodnevnemu pozornosti in darilom.

Šentjernejska Iskra se pobira

Po razpadu jugoslovanskega trga se jim je prodaja močno zmanjšala — Od jeseni pod sklado za razvoj — Sanacijski program — Več kot 200 ljudi trajen presežek

ŠENTJERNEJ — Od lanske jeseni je večinski lastnik največjega šentjernejskega podjetja, Iskre Hipot, republiški sklad za razvoj; sklad je lastnik 51 odst. firme, ostalo pa imata Iskra holding in republika. Po razpadu jugoslovanskega trga se šentjernejski Iskri ni pisalo nič dobrega, prodaja se je zmanjšala na manj kot pol prejšnje.

»S sklado smo naredili sanacijski program, ki ga moramo izvesti, če naj Hipot obstane in se okrepi, druga možnost pa je samo stečaj,« pravi direktor Hipota Franc Baznik. Prej je šentjernejska Iskra izvažala okoli 60 odst. svoje proizvodnje, ostalo pa je prodala na jugoslovanskem trgu (največ v Srbiji) in nekaj tudi v Sloveniji. Z razpadom jugoslovanskega trga se je vse to podrlo, zmanjšala se je tudi prodaja v Sloveniji, saj je bila vezana na proizvodnjo končnih izdelkov, ki so jih tudi največ prodali na jugoslovanskem in vzhodnem trgu. Gre za izdelke tako imenovane zabavne elektronike, ki je v težkem položaju ne samo v Sloveniji, ampak v vsej Evropi. Medtem ko so včasih prodali na mesec za 1,5 do 2 milijona nemških mark svojih proizvodov, s sanacijskim programom sedaj ugotavljajo, da bi letos lahko prodali za 800 do 900 tisoč mark na mesec. »S tem bi nekako reševali likvidnostna vprašanja, vendar le, če bo to naredili z bistveno manj zaposle-

nimi,« pravi Baznik. Tako so 209 od okoli 600 zaposlenih opredelili kot tehnološki presežek. V dobrem mesecu dni naj bi odločbe dobilo vseh 209 odveč-

ŠKOCJANSKI UPOKOJENCI VABIJO

ŠKOCJAN - Društvo upokojencev Škocjan bo 7. marca ob 14. uri imelo letni občni zbor v škocjanski osnovni šoli. Ob tej priliki bodo svečano razvili nov društveni prapor ob krajšem kulturnem programu, ki ga bodo izvajali instrumentalisti tamkajšnje osnovne šole, in podelili priznanja zaslužnim članom. Na ogled bo tudi razstava ročnih izdelkov njihovih članov in razstava slik madžarskega slikarja Ferenc Černika. Razstavljene slike in izdelki bodo tudi naprodaj. Razstava bo odprta v nedeljo od 8. do 14. ure. Po občnem zboru se bodo spomnili praznika dneva žena.

nih delavcev, odpovedni rok pa je pol leta. Medtem ko so lansko leto zaključili z okoli milijonom mark izgube, naj bi letos poslovali brez izgube.

Za sklado so se v šentjernejski Iskri odločili tudi zato, da so lahko dosegli reprogramiranje dolgov do bank, ki bi zapadli v plačilo od lanske jeseni naprej. S takimi prilivi, kot jih imajo sedaj, nikakor ne bi mogli odplačevati teh dolgov, sedaj pa so dosegli, da bodo letos plačevali samo obresti, glavnico pa bodo pričeli odplačevati prihodnje leto.

»Sedaj smo zelo dejavni na tujih trgih in mislimo, da nam bo uspelo, da bodo letos vsi naši štirje programi poslovali pozitivno. Sedaj izvozimo več kot 80 odst. naše proizvodnje, največ potenciometri v hibridnih vezjih,« pravi Baznik. Že do sedaj so tudi do 10-krat znižali izdelavne čase, ko si bodo opomogli, pa bodo še nadaljevali z miniaturizacijo, kamor gre ves razvoj v zabavni elektroniki. Letos naj bi dobili certifikat ISO 9000, ki bo jamčil, da Hipot obvladuje kvaliteto v vseh fazah delovnega procesa, to pa se jim bo gotovo poznalo tudi pri prodaji oz. naročilih.

A. BARTEJL

MAŠE NA GORJANCIH

ŠENTJERNEJ - Gorjanski cerkvi sv. Miklavža in sv. Jodrti, katere ruševine so lani očistili, spadata pod šentjernejsko župnijo. Šentjernejski župnik g. Trpin je že določil, kdaj bodo letos maše na Gorjancih. V Miklavževi cerkvi bodo maše gotovo 6. in 20. junija, 20. julija, 1., 8. in 22. avgusta ter 5. septembra, vedno ob dveh popoldnih; 12. septembra bo maša pri sv. Jodrti na Trdinovem vrhu, 18. julija pa bo grškokatoliška maša pri sosednji cerkvi sv. Elije. Ob teh dneh bodo maše gotovo, zelo verjetno pa bo še kakšna več.

PAKET CIVILNE ZAŠČITE

NOVO MESTO - Ob 1. marca, mednarodnem dnevu civilne zaščite, je v ponedeljek občinski štab za CZ na svečani seji podelil priznanja zaslužnim v enotah civilne zaščite občine Novo mesto. Plaketo CZ je prejel načelnik štaba Jože Udovič, srebrni znak CZ pa Jadranka Zupančič za delo z begunci. Podelili so tudi dve bronasti odličji CZ. Prvo je prejela Darja Horvat, sekretarka OO RKS Novo mesto, drugo pa begunski center v Dijaškem domu v Šmihelu.

PREDSTAVILI DOBAVITELJE HRANE

BRŠLJIN - V vojašnici je bila minuli četrtek že tretja predstavitev dobaviteljev hrane. Tokrat so se s svojimi izdelki predstavili Kolinska, Mesarstvo Cvetan iz Mokronoga, Dolenjske pekarnice in Frupi iz Mestinj.

● Če me prevaráš enkrat, si kriv ti. Če me prevaráš še drugič, sem kriv sam. (Arabski pregovor)

Kakovost odpira tudi tuja vrata

Tkanine Novoteksove Tkanine že drugič zaporedno dobitnice znaka Slovenska kakovost — 90 odstotkov proizvodnje gre v ZDA — Domače tržišče ni zastopljeno

NOVO MESTO — Na pobudo kranjskega Gorenjskega sejma je bila leta 1991 ustanovljena komisija, ki kakovostnim izdelkom slovenskih podjetij podeljuje znak Slovenska kakovost, tistim z atesti iz mednarodnih laboratorijev pa tudi enak zlati znak. Prvega so nedavno že drugič zaporedno prejele tkanine za vrhnja oblačila, ki jih izdelujejo v Novoteksovi Tkanini v Novem mestu.

»Podelitev znaka Slovenska kakovost na tako majhnem območju, kot je Slovenija, in na katerem je velika konkurenca v tekstilni panogi, veliko pomeni. Od države pa pričakujemo, da bo v okviru promocije Slovenije vendarle kaj naredila, da bo ta znak dobil primerno veljavo tudi v svetu. Za nas bi bilo to zelo koristno, saj izvažamo okrog 90 odst. celotne proizvodnje tkanin, od tega večino na ameriško tržišče. Prizadevamo si, da bi več izvažali tudi na evropske trge. Deloma smo prisotni na nemškem trgu, obdelujemo pa tudi angleškega in italijanskega, a to je zelo mučno delo. Predno pride naročilo, se moramo izkazati,« pravi Marjan Weiss, direktor komercialnega sektorja v Novoteksovi Tkanini.

Po pretresih, ki jih je doživljala kot del panoge, ki nikoli ni bila med državnimi privilegiranci in ki jih je razpad velikega jugoslovanskega tržišča, za katerega je bila narejena, le še povečal, se je Tkanina lani vendarle spet dokaj trdno postavila na noge. Posluje tekoče, tudi plače, sicer ne visoke, izplačuje redno, kar pri nas še ni nekaj samo po sebi

umevnega. Danes zaposluje še 720 delavcev, ki naj bi letos izdelali 2,5 milijona metrov tkanin. Od tega bo približno polovica mešanice, za katere so v Novoteksovi Tkanini posebni mojstri, polovica pa stoočstnih volnenih tkanin, ki postajajo v svetu vse bolj popularne.

Podobno kot že nekaj let naj bi Novoteksova Tkanina tudi letos izvozila večji del svoje proizvodnje, najmanj 85 odst. Domači trg je pač majhen, razmere na njem za tekstilce pa tako spremenjene, da na kaj večjo prodajo doma ni računati. »Muri smo včasih prodali 30.000 metrov tkanin za eno kolekcijo, sedaj jih le še nekaj sto metrov. Podobno je z drugimi, saj so se konfekarji v veliki meri morali orientirati na lohn posle. Kolikor imajo svojih izdelkov, tkanine zanje precej nabavljajo zunaj. Neka italijanska tekstilna tvrdka na primer ima čisto drugačne možnosti od nas, da ponudi majhne količine posameznega dezena. Vsekakor pa se trudimo, da bi bilo na slovenskem trgu čimveč naših čimbolj kakovostnih tkanin. Išče nove kupce, saj je prodaja nekdanj velikim odjemalcem, konfekarjem, kot rečeno močno padla.

Večina tkanin gre danes neposredno v trgovine, kar pomeni veliko več dela za približno enak rezultat. Na srečo so nas nikoli posebej prijazne razmere navadile na vse in se znamo boriti,« razmišlja o sedanosti in prihodnosti Novoteksove Tkanine Marjan Weiss.

Z. L.-D.

Za malo denarja malo vode

Novi 200-kubični rezervoar v Gabrju bo kmalu zgrajen, zmanjkuje pa denarja za črpališče in filter

GABRJE — Iz vodovodnega sistema Gabrje dobiva pitno vodo 481 prebivalcev te krajevne skupnosti v vzhodnem delu kraja. Ta vodovodni sistem napaja le Gabrje, medtem ko ima vas Jurgorje svoj vodovod, ki so ga vaščani sami zgradili in ga tudi sami vzdržujejo. Gabrsko vodovodno omrežje se napaja iz dveh površinskih zajetij, ki pa v sušnih obdobjih ne zadoščata, pa tudi kakovost vode, kot pri vseh kraških površinskih zajetjih, ni primerna. Iz tega vodovoda ne dobiva vode 7 gospodinjstev v Gabrski Gori.

Z vrtnjem so sicer prišli do globinske vode in vrtnja je tudi dovolj izdatna: s črpanjem daje 3,5 l na sekundo, za oskrbo Gabrja pa je dovolj 1 l/s. Vendar se je pojavila prevelika vsebnost železa, kar zahteva vgradnjo dodatnega drugega filtra. Na sobotni javni razpravi v Gabrju sta predstavnika novomeške Komunele krajanom jasno povedala, da bo novi 200-kubični rezervoar kmalu zgrajen, a v njem ne bo vode iz vrtnje, dokler ne bo zgrajeno črpališče in vgrajen filter za odstranjevanje železa iz vode. Tega pa ne bo, dokler ne bo dovolj denarja. Z denarjem pa je težko, ker je za te namene na voljo le iz cene komunalnih storitev. Kaj to pomeni, je direktor Komunele Zupan nazorno prikazal na gabrskem primeru: iz Gabrja Komunalna sedaj pobere za vodo okoli 60.000 tolarjev na mesec. Sedanja investicija v gabrsko vodovodno omrežje pa znaša 40 do 45 milijonov tolarjev. Torej: če bi ves denar, ki ga dobijo za vodarino iz Gabrja, ne da bi upoštevali te-

koče stroške, vlagali v sanacijo gabrskega vodovoda, ne bi niti v 50 letih zbrali potrebnih sredstev.

Seveda je prav pri komunalnih delih solidarnost najbolj izrazita, vsekakor neprimerno bolj kot na primer pri napejlavi telefonskega omrežja. Kar je, jasno, tudi prav in pošteno. Vendar bo še toliko težje zagotoviti denar za dodatno veliko naložbo, s katero bi z vodo oskrbeli 7 gospodinjstev v Gabrski Gori. Poleg tega je oskrbljenost s pitno vodo v KS Gabrje boljša kot v občinskem merilu, medtem ko v sosednjih KS Dolž in Podgrad sploh nimajo vodovoda. Dokler vodovoda ne bo v Birčni vasi in dokler bo moralo 6.000 ljudi v strahkem in topliškem koncu vodo prekuhavati, Gabrska Gora ne bo imela prednosti. Res je to kaj slaba tolažba za tistega v Gabrski gori, ki bo še naprej odvisen od kapnice, a tako je. Vse se začne in konča pri denarju. Za malo denarja malo vode!

A. B.

Od škropilnic do avtov

Tabakum, podjetje Blaža Taseva, se ukvarja tudi s prodajo kmetijske mehanizacije

NOVO MESTO — Podjetje Tabakum, katerega lastnik je znani novomeški obrtnik Blaž Tasev in ki so ga v prisotnosti ministrice za delo, Puharjeve, v novomeški obrtni coni na Cikavi slovesno odprli lani oktobra, se je letos začelo ukvarjati tudi s prodajo kmetijske mehanizacije. O tem in drugih programih tega podjetja je beseda tekla z mladim komercialistom Tabakuma Igorjem Kogovškom.

»Naša firma je generalni zastopnik Agromehanike iz Kranja za Dolenjsko, Belo krajino in Posavje. Gre v prvi vrsti za najsoodnejšo škropilno tehnologijo, tako da imamo na voljo vse vrste škropilnic za sadjarstvo, vinogradništvo in poljedelstvo. Poleg tega je Tabakum tudi zastopnik za prodajo traktorjev Universale in Carraro, prodajamo tudi traktorje Tomo Vinkovič in na zalogi imamo tudi vse rezervne dele. Kar pa je najpomembnejše: za prodajo vseh traktorjev nudimo zelo ugodne kredite, saj na 3 oz. 5 let kreditiramo do polovice cene,« je povedal Kogovšek. Po naročilu nabavijo tudi drugo kmetijsko mehanizacijo, kot so nakladalke, plugi, mlinci, mešalnice za močno krmo itd., marsikaj od tega bodo kmalu imeli tudi na zalogi. Sicer pa bodo 19. marca v sodelovanju s kmetijsko pospeševalno službo in grmsko kmetijsko šolo na Bajnofu pod Trško goro pripravili predstavitev novih traktorjev in škropilne tehnike ter drugih traktorskih priključkov.

V okviru kmetijskega programa prodajajo tudi agregate za pranje pod visokim pritiskom od 70 barov naprej. »S kmetijskim programom se ukvarjamo šele mesec in pol in odziv je zelo dober,« se pohvali Kogovšek. »Naslednja stvar, ki jo pri-

Igor Kogovšek

pravljamo na tem področju, je nabava gum za kmetijsko in tovarno mehanizacijo, po katerih je veliko povpraševanje.

Od otvoritve firme pa v okviru rednega programa prodajajo vse tipe avtomobilov Honda, poleg tega imajo v Tabakumu zastopstvo za motorna kolesa in električne agregate Yamaha. »Na zalogi imamo Yamahina motorna kolesa od 50 do 1000 kubikov, med njimi tudi izredno cenjen enduro super tenere,« se pohvali Kogovšek, tudi sam ljubitelj vožnje z motorji.

Bogata je tudi ponudba v okviru njihovega dodatnega programa: od avtokozmetike, lišh platišč za vse vrste avtomobilov, velike izbire avtoplačilcev avstrijskega Semperita, Michelina, Fulde in Goodyeara do olj, maziv in baterijskih vložkov. »Zadnje čase je veliko zanimanje za avtoradije in zvočnike Fenner, te in druge večje nakupe pa omogočamo tudi na več čekov,« v okvir njihove redne in stalne ponudbe sodi tudi prodaja cestnih in gorskih koles znanega italijanskega proizvajalca Bianchi.

A. B.

ULICE - Če bo sprejet odlok o ulicah v Novem mestu, katerega osnutek je sedaj v javni razpravi, bo v dolenski prestolnici spremenjenih, prestavljenih ali na novo imenovanih kar 71 uličnih imen. Avtorji projekta so nedvomno opravili velikansko delo, saj ni enostavno poiskati, še bolj pa natančno sestaviti "vrednost" posameznega možakarja ali česa drugega in na tej osnovi narediti nov seznam novomeških ulic. Zagotavljajo tudi, da ideologija ni imela nobene besede pri iskanju novih imen ulic. Že vedo. Nekateri pa bi srčno radi vedeli, kaj je potem razlog, da lahko ostane Ulica talcev, Cesta herojev pa ne.

PUJS - Na zadnji seji novomeške občinske skupščine se je žužemberški poslanec Jože Zupančič med drugim jezil na graditelje ceste Žužemberk-Gradenc. Menda je narejena silno slabo in potrebna takojšnjega popravila. Kriva naj bi bila menda hitrost gradnje oz. pečen pujs, ki jo je zaključil in s katerim se je hudo mudilo. Ali je to res, ne vemo, ve pa se, da je zgoraj imenovani pujs enako teknil vsem demokratom iz bližnje in daljne okolice, liberalnim in krščanskim. Tudi volilne glasove je nosil enim in drugim.

ŽUPAN - Poročali smo že, da se je na taisti seji tudi na dolgo in široko razpravljalo, kaj bo z novomeškim županom, ker je Marjan Dvornik dobil pomembno službo v Ljubljani. Na koncu so s težko muko prišli do predloga, naj se skupščinske stranke oz. njihova vodstva najprej na manj oči dogovorijo, ali hočejo profesionalnega poslanca ali bi se zadovoljili z neprofesionalnim Dvornikom, potem pa bo o zadevi dokončno odločala skupščina. Ko so Andreja Bartlja med naštevanjem strank, ki naj se dogovorijo, iz klopi opozorili, da je pozabil na Zelene (njihov vodja je dr. Marjan Ravbar), se je odrezal s konkretnim predlogom: vsi dosedajšnji novomeški župani so bili ravbarji, pa naj bo še naprej. Tokrat naj bi bil celo z veliko začetnico.

ŽUPAN II - Marjan Dvornik je nedavno gostil v Novem mestu strankarskega kolega in slovenskega notranjega ministra Iva Bizjaka. Kriteriji, po katerih so cni novinarji za obisk vedeli, drugi pa ne, niso znani. Kljub temu je tudi k pogovoru nepripuščnemu DL uspelo zvedeti, da je padla končna odločitev, da bo nova novomeška policijska postaja v Bučni vasi, tam, kjer so imeli Gorjanci včasih svoje delavnice, ne pa pri stadionu. Stroške, ki so jih doslej naredili s pripravljanim slednje lokacije (dokumentacije) v ta namen, pa bo ministrstvo vseeno moralo poravnati.

NALEPKA - Ali Benetton v Novem mestu ne gre tako dobro, kot so verjetno pričakovali glede na odziv kupcev v Ljubljani in drugje po Sloveniji, ne vemo. Vsekakor so se odločili, da lepi in še bolj dragi tekstilni izdelki potrebujejo še malo reklame. Nekaj avtov se je tako nedavno lahko odpeljalo z Glavnega trga opremljenih z nalepkami Benettona. Vsi pa nad tem, da so neprostoizvoljni brezplačni propagandisti, menda niso najbolj navdušeni. Ker ni verjeti, da bi benettonovci pristali na kakšno "kompenzacijo", bo verjetno moral, komur gre preveč v nos, pač spraskati nalepko.

Ena gospa je rekla, da so se novomeški peki in trgovci prehitro odzvali na zakon o zamrzitvi plač. V soboto so ljudje še imeli za kruh, a ga je že sredi dopoldneva skoraj v celem mestu zmanjkalo.

OBČNI ZBOR

ŠENTJERNEJ - Turistično društvo Šentjernej bo imelo v petek, 5. marca, ob 18. uri občni zbor v kino dvorani šentjernejske osnovne šole. Ob tej priložnosti bo tudi predavanjem iz Slavka Zgonca o vzgoji in negi okrasnih rastlin in lončnic.

VABILO K SODELOVANJU

NOVO MESTO - JP Komunalna praznuje letos 90-letnico oskrbe z vodo. V ta namen želimo predstaviti to dejavnost od začetka do današnjih dni. Zato vabimo vse občane, ki imajo stare fotografije ali druge podobne dokumente o vodovodu in oskrbi z vodo k sodelovanju. Prikličete lahko na Komunalo, g. Francija Kenciljo, tel. 21-514 ali 24-201 ali pa se osebno zglasite pri imenovanem v Muzejski ulici 5.

JP KOMUNALA Novo mesto

BELOKRANJCI - Črnomaljski kršćanski demokrati se prišli na misel, da bi zbrali vse izobražene Belokranjce, ki so odšli iz rojstne deželice, in jim pripravili srečanje, ki naj bi postalo tradicionalno. Glorij o patriotizmu jim na takem srečanju ne bi bilo ravno primerno peti, pravijo tisti belokranjski izobraženci, ki so bili po šolanju pripravljeno vrtni se v Belo krajino, ki so se torej žrtvovali zanjo, v njej še vedno vztrajajo in marsikdaj poskušajo narediti celo čudež, da bi njihovo podjetje splavalo iz težav. Toda žal še vedno drži, da nihče ni prerok v svoji deželi, zato so tudi tokrat več vredni tisti Belokranjci, ki so Beli krajini pokazali pete, kot tisti, ki so ostali.

TURISTI - Poletna sezona se približuje z vso naglico in tako je vse pogosteje slišati pripombe, da se bodo morali Belokranjci tokrat bolj pripraviti na prihod turistov. Predvsem ne tako, kot leta doslej, ko so turisti postavljali šotore ob Kolpi po dolgem in počez. Belokranjci pa, kot da imajo denarja na pretek, jim niso znali zaračunati ne takse ne kazni. Smeli so le jeseni za njimi pospravljati smeti ter ob tem tarnali, koliko krompirja so jim počitnikarji pokradli z njih.

VOHUNI - Ko so na nedavni seji svobodnega belokranjskega sindikata ugotavljali prisotnost, je bilo med sindikalisti tudi nekaj takšnih, ki jih predsednik in sekretar nista poznala. "Le vprašajta jih, od kod prihajajo in koga nadomeščajo! Da niso morda vohuni?" je pripomnil eden od sindikalnih aktivistov. Pa je bila bojazen neupravičena. V Beli krajini namreč ni prevelike nevarnosti, da bi se konkurenčni sindikati bohotili tako kot ponekod drugod po Sloveniji.

Sprehod po Metliki

NEKAJ NEKDANJIH UČENCEV pozdemejske osnovne šole se gre že kar lep čas igrice, ki kaže na nedoraslost in veliko mero pomanjkanja kulture in dobrega okusa. Največkrat ob petkih pokličijo osnovno šolo po telefonu, zahtevajo tega ali onega učitelja, in ko se ta oglasi, ga pošljejo v "rojstni kraj". Opsovani sklepajo, da gre za zabiteže, ki bi se radi tako maščevali za neuspeh in v preteklosti dobljene slabe ocene. V šoli so se odločili, da ne bodo več reagirali na anonimne klice, prepoznane glasove pa bodo prijavi pristojnim organom.

GOSTILNA PETRA BADOVINČA na Jugorju postaja kulturni hram, v katerem se dogajajo zanimive reči. Pred kratkim je bila tam predstavljen knjiga Milene Stojkovič Osemnajst nageljnov, 12. marca pa bodo obiskovalci prislunili odlomkom iz knjige Lokvičanke Marije Nemanič. Da bo kulturni užitek popoln, bo poskrbel Silvester Mihečič s seksetom deklet iz glasbene šole. Privedete bo posnela ekipa Radia Slovenija.

OB SOBOTAH IN NEDELJAH je po stanovanjih prava invazija akviziterjev, ki ponujajo knjige najrazličnejših slovenskih založb. Ljudje se pred te vrste prodajalci dobesedno skrivajo. Prvič, zato, ker hočejo imeti mir, in drugič, zato, ker za knjige enostavno nimajo denarja. Slišati je, da je iz dneva v dan večje povpraševanje po vratnih kugalih.

Trebanjske iveri

ŠENTRUPERŠKE FIRME - V zadnjih nekaj letih je v Šentrupertu nastalo precej novih firm, vendar ko hoče človek priti do njih, jih v Šentrupertu ne najde. Iskalec kaj kmalu ugotovi, da imajo sedeže zunaj Šentruperta, v Trebnjem in celo v Novem mestu ali v Ljubljani. Marsikdo bi se vprašal: le kaj je ljudi obsedlo, da imajo svoje firme prijavljene v Šentrupertu, delajo pa drugje? Nič, le odkrili so luknjo v zakonu in ugotovili prednosti, ki jih ima podjetnik, če odpre firmo na območju, ki spada pod demografsko ogroženo, kamor seveda spada tudi šentrupertski konec trebanjske občine. Vendar vsega lepega je enkrat konec, pravi star slovenski pregovor, tudi umnega podjetnikovanja na račun olajšav za demografska območja bo konec, saj se bo že v kratkem zakon, ki to ureja, spreminil.

KAM SPADA BISTRICA? - Njeni prebivalci pravijo, da se njihova vas imenuje Bistrica pri Šentrupertu, in ne Bistrica pri Mokronogu, kot je zapisano na zemljevidih in v raznih uradnih listinah. "Bolj smo vezani na Šentrupert kot na Mokronog, tudi pošto dobivamo iz Šentruperta, ki pa ravno zaradi uradnih nazivov velikokrat odpušča v Mokronog in potem nazaj," pravijo Bistričani. Čeprav vedo, da bi se dalo Bistrico tudi uradno preimenovali v Bistrico pri Šentrupertu, pa noben ne zbere dovolj poguma, da bi se tega lotil. Tako se bodo verjetno še jezili nad uradnim poimenovanjem, njihova pošta pa bo še naprej potovala do Mokronoga in šele potem v njihove roke.

IZ NAŠIH OBČIN

IZ NAŠIH OBČIN

Smeti še burijo

O črnomaljskih smeteh v metliški skupščini

METLIKA — Potem ko je minilo precej časa, odkar so Črnomaljci prenehali pravažati smeti v metliško občino, je ta tema prišla tudi na dnevni red tukajšnje občinske skupščine. Zvonjenje po toči bi lahko rekli, toda kaj, ko se skupščina ni sestala nekaj mesecev. Vprašanje je sprožil predsednik Zelenih Tone Bezenšek, ki je upal, da bo le dobil odgovor na vprašanja, ki jih je stranka postavila že pred časom. Komunalni in izvršnemu svetu je očital kršitev odloka o ravnanju z odpadki, za uresničevanje katerega sta zadolžena. Hkrati pa pripomnil, da izgovor, češ da so tudi Črnomaljci med lansko sušo pomagali Metličanom z vodo, ni sprejemljiv. »To je tako, kot bi pri mesarju kupil meso, pa bi moral zraven vzeti še čreva,« je dejal v prisposobi. Povedal je, da je bilo tudi med metliški občani zaradi tega precej razburjenja ter celo zahteve po zbiranju podpisov in zaprtju metliške deponije. Vendar Zeleni na to niso pristali, pač pa so bili za dialog z odgovornimi, do katerega ni prišlo. Zato jih je tokrat zanimalo, kakšno je finančno ozadje te trgovine z odpadki.

Predsednik IS Jože Matekovič je zahteval, da enomesečno dožanje črnomaljskih smeti ne more usodno vplivati na metliško deponijo. Zanimal je, da bi šlo za kakršno koli trgovino, pač pa je za poslovni odnos ter pomoč v stiski. Začudil se je nad reakcijo Zelenih, saj bi bilo sicer v Beli krajini še več divjih smetišč. Direktor Komunale Jože Mihečič je Zelenim očital, da so želeli narediti le »šous«, s čimer se Bezenšek ni strinjal, češ da je bilo javno mnenje naperjeno proti črnomaljskim smetem. Po njegovem bo, dokler ne bo na tem področju prišlo do regionalizacije, problem odlaganja smeti stvar vsake občine posebej. Postavil je tudi nekoliko vizionarsko vprašanje: »Kaj se bo zgodilo, če bo čez eno leto črnomaljska deponija zopet zaprta, metliška pa polna?« A je tudi tokrat ostal brez odgovora.

M. BEZEK-JAKŠE

ŠEST KOMUNALNIH PROGRAMOV

ČRNOMELJ - Na javni razpis za pridobitev sredstev iz proračuna Republike Slovenije za letošnje leto, ki bodo namenjena za naložbe v komunalno infrastrukturo, so iz črnomaljske občine prijavi pet programov s področja vodooskrbe ter centralno čistilno napravo. Gre za povezavo vodovoda Dobljice - Adlešič, in sicer za odseka Pribinč - Bedenj in Jankovič - Dolenjci. Za gradnjo vodovoda Vinica - Učakovci - Vukovci, za rekonstrukcijo vodovoda Petrova vas - Lokve - Črnomelj ter razširitev črpališča Dobljice s tlačnim vodom do rezervoarja.

NASILNE VSELITVE

METLIKA - Enega od delegatov je na zadnjem zasedanju tukajšnje občinske skupščine zanimalo, kaj so v občinski upravi ukrenili glede petih nasilnih vselitev v stanovanjske bloke v Kodričevem naselju. Predsednik občine je pojasnil, da so proti vsem, ki so se nasilno vselili, vložili tožbe zaradi motenja posesti. Ene je že pravomočno rešena, ena je v fazi pritožbe, tri pa so še v obdelavi na prvostopenjskem sodišču. Dodal je, da ni možnosti, da bi stanovalci ostali v nasilno vseljenih stanovanjih, saj so pravno stvari tako jasne da bodo vse tožbe rešene v korist lastnika, torej občine.

Naj bo njihov spomin kot opomin

Žrtve in trpljenje izgnancev med drugo svetovno vojno mnogi še niso priznali — V Trebnjem ustanovili trebanjski krajevni odbor Društva izgnancev Slovenije

TREBNJE — V soboto so v Trebnjem še živeli izgnanci druge svetovne vojne iz trebanjske občine ustanovili 48 krajevni odbor Društva izgnancev Slovenije. Kljub temu da je bivša Jugoslavija od Nemčije zahtevala razno vojno odškodnino, pa ni dobila odškodnine za 65.000 naših ljudi, ki so jih Nemci med vojno prisilno izgnali v taborišča ali v druge kraje. Njihovih žrtev, trpljenja in bolečin jim vas od nastanka nove slovenske države ni priznal še nihče in zaradi tega so se še živeli izgnanci odločili, da se združijo in zahtevajo moralno in materialno odškodnino.

V dobrem letu in pol, odkar Društvo izgnancev Slovenije deluje, so ustanovili že 48 krajevnih odborov društva širom po Sloveniji. Zadnjega so ustanovili pretekli teden v Trebnjem na pobudo iniciativnega odbora, ki ga je vodil Jože Tomažin. Pri organiziranju ustanovnega sestanka jim je pomagala tudi trebanjska Zveza borcev. Sestanka se je udeležil predstavnik Društva izgnancev Slovenije Slavko Kunej. Povedal je, da je bivša Jugoslavija leta 1962 zahtevala od Nemčije vojno odškodnino, med

Martin Kump in Franc Novina

Na Smuku živahno

Semiški lovci želijo, da postane ena pomembnejših turističnih točk

SEMIČ - V lovski družini Smuk iz Semiča, ki velja s 108 člani za eno večjih v Beli krajini, so se v zadnjem času odločili vključiti v turistično ponudbo dežele ob Kolpi. Tako so lovsko kočjo na Smuku nad Semičem, ki so jo pred štirimi leti razširili, lani odprli za vse obiskovalce, ne le za lovce. Najeli so tudi oskrbnika Franca in Mileno Novino, ki sta v koči na voljo gostom ob vse vikendih in praznikih.

Smuk postaja vedno bolj obiskan. Martin Kump, starešina lovške družine zatrjuje, da se bodo potrudili, da bo postal ena najzanimivejših in najprivlačnejših izletniških točk v Beli krajini. »Letos bomo uredili tri sobe s 50 skupnimi ležišči ter okoli 40 koče, če pa bo potreba, tudi manjši športni objekt. Že sedaj prihajajo k nam gostje iz vse Slovenije, nedavno pa se je za kočjo zanimala tudi turistična agencija iz Kopa, ki želi pripeljati italijanske lovce,« pravi Kump, po zaslugi katerega je semiška lovška družina zopet živela.

Lani jeseni so se začeli od koče spuščati tudi jadralski padalci, ki imajo tečaje na Gačah. Kmalu so ugotovili, da gre za eno najboljših točk daleč naokrog, sloves pa se je hitro razširil po Sloveniji. Obiske turistov, planincev, padalcev in še koga pa želita oskrbnika dobro izkoristiti s čim boljšo ponudbo v svoji koči. Medtem ko Kump zagotavlja, da so lovci pripravljene s prostovoljnimi delom še bolj urediti kočjo, če se bo le našel denar, pa si oskrbnika želita predvsem novo opremo za kuhinjo, da bo moč lažje ustreči 150 gostom, kolikor jih kočja lahko sprejme.

M.B.-J.

V Lesu so se za zdaj le pobrali

V februarju po nekaj mesecih stekla skoraj normalna proizvodnja opreme za avtomobilske prikolice — Kljub temu presežni delavci — Iščejo dodatne programe

ČRNOMELJ — V črnomaljskem Lesu, delniški družbi, v kateri je novo-meška Adria Caravan 100 odst. lastnica delnic, je od lanskega septembra do letošnjega januarja proizvodnja pohištvene opreme za Adriine prikolice stala. Delali so le na žagi in pri dodatnem programu, kar je pomenilo približno petino proizvodnje, včasih pa je bilo na čakanju kar 200 od okrog 280 delavcev. Januarja je končno postopoma stekla izdelava opreme za prikolice, februarja pa je bila ta proizvodnja že skoraj normalna.

Po besedah v. d. direktorja Lesa, Ivana Špeharja, bodo po dosedanjem načrtu v prvi polovici leta izdelali opremo za 6.000 prikolic, za 35 delovnih dni pa imajo tudi že naročil za dodatni program. Ker pa so prikolice se-

zonski izdelek, jih bodo v drugi polovici leta opremili le še 2.000. Torej v vsem letu nad dvakrat manj, kot so jih opremili pred dvema letoma. Za proste zmogljivosti v drugi polovici leta v Lesu pripravljajo nov proizvodni program. Poskusno že teče proizvodnja dodatne stanovanjske opreme, kot so balkonske ograje, pogradi, zaboji za rože, manjši regali.

»Sedaj ima delo v tovarni 206 ljudi, 70 pa jih je na seznamu presežnih delavcev, ki bo potrjen v marcu. Če nam bo uspela dodatna proizvodnja, bomo lahko postopoma uspešno rešili problem zaposlitve teh ljudi. Nekaj se jih bo res upokojilo ali odprlo svojo obrt, 40 do 45 pa jih bo kljub temu ostalo brez dela,« pravi Špehar. Ne zanika, da se za to, da zopet delajo, lahko zahvalijo tudi skladu za razvoj Republike Slovenije, ki je skupaj z Adrio reševal njena

sestrska podjetja, torej tudi Leso. Še vedno pa imajo v Lesu le v. d. direktorja, ki upa, da bo nova ekipa Novolina dokončno rešila tudi to vprašanje. »Pri nas nasploh veliko pričakujemo od Novolina in upamo, da bo upravičil naša pričakovanja. Pomoč še posebej pričakujemo pri osamosvajanju Lesa,« priznava Špehar.

M. BEZEK-JAKŠE

ZA VEČJO EKOLOŠKO OSVEŠČENOST

METLIKA - V krajevnih skupnostih metliške občine bodo morali po novem sami poskrbeti, da ne bo novih divjih odlagalnišč odpadkov. Vsi krajanji bodo morali biti torej nekakšni ekološki čuvaji. Če pa se bo kljub temu komu posrečilo, da bo stresel smeti tja, kamor ne sodijo, bodo morali v krajevni skupnosti poskrbeti za odstranitev. Če tega ne bodo storili krajanji sami, bo delo opravila Komunala, seveda na stroške krajevne skupnosti.

VODOVOD

ALI RAZSVETLJAVA?

METLIKA - V letošnjem občinskem proračunu so predvideli za ureditev javne razsvetljave v krajevnih skupnostih in Metliki 5 milijonov tolarjev. Vendar so predstavniki nekaterih krajevnih skupnosti predlagali, naj bi denar namenili najprej za zgraditev vodovodnega omrežja in šele potem za javno razsvetljava. Kakšna kratkovidnost!

Zasebni zobozdravnik v Šentrupertu

Trebanjska vlada dala koncesijo dr. Siniši Kulaševiču - Pomisleki

TREBNJE - Ministrstvo za zdravstvo je dalo soglasje, da bi mirenskemu zobozdravniku, 40-letnemu dr. Siniši Kulaševiču, dala trebanjska občina koncesijo za javno zobozdravstveno dejavnost v Šentrupertu. Trebanjska vlada je soglasjala s predlogom ministrstva, naj bi dr. Kulaševiču podelili koncesijo za določen čas, do vzpostavitve mreže javne zobozdravstvene službe, in sicer zaenkrat do konca tega leta. Pozitivno mnenje sta izrazila tudi Zdravniška zbornica Slovenije in Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije. Dr. Kulaševič ima zasebno ordinacijo v stavbi Stanovanjske zadruge Šentrupert.

V trebanjskem zdravstvenem domu imajo o zasebni zobozdravstveni praksi več pomislekov. Zavedajo se, da je bilo doslej "na črno" opravljenih precej storitev, ni pa znano, koliko in kakšnih. V.d. direktorice ZD, Ana Bilbija, in njen pomočnik za strokovne zadeve, dr. Franc Žnidaršič, načeloma zasebni praksi ne nasprotujeta, rada bi le, da bi bile zadeve razčiščene in obveznosti do njihovega zavoda jasno določene. Nikakor se jima ne zdi sprejemljivo, da bi zavarovalnica za račun tretjega zmanjšala obseg storitev zdravstvenega doma, saj ostaja pri njih število zaposlenih nespremenjeno. Prepričana sta, da je kakovost opravljenih storitev na primerni ravni in da so pacienti zadovoljni. Pri večini zobozdravnikov trebanjskega zdravstvenega doma je čakalna doba približno en mesec.

M. BEZEK-JAKŠE

Osnutek in predlog kar na en mah

Letošnji metliški proračun delegati sprejeli po skrajšanem postopku — Največ pripomb na račun preskromnih sredstev za kmetijstvo

METLIKA - V metliški občinski skupščini so delegati sprejeli odlok o zaključnem računu lanskega proračuna tako rekoč brez razprave. Ker lani ni bilo večjih intervencij v metliškem gospodarstvu, saj na srečo kar dobro posluje, so več časa, energije in denarja v občini namenili delu na komunalnem področju. To se je poznalo tudi pri odhodkih proračuna, kajti kar 46 odst. je šlo za splošno komunalno porabo.

Razumljivo je, da brez pripomb ni šlo. Največ jih je letelo na račun denarja, namenjenga za intervencije v kmetijstvu. Iz vrst kmetov je prišla pripomba, da je komaj 2,1 odst., kolikor naj bi letos iz proračuna namenili za kmetijstvo, občutno premalo tudi zato, ker v nekaterih občinah namenijo za kmetijstvo celo 4 odst. proračuna. Predvsem naj ne bi v sredstva za omenjene inter-

venčije mešali stroškov za službo proti steklini, kontumačno službo in blagovne rezerve. Na račun dveh milijonov tolarjev, kolikor naj bi jih namenili za regiranje obresti kot pomoč pri investicijah, je bila pripomba, da je bila pomoč najbrž dobro zamišljena, a se lahko zgodi, da se bodo z njo okoristili lovci na nevrčljiva sredstva.

Na pripombo iz vrst kmetov, da je

metliška občina dolgoročno usmerjena v komunalno dejavnost, šolstvo in kulturo, je odgovoril delegat, ki zastopa družbene dejavnosti. Pojasnil je, da se denar za družbene dejavnosti v proračunu odstotkovno zmanjšuje. Čeprav je predlagal, naj bi dali za šport več denarja, saj ga je bilo lani izredno malo, se je strinjal - tako kot tudi več drugih razpravalcev - da sprejmejo predlog proračuna za letošnje leto. Seveda pod pogojem, da gre zares le za okvir, saj temelji na cenah iz lanskega decembra in letošnjega januarja.

S tem se je strinjal tudi predsednik občinske skupščine, prepričan, da proračuna ne bi mogli uskladiti bistveno bolje. Le za kmetijstvo bodo ustanovili komisijo, ki bo pripravila nov predlog delitve denarja.

M. BEZEK-JAKŠE

vojna odškodnina. »Nemčija je vojno odškodnino že izplačala izgnancem iz Alzacije, Lorene, prav bi bilo, da jo tudi Slovenec,« pravi Slavko Kunej. O tem so se že pogovarjali z nemškimi veleposlanikom pri nas. »Odškodnino bomo zahtevali tudi za tiste, ki so že

- Krajevna organizacija Društva izgnancev za območje občine Trebnje bo tako kot tudi ostale krajevne organizacije imela nalogo združiti čim več članov. Za predsednika krajevne organizacije so izvolili Toneta Glogovška. Pri delu mu bodo pomagali člani: Milka Zajc, Zvone Duh, Jože Zorenč in Cilka Zupančič.

umrli, bodisi v taborišču ali kasneje doma,« je dodal gospod Kunej.

J. DORNIŽ

TREBANJSKI IZGNANCI SO SE ORGANIZIRALI — »Res je že pozno, vendar ne prepozno, da tudi prisilni izgnanci Slovenije, ki smo bili vse do sedaj odrinjeni, zahtevamo od tistih, ki so bili za to krivi, moralno in materialno odškodnino,« je v Trebnjem na ustanovitvi krajevnega odbora Društva izgnancev za območje občine Trebnje povedal predstavnik slovenskega Društva izgnancev Slavko Kunej. (Foto: J. Dornič)

Bo že začeto delo izsililo tudi denar?

Cerkev v Kočevski Reki

KOČEVSKA REKA — V petek zvečer je bila v prostorih galerije v Kočevski Reki otvoritev razstave maket in idejnih osnutkov za novo župnijsko cerkev v Kočevski Reki. Razstavo, na kateri je bil predstavljen tudi del urbanističnega načrta Kočevske Reke, sta omogočila poslovna enota Turizem pri podjetju Snežnik iz Kočevske Reke in tamkajšnji gradbeni odbor za postavitev cerkve.

Za dosedanje razstave v galerijskih prostorih v Kočevski Reki se je v petek ob 18. uri zbralo razveseljeno veliko ljudi. Prisotni so bili tudi najvišji predstavniki krajevne skupnosti in kočevske občine, ki so si skupaj s strokovnjaki pa tudi nekaterimi avtorji ogledali šest razstavljenih maket in idejnih osnutkov, ki so prispeli na anonimni natečaj za izgradnjo nove župnijske cerkve v Kočevski Reki. Med razstavljenimi je bil tudi izbran idejni projekt anonimnega natečaja.

Novo cerkev bo grajena po Gombocovem projektu, ki ga bo začel pripravljati v teh dneh. Stala bo na kraju, kjer je včasih stala baročna cerkev, posvečena sv. Janezu Krstniku. Predsednik gradbenega odbora g. Ivan Potrebuješ je povedal, da so denar zanj že začeli zbirati med krajanji, delovnimi in drugimi organizacijami ter zavodi, da pa glavni namen potrebnega denarja za njeno izgradnjo pričakujejo od republike. Tudi na otvoritvi razstave je ponovil poudarjeno upravičenost pričakovani do republike vlade. Ker jim vlada v prejšnji sestavi te upravičenosti ni oporekala, ampak jim je celo obljubila, da bo izgradnjo cerkve financirala, je gradbeni odbor pred kratkim na novo vlado naslovil prošnjo, naj uresniči obljubo prejšnje vlade. Da mislijo resno in da so storili že skoraj vse potrebno za pričetek del, ki se bodo, tudi če bi denar dobili že v kratkem, končala vsaj leto kasneje, kot so sprva načrtovali (pričetek maševanja v novi cerkvi so načrtovali za leto 1995), so v Kočevski Reki z razstavo maket in idejnih osnutkov nove cerkve, ki jih bodo predstavili tudi v Kočevju, le še dodatno potrdili.

M. LESKOVŠEK-SVETE

IZBRAN IDEJNI PROJEKT — Idejni osnutek nove župnijske cerkve v Kočevski Reki, ki ga je izdelal arhitekt Janez Gomboc (na sliki), sicer Kočevjar, ki živi v Novo Gorici, je umetnostno-gradbeni svet pri nadškofjskem ordinariatu v Ljubljani izbral kot najboljšega.

Spomladi naj bi le asfaltirali

Gradbena dela na cesti Radna—Konjsko—Laze — Posledice preteklega miniranja naj bi odpravili prav kmalu — Maja letos naj bi cesto prekril asfalt

KONJSKO — Na cesti Radna—Konjsko—Laze in ob njej v teh dneh poteka nekatera gradbena dela. Sevnška enota Cestnega podjetja Novo mesto odstranjuje v predelu klanca med Konjskim in Lazami material, ki je ostal pod cesto v gozdu in tudi v hudourniku še potem, ko so gradbeniki izvedli začetna gradbena dela na tem cestnem odseku.

Pri miniranju brežin v spodnjem delu klanca je lani prišlo do »katastrofalnih« posledic na gozdnih parcelah v zasebni lasti. Tako so omenjeno škodo ocenili Konjsčani v pismu, ki ga je v imenu gradbenega odbora Konjsko nedavno predložil krški občinski skupščinski delegat Boris Pernovšek. Zdjaj, ko Cestno podjetje pospešeno odpravlja posledice, zveni pismo nekako preostro. Ker pa je celotna gradnja očitno dvignila ne le veliko kubikov kamenja in zemlje v gozdu na Konjskem, ampak tudi veliko »prahu« v ondotni javnosti, ne bo odveč, če povzamemo po pismu, zakaj je domačinom zavrta kri. V pojasnilo, za kakšno posledico gre, so zapisali, da je »škoda« posledica povzročena tudi na gozdnih poti pod temi parcelami, ki vodi v gozd. Pot je namreč vse od dne, ko je bilo opravljeno miniranje, neprehodna, kaj šele da bi bila prevozna. Veliko kame-

Razburljivo čiščenje v kočevski SNS

Odloča vprašanje: ste zvesti Jelinčiču?

KOČEVJE — Sestanka članstva kočevske SNS, ki ga je sklical v drugi polovici januarja od republiškega predsedstva SNS imenovani novi odbor kočevske SNS v soboto zvečer v hotelu Pugled v Kočevju, so se, kljub temu da niso bili vabljivi, udeležili tudi člani prejšnjega odbora. Po burnih razpravah so tisti, ki Jelinčiča ne priznavajo za predsednika, sestanek zapustili.

Namen sklica sestanka članstva kočevske SNS, ki se ga je udeležila dobra četrtina članov in simpatizerjev stranke, je bil, da bi z odločitvijo članov za Jelinčiča ali proti njemu v Kočevju na novo vzpostavili nacionalno gibanje, zvesto Jelinčičevu predsedovanju. Po burnem dokazovanju in oporekanju, da so tisti, ki so prisostvovali nedavnemu kongresu stranke, ki ga Jelinčič ne priznava, že člani neke druge stranke, so tisti, ki so pravzaprav odklanjali dejstvo, da se je pojavilo več frakcij, ogorčeno zapustili zborovanje.

V nadaljevanju zborovanja, okrnjenega za dva člana stranke in večino članov prejšnjega pred januarjskim Jelinčičevim imenovanjem novih članov legalnega odbora kočevske SNS, so potrdili novi odbor novega odbora, ki ga želijo izvoliti sami. Čeprav se Jelinčiču zvesti člani, se namreč ne strinjajo, da bi jim vodstvo imenoval Jelinčič sam oziroma predsedstvo.

M. L. S.

Gasilci kos novim nalogam

Uspešno preizkušanje operativne sposobnosti

RIBNICA — V ribniški občini ne v preteklem letu ne letos na srečo niso imeli večjih travniških in gozdnih požarov. Da bi preizkusili operativno sposobnost prostovoljnega gasilskega društva Ribnica za gašenje tovornih požarov, hkrati pa tudi gašenje z na vaji prestavljenim prenosnim puhalom, so v nedeljo dopoldan na približno dveh hektarjih travnatnega zemljišča na strelišču v Gorici vasi umetno povzročili požar.

Ni bilo povsem naključje, da je bila vaja, ki so jo poimenovali »Gašenje požara v naravi« in jo je vodil poveljnik gasilskega društva Ribnica Jože Petelin, prav v nedeljo in s tem le dan pred svetovnim dnevom civilne zaščite. Vaja je bila namreč tudi neke vrste preverjanje konkretnih možnosti izvršitve novembra lani izdane odredbe obrambnega ministra Janeza Janše o prenosu določenih nalog zaščite in reševanja na operativne gasilske enote. Potek vaje, na kateri je sodelovalo tudi industrijsko gasilsko društvo Inles, ostala društva v ribniški občini pa so bila v stanju pripravljenosti, so zato spremljali tudi člani občinskega štaba civilne zaščite, načelnik oddelka za obrambne zadeve Jože Polovič in predsednik izvršnega sveta Janez Henigman.

Kdo naj rešuje kočevsko zdravstvo?

Odnos občinske uprave in občanov do zdravstvenega doma je krivičen, zatrjuje direktor dr. Petrovič — Nezadovoljni s plačami in pogoji dela

KOČEVJE — Osrednja tema četrtkov seje sveta kočevskega zdravstvenega doma je bila obravnava finančnega in materialnega položaja zdravstvenega doma. Zaradi problemov, ki jih sami ne morejo razrešiti, pa tudi vse večjega nezadovoljstva zdravstvenih delavcev z delovnimi razmerami in plačami, so na sejo povabili tudi predstavnike kočevskega izvršnega sveta, zavoda za zdravstveno zavarovanje in ministrstva za zdravstvo.

Predstavniki republiških organov se seje niso udeležili, občinska vlada pa je kot svojega predstavnika poslala na sejo referentko Miro Šertelj. Kljub njenemu pojasnilu, da je bil predsednik IS v zadnjem trenutku zadržan, so zdravstveni delavci slednje ocenili še za dokaz več,

GAŠENJE S PUHALNIKOM — Na nedeljski vaji so ribniški gasilci uspešno preizkusili, kako se gasi travniški požar s prenosnim puhalom. O nabavi puhal je poveljnik občinske gasilske zveze Anton Adamič dejal, da bi jim bila dobrodošla dva ali tri, da pa bi se zaradi večnamenske uporabe veljalo pogovoriti o skupni nabavi z ribniško Komunalo. (Foto: M. L. S.)

da ima občinska vlada za zdravstvo premalo poslušala. Pomočnik direktorja Ivan Falas ji je očital, da ni korektna do specializantov, zameril pa ji je tudi, da jim je odvzela kupnine od stanovanj. Poleg predsednice sveta za vodo, dr. Nataše Žilevske, ji je krivičen odnos do zdravstvenega doma očital tudi direktor doma in kočevski župan dr. Mihael Petrovič, ki je bil kritičen tudi do kočevskih občanov. »Nič ne gleda, kaj jim za denar, ki ga dobimo, nudimo, ampak vsi samo kritizirajo,« je dejal.

Dr. Petrovič je poleg potrebe po obnovi skoraj 30 let stare in zelo nefunkcionalne stavbe in po posodobitvi dotrajane in zastarele opreme, za kar bi

AVSTRIJSKI DENAR BO DOBILA KOČEVSKA KARITAS

KOČEVJE — Kočevska Karitas, ki je začela aktivno delovati, ko so se v Kočevju začeli pojavljati prvi begunci, je od tedaj pa do danes, izpeljala veliko zbiralnih akcij za pomoč beguncem pa tudi kočevskim socialno ogroženim družinam. Zaradi njihove velike prizadetosti in dejstva, da za svoje potrebe v Kočevju niso dobili ustreznega prostora, so se v okviru republiške Karitas odločili, da bodo denar iz Avstrije, namenjen za postavitev objekta za potrebe Karitas, namenili kočevski Karitas. V tem trenutku v Kočevju že zbirajo lokacijsko dokumentacijo za pridobitev gradbenega dovoljenja, do jeseni pa upajo, da bo stavba, ki bo stala na prostoru za starim kočevskim župniščem, že zgrajena. Za čas, dokler si ne bodo uredili lastnih prostorov, jim je kočevski izvršni svet dal v brezplačno uporabo prostore v stari gimnaziji.

TA TEDEN VELIKO LUTK V KOČEVJU

KOČEVJE — Ta teden bodo razstavo »V svetu lutk - poskus otroškega muzeja«, ki gostuje v Šeškovem domu, spremljale sledeče otroške prireditve: »Naredimo lutkovno predstavo«, lutkovni abonma (I. Robič) VVZ Kočevje, bo na sporedu v četrtek 4. 3., petek 5. 3., ponedeljek 8. 3., torek 9. 3. in četrtek 11. 3., vsakič ob deveti uri zjutraj; v petek 5. 3. ob 16. uri in v četrtek 11. 3. ob 10. uri bo na sporedu lutkovna igrice »Gledališče v škatli« VVZ Kočevje (I. Robič); v torek 9. 3. ob 10. uri bo na sporedu igrice »V ozvezdju postelje« (OŠ Loški potok); in v sredo 10. 3. ob 16. uri bo na sporedu lutkovna igrice lutkovne skupine Zoom iz Ljubljane »Kam pa, kam, kozliček?«

Več kot dvestokrat

Sevniški gasilci že vozijo vodo v sušne predele

SEVNICA — Sevniški gasilci že dober teden dni občasno vozijo vodo v nekatere kraje v ožji okolici Sevnice. V povprečju zapeljujejo v sušne predele Žigarskega vrha, Mestnega vrha in Zajčje Gore po eno cisterno dnevno, lahko pa se zgodi, da bodo morali vodo dostavljati v večjih količinah. To intervencijsko oskrbo z vodo deloma plačuje občinski izvršni svet, ki daje denar za vodo in krije dogovorjeni delež stroškov prevoza.

Gasilske cisterne so na sušnih območjih sevniške občine željno pričakovali že tudi prejšnja leta. Lani na primer je GD Sevnica več kot 200 —krat dostavilo tja po 5.000 litrov vode. V okviru občinske gasilske zveze, kjer deluje tudi sevniško društvo, imajo cisterne tudi nekatera druga protipožarna mošva, tako da je teh posod skupno pet. Samo lani so nabavili po eno cisterno za območje Krmelja in Tržišča ter za Bučko. V prvem primeru je šlo za 10.000 —litrsko in v drugem za polovico manjšo cisterno. V sevniškem društvu te nakupe ocenjujejo pohvalno. Menijo, da je zdaj lažje »pokriti« ves teren, Sevničani so malce razbremenjeni in verjetno bi račun pokazal, da so stroški vodooskrbe s cisternami sedaj nekaj manjši.

L. M.

letos potrebovali med 300 do 400 tisoč mark, med specifičnostmi, ki bremenijo kočevski zdravstveni dom, izpostavil gostu mrežo zdravstvenih postaj, konzilium specializistično dejavnost in številne specializacije. Slednji dve sta v preteklem letu padli izključno na ramena zdravstvenega doma in ga bremenita

• **Poslovno leto 1992 so ob stalnih blokadah žiro računa sicer zaključili s pozitivno ničlo, vendar kljub temu in kljub poročanju, ki se jim obeta, ne morejo pričakovati bistvenega izboljšanja. Ker zdravstveni delavci niso nezadovoljni le zaradi nizkih plač (osnovna neto plača zdravniškega specialista je za januar znašala 61.264,80 tolarjev), ampak tudi vseh ostalih z dav, med katere sodi tudi prostovoljno zavarovanje, ki jim je po njihovem zatrjevanju prineselo samo težave, so bili na seji sveta zavoda enotnega mnenja, da bi si zaslužili vsaj posebno točko na eni izmed sej občinskega izvršnega sveta.**

letno za prek 10 milijonov tolarjev, z zdravstvenimi postajami pa imajo za okoli 3-4 milijone tolarjev nenačrtovanih stroškov.

M. LESKOVŠEK-SVETE

O RAZDROBLJENI LEVICI

RIBNICA — Je krivo povolilo splošno mrtvilo ali pa morda pismo, ki ga je vodstvo ribniške SDP poslalo svojim članom in v katerem ocenjuje, da vlada v občinski organizaciji razočarane glede stališč Združene liste, dejstvo pa je, da je bil zadnji zbor slabo obiskan in da ni bil prisoten niti celoten vrh občinske organizacije SDP. Na shodu so razpravljali o novem nujnem združevanju vseh levosredinskih strank na enakopravni podlagi. Veliko graje je bilo izrečene na račun skorajda nikakršnega stika vodstva z bazo, to je s člani v krajevnih organizacijah, ki so bolj ali manj prepuščeni sami sebi. Združena levica bo morala uvesti tudi nove, demokratske oblike delovanja socialne demokracije, ki postaja ob vse večji socialni stiski vse bolj aktualna.

A. K.

NOVA ZAPOSILITEV ZA 30 LJUDI

MRTVICE PRI KOČEVJU — V podjetju Feniks-marketing Stara Cerkev, ki je v opuščnem kamnolomu investitor gradnje proizvodnih prostorov na površini 650 m², načrtujejo, da bodo pričeli obratovati še to pomlad. V tem zasebnem podjetju, ki že sedaj zaposluje 37 oseb, jih bodo na novo zaposlili še okoli 30. To je bila tudi njihova obveznost, ko so najemali posojila za gradnjo, modernizacijo in pospeševanje proizvodnje. V časih, ko je v kočevski občini težko dobiti novo zaposlitev, je to vsekakor pomemben dosežek.

KMALU KONFERENCA ČASTNIKOV

KOČEVJE — Vodstvo občinske organizacije Zveze častnikov je sprejelo predlog delovnega programa dela za letošnje leto. Pri uresničevanju programa bodo upoštevali programske usmeritve republiške organizacije. Slenili so, da bodo predložili program dela in predlog statutarnih določil v sprejem letni konferenci, ki naj bi bila v drugi polovici marca. Na to bodo vabili vojaške častnike, podčastnike in ostale, ki izpolnjujejo pogoje za včlanitev v to organizacijo.

ČEBELARJEV VSE MANJ

KOČEVJE — Podatki o številu organiziranih čebelarjev na območju občine kažejo, da se število v zadnjih letih manjša. Vzrok za to je več, med njimi slabe letine in v zadnjem obdobju onemogočen prevoz čebel na pašo v sosednje kraje hrvaške države. Po mnenju čebelarjev bi morala širša družbena skupnost več storiti za pospeševanje te dejavnosti.

V. D.

TEKSTILANA BO PLAČALA

KOČEVJE — Stečajni postopek za tovarno Tekstilana Kočevje je ustavljen, ker se je podjetje zavezalo v prisilni poravnavi upnikom izplačati 60 odst. priznanih terjatev v roku dveh let. Izplačila naj bi se izvajala v polletnih anuitetah, zadnji rok plačila je december 1994.

V. D.

Ribniški zobotrebci

CELOVITA PREDSTAVITEV — S predstavitvijo vseh naravnih, kulturnih in zgodovinskih znamenitosti ter celotne gostinske, trgovske in druge ponudbe, ki se vključuje v turistično ponudbo občine, bo na letošnjem sejmu Alpe Adria, ki bo od 22. do 27. marca na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani, sodelovala tudi ribniška občina. Ker nekatera turistična društva v občini ne delujejo več, tista, ki so še aktivna, pa niso med seboj dovolj povezana in ne omogočajo celovitega predstavljanja turistične ponudbe občine, aktivnosti za predstavitev Ribnice na sejmu vodita ribniški izvršni svet in obrtna zbornica. V teh dneh delata na pripravi kataloga in vrisu vseh pomembnejših turističnih zanimivosti v zemljevid občine, iščejo pa tudi izdelovalce domače obrti, ki bi se na dnevih občine, ki so na sejmu predvideni, predstavili s svojim delom. Za ribniško občino, ki se v zadnjih letih ni ravno pretirano trudila, da bi pritegnila turiste, bo predstavitev na sejmu po daljšem času prva organizirana predstavitev turistične ponudbe.

ZACASNA OTVORITEV — Restavracija Jelka, ki se po novem imenuje hotel Helena, je po manjših obnovitvenih delih v pustnih dneh zabeležila svojo začasno otvoritev. Novi najemniki so na pustno soboto, nedeljo in torek organizirali ples, po pokopu pusta, pa so verjetno zaradi nadaljnjih obnovitvenih del, hotelska vrata ponovno zaprli. Trenutno je odprta le pivnica.

Sevniški paberki

OBISKI — V bližini Sevnice prihaja na delovne obiske žena novinarja Krste Bijelića, ki je svoje dni bival v Sevnici in od tam pisal v Jugoslavijo o slovenskih »svinjarjih«. V Sevnici je sicer niso opazili, ker tja nima več h komu priti (Krstec namreč zdaj deluje v Kninu), dokaj redno pa gospa Bijelićeva obiskuje Mali Kamen, Veliki Kamen in druge kraje v sosednji krški občini. Če bi Krste vedel, kaj dela, bi od ganjenosti utopil v lastnih ideoloških solzah, češ moj nauk tort obilen sad. Gospa so namreč praveci misijonar srbstva. Vozeč se naokoli v lepem avtomobilu in obiskujoč domačine pridigajo, kako da je Slovenija in vse v Sloveniji zavoženo in kako je Srbija in Jugoslavija tisto ta pravno.

POMLAD — »Kos poje v Sevnici,« je zadnjič izjavil domačin, ki je nespodobno slonel na točilni mizi in žulil dva decil. In če Sevničani govorijo o tem petju, to gotovo nekaj pomeni. Na primer to, da bo kmalu pomlad.

NE DAJO — Sevniški kmetje živijo v strahu, da jim bo občina nekaj zakuhalo. Bojijo se, da bodo občinski škrici vzeli nekaj proračunskega »kmetijskega« denarja in z njim kupovali cement, apno in podoben material za gradnjo nove sevniške telovadnice. Kmetje imajo dovolj telovadbe na koruznih poljih in v hlevu. Dovolj imajo zankrat tudi »spomenikov«, zato ne bi radi videli v Sevnici ob nedograjenem hotelu in še čem tudi telovadnice dvoranec. Želijo si, da bi tako razmišljali tudi njihovi sodržavljani, posebej tisti, ki so v službi v občinski upravi.

• V Sloveniji se obnavlja socialneekonomska slika bogatih in revnih, ki je ta narod nekoč že pripeljala do socialnih nemirov. (A. Kocuvan)

M—Preskrbe bo kmalu nekaj manj

V Krškem 25 vlog za vrnitev stavb in stavbnih zemljišč — Po zahtevkih že koraki v praksi — M—Preskrba dvema v Krškem in enemu na Velikem Kamnu

KRŠKO — V krško občino je prispelo precej vlog za vrnitev premoženja. Petindvajset zahtevkov se nanaša na vračilo stavb in stavbnih zemljišč. Vse kaže, da se stvari že gibljejo v smeri, ki jo je nakazala zakonodaja.

Denacionalizacijo bo med drugimi občutila Mercatorjeva Preskrba Krško. Po besedah Vilija Mančka, direktorja, so v podjetju pričakovali tak razplet. M—Preskrba trenutno že vrača tri poslovne prostore. Gre za tri nekdanje ali še obstoječe trgovske poslovne prostore, in sicer sta dva objekta v Krškem, eden pa na Velikem Kamnu. Tako bo M—Preskrba v Krškem ob lokalni, ki sta bila nekoli last Rumpretov, in na Velikem Kamnu ob poslovne prostore, ki so bili Božičnikova last. Zamenjavo, ki jo narekuje slovenska zakonodaja, bodo opravili prav kmalu.

»Ne gre za kaj spornega, vendar bo Preskrba Krško imela v zvezi z Rumpretovo lastnino zahtevek do odškod-

• **S tem, ko bo podjetje vračalo premoženje, si utegne nakopati nemajhne težave. Nekaj jih bo najverjetneje nastalo zato, ker bo delavcev preveč, ko bo Preskrbinih trgovin manj.** »Od hiše« bodo šli namreč samo prostori, medtem ko delavci ostanejo na grbi M—Preskrbi. Ta bo ta oreh morala trla, kot bo vedela in znala. Direktor Manček zagotavlja, da zaradi lastniženja ne bo ostal nihče od delavcev na cesti.

ninskega sklada. Res je bilo nacionalizirano, vendar smo prostore mi pozneje od občine odkupili, ne pa dobili. Zato bomo ta sredstva zahtevali nazaj. Vrniti

namašalo na precejšnje denarje. »Nekaj bo velikih zaved, ki bodo zahtevalo mnogo truda in pogovaranja. Kajti to so lokali in prostori velikih vrednosti, ki so bili v preteklosti popolnoma adaptirani. V te lokale so bila vložena precejšnja sredstva in to bo trši predmet rešavanja teh zaved,« pravi direktor Manček.

V M—Preskrbi Krško pričakujejo še več podobnih zahtev. Nekaj vlog se bo

nanašalo na precejšnje denarje. »Nekaj bo velikih zaved, ki bodo zahtevalo mnogo truda in pogovaranja. Kajti to so lokali in prostori velikih vrednosti, ki so bili v preteklosti popolnoma adaptirani. V te lokale so bila vložena precejšnja sredstva in to bo trši predmet rešavanja teh zaved,« pravi direktor Manček.

L. M.

Knjiga o Kozjanskem odredu

Krška predstavitev monografije o tej vojaški enoti izpod peresa mag. Teropišča — Izide aprila

KRŠKO — Tu so 25. februarja predstavili monografijo Kozjanski odred, ki jo je napisal mag. Tomaž Teropišič, strokovni vodja in namestnik direktorja v Posavskem muzeju Brežice. Knjiga bo izšla sredi letošnjega aprila.

Na predstavitvi so poudarili, da sodi omenjena monografija na vidnejše mesto med tovrstnim zgodovinskim gradivom. Po besedah mag. Teropišča knjiga v marsičem presegla podobne zapise o partizanstvu. Avtor monografije je namreč temeljito obdelal tudi zaledje, s čimer je ponudil informacijo o dejavnosti minerskih enot in obveščevalcev, denimo. Knjiga s tem podrobno popisuje dogajanje po 27. aprilu 1944, ko so nad Silovcem pri Sromljah ustanovili Kozjanski odred, enoto, ki je potem postala najboljši odred na slovenskem ozemlju. Enota je bila tudi »zakladnica kadrov za druge partizanske enote«, kot se je na krški predstavitvi Teropiščeve

knjige izrazil Marjan Seliškar iz Brežic. Monografija združuje dva dela; eden obravnava že omenjeno delovanje odreda in drugi več kot 3.400 imen borcev te enote.

Knjigo, ki v prednaročilu stane 3.480 tolarjev — možno je plačilo v treh obrokih, bo izdala Založba Obzorja Maribor.

L. M.

Zetor in druge zgodbe

Kaj se najde v knjigah in kaj je ob njih

KRŠKO — V krški Valvasorjevi knjižnici so že večkrat naleteli na svojevrsno prikupno pozabljenost. Ugotovili so namreč, v okviru njihovih knjig pozabijo v knjigah marsikaj. V knjižnici je tako nastala razstava stvari, vrnjenih v knjigah. Na ogled so svinčniki, glavniki, denar, družinske fotografije, trgovske naročilnice, razglednice, ravnila, pisma in recepti, ki jih je zbrala avtorica razstave Marjanca Vežnaver. Kdor je v razstavljenih stvarih prepoznal sebe in svoje, bo pozabljeno lahko dobil nazaj.

Pozabljenost, čeprav malo drugačna, spreminja tudi imena pisateljev in naslove knjig. V okviru razstave »najdenih predmetov« so v knjižnici predstavili tudi take spremembe avtorjev in naslovov. Nekateri bralci — tako sporača razstava — bi si radi izposodili »Orhideje, namočene v krvi«. Na policah knjižnice je seveda samo knjiga

»Kri in orhideje«, kot se pravilno glasi naslov. Knjige, ki jih želijo bralci, so še: Lukec in trije škranjčki (pravi naslov Lukec in njegov škorec), Pesem ptic v trnju (Pesem ptic trnovk), Berlež in smrti (Derviš in ...), Kralj Sofidit (... Ojdp), Doktor Zobar (... Zober), Sosedova Micka (Županova ...), Županov sin (Sosedov ...), Doktor za živali (Doktor Živago), Jehovski učitelj (Jeprški ...), Hamler (Hamlet), Ciklami in ateniator (... Agitator), Prašičja farma (Živalska ...), Skrivni dnevniki mladega hidroponda (... mladega hipohondra) id. Med avtorji nastopa močno udomačen slavni francoski pisatelj. To je razumljivo, saj je Krškemu polju mnogo bližji Emile Zetor, v kar so prekrstili pisatelja, ki je v francoskem izvirniku Emile Zola. Krško polje je verjetno vplivalo še v enem primeru: Miroslav Krleža je v krški bolj domači izpeljavi lahko tudi Miroslav Kruleža.

M. LUZAR

Novo v Brežicah

SPOZNAVANJE - Papirato poslovanje, premetavanje števil, jemanje iz kupa, ki ga ni, in vse druge coprnije so za navadnega človeka prava umetnost. Če malo bolj natančno pogleda, kakšne zvijače je možno uporabiti na papirju, prvi trenutek ne ve, ali gre za lumparijo ali za svetniške avreole vredno dejanje. Po nekaj trenutkih razmišljanja, mu kapne. Tako se je godilo tudi na seji brežiškega izvršnega sveta. Šele po večurnem premetavanju števil v proračunu je nekaterim članom tega organa postalo jasno, zakaj sami nič nimajo.

TELEVIZIJA VE - Verjetno ni novinarja, ki vsaj občasno zahaja v Posavje, pa še ni slišal stare zgodbe Ivana Leskovca z Jesenic na Dolenjskem. Ta prav rad na koncu tiskovnih konferenc, razprav in sestankov vstane in pove tisto, kar Jeseničane že dolgo žuli, na primer resnico o slovenski televiziji in o tem, kako njenih programov njegovi sokrajani ne morejo spremljati, čeprav plačujejo naročnino. Zdjaj nameravajo postaviti pretvornik na bližnjem Rajcu, ker pa je zadeva še vedno le na papirju, gospod Leskovec še naprej vztraja. On je opozoril, da na razpravo v njihov kraj od vseh medijev, ki segajo v Posavje, ni prišla samo televizija. »Oni že vedo, da njihovega programa ne moremo videti,« je dejal.

PREDRAGO - V Brežicah do nadaljnjega zaradi predrage gradnje ne bo novih stanovanj. Ugotovili so namreč, da gradbena podjetja zase poberejo najmanj petino vloženih sredstev. Ker v občini ni takih podjetij, se jim zdi škoda podpirati gradbena podjetja od drugod. Stanovanjska sredstva bodo začasno raje namenili za razvoj gospodarstva, ki bo prinesel tudi možnost nove gradnje. Cisto razumna odločitev, če se je bodo zares držali. Sicer pa še ni znano, če bo zanjo imelo dovolj posluha tudi Jazbinskovo ministrstvo, ki je že napovedalo kontrolo nad porabo občinskih stanovanjskih sredstev.

IZ BREŽIŠKE PORODNIŠNICE

V času od 13. do 22. februarja so v brežiški porodnišnici rodile: Mojca Kondrič iz Bukošica - Bernarda, Vlasta Zupančič iz Leskovca - Karmen, Nataša Filipič iz Krškega - Laro, Lucija Brajdič iz Gorice - Danijela, Erika Brajdič iz Loke - deklko, Darinka Šmigac iz Volčjega - Bojana, Kata Sliškočič iz Kostanjevice - dečka, Sabina Barkovič iz Brežice - deklko. Čestitamo!

RADIO ZDAJ VE, V KAJ VLAGA OBCINA

BREŽICE - V preoblikovano podjetje Radio Posavje - Studio Brežice naj bi brežiška občina kot ustanovni delež poleg osnovnih sredstev vložila še del prosvetnega doma, v katerem je že sedež radia, brez dvorane, gostinskega obrata in kurilnice. Nekateri ob tem opozarjajo, da je v te prostore vlagala bivša kulturna skupnost, in se sprašujejo, kje bo mesto Prosvetnega društva bratov Milavcev iz Brežic. Po enem izmed predlogov naj bi to društvo dobilo možnost uporabe prostorov v bivšem domu JLA.

ŠTUDIJO O ROMIH JE TREBA DOPOLNITI

BREŽICE - Člani tukajšnjega izvršnega sveta so ocenili, da že pred novim letom obravnavane študije o rešitvi romskega vprašanja ni mogoče izpeljati v praksi. Predlagali so, naj se poleg ureditve naselja v Gazicah pri Cerkljah ob Krki v študiji predvidijo še možnosti ureditve romskega naselja na kakih drugih lokacijah. Pri dopolnjevanju študije naj bi sodelovali s Skladom stavbnih zemljišč in s Centrom za socialno delo.

ROBERT KERIN PODPREDSEDNIK

KRŠKO - Robert Kerin je podpredsednik krškega občinskega izvršnega sveta in mu je poverjeno gospodarstvo. Na to funkcijo, ki jo bo opravljal poklicno, so Kerina izvolili delegati vseh treh zborov krške občinske skupščine na seji 24. februarja. Pred časom Kerina skupščina ni izvolila, zato ga je predsednik krške vlade Herman Kunej ponovno predlagal. Kot rečeno, je večina parlamentarcev v drugem krogu glasovala za Roberta Kerina, ki ga podpira zlasti liberalnodemokratska stranka.

Koncert BELTINŠKE BANDE in VLADA KRESLINA v počastitev dneva žena bo v soboto, 6. marca, ob 19. uri v prosvetnem domu v Brežicah.

Koncert so omogočili: Hipotekarna banka Brežice, KRKA kozmetika Novo mesto, Zavarovalnica TILIA Novo mesto, EURO 2000 Ljubljana, PAPIROTI Krško, Opel KRUNO Brežice, SAMA Samobor, Radio Posavje — Studio Brežice.

Krpanje končnega računa

O tem bodo odločali na seji skupščine prihodnji četrtek — Kako oklestiti programe

BREŽICE — Brežiški izvršni svet je pretekli teden razpravljal o končni rešenosti proračuna in tako dal usmeritve za oblikovanje zaključnega računa za leto 1992. Občinski proračun je bil v letu 1992 z vsemi rebalansi in ranominacijami težak čez 700 milijon tolarjev. Zadnja uskladitev proračuna naj bi pokazala, da je občina porabila ravno toliko, kot je imela. Poslanci občinske skupščine bodo o rešenosti in zaključnem računu razpravljali prihodnji četrtek, 11. marca.

Da bi se izognili neskončno dolgim in brezplodnim razpravam okrog zaključnega računa, iz kategega laiki težko kaj razberejo, so člani izvršnega sveta tokrat sklenili dati zraven še izčrpane informacije. Zaključnemu računu bodo tako priložili pregled zadanih ter poleg tega še seznam uresničenih in neopremljenih nalog. Nekateri so že predlagali, naj bi slednje imele prednost v programih za to leto, vendar bodo o tem odločali delegati, ko bodo sprejemali proračun za tekoče leto.

V upravnih organih bo pred že sklicano sejo skupščine še veliko dela. Poleg krpanja zaključnega proračuna za minulo leto morajo pripraviti še čim boljši predlog novega proračuna. Doležljive programe posameznih dejavnosti bodo morali pošteno oklestiti. Predvidevajo namreč, da bo tudi proračun za leto 1993 komajda segal čez 700 milijonov. Resnih želja in potreb po proračunskih sredstvih je mnogo

več. Tako je na primer slišati, da bi bilo samo za komunalne infrastrukture na območju občine v tem letu potrebnih 650 milijonov tolarjev. Družbene dejavnosti so, še preden so zares začeli oblikovati proračun, predložile za 350 milijonov programov. Menda je med njimi za 250 milijonov takih, ki so obvezni po zakonu. Če bodo hoteli pristriči te programe, bodo brez proračunskih sredstev ostali skoraj vsi neobvezni programi in športu, kulturi, šolstvu in še kje.

Kako bo občina ob tako velikem pritisku potreb zmožna sprejeti proračun? V preteklem letu se je interesno zadolžila za 70 milijonov tolarjev iz stanovanjskega sklada. Za izposojeno denarja iz enega internega računa na drugi so se odločili iz praktičnih razlogov. Finančna služba je namreč prepričana, da je za občino škodljivo, če se zadolžuje pri banki po višjih obrestnih merah, istočasno pa sama daje malemu gospodarstvu ugodnejša posojila. Ker občina v kratkem zaradi previsokih cen gradnje ne načrtuje vlaganja v stanovanja, si je iz kontastanovanjskega sklada začasno izposodila denar. Obveznost odplačevanja se začne šele v naslednjem letu, zato ni izključeno, da se bo občina tudi v tem letu ustrezno javno zadolžila. Tako bi pokrila vsaj najnujnejše programe, skrpala proračun in jo, vsaj še to leto, odnesla s celo kožo. O tem, kako bo čez dve leti, ko bo treba vračati dolgeve, za zdaj še nihče resno ne razmišlja.

B. DUŠIČ-GORNIK

KOZJANSKI ODRED V KNJIGI — Na krški predstavitvi monografije o Kozjanskem odredu so povedali, da bodo knjigo uradno predstavili v Posavskem muzeju Brežice v začetku letošnjega maja. Na sliki: pogovor o knjigi (prvi z leve mag. Tomaž Teropišič). (Foto: M. Luzar)

PRIPRAVLJENE ZA KUPCA — Še do nedavnega so v podjetju Agrariacvetje na Čatežu vzgajali predvsem lončnice, ki so bolj donosne in zahtevajo več nege. Zaradi izgube južnih tržišč in tudi tamkajšnjih kooperantov se zdaj preusmerjajo tudi v proizvodnjo rezanega cvetja. Delavke na sliki pregledujejo ciklame, ki so že gotove za prodajo. Na zalost pa čudoviti cvetovi še niso garancija za prodajo. Ali bodo lončnice s Čateža lahko konkurirale cenam tistih, ki so v slovenske cvetličarne prišle iz uvoza? Posebno velik trn v peti so čateškimi cvetličarjem rože s črnega trga. (B. D.-G.)

Kaj bo s črnim naseljem Koreja?

V barake se priseljujejo tujci, begunci in osebe brez statusa — Ker gre za premoženje bivše JLA, o rešitvi odloča ministrstvo za obrambo

SLOVENSKA VAS (BREGANSKO SELO) — Še vedno ni znana usoda barakarskega naselja s popularnim imenom Koreja in njegovih prebivalcev. Brežiška komisija za spremljanje obsejne problematike je sklenila o spornih premoženjskih zadevah obvestiti obrambno ministrstvo in ga pozvati k takojšnjemu ukrepanju in iskanju ustreznih rešitev. Taka pobuda ni prva, saj se je že iz razgovora med Miranom Bogatajem, namestnikom ministra za obrambo, in brežiškim izvršnikom Cirilom Kolešnikom v začetku januarja dalo razbrati, da ministrstvo že ve za nerešeno in sporno črno naselje.

Podatki iz zemljiške knjige govorijo, da je bil pretežni del naselja last bivše JLA, zato zdaj z njim upravlja ministrstvo za obrambo. Na parcelah, ki so vknjižene kot kmetijske površine, stojijo barake, ki so nastale kot pomožni objekti za gradbene delavce. Vanje so se zadnjih 20 let priseljevali Hrvati in Žumberčani, zadnje čase pa se tu naseljujejo tuji državljani, begunci in druge osebe brez urejenega statusa. Prebivalci Koreje želijo na podlagi bivanja v barakarskem naselju pridobiti nekatere statusne pravice pri občinskem organu za notranje zadeve.

Stanje se vse bolj zaostrojuje, zato naj bi ministrstvo za obrambo takoj poiskalo rešitev. Čimprej naj bi tudi uredilo premoženjske zadeve na nekaterih parcelah, kjer lastniki niso hoteli podpisati pogodb s takratnim vojnim ministr-

• Pogajanja, dogovarjanja in redno sodelovanje med ministrstvom za obrambo in brežiško občino so nekaj običajnega, saj je bivša JLA v občini zapustila precej lastnine. Poleg omenjenega barakarskega naselja v današnji Slovenski vasi je tu v neposredni bližini še Tehnično remontni zavod. V Skopljah je nekdanji obrat KIK, v Cerkljah ob Krki 700 ha obsegajoč kompleks letališča, kjer zdaj deluje Učni center TO, ter v Brežicah 5 poslovnih prostorov, dom JLA in 507 vojaških stanovanj. S to lastnino danes upravlja obrambno ministrstvo, občina pa je z njim že sklenila dogovor o najemu nekaterih objektov.

stvom o prodaji zemljišč. V zemljiški knjigi so še vedno vknjiženi stari lastniki, danes hrvaški državljani, čeprav si je vojska tudi brez podpisov prilastila zemljišča.

B. D.-G.

NUJNO DOGOVARJANJE — Ministrstvo za obrambo je eno tistih ministrstev, s katerimi brežiška občina največ in po oceni Cirila Kolešnika tudi najbolje sodeluje. »Upam, da boste v ministrstvu rešili tudi barakarsko naselje Koreja.« je Mirana Bogataja že pred dobrim mesecem opozarjal Kolešnik. (Foto: B. D.-G.)

NAŠLI OKROG 100 EKSPLOZIVNIH TELES

CERKLJE OB KRKI - V tej krajevni skupnosti upajo, da bodo letos že lahko uporabljali kmetijske površine znotraj letališkega kompleksa. Doležljive je bilo to preveč nevarno, saj je območje štab TO na teh površinah po vojni odkril okrog 40 eksplozivnih teles. Zaradi podatkov o miniranih poljih so tudi v letu 1992 nadaljevali s pirotehničnimi pregledi in ob tem našli dodatnih 60 eksplozivnih teles. Kljub temeljitemu delu niti danes nihče ne more dati zagotovila, da so te površine 100-odstotno varne. Tako so lovci nedavno naleteli na neeksplozivno mino, ki jo je povozil tank.

PREDLOG NOVIH IMEN ZA BREŽIŠKI IS?

BREŽICE - V tej občini pripravljajo spremembe v odloku o organizaciji upravnih organov. Ob zadnjih razrešitvah so izvolili samo v.d. sekretarjev, zato naj bi bilo po sprejetju reorganizacije v izvršnem svetu več novih imen. Predsednik izvršnega sveta Ciril Kolešnik je že oblikoval prve predloge. Dr. Alojzij Sušinj naj bi tako bil kandidat za člana IS za področje zdravstva in socialnega varstva, Brane Musar za člana IS za področje gospodarstva in hkrati za sekretarja Sekretariata za gospodarstvo, Hrvoje Oršanič za člana IS za urejanje prostora in varstvo okolja in Mihaela Prevejšek za sekretarko Sekretariata za urejanje prostora in varstvo okolja. Predlog je treba jemati z rezervno, saj mora skupščina še pred izvolitvijo sprejeti novo organizacijo občinske uprave.

Volitve mimo, funkcionarji nimajo časa

Zadnje februarso soboto zvečer je predsednik krajevne skupnosti Gabrje Slavko Matko na zahtevo krajanov sklical javno razpravo. Predmet razprave sta bila dva sklopa vprašanj, ki težita krajane: vodovod in prostorska problematika. Kako pomembna so ta vprašanja za to podgorsko krajevno skupnost, je pokazala tudi polna dvorana gabskega kulturnega doma.

Pa vendar je bila razprava le na pol. Medtem ko se je za prvo točko - o vodovodnem omrežju - zdelo vredno priti v soboto zvečer v Gabrje tako direktorju Komunale Adolfu Zupanu kot odgovornemu inženirju za to področje Jožetu Bašlju, ni bilo niti enega predstavnika Zavoda za družbeno planiranje in urbanistično načrtovanje, ki naj bi ljudem pojasnil, kaj in kako je s zemljišči za pozidavo in za širitev kraja; krajanji si prizadevajo še za legalizacijo smučišča in za čimprejšnjo odmero zemljišč, ki so šla za širitev ceste Gabrje-Dedci. O slednjem je govoril predstavnik občinskega sekretariata za varstvo okolja in urejanje prostora Ivan Hrovatič, ki pa je jasno povedal, da o prostorskih vprašanjih ne bo razsojal, ker s tem ni dovolj seznanjen, in da je to naloga Zavoda za družbeno planiranje in urbanistično načrtovanje.

Na razpravo sta bila vabljena tudi župan Dvornik in predsednik izvršnega sveta Kovačič, pa ju ni bilo. Res bi bilo prehujo, ko bi se ključna občinska moža morala udeleževati vsake take razprave ali podobne prireditve, vendar bi lahko na vabilo vsaj odgovorila, se opravičila ali izgovorila, predsednik IS pa je menda celo obljubil, da bo prišel.

Sicer pa se Gabrčani niso mogli vzdržati komentarjev: Če bi bil to čas pred volitvami, bi se na taki razpravi trlo ne samo občinskih, ampak tudi republiških funkcionarjev. In česa vsega ne bi obljubljal! A kaj, ko je življenje spet zašlo na vsakdanje poti. Te pa so ponekod široke in asfaltirane, v Podgorju pa ozke kolesnice blatnih kolovozov.

ANDREJ BARTELEJ

Se z zmrzaljo ponavlja stara zgodba?

V mladi slovenski državi se po končani evforiji pričanja življenje, ki napoveduje padec življenjske ravni vse do tam, kjer tudi boljši pes izgubi svoje dostojanstvo. Slovenci smo potrpežljivi ljudje in smo pripravljeni prenesti marsikaj, če vsaj malo kaže, da bo šlo na boljše. Toda zaenkrat tega ni videti.

Dokazov za to je cela vrsta. Trenutno najbolj aktualna je zamrznitev plač, ki diši po časih iz stare Jugoslavije. Vlada spet zatrjuje, da je to edina možna rešitev. Ker so tak ukrep pripravili priznani politiki in strokovnjaki, jim že moramo verjeti. Nismo pa toliko neumni, da ne bi vedeli, da morajo takim ukrepom, če že so, takoj slediti tudi drugi. Vendar pa za naslednjo stopnjo reševanja gospodarske krize za zdaj ni pretiranega zanimanja. Kot da je vsem, ki so trenutno pri skledi, najbolj po volji ravno takšen nered.

Vlada želi z zamrznitvijo plač znižati javno porabo. Pri tem si uspešno zatiska oči pred posledicami. Delavci v državnih službah in v podjetjih, ki imajo državni monopol, bodo kljub zamrznitvi imeli dostojno plačo. Povprečnežu gredo lajše najbolj pokonci, ko pomisli na pošto, železnico, banke, zavarovalnice, elektrogospodarstvo, da ne naštevamo naprej. Delavci v ostalih podjetjih bodo živitarili, razen menedžerjev in izbrancev z individualnimi pogodbami, ki so že lep čas kasta zase.

Težko je reči, kaj je državo zares vodilo v take prisilne ukrepe in, morda že prej, v kake druge. Preveč dosledna v svojih ukrepih ravno ni. Ko je treba odgovoriti na previsoke bančne obresti ali na nerealen tečaj tolarja, se izgovarja, da se ne sme vtikati v njihovo poslovanje. Tudi v plače in v podjetja naj se ne bi vtikala, pa se kljub vsemu vtika.

Kako naj se zmanjša javna poraba, če je država vse bolj potratna? Ne samo državna uprava, funkcionarji in poslanci, tudi na drugih področjih še ni nobene racionalizacije. Če potrebujejo denar, enostavno dvignejo cene. Zgodilo pa se bo, da državljani tega bremena ne bodo več zmogli. Mnogi že napovedujejo povečan stavkovni val, ki bo v škodo delavcem in državi. In še na nekaj

ne smemo pozabiti, zamrzovanje plač je najmanj dvorezno. Nizke zamrznjene plače ob naraščajočih cenah povzročajo seveda padec kupne moči. To ne bo prineslo našim podjetjem nič dobrega.

Prihodnost torej ni preveč obetavna. Še posebno, če zamrznitvi plač postavimo ob bok še siceršnji pravni nered z vsemi mogočimi špekulacijami, slabo delovanje kontrole in inšpekcijskih služb, davčni sistem, ki še naprej pobira le tam, kjer je najlažje (pri plačah delavcev), ter slednjič nenadano pomanjkanje deviz. Zaupanje državljanov v to državo je očitno že precej splahnelo. Se ponavlja stara zgodba in približuje gospodarsko dno?

BREDA DUŠIČ-GORNIK

Tujci delajo na črno, domačini pa...

Pri sprejemanju metliškega občinskega proračuna za letošnje leto so delegati želeli slišati predvsem različna pojasnila, manj pa je bilo kritik. Toda precej ostraja graja je letela na upravo inšpekcijskih služb Novo mesto, za katero v Metliki v letošnjem letu načrtujejo 7,2 milijona tolarjev. To je za dobrih 21 odst. več kot preteklo leto, medtem ko se bodo načrtovani odhodki v povprečju povečali v občini za manj kot 13 odst.

In v čem je po mnenju nekaterih delegatov največji greh inšpekcijskih služb? V tem, da ne delajo dovolj, posebno pa ne inšpekcija s področja dela. Kako bi si sicer lahko razlagali, da ne stopi na prste tistim, ki zaposlujejo tuje in povrh vsega še neprijavljene državljane? Slovenci so na zavodu za zaposlovanje - po zadnjih podatkih jih išče delo 349 - tujci pa delajo na črno. Sramota! In pri tem ne

MIRJAM BEZEK-JAKŠE

Res začetek konca kostelskih zapletov?

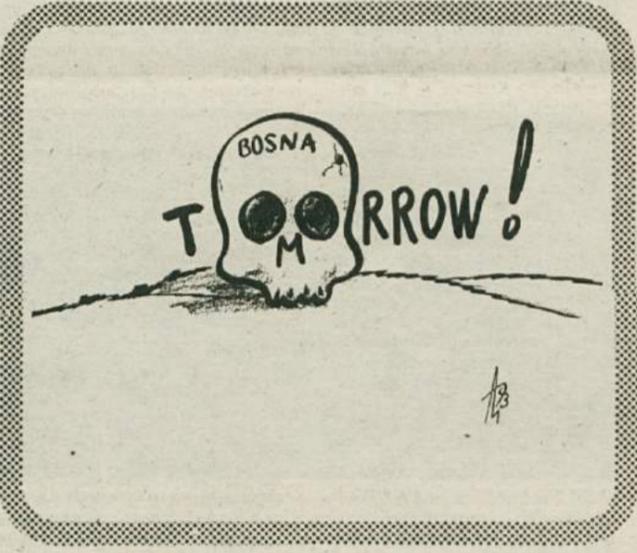
V krajevni skupnosti Kostel bodo sredi aprila volili nove člane sveta krajevne skupnosti. Dogovor o razpisu volitev je bil nedvomno velik korak naprej k razrešitvi dolgotrajnih zapletov, ki so krajevno skupnost Kostel prizadeli do te mere, da je bilo njeno delo kar precej časa skoraj popolnoma ohromljeno. Po trdnem prepričanju nekaterih pa kostelskih težav kljub občutnemu, kompromisnemu premiku na bolje še zdaleč ni konec in jih ne bodo odpravile niti volitve. Zakaj takšen pesimizem?

Težave so se v krajevni skupnosti Kostel začele že leta 1990, ko je bil za predsednika sveta izvoljen Stanislav Južnič. Ne glede na pravi vzrok nesoglasij, do katerih je prišlo med člani sveta in predsednikom, je bil v njihovem ospredju prav predsednik. Člani sveta so zatrjevali, da je že na samem začetku prišlo do nesoglasij zaradi različnih mnenj o tem, kako naj bi svet delal. Od očitkov, da ne upošteva njihovih mnenj in da ravna samovoljno, so s časoma prešli na odkrite in ostre napade nanj. Prav očitki, da laže in da je z njim pravzaprav nemogoče delati, so tudi glavni argumenti tistih, ki menijo, da pod Južničevim vodstvom kljub novi sestavi sveta krajevna skupnost ne bo mogla normalno delati.

Dodatna utemeljitev takšnega mišljenja izhaja tudi iz novega načina volitev članov sveta. Južnič bo sicer imel določeno možnost vplivanja na sestavo sveta, česar po prejšnjem načinu volitev ni imel - predsednik je bil namreč voljen neposredno, člani sveta pa so postali predsedniki vaških skupnosti oziroma tisti, ki so v posamezni vaški skupnosti dobili največ glasov - vendar pa predsednikove možnosti vplivanja ne bodo nič večje kot kogarkoli drugega.

Tudi če na trditve, da volitve ne bodo prinesle razrešitve kostelskih nesoglasij, pogledamo z Južničevega zornega kota, se neopazno prikrade dvom o odrešilni vlogi volitev. Južnič, ki je mirno prenašal vse, tudi najostrejše očitke in obtožbe, je ves čas vztrajal na stališču, da nesoglasja ne izvirajo iz krajevne skupnosti, ampak iz nestrinjanja najvišjih predstavnikov kočevske občine z njegovo izvolitvijo in s tem tudi njihovih poskusov, da bi ga strnoglavili. Če bi bilo res tako, je ob dejstvu, da sta predsednika skupščine občine in izvršnega sveta še vedno dr. Mihael Petrovič in Alojz Petek, normalno delo krajevne skupnosti Kostel pod nadaljnjim Južničevim vodstvom vprašljivo.

MOJCA LESKOVŠEK-SVETE

Poslanske plače odporne proti mrazu

26. februarja so poslanci v državnem zboru slovenskega parlamenta brez večjega odpora podlegli prepričevanju slovenske vlade o nujnem ukrepu za preprečitev zloma slovenskega gospodarstva in sprejeli zakona, ki za nekaj naslednjih mesecev v bistvu zamrzujeta delavske plače in pokojnine na ravni lanskega septembra, oktobra in novembra. Plače poslancev, ministrov in drugih državnih funkcionarjev, ki smo se jih nabrali vsaj kot 10- ne pa 2-milijonska država, bo zamrznitveni zakon le oplazil. Zamrznjene bodo le posredno, kolikor bo ustavljena rast plač v gospodarstvu, na podlagi katerih izračunavajo njihove plače. Vsa druga dopolnila v zvezi z zamrznitvijo svojih plač so poslanci zavrnili.

demokratov namreč dejal, da se Podobnik za znižanje poslanskih plač (predlagal je celo, da bi jih

● Le kakšen hudič žene izvoljene predstavnike slovenskega ljudstva, da se jim ne zdi vredno vsaj za videz, s kakšnim odstotkom nižjo plačo, deliti vsaj trenutno vse bolj klavni položaj svoje "baze", vse bolj revne, lačne, brezposelne itd.? So krivi kar volilci, ki so izvolili "gnoj slovenskega naroda", kot se je izrazil eden od anketirancev Slovenskih novic takoj po sprejetju zakona, ali pa je naravna zakonitost, da oblast in moč povampirita ljudi in čisto spremeni ta pogled na svet "tam spodaj"? Pravzaprav je vseeno. Manjka samo še to, da nam kdo odkrito pove, naj bomo ponosni, da nas naši poslanci tako cenijo, da so nam zaupali tako odgovorno vlogo, kot je reševanje nekega narodnega gospodarstva pred zlomom.

prejemali v višini povprečne slovenske plače) zavzema le javno. V komisiji, kjer novinarjev ni zraven, je proti vsakršnemu

zniževanju teh plač in vsi drugi tudi.

Sicer pa je drobne pozornosti vreden tudi tast Oman, ki je na že omenjenem sestanku v Novem mestu zatrdil, da zmedo delajo poslanskih plač čista demagogija. Poslanska plača pa da je 115 tisočakov plus dodatki za delo v komisijah. "Poslanska plača naj bi bila približno takšna kot plača dobrega menedžerja. Pol poslancev pa ima mnogo nižje plače kot v prejšnjih službah," je rekel Oman. Deloma ima kajpada prav, kot tisti, ki trdi, da imajo poslanci tudi drugje v Evropi dobre plače, pa tisti, ki mislijo, da je dobra poslanska, ministrska ali funkcionarska plača kar učinkovito sredstvo proti korupciji.

Vsa zadeva ima le drobno lepoto napako. Slovenija je še geografsko še v Evropi, po marsičem drugem pa ne. Vedno znova se zastavlja vprašanje, zakaj naj bi začeli stvari urejati po evropsko ravno pri teh plačah. Da stvar le ni tako sama po sebi umevna, govori že nekaj tednov trajajoča burja med sicer miroljubnim, potrpežljivim in vsega mogočega vajenim ljudstvom, ki je novinarska srenja gotovo ne bi mogla tako uspešno razpihovati (Oman!), če ne bi bila zares škandalozna.

ZDENKA LINDIČ-DRAGAŠ

adriatik

PODJETJE ZA TRGOVINO, TURIZEM IN PROMET d.o.o.
68250 BREŽICE
Valvazorjeva 37
Tel/Fax 0608/62-220
Mobil 0609/612-999

V našem novem salonu avtomobilov v Brežicah lahko kupite po ugodnih cenah vozila znamke:

OPEL CORSA	FORD ORION
OPEL ASTRA	SEAT IBICA
OPEL VECTRA	SEAT TOLEDO
FORD FIESTA	SEAT TERRA
FORD ESCOT	

Posebno ugodne cene za vozila ROVER IN FIAT ELBA!

Možnost bančnega posojila ali leasing.

EUROSTYLE, proizvodnja in trženje d.o.o.
ul. Marka Šavriča 10
68257 Dobova

Smo uspešno, akumulativno podjetje v mešani lastnini, z dvajset zaposlenimi. Za delo na domačem in tujih trgih

razpisujemo delovno mesto VODJA PRODAJE

Od kandidatov poleg splošnih zakonskih pogojev pričakujemo še:

- da imajo najmanj 5 let delovnih izkušenj na komercialnih delih, ki zahtevajo samostojno vodenje,
- da imajo najmanj višješolsko izobrazbo ekonomske ali druge ustrezne smeri,
- da aktivno obvladajo en svetovni jezik, prednostno nemški,
- da imajo vozniški izpit B kategorije.

Nudimo stimulativen dohodek ter ostale ugodnosti. Delovno razmerje sklepamo za nedoločen čas s polnim delovnim časom in trimesečno poskusno dobo. Prijave z dokazili naj kandidati pošljejo v 10 dneh po objavi. Informacije so na voljo na sedežu podjetja.

COMPUTER SHOP CKŽ 10 KRŠKO
tel + fax: 0608-32-139

Delovni čas od 9. ure do 19. ure

P. C. 386 — DX — 40Mh — 256 CACH	
4 Mb RAM	
127 Mb H.D. MAXTOR	
TSENG GRAFIČNA KARTICA 1Mb (1024-768)	
QUANTUM KONTROLNA KARTICA (HDD + FDD)	
TASTATURA CHICONY 101 (SLO)	149.990,00
AMIGA 500	44.640,00
COMMODORE 64	25.600,00
COMMODORE 128	30.720,00
ATARI 1040 STFM	47.825,00
TISKALNIK TRIUPH ADLER 9 IGLIC	21.717,00
TISKALNIK STAR — LC 20 9 IGLIC	27.850,00
BARVNI EKTRAN 14" OLIVETI (1024-768)	36.600,00
CRNO BELI EKTRAN PHILIPS VGA 14"	16.530,00

PONUDBA TEDNA

TELEVIZOR GOLD STAR EKTRAN 37 cm + SATELITSKI SPREJEMNIK »PACE« 800 + OGLEDALO 85 cm + MONTAŽA	85.306,00
TELEVIZOR GOLD STAR EKTRAN 51 cm + SATELITSKI SPREJEMNIK »PACE« 800 + OGLEDALO 85 cm + MONTAŽA	92.780,00
SATELITSKI SPREJEMNIK »PACE« 800	
22 SATELITSKIH TV PROGRAMOV 16 RADIJSKIH PROGRAMOV + OGLEDALO 85 cm + MONTAŽA	47.250,00
BARVNI TELEVIZOR GOLD STAR 37 cm	39.316,00
BARVNI TELEVIZOR GOLD STAR 51 cm	46.790,00
VIDEOREKORDER GOLD STAR	44.990,00
MONTIRAMO IN PRODAJAMO SATELITSKE ANTENE »PACE 800«	

tabakum d.o.o.

export — import

Najcenejši akumulator za vaš avto dobite pri TABAKUMU na Vel. Cikavi 25 v Novem mestu. Demontaža in montaža akumulatorjev je brezplačna. Poleg tega odkupujemo tudi neuporabne akumulatorje!

Veselim se vašega obiska!
tel. (068) 23-826
22-625

TOVARNA ČEVLJEV »BOR« DOLENJSKE TOPLICE, Močile 1

PRODAJA NASLEDNJE STROJE:

2 šivalna stroja ravna SINGER	po 26.000,— SIT za komad (industrijska)
2 šivalna stroja ravna KAY	po 23.000,— SIT za komad (industrijska)
1 stiskalnico za podplate IKOS	za 33.000,— SIT,
1 elektromotor 7 KW	za 20.000,— SIT.

Stroje si lahko ogledate in kupite od 6. do 14. ure, plačali pa jih boste ob prevzemu.

OSEMNAJST NAGELJNOV IN KASETA - Toni Gašperič je v gostilni pri Petru Badovincu predstavil belokranjski novosti: knjigo "Osemnajst nageljnov" Milene Stojkovič in kaseto "Nič ni lepšega" ansambla Tonija Verderberja. Ob Toniju sedita oba avtorja. (Foto: T. Jakše)

In zacvetelo je osemnajst nageljnov

Milena Stojkovič, po rodu Romka, izdala knjižni prvenec - Pretresljivo pričevanje o drugačnem otroštvu in odrasčanju - Nova kaseto Tonija Verderberja

JUGORJE - V gostilni Petra Badovinca na Jugorju je bila v petek zvečer predstavitev knjižnega prvenca Metličanke Milene Stojkovič. Knjižico z osemnajstimi avtobiografskimi črticami in njeno avtorico je predstavil Toni Gašperič. Hkrati je predstavil tudi najnovejšo kaseto ansambla Tonija Verderberja z naslovom Nič ni lepšega, ki je lani okoli božiča kot četrta kaseto tega ansambla izšla pri novomeškem studiu Sraka. Ansambel Tonija Verderberja je poskrbel tudi za dobro voljo na prireditvi.

Sicer pa številni navzoči - predstavitelj Toni Gašperič je na hitro ocenil, da je zbrano vse, kar v kulturnem življenju Bele krajine kaj pomeni - poleg vsele glasbe svojega ansambla niso imeli kaj dosti vzroka za prešerno razposajenost. Osemnajst nageljnov, ki jih je v gostilniško vzdušje natrosila Milena

Stojkovič, rojena Hudorovac, Romka, namreč niso blagodišči namizni okras, ampak pretresljiva in mestoma tudi šokantna pričevanja o drugačnem življenju, ki sicer biva poleg nas, a se od njega odvrta, da ga ne bi videli, da bi se nas ne dotaknilo. Milena ne piše o oddaljenih starih, temveč o tukaj in zdaj. Res, da so to pričevanja o njenem otroštvu, odrasčanju, polnem bede, umazanije in ponižanja, iz katerega se je izvila in odmaknila, a so hkrati pričevanja o ljudeh, ki so še živi, ki bi bili lahko prizadeti in bi utegnili zameriti, so pa tudi pričevanja o stvareh, za katere vemo, da se še vedno dogajajo, pa bi raje o njih ne vedeli. Milena Stojkovič s to drobno knjižico drži ogledalce, v katerega se večina izmed nas boji pogledati, ker že vnaprej vemo, da dosti lepega ne bo videti.

Prav sporočilnost, ki jo te kratke črtice, napisane v jasnem in prepro-

stem jeziku, prinašajo, je poleg izvirnih pričevanj iz romskega vsakdanjika tisto, kar daje knjižici večjo vrednost, kot pa bi ji človek prisodil glede na njeno skromno zunanost in obseg. Zadeva namreč bistvo vprašanja, s katerim se pri nas že leta in leta ubadajo sociologi, socialni delavci, šolniki in vsi drugi, ki jim je dnevna skrb tako imenovano "romsko vprašanje". Milenino sporočilo je, da se človek ne more spremeniti, če ne ve, kaj bi hotel biti, in če za to nima močne volje in motivacije. Milena to ve, ker ji je bilo težko, čeprav je izhajala iz za naše pojme že "civilizirane" romske

Knjigo, ki bo marsikateremu socialnemu delavcu in pedagogu povedala več, kot bi mu marsikatera doktorska disertacija o Romih, je založila metliška občina, spremno besedilo ji je napisal Toni Gašperič, v tristo izvodih pa jo je natisnil Sitotisk Bucik v Semiču.

družine in čeprav je že po naravi nadarjena. S tem namreč še ni rečeno, da je bilo vse drugo okoli nje civilizirano. Zato je za veliko večino romskega življa pri nas tak preboj nemogoč.

T. JAKŠE

kultura in izobraževanje

BLANKA STEPANČIČ V GALERIJ

NOVO MESTO - Po zelo zelo odmevni in dobro obiskani razstavi akademske slikarke Huiqin Wang, ki je naši publiki predstavila delo zadnjih dveh let, prihaja v Galerijo Dolenjskega muzeja gostovat slikarka Blanka Stepančič iz Ljubljane. Pregledno razstavo slikarkega dela je Dolenjski muzej pripravil skupaj s Kulturnim centrom Ivan Napatnik iz Velenja. Otvoritev razstave bo danes, v četrtek, 4. marca, ob 19. uri. Slikarico in njeno delo bo predstavil dr. Ivan Sedej.

"ZBEŽI OD ŽENE"

KRŠKO - Prešernovo gledališče Kranj bo v soboto, 6. marca, ob 19. uri, gostovalo s komedijo "Zbeži od žene" v Kulturnem domu v Krškem. Predstava bo za abonma in tudi izven, če bo na voljo še kaj vstopnic. Predstava je uvrščena na program namesto predvidevanje "Kdo se boji Virginije Woolf".

T. JAKŠE

Še zmeraj živa osemdeseta

Klub Bena Zupančiča Krško je pripravil literarni večer - Knjižnica in Opus nagradila

KRŠKO - Valvasorjeva knjižnica in Literarni klub Bena Zupančiča Krško sta v okviru meseca kulture pripravila 26. februarja v prostorih knjižnice literarni večer. Na njem so svoja novejša literarna dela predstavile Slavica Jarkovič, Marija Mir-

tič, Tatjana Vertovšek in Jožica Vogrinc. Gojenci krške glasbene šole pod vodstvom Draga Kržaniča so glasbeno opremili večer.

Literarni klub Bena Zupančiča Krško, v katerem delujejo tudi omenjene literarne ustvarjalke, je po besedah Silve Mavsarja "dokaj opazno obeležilo kulturno dogajanje v Krškem in Posavju v osemdesetih letih". Iz peščice književnikov je nastala kulturna skupina, v kateri je delovalo nekaj deset literatov, igralcev in glasbenikov in v kateri je imel močnejše poudarjeno vlogo prav Silvo Mavsar.

Na petkovem literarnem večeru je Ida Merhar v imenu Valvasorjeve knjižnice sporočila imena "najbravejših" za 1992. leto. Krška knjižnica namreč skrbno šteje obiskovalce ter knjige, kasete in drugo knjižnično gradivo, ki gre v izposojajo. Za leto 1992 je glede tega Merharjeva sporočila naslednje: Marjan Kilar je s 568 izposojenimi knjižničnimi enotami prvak. Sledijo mu družine Ganc s 526 knjigami, Nežuljan s 467, Marinc s 340 in družina Budič z 289 izposojenimi knjižničnimi enotami v leto 1992.

L. M.

LITERARNI VEČER V KRŠKEM - Ustvarjalna vna članov krškega literarnega kluba je v zadnjih letih nekoliko popustila. Silvo Mavsar (na fotografiji prvi z leve) je na petkovem literarnem večeru izrazil željo, da bi se neke vrste krško kulturo vrenje iz osemdesetih znova pojavilo v Krškem devdesetih let. (Foto: M. Luzar)

Še naprej so obsojeni na revščino

Črnomaljskim šolnikom se, če je moč soditi po občinskem proračunu, še ne obetajo dobri časi - V primerjavi z lanskim letom le 9 odstotkov več

ČRNOMELJ - Kot so zapisali v obrazložitvi letošnjega proračuna, so v črnomaljski občini predvideli za dotacije in plačila družbenim dejavnostim glede na nekajletno omejevanje in težak položaj nekaj več denarja kot državnim organom, kar se po njihovem kaže v višjih indeksih.

Zavedajo se, da bo to le delno omililo že nakopičene težave. Toda šolniki poučarjajo, da bi lahko namesto nekajletnega mirne duše za-

pisali 40-letno omejevanje in s tem životarjenje v šolstvu. Ker je šlo namreč črnomaljskemu gospodarstvu slabo, ni moglo ali smelo iti dobro družbenim dejavnostim, med njimi tudi ne šolstvu, in tako bo gotovo ostalo še kar nekaj let. Kajti gospodarstvu se ne obeta ravno rožnata prihodnost.

Kot je na zadnjem zasedanju občinske skupščine dejal eden od pedagogov, se jim vse bolj dozdeva, da so res to, kar beseda pedagog pomeni v prostem prevodu iz latinščine: suženj, ki čuva otroke. V črnomaljski občini je brez srednje in glasbene šole sedem osnovnih šol s tremi podružnicami, 130 učitelji ter 2.000 učenci. Toda z denarjem, ki ga dobijo, ne morejo normalno poslovati, zato je bil tudi sklep zadnjega aktivna ravnatelj, da s težkimi materialnimi razmerami šol seznanijo ministrstvo za šolstvo in šport. Za

materialne stroške dobijo v osnovnih šolah po 1.200 tolarjev na oddelek, v nekaterih pa je tudi 28 učencev. In ko odštejejo denar za plačila komunalnih storitev, elektrike, krede in ne nazadnje WC papirja, ne ostane niti tolar za nakup majhnih sodobnih učil, kaj šele računalnikov.

O sodobni opremljenosti z računalniki lahko le sanjajo. Prav tako o šoli v naravi, ki je v črnomaljski občini skoraj ne poznajo. V drugih

Ob vsem tem pa so se sredstva, namenjena za šolstvo, v primerjavi z lanskim letom v letošnjem črnomaljskem proračunu povečala le za 9 odst. Tako šolniki že vedo, da se jim obetajo še slabši časi kot doslej.

občinah namenijo za tovrstno šolo nekaj denarja, da si jo lahko privoščijo. V črnomaljski bi moralo pasti vse breme na starše, ker pa ti nimajo denarja, otroci ostanejo doma. In dodatno izobraževanje šolnikov? Res je, dobivajo veliko ponudb z ministrstva in zavoda za šolstvo, toda zaradi pomanjkanja denarja se ga ne morejo udeležiti.

M.B.-J.

MARČEVSKI KULTURNI PROGRAM

V soboto, 6., in nedeljo, 7. marca, bo v OŠ Grm likovna delavnica mladim. Vodil jo bo dr. Marin Berovič.

V torek, 9. marca, ob 19.30 gostuje v Domu kulture igralska skupina iz Prečne s komedijo Glavnik.

V četrtek, 11. marca, bo ob 12. uri predstavitev knjige novomeškega rojaka Bogdana Osolnika "Med svetom in domovino".

V torek, 16. marca, bo v frančiškanski cerkvi ob 19.30 koncert ljubljanskih madrigalistov.

V petek 19. in v soboto 20. marca bo v Domu kulture ob 19.30 samostojen nastop Folklornega društva Kres.

V torek, 23. marca, ob 19.30 bo v Domu kulture gostovalo Prešernovo gledališče iz Kranja s predstavo "Nora".

V sredo, 24. marca, ob 16. uri bo v Domu kulture gostovalo SLG iz Celja z gledališko predstavo za otroke "Čarovnik iz Oza".

V sredo, 24. marca, ob 19. uri bo v študijski knjižnici Mirana Jarca predstavitev knjige Darje Mozetič "Krajanja".

O POSLIKAVI TEKSTILA - V petek in soboto je bila še zadnja vikend likovna delavnica od treh, ki jih je v okviru galerijske dejavnosti organiziralo Kulturno - umetniško društvo Krka. Približno deset krških delavk in njihovih družinskih članov pa tudi zunanji ljubitelji se je lahko v hotelu Metropol izpopolnjevalo v poslikavanju različnih tekstilov in pri tem dobilo strokovno pomoč in nasvet v Novem mestu že dobro poznane kitajske slikarke Huiqin Wang-Saje. Kulturna animatorka v Krki Bojka Kmet, tudi sama udeleženka kolonije, je bila nad odzivom zadovoljna, saj se je v vseh treh kolonijah - pri dve stali v sodelovanju z ILO iz Trzina namenjeni oblikovanju modelirnih mas v nakit in druge manjše okrasne predmete - udeležilo več kot štirideset delavcev. Od ponedeljka do srede je bila v avli poslovne stavbe Krke pregledna razstava izdelkov z vseh treh delavnic. (Foto: T. Jakše)

Na romanju skozi pojoče veseljstvo

Petdesetletnica smrti Mirana Jarca ni neopažena - "Razstava Miran Jarc na skrivnostnem romanju skozi pojoče veseljstvo" v novomeški študijski knjižnici

NOVO MESTO - Lani konec avgusta je minilo petdeset let, odkar je v italijanski ofenzivi padel slovenski pesnik, pisatelj in dramatik Miran Jarc. Rojen je bil leta 1900 v Črnomlju, gimnazij je končal v Novem mestu, po nekaj letih študija v Zagrebu in Ljubljani pa se je kot bančni uradnik zaposlil v Ljubljani. Leta 1942 so ga Italijani odpeljali v internacijo, a so partizani pri Verdunu napadli vlak in ujetnike v transportu osvobodili. Jarc se je pridružil partizanom, 24. avgusta 1948 pa ga je pri Pughedu doletela smrt. Poznamo ga predvsem po pesniških zbirkah Človek in noč (1927), Novembrske pesmi (1936) in Lirika (1940), romanu Novo mesto (1932) in ljudski povesti Jalov dom (1941), napisal pa je še vrsto krajših dramskih del, črtic in mladinskih povesti.

Zdi se, kot da bi šla lanska obletnica Jarčeve smrti neopazno mimo, vendar ni tako. V novomeški študijski knjižnici, ki nosi ime Mirana Jarca, so se nanjo temeljito pripravili in za letošnji kulturni praznik pripravili razstavo z naslovom "Miran Jarc na skrivnostnem romanju skozi pojoče veseljstvo" ter se tako oddolžili

spominu tega pomembnega predstavnika slovenskega ekspresionizma.

Na razstavi so predstavljene vse izdaje Jarčevih del, med temi so zlasti zanimive njegove rokopisne pesniške zbirke, ki razkrivajo njegov najintimnejši del ustvarjalnosti. Knjižnici jih je podarila zdaj že pokojna pesnikova vdova Zinka Jarc.

S posebnim izborom fotografij je prikazano pesnikovo življenje v otroštvu in mladosti od prvega obhajila in birme pa do sračanj s prijatelji ter družinskega življenja na Krtini. Začetki pesnikovega ustvarjanja od petnajstega leta naprej se pojavijo z objavami v Dolenjskih novicah in Ilustriranem glasniku, sledijo pa prve objave v ljubljanskem Zvonu, Domu in svetu ter drugih periodičnih publikacijah.

Zelo pomemben je tudi čas, v katerem je ustvarjalec živel in ki mu je dajal pomembne spodbude za delo in razmišljanje. To je bila prva svetovna vojna in razburkano obdobje po njej, predvsem novomeška pomlad, pomembno pa je tudi družjenje z ljudmi, ki so bili njegovi življenjski sopotniki in so ga v svojem druženju

Miran Jarc (1900 - 1942)

z njim bogatili. Najpomembnejši od teh je vsekakor Jakac, ki je med umetnikoma z izdajo knjige Odmevi

iz rdeče zemlje in številnimi portreti stkal neizbrisno vez. Številni od teh portretov, dopolnjeni z drugim slikovnim gradivom, ki ga knjižnica hrani, so tudi razstavljeni. Celovit pregled umetnikovega ustvarjanja in dela dopolnjuje tudi izbor njegovih prevodov ter prikaz njegovih zadnjih del med NOB. Žal je prostor, namenjen razstavam v študijski knjižnici, precej tesen in ne dovoljuje še obširnejše predstavitev, čeprav imajo v knjižnici gradiva še dovolj.

Študijska knjižnica Mirana Jarca, po katerem se knjižnica imenuje od l. 1953, hrani zelo bogato umetnikovo rokopisno gradivo. To so rokopisne pesniške zbirke in posamezne pesmi, proza in dramska gradiva ter njegova korespondenca. Do sedaj je zbrala sedem dokumentov, 297 pesmi in zbir, 16 prozinskih spisov, 6 dramških del, 8 konceptov za proza dela, 1107 pisem, 4 koncepte pisem, 943 korespondenčnih spisov in 90 raznih drugih rokopisnih gradiv o Miranu Jarcu. Največji del tega je prispevala umetnikova vdova Zinka,

še zlasti pa je zanimiva zbirka pisem Mirana Jarca Zinki, ki je edinstvena v slovenski književnosti tako po

osebnizpovedni kot literarnozgodovinski vrednosti. V zbranih delih bo objavljena večina teh del, zanimiva pa bi bila tudi posebna izdaja umetnikovih pisem ženi, ki so kljub temu, da so najintimnejši del umetnikove ustvarjalnosti, prav zaradi močnega čustvenega naboja, a tudi objektivnega nizanja dejstev, zanimive za širšo javnost.

Razstavo o Miranu Jarcu sta pripravila bibliotekarka Tone Pogačnik, ki ima v knjižnici na skrbi posebne zbirke, in Ivica Milič. Oba skrbita tudi za vodstvo po razstavi. Obisk je kar zadovoljiv, zlasti novomeških srednješolcev, Novomeščanom pa se kmalu obeta še eno poglobljeno srečanje z Miranom Jarcem, saj bo urednik njegovega zbranega dela prof. Igor Gedrih verjetno še ta mesec pripravil v študijski knjižnici o njem posebno predavanje.

T. JAKŠE

dežurni poročajo

PO STREHI SPEZAL V VIKEND - Med 21. in 25. februarjem je neznan storilec skozi odprtino na strehi splezal v vikend na Strelec, last A. G. iz Kranja. Temeljito je premetal in preiskal prostore, naposled pa odnesel televizor, radio in tri zaboje s praznimi steklenicami. Kranjčana A. G. je oškodoval za 20.000 tolarjev.

VLOM V DELAVNICO - Še neznan storilec je med 20. in 22. februarjem v Črnomlju vlomil v delavnico D. G. in iz nje odnesel žago in klešče. Škode je za tri tisočake.

UKRADEL VRTALNA STROJA - Iz barake, ki jo ima M. Z. iz Gorice postavljeno poleg stanovanjske hiše, je neznan nepridiprav odnesel dva vrtalna stroja, vredna 30.000 tolarjev.

KDO JE PREREZAL GUMO? - 23. februarja je neznan storilec prerezal gumo na osebnem avtomobilu D. V. iz Studenca, ki je vozilo postopno parkirano v Trebnjem. Nova guma stane 4.771 tolarjev.

POŠKODOVAN PROMETNI ZNAK - V noči na nedeljo, 28. februarja, je nekdo na Golievem trgu v Trebnjem poškodoval prometni znak in tako novomeške cestarje prikril za 30.000 tolarjev.

AVTO OSTAL BREZ KOLESIA - Ni nam znano, kako je M. G. iz Gorenje vasi prišel zadnjo soboto domov, saj je ostal njegov avtomobil, ki ga je parkiral pred gostilno Selak v Dobravi, brez zadnjega desnega kolesa. Upajmo, da je bilo rezervno kolo brezhibno.

42 ILEGALNIH PRESTOPOV MEJE

KRŠKO - Posavski policisti so minuli vikend opravili poostren nadzor nad zeleno državno mejo med Slovenijo in Hrvaško. Imeli so polne roke dela, saj so med 26. in 28. februarjem našli kar 42 ilegalnih prehodov meje v našo državo, od tega je bilo med kršitelji 27 državljanov BIH, 8 Hrvatov, 2 Jugoslovani in 5 Slovencev. Vse te in tiste, ki so jim pri prestopu meje nudili pomoč, čaka postopek pri sodniku za prekrške, zoper dvojico, ki je čez mejo tihotapilo razno blago, pa so napisali kazensko ovadbo in jo skupaj s tihotapcem predali preiskovalnemu sodniku novomeškega temeljnega sodišča.

Enajst tisoč kaznovanih voznikov

Zaradi vinjenosti je lani voziško dovoljenje izgubilo 1700 soferjev — Več nesreč in manj mrtvih ter hudo ranjenih

NOVO MESTO — Manjši promet na magistralni cesti med Ljubljano in Bregano je glavni krivec, da je lanska podoba varnosti na dolenskih cestah presenetljivo ugodna. In to navzlic podatku, da se je število prometnih nezgod v črnomaljski, metliški, novomeški in trebanjski občini od predlanskih 217 povečalo na 243 v letu 1992. Zato pa je bilo lani manj najhujših pokov, ki jih je zlasti »dolenjka« ogradno prispevala.

Lani je bilo na dolenskih cestah z razliko od predlanskih 31 le 16 nezgod s smrtnim izidom, v njih pa je umrlo 17 oseb, medtem ko je bila

predlani to število kar 35. Krepko se je zmanjšalo tudi število hudo ranjenih, od 145 leta 1991 na 124 lani. Le vzroki trkov ostajajo iz leta v leto enaki; na vrhu sta neprimerna hitrost in alkohol, sledijo izsiljevanje prednosti in prehitjevanje, vse več pa je tudi nezgod, ki jih zakrivajo pešci. Sicer pa se je lani v naseljih pripetilo 135 nesreč, od tega so bile štiri s smrtnim izidom, vse ostale so bile na odprtih cestah, kjer so bile tudi posledice hujše. Med povzročitelji krvave cestne bere najdemo na prvem mestu voznike osebnih avtomobilov, sledijo jim vozniki koles z motorjem, pešci, kolesarji itd.

Najbolj zaskrbljujoč v lanski podobi dolenske prometne varnosti je podatek, da raste število nesreč, ki so jih zakrivili mladoletniki in otroci.

Lani so bili povzročitelji 36 trkov, še predlani so jih zakrivil vseh 19; ob tem gre za njihovo krivdo tudi pri nesreči s smrtnim izidom.

In kakšni so bili ukrepi policistov? Na mestu prekrška so denarno kaznovali 5064 kršiteljev, ob tem pa izdali še 6558 plačilnih nalogov. Veliko dela in časa so možje postavili namenili odkrivanju vinjenih soferjev, tovrstnih kontrol je bilo v primerjavi z letom poprej za 51 odst. več.

Tako so lani policisti z alkokotom preizkusili 4726 voznikov, zaradi maliganov za volanom pa odvzeli 1381 voziško dovoljenje, medtem ko so jih 362 vzeli zavoljo odklonitve preizkusa z alkokotom.

PO DOLENJSKI DEŽELI

● 25-letni S. M., državljan Bosne in Hercegovine, je bil prejšnji teden pred tem, da ga proglasijo za najboljšega pokeraša Dolenjske. V gostinskem lokalnu Slovenjaturista, TTG Novo mesto, je veselo igral na avtomat za poker, sestavljal fule, trise in kar je še dobitnih kombinacij, kar mu je v kratkem času nasnelo blizu 40.000 tolarjev zaslužka. Vse lepo in prav, če se ne bi izkazalo, da zaslužka nista kovala znanje in sreča, pač pa posej prirejeni ključ, s katerimi je S. M. goljufal aparat in lastnika.

● 22-letni M. K. in 16-letni J. K., doma iz Brezovice, sta se prejšnji teden odpravila na zimsko taborjenje. V ta namen sta v Šmarjeških Toplicah vlomila v vikend Ljubljancana S. D. in mu odnesla nekaj posode, štiri prešte oode, plinsko svetilko, tri zglavnike in več vrst pijače. Fanta bosta v kratkem prestopila k tabornišnemu oddelku KPD Dob.

● Da ne bi med dolgim prisilnim premorom pozabil svojega poklica, je enega od popoldnevov prejšnjega tedna nekdo na Dobu izkoristil za obnovo in preverbo znanja. Vlomil je v omarico in soobsojencu zmaknil 3.000 tolarjev vredno ročno uro. Kar se Janezek nauči, zlepa ne pozabi.

● Na hodniku stavbe trebanjskega občinskega rdečega križa je bilo ondan zloženih dvanajst paketov z oblačili. Namenjeni so bili pomoči potrebnim, njihovo distribucijo pa je nepooblaščen prevzela organizacija dolgorstnežev. Vrednost oblačil je petdeset tisočakov.

Pouk v novih avtomobilih

Članstvo v novomeškem AMD se je lani povečalo — Lani 23 tečajev — Izšolali 552 voznikov

NOVO MESTO — Zagotovo je novomeško AMD najbolj množično društvo v občini, saj ima danes kar 2191 članov, njihovo število pa z razliko od ostalih celo raste, lani za 424 novincev. Takšni podatki so seveda presenetljivi, saj je društvo zaradi konkurence zasebnih avtošol okrnilo število zaposlenih, očitno pa je program dela postavilo na prave temelje.

Po besedah Rudija Bogataja, sekretarja AMD Novo mesto, je društvo lani organiziralo 23 tečajev o cestnoprometnih predpisih, katerih se je udeležilo 514 kandidatov, med njimi jih je 472 uspešno opravilo preizkus znanja. Praktičnega dela voziškega šolanja se je lani udeležilo 552 kandidatov, vsak med njimi je za uspešno opravljen izpit B kategorije povprečno porabil 32,09 učnih ur, za A kategorijo pa 9,21 ure. Morebiti je zanimiv tudi podatek, da je znašala poprečna uspešnost kandidatov za opravljanje izpita B kategorije 61,49 odst., za A kategorijo pa kar 85,10 odst.

»Za poučevanje kandidatov ima pet redno zaposlenih in osem pogodbeno zaposlenih inštruktorjev novomeškega AMD danes na voljo deset osebnih avtomobilov, po pet golfov in petic ter motorno kolo Yamaha; vsa vozila so bolj ali manj nova, dve od teh sta bili kupljeni šele lani. Jasno, da so za tak zalogaj potrebna znatna sredstva, AMD si

jih ob vsem naštetem zagotavlja tudi z lastno avtopralnico in najemno od oddanih prostorov, že v kratkem pa se nam obeta nov vir prihodka: te dni potekajo zadnja de-

● O kvaliteti dela novomeške AMD priča predvsem podatek, da je končna izpitna uspešnost njihovih kandidatov kar 10 odst. nad poprečjem, ki ga beleži izpitna komisija, uspešnost zgorj v teoretičnem delu pa je kar 83-odstotna.

la pri vgrajevanju opreme v novo okrepčevalnico AMD, ki naj bi svoja vrata odprla že v kratkem,« je spodbudno zaključil Rudi Bogataj, sekretar novomeškega AMD.

Rudi Bogataj

KRONIKA NESREČ

PREHITRO V OSTRI OVINEK - 27-letni Marjan Jerele iz Brezovice se je 1. marca okoli 2. ure ponoči peljal z osebnim avtomobilom po lokalni cesti od Dolenjske Vrhpolja proti Šentjerneju. Mladenič je preveč pritiskal na pedal za plin, tako da ga je v ostrem in nepreglednem ovinku v vasi Šmarje zaneslo s ceste in je avto čelno treščil v betonsko ograjo ter jo prelomil. Jerele je bil v nezgodi hudo ranjen, enako pa tudi njegova 17-letna sopotnica Suzana Konda iz Novega mesta. Na zviti pločevini je škoda za 650.000 tolarjev.

novomeško bolnišnico, materialno škodo pa so ocenili na 350.000 tolarjev.

„BOMBA“ V DISKOTEKI LUKNJA

PREČNA - Tako je nekaj minut po polnoči prejšnji teden na novomeško UNZ sporočil neznanec in ob ponovnem klicu čez dvajset minut napovedal, da bo diskoteko čez tri minute dvignilo v zrak. Policisti in pirotehnik, ki so si diskoteko v Prečni ogledali, so v zapisnik zapisali, da je šlo za nov lažni klic.

GORELO GOSPODARSKO POSLOPJE

GRM - 26. februarja ob 22. uri je prišlo do požara na gospodarskem posloppju velikosti 5,3 krat 6 metra, lasti Franca S. iz Grma. Ogenj je uničil ostreže, slamo, seno in lesene odpadke, vzrok požara, ki je povzročil za 100.000 tolarjev škoda, pa še raziskujejo.

ENO VOZILO NA DVA SLOVENCA

Število motornih vozil v Sloveniji raste iz leta v leto. Lani jih je bilo po besedah Slavka Debelaka registriranih že 793.803, od tega je bilo 606.820 osebnih avtomobilov, 8.911 kombiniranih vozil, 28.825 tovornjakov, 2.676 avtobusov, 13.568 motornih koles in 97.314 traktorjev. Temu je treba dodati, da se je lani število voznikov od predlanskih 848.965 povzpelo na 928.859 in da je število opravljenih tehničnih pregledov porastlo od 698.960 na 713.799 v lanskem letu. Le število avtošol po Sloveniji je upadlo, v času njihovega množičnega ustanavljanja leta 1991 jih je bilo 237, lani pa le še 223. Registrskim tablicam na rob pa še tole pojasnilo mag. Slavka Debelaka: »Precej odmevna je bila zadnje tedne napovedana nova registrska tablica, vendar je potrebno ponoviti, da ne gre za nikakršno novo tablico, pač pa le izpopolnjeno. Novost na njej je tehnična izboljšava v obliki odsevne folije, v vsem ostalem je enaka prejšnji. Nikogar ne silimo v zamenjavo, navsezadnje imajo tudi v Avstriji tri vrste registrskih tablic, v Italiji celo štiri, v Nemčiji dve, tako da novost pravzaprav ni nič posebnega. Kaže le na to, da vse bolj postajamo evropska država tudi na tem področju.«

BOJAN BUDJA

Poslej težja pot do državljanstva

Na podlagi 40. člena je slovensko državljanstvo prejelo 178.000 oseb — Sto obnov postopka — Rdeči potni listi le še do 25. junija — Kmalu nove osebne izkaznice

LJUBLJANA — Le še tri poti so za pridobitev slovenskega državljanstva, četrto, najlažjo, je izkoristilo kar prek 200.000 prosilcev. Toliko je bilo namreč vlog na podlagi 40. člena Zakona o državljanstvu, ki je zahteval le dva pogoja: da je imel prosilec na dan 26. decembra 1990 v Sloveniji prijavljeno stalno bivališče in da je tod tudi dejansko živel. Skupaj je bilo na podlagi tega člena slovensko državljanstvo podeljeno 178.000 osebam, lansko število pozitivno rešenih vlog znaša natanko 140.551. Od tega je bilo 68.408 državljanov BIH, 45.081 je bilo Hrvatov, 18.826 Srbov, 4.091 Črnogorcev in 4.145 Makedoncev. Zavrnjenih je bilo 651 prosilcev, od tega 246 državljanov BIH, 185 Hrvatov, 170 Srbov, 18 Črnogorcev in 32 Makedoncev. Ta čas je na Ministrstvu za notranje zadeve Republike Slovenije v postopku za sprejem v državljanstvo na podlagi že omenjenega 40. člena še 1.993 vlog.

Po besedah mag. Slavka Debelaka, direktorja uprave za upravno-pravne zadeve republiškega ministrstva za notranje zadeve, obstajajo države s še blažjimi kriteriji za dodelitev državljanstva, denimo Norveška in Švedska, kjer zadostuje že izjava prosilca. Nekaj podobnega sedaj predlagajo Srbi in Črnogorci, živijo celo, da bi se državljanom vseh bivših jugoslovanskih republik državljanstvo določilo le na podlagi njihove izjave, čemur je Slovenija seveda takoj odločno nasprotovala. »Nobena skrivnost ni, da je bilo ob dodeljevanju slovenskega državljanstva v minulih mesecih tudi nekaj vroče krvi. Upravičene in neupravičene. Znan je primer skupine bivših oficirjev jugoslovanske armade, ki se je pred občani postavljala s trditvami, da so dobili slovensko državljanstvo in da prejmejo visoke vojaške pokojnine, kar seveda ni držalo. Njihov cilj je bil le vnesti nemir med naše državljane. Ob tem je treba omeniti, da smo se v sto primerih odločili za obnovo postop-

posilec za državljanstvo tudi dejansko živeti v Sloveniji. »Veliko Slovencev se je zgražalo, češ da smo državljanstvo podelili osebam, ki ne znajo našega jezika. To seveda drži, prav tako pa tudi to, da znanje slovensčine ni bil pogoj za pridobitev državljanstva. Sedaj, ko uporaba 40. člena za pridobitev državljanstva ni več mogoča, so se seveda kriteriji zaostriili. Slovensko državljanstvo je poslej mogoče dobiti le še z redno ali izredno naturalizacijo ali po rodu. Ob tem seveda je za sprejem z redno naturalizacijo potrebno izpolnjevati kar sedem strogih pogojev, tako kot denimo v Švici, o podelitvi državljanstva z izredno naturalizacijo pa tako ali tako odloča vlada Republike Slovenije. V slednjem primeru pridejo v poštev le kakšne znane osebnosti, od športnikov in kulturnikov do znanstvenikov in nemara še koga.« Zapišimo ob tem, da je bilo lanskih tovrstnih vlog 557, državljanstvo je došlo 80 oseb, medtem ko je bilo vlog z zahtevkom po redni naturalizaciji lani 3.814, k njim pa je treba prišteti še 1.300 nekonzistentnih; pozitivno rešenih jih je bilo 320, velika večina ostalih še čaka na obravnavo.

SVETOVNI REKORDERJI PO ŠTEVILU DRUŠTEV

Področje upravnega dela slovenskega ministrstva za notranje zadeve pa ni le obravnavala vlog za sprejem v slovensko državljanstvo, pač pa tudi nadzor nad društvi, javnimi shodi in

prireditvami, izdaja orožnih dovoljenj, izdaja potnih listin, osebnih izkaznic, voziških dovoljenj, registracija vozil itd.

»Z 12.094 registriranimi društvi smo Slovenci zagotovo svetovni prvaki, če primerjamo to število s številom prebivalstva. V primerjavi z letom poprej se je število društev povečalo za 594, od predlanskih 8.851 pa se je na lanskih 10.033 povzpelo tudi število javnih shodov in prireditev. Vsega šest od teh smo jih prepovedali, 49 je bilo zavrnjenih, ob tem pa smo izdali še 731 dovoljenj za razne verske prireditve,« je lansko podobo na kratko predstavil mag. Slavko Debelak. In kako je z orožjem v Sloveniji? Uradno prijavljenih je 78.428 kosov, orožne liste pa ima 34.529 Slovencev. Ti številki nista tako zaskrbljujoči kot podatek, da je orožja, neprijavljene seveda, še veliko več. Nekaj ga je v lasti posameznikov ostalo po predlanski vojni, nekaj ga je v Slovenijo šlo iz Hrvaške, in nič čudnega, če je mag. Debelak napovedal novega akcije odkrivanja neprijavljene orožja.

RDEČI POTNI LISTI LE ŠE DO JUNIJA

Po predvidevanjih državnega ministrstva za notranje zadeve naj bi okoli 1.200.000 Slovencev imelo potne liste. Doslej jih je bilo na novo izdanih le nekaj prek 630.000, kar seveda pomeni, da bo gneča pred okenci za njihovo izdajo v naslednjih tednih nepopisna. Andrej Šter, dr-

žavni sekretar MNZ, je na tiskovni konferenci prejšnji teden znova opozoril občane, da lahko državljanji Slovenije z rdečimi potnimi listi mejo prestopajo le še do 25. junija. »Mnogo jih ima s temi potnimi listi ob prestopih nekaterih meja težave že sedaj, po juniju pa čez mejo sploh ne bodo mogli. Podobno velja tudi za tuje iz bivših jugoslovanskih republik. Te že sedaj na mejnih prehodih opozarjamo, naj si čimprej pridobijo veljavne potne listine svoje države, sicer bo naša meja zanje zaprta.«

Ob tem pa še ena zanimivost. Čeprav imamo Slovenci nov potni list, je v bližnji prihodnosti na njem pričakovati nekaj tehničnih izboljšav, ki naj bi ga zavarovale tudi pred ponaredki. Pred dnevi so namreč v Nemčiji že dobili prvi ponaredek slovenskega potnega lista, izhajal naj bi iz serije na občinski upravi za notranje zadeve v Kopru ukradenih 570 obrazcev. Vse ostale podrobnosti kriminalisti še raziskujejo.

ŠE LETOS NOVE OSEBNE IZKAZNICE

Lani so upravni občinski organi po Sloveniji izdali 2.049 osebnih izkaznic, vendar je ob tem potrebno posebej omeniti, da gre le začasne osebne dokumente. Projekt novih slovenskih osebnih izkaznic je namreč še v delu, po zagotovljenih državnega sekretarja Andreja Štera pa naj bi zaživel v letošnjem drugem polletju. Najzanimivejša je zagotovo njegova obljuba, da bo zamenjava osebnih izkaznic z razliko od drugih dokumentov potekala na stroške države, kar bodo državljanji bržkone sprejeli z velikim olajšanjem. In kakšna naj bi bila nova osebna izkaznica? V prvi vrsti bo usklajena s podobnimi dokumenti v ostalih evropskih državah, kjer je z osebnimi

izkaznicami tudi moč prestopati mejo. V ta namen bo imela vgrajeno posebno magnetno komponento za električne čitalce podatkov in bo v mnogočem podobna kreditnim karticam. Z razliko od sedanjih bo brez enotne matične številke občana, njeni kartoteki ne bo več prstnih odtisov občana, zaupajmo pa še, da bo njena izdelava bržkone zaupana firmi Kodak.

Kaj vam pomaga pravica, če pa zanjo ne veste

Tržno gospodarstvo je čez noč naplavilo veliko "ugodnih" ponudnikov blaga in storitev. Potrošniki se naenkrat ne znajdejo več, čeprav je pred odločitvijo ponavadi dovolj le trezen razmislek. Vendar se potrošniška miselnost spreminja počasneje kot trg. Zveza potrošnikov Slovenije je nastala prav iz potrebe, da potrošnike informira in zaščiti, da jih poveže v organizacijo, ki bo imela na trgu svoj vpliv. Pogovarjali smo se z njeno predsednico Bredo Kutin.

- Zadnje čase v javnosti pogosto slišimo za Zvezo potrošnikov Slovenije. Kakšna organizacija je to?

"Zveza potrošnikov je nastala junija leta 1991. Razvila se je iz potrebe, da se organiziramo in upremo raznim prevarantom, da začnemo ljudi informirati, kakšne so njihove pravice, kaj jim pripada, in hkrati opozarjati na različne pasti tržne ekonomije. Zveza potrošnikov Slovenije nima nikakršne zveze z nekdanjimi potrošniškimi sveti. Povsod po svetu se potrošniki organizirajo kot skupina za pritisk. Te organizacije imajo svoje strokovnjake, praviloma pa izdajajo tudi potrošniške revije, ki izhajajo v velikih nakladah. V svetu so te revije eden najpomembnejših virov neodvisnega informiranja. Tudi pri nas se bomo morali zavedati, da ima vsakdo na trgu svojo vlogo: potrošnik želi dobiti čim več za čim manj denarja, tisti, ki prodaja, pa želi čim več zaslužiti. Za usklajevanje nasprotnih interesov je potrebno postaviti pravila igre. Vendar tudi ko bodo zakoni sprejeti, bo še vedno razlika med deklariranim in dejanskim. In kaj vam pomaga, če imate neko pravico, vi pa zanjo ne veste? Zato je naša glavna naloga predvsem ljudi osveščati, da se bodo znali ogniti pastem na trgu."

- Kako delujete?

"V Zvezi potrošnikov kot prvo poskušamo sproti reagirati na probleme, kot drugo poskušamo problematiko spremljati dolgoročno in dajati določene komentarje npr. o zdravstvenem zavarovanju, in kot tretje poskušamo vplivati tudi na samo zakonodajo in predpise o varstvu potrošnikov, ki se trenutno pripravljajo. Vse to pa zahteva veliko strokovnjakov. Ta hip bi glede na potrebe lahko zaposlili vsaj 10 strokovnjakov z različnih področij, vendar nam finančno stanje tega ne dopušča. Zato v tem trenutku le spremljamo nekatere zadeve, nekaterih pa se sploh še nismo lotili."

- Začeli ste tako rekoč iz nič. Kako ste se znašli na začetku?

"Ker ustrezne zakonodaje za registracijo vladnih in neprofitnih organizacij ni bilo, smo se registrirali kot politična organizacija, vendar kot politična organizacija nismo nikoli delovali, saj smo nepolitična in nestrankarska organizacija, odprta vsem posameznikom. Upamo, da nam bo število članov v letošnjem letu bistveno naraslo. Na začetku nismo imeli ne kadrov ne prostora, sedaj, po dveh letih in pol delovanja, je položaj bistveno boljši. Imamo že nekaj profesionalcev, izšla pa je že sedma številka Vip - revije za vzgojo in informiranje potrošnikov. Že julija 1991 smo postali člani Mednarodne zveze potrošnikov."

- Ker je VIP relativno nova revija, jo potrošniki verjetno slabo poznajo. Kje se dobi in kaj vse je v njej?

"Revija se dobi tudi v prosti prodaji, vendar jo zelo malo ljudi pozna. Z zadnjo številko smo šli v 200.000 slovenskih gospodinjstev, da bi ljudi seznanili z njo. Vendar takšne akcije kot tudi reklamiranje zahtevajo veliko denarja. Sedaj imamo približno 2500 naročnikov, kar pa je za tak tip revije premalo. V vsaki številki je tudi sposojen test, ki ga dobimo iz zahodnih držav s približno takimi izdelki, kot jih lahko dobimo tudi na našem tržišču. Npr.: z avstrijsko potrošniško organizacijo smo testirali pralne praške, test smo objavili v zadnji številki revije za potrošnike. Takšni testi so zahtevni in dragi, zato jih ne moremo pripraviti sami, poskušali pa bomo, da bi v prihodnjih letih tujim testom dodali tudi naše vzorce."

- Že kmalu po tistem, ko je začela veljati nova zdravstvena zakonodaja, je

marsikateri zavarovanec polnega zdravstvenega zavarovanja spoznal, da to zavarovanje vendarle ne krije vseh stroškov.

"To, da se pri ljudeh vzpostavi lastna odgovornost za zdravje, je v svetu popolnoma normalno, vendarle smo pri nas zelo hiteli in se je pokazalo, da smo v izvajanje tega zakona šli nepripravljeno. Šele sedaj odkrivamo, kaj je standardna in kaj nadstandardna storitev. Zveza potrošnikov je parlamentu predlagala, da bi izvajanje zakonodaje za tri mesece odložili, vendar predlog ni bil sprejet; sedaj se je pokazalo, kako prav smo imeli. V zvezi smo organizirali manjšo skupino ljudi, ki spremlja dogajanje na tem področju, zelo pa smo veseli, da nas na probleme opozarjajo potrošniki sami, kajti določene stvari bo treba čez čas tudi spremeniti."

- Bi lahko rekli, da tudi stanovanjski zakon ni bil dovolj temeljito pripravljen?

"Tudi tu je ostala cela kopica odprtih vprašanj, vendar se moramo zavedati, da ga ni zakona, ki ne bi bil komu v škodo. Vsaka sprememba ima pozitivne in negativne plati, vendar je sprememba smiselna takrat, če je pozitivnih plati več. Generalno gledano, je bila stanovanjska privatizacija dokaj dobro izvedena, čeprav določena populacija ni imela možnosti odkupiti stanovanja. Če pogledamo mlade - ti so jo najslabše odnesli - vidimo, da ne morejo niti po normalnih pogojih najeti stanovanj, ker stanovanjskega fonda ni, gradnja ali nakup pa sta draga. Stanovanjski sklad tudi ni mogel pokriti vseh potreb, ki so se kopičile že nekaj let. Prav Zveza potrošnikov

je predlagala, naj se ustanovi sklad, kamor se bo stekal del denarja od prodaje družbenih stanovanj za reševanje stanovanjskega problema mladih. Pred nami o tem ni nihče razmišljal. Naj bi namesto 20 odst., kolikor je šlo v sklad, predlagali, da se v stanovanjski sklad nameni najmanj 50 odst. denarja od prodanih stanovanj, za ostalih 50 odst. pa se določi namembnost! Kajti največja napaka je bila, da se je lahko 80 odst. denarja od prodaje stanovanj kar izgubilo."

- Kako pomagata potrošnikom, ki se znajdejo v težavah in menijo, da so bili ogoljufani?

"Naša pravna pisarna za člane deluje enkrat tedensko; ob sredah od 15.30 do 18. ure. Poskušamo predvsem razreševati takšne primere, ki so tipični, ali bolje povedano: ukvarjamo se s takimi problemi, ko gre za skupinsko prizadetost. Pri Cimosu na primer smo najprej poskušali zadevo sporazumno urediti s firmo, da bi izplačala obresti za čas od dneva vplačila do dneva nabave avtomobila, vendar se o tem ni hotela pogovarjati. Ni nam preostalo drugega, kot da smo šli v tožbo."

- Vendar je moral tožbo vložiti vsak posameznik posebej?

"Sedanja zakonodaja zahteva, da mora biti tožba individualna, zato smo pri snovanju nove zakonodaje predlagali, da bi lahko Zveza potrošnikov v imenu potrošnikov oz. prizadetih tožila firmo. Sodba naj bi bila tako zavezujoča za vse enake primere. Na ta način bi razbremenili sodišča in se ne bi več dogajalo to, kar si npr. privoščijo SKB, ker pač dobro ve, da bo imel dobre živce le majhen odstotek ljudi. Če bi imeli zakonodajo s kolektivno tožbo, bi hitro našli kompromisno rešitev, ker bi bilo enostavnejše."

- Kako gleda država na Zvezo potrošnikov?

"Tudi pri državi je bilo potrebno izboriti določeno veljavo, npr. v začetni fazi, ko je bil narejen koncept revije. Tedaj smo poskušali dobiti proračunska sredstva, vendar smo bili zavrnjeni, češ da bo ustanovljen javni zavod za varstvo potrošnikov, ki bo izdajal tudi revijo, ko bomo imeli zakon o varstvu potrošnikov. Najprej smo si pomagali le s

Breda Kutin

članarino, potem pa smo vendarle dobili nekaj denarja iz proračuna. Najprej je bilo potrebno nekaj pokazati, saj so ljudje od nas pričakovali zelo veliko, niso pa vedeli, da smo začeli iz nič. Večina jih je menila, da smo nasledniki nekdanjih potrošniških svetov. To je tipična reakcija ljudi, ker je to področje za katerega bi morala poskrbeti država. Čeprav v tujini ljudje dobro vedo, predvsem Američani, da se bodo problemi rešili le, če se bodo sami organizirali. Pri nas pa še vse preveč ljudi misli, da bo njihove probleme rešil nekdo drug. Žal jih ne bo."

- Naše gospodarstvo se je odprlo in predvsem z Zahoda prihaja k nam velika ponudba najrazličnejših izdelkov in storitev. Ali na potrošnike zdaj preži več pasti?

"Navaditi se bomo morali, da si v tržnem gospodarstvu ponudniki izmišljajo najrazličnejše

trike. Poslužujejo se vsega, kar ni izrecno prepovedano. To pomeni, da kot potrošniki potrebujemo bistveno več znanja, da bomo lahko preživeli, in tu lahko vsak sam največ naredi. Prav naša revija naj bi potrošnikom pomagala, da prihranijo oz. da se obvarujejo izgube denarja. Drugod so ljudje bolj kot pri nas navajeni, da pogodbe preberejo do podrobnosti, posebej jih potrošniške organizacije opozarjajo na drobni tisk. Naša Zveza potrošnikov sodeluje pri pripravi zakona o varstvu potrošnikov, ki je v parlamentarni proceduri. Ta bi omogočil, da potrošnik v takih primerih, ko gre za prodajo na domu ali za prodajo zakupljenih počitnic, določen čas razmisli o pogodbi ali pa lahko od pogodbe tudi odstopi od pogodbe. Do sedaj takega zakona nismo imeli in tuji so to izkoriščali."

JOŽICA DORNIZ

sreča v nesreči

Matic s prišito roko

Petletnemu Maticu Strnadu iz Šentjanža na Dolenjskem je kardanska os odtrgala desnico. Nagla pomoč in prisebnost domačih, sosedov, trebanjskih in ljubljanskih zdravnikov so pripomogli, da Maticu desnica spet dobro služi.

Človek nehoti postane vračevaren ali pa vsaj samemu sebi tiho prizna, da je nekaj nesrečnega v številki 13 in da še toliko več nesreče prinaša kombinacija, ko se snideta petek in trinajstica. Če bi tako razmišljali pri Zupanovih oz. Strnadovih, po domače pravijo tej domačiji s hišno številko Šentjanž 39 kar pri Tomažu na potoku, bi jim še najmanj lahko očitali praznovost.

Zgodilo se je lani na petek, 13. septembra. Franci Strnad, zaposlen v radeški papirnici in oče skoraj 6-letnega Jerneja in 9 mesecev mlajšega Matica, je z domačimi spravljal otavo z nakladalke. Nejc, kakor kličejo domači starejšega fantiča, in njegov bratec Matic sta se kot običajno ob raznih kmečkih opravilih igrala in podila okoli hiše. Nejc pravi, da je videl, kako je Matica nenadoma vrglo na tla, ko se zapodil proti nakladalki. Zavpil je in očka Franci je brž ugasnil motor.

Franci je zagledal Matica na tleh okrvavljene, poleg sina pa njegovo odtrgano roko. Takoj ga je prebilsnilo, da je očitno kardanska os zgrabila rokv fantove trenirke. K sreči navkljub grozljivi podobi ni izgubil prisebnosti. Dvignil je Matica v naročje in mu stisnil štrcelj roke, iz katerega je brizgala kri. Stisnil ga je, ženi pa je zaklical, naj gre po roko.

Mamica Andreja se spominja, da ne ve natančno, kako se je vse to zgodilo, saj je vse potekalo s filmsko naglico. Maticovo odtrgano desno roko je zavila v bel prt in k sreči takoj doklicala sosedka Srečka Baleta, ki jih je z vartburgom odpeljal v bolnišnico. Vsi domači tako rekoč v en glas zatrjujejo, da je bila tudi duševna zbranost sosedka Baleta, da je ustavil v Krmelju in naročil v Metalni, naj telefonirajo v zdravstveni dom v Trebnje, da prihajajo s hudo poškodovanim Maticom, zelo pomembna za srečen konec te nesreče. V Trebnjem je Matica s spremstvom že pričakala zdravnica z ledom, s katerim so obdali odtrgano desnico.

Od nesreče do sprejema v ljubljanskem kliničnem centru je minila le ura. Ekpa pod vodstvom prof. dr. Zorana Arnežja je izvrstno opravila naporno 6-urno operacijo. To danes lahko trdimo, ko vidimo, kako lepo napreduje Matic. Vsak dan ga mamica vozi v zdravilišče v Laško k fizioterapevtu, vsak mesec pa gresta starša z otrokom na pregled v ljubljansko kliniko k prof. dr. Arnežu. Matic nima v "prišiti" roki nobenih bolečin in prsti so vse bolj spretni, skoraj kot pred nesrečo.

Ko ga vprašam, kako se je takrat vse skupaj pripetilo, zatrjuje, tako kot od vsega

začetka, da je zagledal veliko miško in da jo je hotel ujeti. Nejc pravi, da to že ne bo držalo, da si mlajši bratec nekaj izmišlja. Morda tudi, ali pa je vmes rahla ljubosumnost zavoljo medijske pozornosti, ki jo uživa Matic. In poudariti je treba, da navihani Matic zelo dobro obvlada to svojo nenadajano vlogo, da nima nikakršnega strahu pred kamero ali fotoaparatom. Kar nekako izzivalno zre v objektiv, češ zdaj me pa imate, če res hočete. Že naslednji trenutek pa odirjata

Družina Strnad iz Šentjanža: mama Andreja, oče Franci, sinova Nejc in Matic

z Nejcem na teraso pred zidanico v Murnicah. Vržeta nekaj drv v kamin in se gresta kaj nevarno igro; spuščata se namreč po strmi ograji, pri čemer spet prednjači Matic, kakor da bi hotel pokazati, kaj vse zmore po operaciji. Mamica Andreja fanta le ošteje, naj prenehata in fantiča jo pri priči ubogata.

"Hvala bogu," pravita Andreja in Maticeva stara mama Milka Zupan, "da imamo tako dobre sosome in zdravnike. Priscrna hvala zdravstvenemu osebju v Trebnjem in v Ljubljani, da so ustvarili ta čudež za našega Matica." Gospa Milka ima še poseben razlog, da je srečna, kot da bi se ta "odrešitev" zgodila njenemu otroku. Še po tolikih letih ji privrejo solze na oči, ko dreznem v njeno nikoli zaceljeno rano. Šentjanci se namreč še spominjo njene prikupne hčerke Damjane, ki pri dveh letih žal ni imela toliko sreče kot njen vnuk Matic. Naključje ali ne, bilo je tudi sredi septembra, a leta 1965, na nedeljo. Pri Tomažu na potoku, se pravi pri Zupanovih, so se oglasili sorodniki. Medtem ko je Milka kuhala, so se za slabe pol ure odpravili v bližnji gozd po gobe. Milka je možovo mater nekajkrat vprašala, kot da bi nekaj slutila, če pazi na Damjano, in tašča ji je odvrnila, naj nikar ne skrbi. Ko so se gostje vrnili iz gozda, se je začel vik in krik, kje je Damjana. Črnolaso dekletce so našli utopljeno v roki, utopljeno, v skoraj povsem zasuti nekdanji apaneni jami. Damjana je videla, kam so gostje odpeljali starejšo sestrico, in je odracala za njimi. Pozabili so nanjo. Ko so jo našli, je bilo žal prepozno. Kako hudo je prizadelo domače, posebej gospo Milko, je težko opisati. Gospa Milka pravi, da se je bala, da se ji bo zmešalo. Svetovali so ji, da bo lažje prebrodila globoko žalost, če bosta z možem Jožetom "naročila" še enega otroka. Tako naj bi bila spočeta Andreja, Maticeva mamica, četrti otrok pri Zupanovih.

PAVEL PERC

Potrebna so dejanja

Lepa je naša Slovenija, ta košček sveta v srcu Evrope, na križpotju hladnega severa in toplega juga. Lepota je doma na panonskih ravninah, na mogočnih vrhovih gora, na valjuočih dolenskih gričih, na Krasu in ob sinjem Jadranskem morju. Vse te lepote lahko ponudimo drugim, kako in na kakšen način, pa smo zapisali v načrte za letošnje leto turizma. O možnostih in težavah koraka Slovenije proti vrhu evropskega turizma je tekel pogovor z dr. Marjanom Rožičem, predsednikom Turistične zveze Slovenije.

- Kaj se bo v Sloveniji spremenilo v letu turizma in kateri so osnovni cilji razvoja turizma na Slovenskem? Kaj se bo naredilo za ekološko čisto Slovenijo, za njeno promocijo, povečanje deviznega priliva in podobno?

"Spremenil naj bi se odnos do turizma: dobre in lepe zamisli niso dovolj, potrebna so dejanja. Strategija razvoja turizma odpira mnoge nove strani razvoja, predvsem pa spodbuja povezovanje turizma z ostalim gospodarstvom, trgovino, prometom, kulturo, ekologijo, odprtimi in urejenimi mejami in še marsičim. Tudi v turizmu lahko napredujemo s trženjem, kvalitetno ponudbo, sposobnimi kadri in razvito dejavnostjo turističnih društev. Promocija je še vedno predvsem ogledalo naše neorganiziranosti in neuskaljenega delovanja pristojnih. V njej prevladujejo parcialni koraki, preobremenjena je z uradniško miselnostjo, stroka pa je preveč na obrobju. Nedavni sejem na Dunaju je primer, kako ne bi smeli delati. Najbolj celovit pristop k promociji že dalj časa nudi Gospodarska zbornica Slovenije in ta ima podporo tudi v Turistični zvezi Slovenije. Vsebinska zasnova omenjenih promocijskih aktivnosti v tujini je preveč zaprta v ozek krog in zato površna in neučinkovita. V naši zvezi vztrajamo, da se zagotovi koordinirano delo vseh za promocijo poklicanih, da bi dosegli boljše rezultate. Slaba promocija pomeni slab odziv turistov. Slovenija ima očitne prednosti na ekološkem področju. Te prednosti želimo čuvati, jih s turizmom bogatiti, ne pa uničevati. Želimo torej turizem, ki bo gospodarsko uspešen, istočasno do naravnih lepote, kulturnozgodovinske dediščine in domačinov.

Še posebej pa želimo, da v letu turizma čimveč ljudi spodbudimo, da se odločijo, kaj lahko store za turizem, kje lahko najdejo zaslužek, zaposlitev, socialno varnost in nenazadnje tudi svoj interes. In na koncu, leto turizma samo po sebi nič ne prinaša, je pa izziv, da z združenimi močmi pospešimo vsa področja turističnega delovanja. V teh prizadevanjih mora sodelovati tudi država s svojimi ukrepi ekonomske politike. Nekaj tega je že mogoče zaslediti v nacionalnem programu za leto turizma, ki ga je sprejela slovenska vlada, naša javnost pa ga na žalost slabo pozna."

- Kakšna je trenutno turistična podoba Slovenije? Kaj lahko nudi v turizmu?

"Za Slovenijo je značilno marsikaj. Naš turizem je v vzponu, vendar le s težavo obvladuje okorelost in zaostajanje znotraj sebe. Vse večja je razlika med dobrimi in slabimi gospodarji. Tam, kjer je znanje, je tudi boljše kakovost in so zrele možnosti za razvoj. Napredek v mnogih zdraviliščih, ob morju, jezerih in še marsikje dokazuje prednosti in perspektive turizma. Vse več stvari kaže na urejenost Slovenije. Dežela postaja ljudem prijazna in vse bolj primerna za izletništvo, potovanja in dopustovanje."

- Kakšna je in bo vloga Turistične zveze in društev v letu turizma?

"Turistična zveza je pobudnik leta turizma v Sloveniji. Najlepše in kot koristno so akcijo sprejeli ljudje, birokrati pa se je še vedno otepajo. Jasno je, da bo težišče naše aktivnosti naslednji dve leti namenjeno vsemu, kar pospešuje turizem in mu daje novo vsebino. Tako želimo sodelovati pri gospodarskem vzponu Slovenije. Spreminja se tudi naša organizacija, v kateri prihaja do zani-

mivega prepletanja ljubiteljske dejavnosti, strokovnega delovanja in opravljanja mnogih nalog na profesionalni ravni. V Turistični zvezi Slovenije je ta čas združenih skoraj 300 turističnih društev in zvez in 150 turističnih podmladkov. Zveze in društva so organizirali med letom več kot 500 turističnih prireditev in kar dve tretjini slovenskih krajev med seboj tekmuje v urejenosti in gostoljubju. V društvih je več skrbi za turistične vodnike in njihovo znanje. Tako želimo pomagati turistom. V večjih krajih naj bi delovali informacijski centri. Želimo si več mladih v turistični organizaciji. Dela je veliko, podpora pa marsikje premalo. So primeri, ko posamezniki podcenjujejo dejavnost turističnih društev."

- Kaj trenutno pomeni Dolenjska v turizmu? Kaj je še neizkoriščena?

"Prepričan sem, da ima turizem na Dolenjskem lepe možnosti za razvoj. Poglejte samo zdravilišča, kako uspešno napredujejo! Bodo pa še uspešnejša, če bo še več skupnih programov in sodelovanja s turističnimi društvi, se pravi s krajem, kjer zdravilišče dela. Velike, a premalo uresničene so možnosti za turizem na vasi, povezan z okoljem, staro arhitekturo, bogato zgodovino in običaji. Pa vinogradništvo, vinska kultura in prijazne zidance. Tudi gostiln je na Dolenjskem še vedno premalo. Spodbuditi bo potrebno zasebno pobudo z ugodnejšimi krediti in davčno politiko, ki bo spodbujala uspešno gospodarjenje. Bogastvo Krke in Kolpe je izredna turistična prilika. Tudi gradovi, stara vaška in mestna jedra, cerkve in še marsikaj so možne poti do bogatejših turističnih ponudb. Vse to je v rokah ljudi. Zato je treba tudi na Dolenjskem spodbuditi ljudi, da bi v obstoječih in novih turističnih društvih snovali načrte za turistični vzpon svojega kraja in Dolenjske. Nekaj lepih krajev sameva, turistično društvo bi jih razgajalo. Tudi turistična podjetja lahko naredijo kaj več kot doslej."

- Bo ustanovitev Agencije za promocijo Dolenjske in Bele krajine korak naprej v razvoju turistične Dolenjske?

"Prepričan sem, da je skrajni čas, da agencija prične z delom, saj ima vsjo podporo tudi od naše zveze. Zelo pomembno se mi zdi, da bo agencija tesno sodelovala s turističnimi društvi in jim pomagala, da bo sodelovala z občinskimi turističnimi zvezami in opravljala nujna tajniška dela za Dolenjsko turistično

Marjan Rožič, predsednik Turistične zveze Slovenije

zvezo. Mislim, da bi bilo bolj prav, da bi agenciji namenili mesto v okviru Dolenjske turistične zveze tako, kot je drugje po Sloveniji. Tako bi prišlo do stalnega in tesnega sodelovanja profesionalno poslovne in prostovoljno-ljubiteljske dejavnosti. Niso namreč na dobri poti tisti, ki turizem zapirajo v podjetniške okvire in pozabljajo na desetine drugih, ki so udeleženi v turističnem proizvodu. Ob tem pa bi se rad zavzel za obnovo delovanja Dolenjske turistične zveze, ki ima danes zelo neugodne pogoje za delo. Pobudo

za njeno prenavo in delo na novih osnovah so že dali nekateri turistični delavci in turistična društva. Vsi ki pomagajo pri ustanavljanju agencije naj z enako zavzetostjo sodelujejo pri njenem delu. Gre predvsem za pripravo dobrega programa in izvolitev sposobnega vodstva. Seveda so zelo pomembna tudi finančna sredstva in prostori. Nova agencija in prenovljena Dolenjska turistična zveza bosta dva sočasna koraka v letu turizma."

JANEZ PAVLIN

graščine

Graščina na Veseli Gori

Zgodovina graščine na Veseli Gori pri Šentrupertu sega v drugo polovico 18. stoletja. Že v prvi polovici 18. stoletja je bila cerkev sv. Franciška Ksaverija na Veseli Gori znana po božjepotništvu. Zaradi mnogih cerkvenih praznikov in številnih romarjev, ki so prihajali na Veselo Goro, je bilo nujno zgraditi cerkveno hišo, v kateri bi prebivali duhovniki. Ker je bila tedanja cerkvena hiša premajhna za vse božje služabnike, so leta 1767 zgradili novo, večjo. V njej so prebivali ravnatelj veselogorske cerkve in duhovniki, od leta 1778 pa še učitelj. V hiši je bila tudi gostilna. Ob romarskih procesijah, ki so štele več sto ljudi, ni bilo dovolj prostora v majhnih hišah okoli cerkve pa tudi romarska hiša z gostilno je mogla le redkim preskrbeti prenočiščem. V njej so prenočevali v glavnem odličnejši romarji in duhovniki. Mnogi romarji so zato pogosto prenočevali na prostem in večkrat je prišlo do neugodnih in morda celo pohujšljivih prizorov. To je spodbudilo, da so prepovedali procesijam ostati čez noč. Mnoge procesije so tako izostale ali pa so prihajali romarji brez duhovnikov. Božja pot na Veseli Gori je počasi poenotila in leta 1782 popolnoma prenehala. Tako tudi cerkvenoromarska hiša oz. kasnejša graščina ni imela več svoje funkcije. Tudi šola je prenehala, ko se je končala božja pot, zadnji duhovnik pa je v hiši ostal do 1801. leta, do svoje smrti.

Nato je v franciscejskem katastru za leto 1825 omenjen kot lastnik Jernej Woch, ostali lastniki pa so bili naslednji: Josef Emmanuel Barbo von Waxenstein do leta 1857, Anton Barbo do 1888, Rosa Barbo, rojena grofica Sternberg, do 1932 in Winzor Edeltranto do 1938. Leta 1942 je bila graščina delno požgana in notranja oprema raznesena. Leta 1945 je graščina pripadla državi in kasneje krajevno ljudskemu odboru. V skladu s povojno ideologijo, pristojni niso imeli nobenega posluha za kulturno dediščino in spoštovanje lastne zgodovine in so v graščino naselili "socialne probleme". V 70-ih letih so v spodnje prostore postavili etnološko zbirko, za katero sta gradivo zbrala nekdanji ravnatelj šole v Šentrupertu Bojan Brezovar in Leopold Kozlevčar, v prvem nadstropju pa nekatere prostore uporablja Medex in v njih predstav-

lja čebelarstvo v Mirnski dolini z glavnima začetnikoma Petrom Pavlom Glavarjem in Aleksandrom Lunačkom.

Kot zadnji iz rakovniške veje plemiške družine Barbo je tam stanoval Robert Barbo z ženo Karmen, rojeno Codelli, in dvema hčerama. Starejša je bila Robijeva nezakonska hči, druga pa rojena v zakonu z groficom.

Leta 1929 so v službo kot kuharico sprejeli 18-letno dekle iz kmečke družine, ki je prav tako stanovala na Veseli Gori. Zanje je kuhala, prala in pospravljala dve leti, leta 1932, ko sta se zakonca Barbo ločila, pa je odšla z groficom v Ljubljano in ji tam pomagala v gospodinjstvu.

Kuhinja je pri Barbih imela velik pomen. Barbi niso nikoli vstajali pred osmo in nekako do devetih so pozajtrkovali. Grof in grofica sta dan začela z ruskim čajem, otroci pa s knajpom in mlekom. Graščina na Veseli Gori se ni sama preskrbovala z mlekom, saj so bili v 30-ih letih graščinski hlevi že podrti. Mleko in mlečne izdelke so dobivali iz dobske graščine, drva in vino pa iz rakovniške. Samo zelenjavo in sadje jim je pridelal vrtnar, ki je z družino stanoval v pritličju v graščini, torej v prostorih, kjer je danes etnološka zbirka.

Dopoldan sta Robert in Karmen Barbo peš odhajala na sprehod na Rakovnik, kjer se je Robert tudi rodil, popoldan pa je imel grof opravke v Šentrupertu in okolici. Večkrat so gostili tudi graščine prijateljice in družinske prijatelje.

Graščina stoji v kmečkem okolju in v 30-ih letih sta na Veseli Gori še bili dve gostilni, ki pa sta z nazadovanjem romanja propadli. Cerkveni prazniki so v veliki meri urejali življenje ljudi, tudi Barbov. Barbe so ob praznikih obiskovali sorodniki in skupaj so hodili na sprehode, pozimi so smučali, polti pa so se hodili kopat v ribnik na Rakovnik ali pa so doma igrali karte. Barbo je hodil tudi na lov na divje peteline ter v gostilno v Šentrupertu. Čeprav so si grofje iskali družbo med ljudmi sorodnega stanu in je njihovo življenje potekalo bolj v graščini, je bil grof med domačimi zelo priljubljen, ker se je v njihovi družbi obnašal preprosto in naravno. MOJCA RAMŠAK

naše korenine

Zgodba o treh Maroltovih fantih

Franc Marolt iz Sv. Križa št. 21 je imel tri sinove: Franca, Jožeta in Lojza. Franc je šel k domobrancem in je bil umorjen, Jože je šel k partizanom in je padel, najmlajši, Lojzek, pa je vojno preživel. Zdjaj je on gospodar. Hiša se ni nikamor premaknila, a ima vendar čisto drug naslov. Nad portalom na rdeči hišni tablici piše: Podbočje 51. Tako je nova oblast prebivalcem te vasi svojčas odvzela en križ, pustila pa jim je križe in težave in jim dodala še nove.

Imajo pa Maroltovi še en naslov. "Po tretjem mostu desno," me napotijo deklice, ko vprašam zanje. Podbočje je namreč vas mostov. "Več jih imamo kot Ljubljana," se nasmehne gospodar Alojz, ko pripeljem čez enega od teh mostov preko živahnega potoka Sušice do njegove hiše. Povabi me na kozareček cvička in ni se mu ga treba sramovati, saj le malokje pridelajo tako dobrega. Z Banovca je, vrh Šutne, z najboljše lege. "Oče je bil pravi vinogradnik, tudi po teden in več je preživel v gori," pripoveduje Alojz, "vino pa je prodajal največ na Gorenjsko in imel tako dobro, da je dobil zanj več medalj. Tudi po 100 hektolitrov smo ga svojčas prodali." Se bodo kdaj tisti časi vrnili? Morda. Alojz ima na Banovcu zrigolano zemljo za saditev kakih 1.200 trt, to pa poleg približno prav toliko že rastočih ni malo.

Prav o Banovcu, vinorodni gorici, teče pogovor. Tu je Alojz doživel lepe, pa tudi

zelo napete trenutke. Tudi on je bil partizan. Zelo mlad partizan, saj mu je bilo šele šestnajst let, ko je moral prijeti za puško. Prav 22. februarja letos je od takrat minilo petdeset let.

"V Ljubljani sem se učil za krojača," pripoveduje Alojz. "Po dveh letih uka je postalo v mestu prevroče, saj so Italijani vsak dan odvažali ljudi v internacijo. Tako sem se poleti dvainštiridesetega odpravil domov.

Tu sem pomagal očetu pri delu. Najprej je s partizani odšel brat Jože. 19. februarja je bil ob napadu na Pletenje hudo ranjen. Prepeljali so ga na Sošice, kjer je drugi dan umrl. Jaz sem se takrat odpravil tja gor z zdravili, domov pa nisem smel več. Okoli petdeset mladih fantov z našega konca so partizani takrat mobilizirali. V hajkah po Suhi krajini jih je kmalu polovica padla."

Alojz je bil v drugem bataljonu Cankarjeve brigade. Ker je bil mlad in gibčen, so mu zaupali kurirske posle in na svojih potih se je večkrat lahko ogledal tudi doma. A previdnost ni bila nikoli odveč, saj je svojo glavo nosil tako rekoč v nahrbtniku. Tako je bilo tudi po tretvi trinštiridesetega, ko so imeli Nemci ofenzivno prav v teh krajih. Alojz jo je, nič hudega sluteč, mahal s hrvaške strani proti domačim hribom, ko je na strmini srečal oboroženega konjenika. Prepričan je bil, da je hrvaški partizan, zato se pred njim ni skrnil. Takrat pa se je iz grmovja razlegel dobro znani nemški: "Halt!" Bila je zaseda. Kje so Nemci, Alojz ni imel časa pogledati, ampak se je vrgel v grmovje in napol kobacal

Alojz Marolt iz Podbočja

napol valil v dolino. Veje so ga praskale, a jih ni čutil. Svinčenke so klestile okoli njega. Kot po čudežu ga ni nobena zadela. Čez vinograde in gozdike jo je kar poprek ubral proti domači zidanci na Banovcu. Imel je srečo. Bila je odprta, kajti oče je v njej prešal grozdje. "Ljubi moj sin, mislil sem, da te ne bom nikoli več videl živega," se ga je razveselilo. Hitro mu je poslal drugo obleko. Bila je vsa modra od galice, vendar civilna. Alojz jo je oblekel, uniformo pa je oče skupaj z orožjem zakopal v vinogradu. Tako se je iz partizana v trenutku prelevil v vinogradnika.

Pri očetu je ostal nekaj dni in mu pomagal kletariti. Pridružila sta se jima še dva možakarja. Tudi eden od njih je bil bivši partizan, kajti nevarnost še ni bila mimo. Nemci so prečesavali hribe, prežali v zasedah in iskali upornike. Prišli so tudi do zidance. Nekaj črnoglavih Čerkezov se je zapodilo v Alojza in ga vleklo iz zidance, kričeč, da so ujeli bandita. A oče je hitro posegel vmes. Znal je dobro nemško in je poveljujočemu Nemcu razložil, da je to njegov sin, ki pomaga pri spravilu vina, ne pa bandit. Spustili so ga. Potem se je izkazalo, da zna oficir tudi slovensko, saj je bil sin nemškega lesnega trgovca iz Brežic. Oče je prinesel vina in dal vojakom piti, z oficirjem pa se je pogovarjal o časih, ko je še trgoval z njegovim očetom. Nemci so se sprostili, oddahnili pa so se tudi možje v zidanci. Nevarnost je bila mimo. Predno so Nemci odšli, je oče opazil, da mu je s klina v kamri izginila žepna ura. Oficir je postrojil vse vojake in jim dal preiskati nahrbtnike. Ure niso našli. Toda tudi če se je oče pred Nemci delal zaskrbljenega in se pretvarjal, kako mu je žal za uro, pa je bil v srcu vendarle vesel. Naredil je dobro kupčijo: uro za sina.

Alojz je moral kmalu nazaj v brigado. Takrat oče še ni vedel, da je to edini sin, ki mu bo ostal. Imel je namreč še enega, Franca, najstarejšega, ki je študiral. A tudi njega vojna ni pustila ob strani. Pridružil se je domobrancem. Nekaj mesecev pred koncem vojne sta se brata na skrivaj srečala. France je že slutil, kako se bo končalo. "Partizani zmagujejo. Vse nas bodo pobili," je tedaj dejal Alojzu. Njegova slutnje so se uresničile. Umrl je grozovite smrti. A o tem je Alojz zvedel šele mnogo let po vojni.

TONE JAKŠE

NAGRADA V ČRNOMELJ IN BRESTANICO

Žreb je izmed reševalcev 7. nagradne križanke izbral IVANKO PEČNIK iz Črnomo-
lja in DARINKO ČUČNIK iz Brestanice.
Pečnikovi je pripadla denarna nagrada 3.000
tolarjev (sporoči naj nam številko tekočega
računa ali bančne knjižice in EMŠO).
Čučnikova pa bo prejela knjižno nagrado.
Nagrajenkama čestitamo.

Rešite današnje križanko in rešitev pošljite
najkasneje do 8. marca na naslov: Dolenjski
list, Glavni trg 24, 68000 Novo mesto, s
pripisom KRIŽANKA 9. Ovojnico brez
poštne znamke lahko oddate v naš poštni
nabiralnik pri vходу v stavbo uredništva v
Novem mestu.

REŠITEV 7. NAGRADNE KRIŽANKE

Pravilna rešitev 7. nagradne križanke se,
brano v vodoravnih vrsticah, glasi: DRAGO,
IMAM, ALOKACIJA, VIS, NANAK, NATEG,
ISO, PISATELJ, JON, ČELO, NK, SKALA,
KIAR, KONJ, ISTRANKA, LIČARSTVO, GRS,
ENAKOPRAVNOST, PER, ŽANR, OTTA.

prgišče misli

Prepričanost, pa naj je še tako neomajna,
ni vselej zagotovilo resnice.

J. PLETERSKI

Vsaka samostojna kultura se mora iz svoje
tradicije vedno znova vračati v svoj izvor,
se tako rekoč zmeraj znova okopati v živi vodi
svojega izvora, da bi bila zares živa.

I. URBANČIČ

Moški so dvoji: prvi zaničujejo žensko, drugi
pa niso o njej nikdar delj in globoko razmišljali.

O. WEININGER

Knjiga je potrebnejša kakor kruh, ne le za
človeka, ampak tudi za lepoto in mir in red
na svetu.

M. MAHNIČ

NAGRADNA KRIŽANKA

9

KEM. SIMBOL ZA FLUOR	TOLŠČAVI-CA	ZDRAVILO	UNIDENTI-FIED FLYING OBJECT	NEKDANIL (T. POLITIK (PIETRO))	AVTOR: JOŽE UDIR	IVAN ZAJC	SOL SILIČ-JEVE KISLINE	NAZNANI-LO	KRŠČAN-SKI TURSKI PODLOŽNI-KI
					DEJNI PRITOK DONAVE				
OBRAMBA					KRAJ UMRLUH				
SVETNIŠKA PODOBA						LIVNIK			
GANGRENA									
		VRSTA	NADA VIDMAR			DOMAČE Ž. IME			
			20			IME DVEH MESECEV			
DOLENSKI LIST	KEM. SIMBOL ZA ZVEPLO	JAKOVOV BRAT DVOJCEK		DOBA				ŽILA ODVODNI-CA	LISTNATO DREVO
DOLENSKI LIST	SANJE	HLOD		JAP. SMUČARSK SKAKALEC (NORISKI)					
POOSEB-LJENA SMRT					EGIP. STVARNIK SVETA				
					TOLST TREBUH				
NARODNA IN UNIVER-ZITETNA KNJIŽNICA			ODGLASI-TEV				ORANJE		
							RUSKA REKA		
ATA				AFR. REKA (SLOVNOKO-ŠČENA O.)					
				ANDY ENDRE					
NAJVIŠJA IGRA PRI TAROKU					ETHNIKO APELEV-THEROTIK METOPO				UMRLI ESTONSKI ESTRADNI PEVEC (GEORGI)
NIJE					ZNAČILNA OBLIKA				PERLJE PRI REPI

KRIŽANJE

Krila

Krila, ki jih bomo nosile letos, segajo kak
decimeter nad kolena ali do sredine meč. Linije
so ozke, v temnih barvah, med svetlejšimi so
v ospredju odtenki rjave in bele. Daljša in ožja
krila obojujejo visoko segajoče razpoke, na
njih se velikokrat pojavljajo dolge okrasne zadržke,
bodisi spredaj, zadaj ali ob strani. Veliko je tudi
še vedno zelo popularnih gumbov, ki so nema-
lokrat efektno zlati. Z njimi se da hitro preno-
viti lansko temnomodro mornarsko krilo, h
kateremu oblečemo belo bluzo brez strahu, da
bomo videi staromodne. Marsikatera se bo
verjetno navdušila tudi za nekoč že priljubljeno
krilo, krojeno na zvon in spredaj speto z gumbi.
Tudi v nagubanem krilu, kiltu, ne boste videti
zaprane, saj je vedno v modi.

Otroški voziček

Ko kupujete otroški voziček, bodite pozorni
na dobre in trdne zavore, ki ne bodo zlahka
zdrsile in ki jih ni težko premikati. Preverite,
ali ima voziček varnostno zaporo, ki preprečuje,
da bi se dno po nesreči zložilo samo od sebe.
Za varnost je pomembno, da ima voziček jermen,
ki otroku onemogoča, da bi se zvrnil s sedeža.
Priporočljiv je voziček, ki mu zvrnete sedež
nazaj, da otrok lahko leže in zaspi. Če se veliko
vozite z javnimi prometnimi sredstvi, kupite
voziček, ki ga lahko zložite na velikost večjega
dežnika. Sicer pa je ceneje, če kupite voziček
z okvirom, na katerega lahko najprej pričvrstite
košarico, ko pa jo otrok preraste, ga uporabljate
kot športni voziček.

Ocvrti sir s krompirjevo solato

Za štiri osebe potrebujemo: 500 g kuhane
in olupljene krompirja, 1 majhno čebulo, poper,
sol, 2 žlici gorčice, 2 žlici nasturganga (vložnega)
hrena, 3 do 4 žlice kisa, 8 žlic olja. Za zrezke:
4 debele rezine gause, 4 žlice moke, 1 jajce,
10 žlic drobtin, olje za cvrtje. Krompir narežemo
na rezine, čebulo olupimo in drobno seseklja-
mo. Iz popra, gorčice, hrena, soli, kisa, olja in
čebule zmešamo solatni preliv, s katerim zabe-
limo krompirjevo solato. Pripravimo zrezke: sir
ne razležemo, če ga pred cvrtjem dobro ohladimo
v hladilniku. Rezine oplaknemo pod mrzlo vodo,
povajamo jih v moki, stepenem jajcu in drobtinah.
Ocvremo jih na vročem olju, da se zlato
zapečejo z obeh strani. Sirovi zrezki so pikantnejši,
če razvrkljamo z jajcem malo hrena ali malo
sojine moke.

Naredimo si svoje grede!

Marsiko bi si lahko sam doma napravil
toplo gredo in si tako pridelal najrazličnejšo
zgodnjo zelenjavo prej, kot pa če bi jo sejal
v zunanje grede ali tunele. Za polnjenje tople
grede je najboljši konjski gnoj, ki razvije največ
temperature. Tudi govejji gnoj še nekoliko gre,
najslabši pa je svinjski, ki je od vseh najhladnejši.
Gnoj mora biti svež in na gnojšču nepremetan,
ker se tak težje vname. Če je gnoj presuh, ga
polijemo s toplo vodo, da se hitreje vname.
Plast gnoja je lahko različno debela, najprimernejša
pa je od 30 do 40 cm. Na to plast naspijemo
10 do 15 cm presajene zemlje, čez okvir pa
položimo okna, ki so lahko zastekljena ali prekrita
s folijo. Čez nekaj dni, ko se gnoj v gredi
segreje, je greda pripravljena za setev.

Smrt spet bolj kosi

Zmanjševanje števila prometnih nesreč s
smrtnim izidom v zadnjih dveh letih je vivalo
kanček optimizma, a je bil optimizem preura-
njen. Zdaj to zmanjšanje že skoraj z vso gotovo-
stjo pripisujemo zmanjšanemu prometu ob izbruhu
vojne v Sloveniji in na Balkanu, kar je imelo
za posledico prekinitev tranzitnih prometnih tokov.
Zadnje čase je pričel promet spet naraščati, z
njim pa tudi nesreče z najtežjimi posledicami,
ki so po statističnih pokazateljih v letošnjih
prvih dveh mesecih že presegle število izpadov
vojne. Da je toliko nesreč, kljub temu da promet
še ni dosegel tedanje ravni, strokovnjaki razla-
gajo z dejstvom, da so se mnogi vozniki raz-
vadiji z vožnjo po praznih cestah, kar se jim
sedaj maščuje, saj statistika kaže, da se največ
nesreč pripeti pri prehitovanju, ko nasproti
nenadejano pripelje drugo vozilo.

zanimivosti iz sveta

Posilstvo kot nagrada in zločin

Ubijanje, Ropanje in Posilstvo: to so trije
balkanski apokaliptični jezdeci, ki danes sejejo
strah in grozo po hribovitem Balkanu, po
bosanskih vaseh in mestih. Kopita njihovih
konj odmevajo v svetovnem časopisju, njihove
sledove, prepajene s krvjo in solzami, beležijo
fotografske in televizijske kamere in nam jih
prinašajo še sveže vsak dan s časopisi in prek
televizijskega ekrana na dom. Svetovna javnost
je ogorčena, balkanski apokaliptični jezdeci
pa jezdi, jezdijo...

Posilstvo, ropanje in ubijanje žal ni nič
novega na svetu, saj ta zla dejanja spremljajo
človeško zgodovino od pradavnin naprej. Nekdaj
so imeli celo pravico v mirnem času početi
te reči visoki stanovi, ne da bi jih kdo zaradi
tega klical na odgovornost, v vojni pa so bili
ti zločestni privilegiji dovoljeni tudi navadne-
mu vojaku. Za ubijanje so vojaki že tako in
tako izučeni, saj je uničevanje nasprotnika v
srži njihovega poklica. Zaradi tega jim ni
mogoče nič očitati. Povsem drugače pa je z
ubijanjem civilistov, z ropanjem in posiljeva-
njem. Danes je vse to označeno kot vojni
zločin. Ni pa bilo vedno tako.

Pobijanje nedolžnega prebivalstva, ropanje
in posiljevanje je spremljalo vojsko kot
njen sicer ne slavni in opevani, a skoraj da
obvezni del. Homerjeve pesnitve pripovedu-
jejo, kako so zmagovalci pobili vse živo, ropali
padla mesta, ženske posilili, otroke pa od-
gnali v sužnost. Prav tako grozljiva so pričevanja
iz Biblije, ki govore o tem, da je uničevanje
nasprotnika šlo tako daleč, da so zmagovalci
pobili prav vse, kar je bilo moškega spola,
od otrok do starecev, od ovnov do petelinov.
Tudi vpadi barbarskih ljudstev v Evropo so
spremljala grozodejstva te vrste. Slovenski
človek pa ima trajno zapisano v rodovnem
spominu divjanje Turčina, ki je iz Bosne
prihajal pobijati, ropati in posiljevati v naše
kraje.

A divjanje apokaliptičnih jezdecev ni bilo
samo v daljni zgodovini. Tudi zadnja vojna
ima mnoge strani opisane z dejanji te vrste:
najprej so grozodejstva počele vojske Osi,
potem pa se jim je ponekod obilo vračalo.
Po ocenah zgodovinarjev so sovjetski vojaki
ob koncu vojne v Nemčiji posilili okrog 2
milijona Nemk. To ni bilo samo posilstvo iz
sle, ampak maščevanje za zločine, ki jih je
nemška vojska zagrešila v Sovjetski zvezi.
Slavni pisatelj Aleksander Solženicyn, ki je
sodeloval v bojih v vzhodni Prusiji, je zapisal,
da je vojska dobro vedela, da lahko dekleta,
če so Nemke, nekaznovano posilijo in ubijejo.
To je bilo skoraj kot nekakšno vojno odli-

kovanje.

A ni šlo vedno le za maščevanje. Sovjetski
vojaki so posiljevali tudi ženske, ki niso nič
imele s sovražnikom. V Jugoslaviji so posilili
nekaj deset tisoč žensk, ko so pomagali
osvoboditi Vojvodino. Kako so v sovjetski
vojski gledali na posilstvo v vojni, lepo ilu-
strirajo Stalinove besede, ki jih je v svoji
knjigi Pogovori s Stalinom zapisal Milovan
Dijilas. Ko se je v imenu jugoslovanske oblasti
pritožil nad številnimi posilstvi in ropanjem,
ki so si jih privoščili sovjetski vojaki nad
domačim prebivalstvom, mu je Stalin odgovo-
ril: "Kaj ne morete razumeti, če si vojak, ki
je prešel tisoče kilometrov skozi kri, ogenj
in smrt, privoščiti malo veselja z žensko in si
vzame kakšno malenkost?"

Če je ravnanje sovjetskih vojakov v Nemčiji
mogoče razumeti kot maščevanje, pa to ne
velja za ravnanje japonske vojske v Nanjingu

leta 1937. Kitajci niso zagrešili nobenih zločinov
zoper japonsko prebivalstvo, in vendar so
japonski vojaki posilili desetisoče žensk, številne
pa po posilstvu ubili, naj je šlo za nedorošča
dekletca ali za že davno oveneke starke. Prav
tako ni mogoče z maščevanjem povezovati
posilstva četrtr milijona bengalskih žensk, ki
so jih zagrešili pakistanski vojaki leta 1971.
Posiljevali so tudi ameriški vojaki v Vietna-
mu, vendar so nekateri zaradi teh dejanj prišli
pred vojno sodišče, večina pa je posiljevala
nekaznovano.

Profesor vojaške zgodovine na ilinoški
univerzi John A. Lynn pravi, da so v Evropi
vse do prve polovice 17. stol. dopuščali posilstva.
Dogajala so se pred častniki, ki so jih prezrli,
saj se je smatralo posiljevanje za nekakšno
vojakovo pravico, da si tako sam poplača
napore bojevanja. Posilstvo je bilo celo povsem
zakonito in zaukazano v nekaterih primerih.

Lynn navaja, da je bilo dovoljeno posiljevati
v vseh tistih zavzetih mestih, ki so nudila
odpor, medtem ko naj bi v mestih, ki so se
predala brez boja, vojaki ne posiljevali. Tako
je bilo posilstvo del vojaške strategije in so
ga uporabljali kot pritisk na mestno prebi-
valstvo, da bi se odpovedalo oboroženemu
odporu.

Podobno je s posilstvi v Bosni in Her-
cegovini. Sumi se, da gre za premišljeno
strategijo, katere cilj je ponižati nasprotnika
in prebivalstvo pregnati z njihovih domov.
Vendar je po mednarodnem pravu ubijanje
civilnega prebivalstva, ropanje in posiljevanje
zločin in zanj je treba odgovarjati. Tudi za
grozodejstva, ki se zdaj dogajajo na Balkanu,
bodo krivci obtoženi. Vsi ne, a nekatere bo
roka pravice menda le dosegla.

MiM

zdravnik razlaga

mr.sc.dr. Tatjana Gazvoda

GRIPA

Influenca oziroma gripa je nenadna infektivna bolezen, povzročitelj pa so virusi influence. Pojavi se običajno epidemično, lahko pa tudi pandemično. Klinično gre za splošno kratkotrajno febrilno bolezen z relativno slabo izraženimi znaki prizadetosti dihal, pa čeprav je bolezen sama omejena na dihalne organe.

Gripa je poznana že iz davnih časov, saj se je javljala v obliki epidemij v različnih delih sveta, občasno pa je imela celo širše razsežnosti (pandemije).

Zarišče influence je bilo običajno v Aziji. Tri zadnje pandemije so se pojavile: 1890. leta, 1918. leta je razsajala tako imenovana španska gripa in leta 1957 azijska gripa. Najtežja je bila pandemija gripe leta 1918. Potek influence je bil zelo težak in z visoko smrtnostjo, saj je takrat umrlo 20 milijonov ljudi.

Z razcvetom bakterilogije konec prejšnjega stoletja se je pričelo intenzivno iskanje povzročitelja gripe. Opisanih je bilo več različnih bakterij kot domnevnih povzročiteljev te bolezni. Sele v času pandemije 1918. leta se pojavijo prva razmišljanja o virusni etiologiji gripe. Leta 1933 so v Angliji izolirali značilni virus iz žrela bolnika. Ta virus danes imenujemo virus influence A. Leta 1940 je bil v Združenih državah Amerike odkrit podoben virus in povzročitelj slične gripe. Imenuje se virus influence B. Leta 1949 so izolirali še tretji podobni virus, imenovan virus influence C.

Gripo povzročajo značilni virusi, ki spadajo v skupino srednje velikih virusov. Virusi influence so občutljivi za temperaturo nad 56 stopinj Celzija, medtem ko lahko pri sobni temperaturi ostanejo živi nekaj dni.

Obstajajo trije različni tipi virusa influence, imenujemo jih virus influence A, B in C. Vsi trije tipi povzročajo popolnoma enako

sliko bolezni, vendar s specifično odpornostjo (oziroma imunos-
tjo). To pomeni, da tisti, ki so preboleli influenco A, niso odporni
proti influenci B oziroma C in obratno. Virusi influence niso
stabilni in v kratkem času se pojavijo nove oblike virusa. To velja
zlasti za virus influence A.

Naravni rezervoar virusa gripe smo samo ljudje. V času bolezni
se nahaja virus izključno na dihalnih organih in se lahko izolira
iz izločka dihalnih sluznic. Infekcija z virusom gripe privede do
tvorbe značilnih protiteles v serumu človeka.

Epidemiologija gripe

Influenca je razširjena po celem svetu. Najpogosteje se pojavlja
v obliki več ali manj razširjenih epidemij, sicer pa le posamično.
Kadar epidemije zajamejo velike dele sveta, govorimo o pande-
mijah.

Epidemije influence A se javljajo običajno vsaki dve do tri
leta, epidemije influence B pa na štiri do pet let. Epidemije gripe
A so običajno večje in obsežnejše, epidemije gripe B pa so
navadno lokalizirane.

Včasih so mislili, da je gripa izrazito sezonska bolezen, ki se
javlja pozimi. Danes vemo, da se lahko pojavi in razširi kadarkoli,
ne glede na letne čase.

Gripa se širi nenavadno hitro, tako da lahko že v kratkem
času zajame velika področja. Gre namreč za kaplično infekcijo.
Ljudje so občutljivi za virus influence, ki je razmeroma odporen
proti zunanjim mikroklimatskim pogojem, inkubacijska doba je
kratka, svoje pa prispevata še sodobni promet oziroma hitro
preseljevanje ljudi. Najugodnejši pogoji za širjenje gripe so v gosti
naseljenih krajih in v zaprtih kolektivih, kot so internati, vojašnice
oziroma povsod, kjer ljudje medsebojno kontaktirajo.

Izvor infekcije gripe je vedno človek ne glede na to, ali je
zdrav ali bolan. Najnevarnejši so zdravi kliconosi in bolniki, ki
se gibajo in širijo infekcijo naprej.

Zgodbe s panjskih končnic

Lojze Kovačič, ki ga poznamo po njegovih izvrstnih avtobiografskih romanesknih zapisovanjih, se s knjigo ZGODBE S PANJSKIH KONČNIC, ki je pred kratkim izšla pri Mladinski knjigi v zbirki Nova slovenska knjiga, predstavlja kot pisatelj v novi luči. V nji je opustil prvoosebno pripovedovanje, ki je sicer tako značilno zanj, in se izrazil usmeril k sami zgodbi.

V knjigi, ki jo je urednik Aklesander Zorn označil kot slikanico za odrasle, je zbranih deset zgodb. A kakšne zgodbe so to! Neumljene, krute, presnetljive in presunljive, mračne, a hkrati presvetljene z neko žalostno lepoto, polne prvobitnih sil in arhetipov. Iz njih diha svoji svet, ki je, naj bo še tako nenavaden in pravljичen, prav ta naš svet, ki ga živimo zdaj in tukaj, čeprav po njem še hodita angel in zlodec, se ljubita fant in mrtvo dekle, se v sovraštvu uničuje dvojlavi mladenič, gine v ustvarjalni nemoči pisatelj, ki iz ljubosumja ubije svojo ljubljeno muho, uživa nerodni silak ljubezen in vdanost krave, prhni v zadušljivem objemu ljubezni svoje matere skrivni ljubimec papirnatih žensk. To je svet kot ogromna ladja v eni od zgodb, ki v silnem hrupu puha črn smrdeč dim in pelje, v katero smer, nihče ne ve; ljudje na njej ne znajo preprosto živeti, ampak so neizprosno zaskrbljeni za obstoj in smisel življenja. Opozoriti velja na podrobnost, ki bo zanimala predvsem bralce z dolenskega konca; avtor v zgodbah pogosto omenja krajevna imena iz okolice Novega mesta, kar zgodbe kljub pravljичnosti še dodatno sidra v ta naš svet.

Knjiga je natisnjena v formatu velikih slikanic. Besedilo namreč spremlja dvajset celostanskih ilustracij, s katerimi je slikarka Irena Majcen ustvarila zanimivo likovno interpretacijo Kovačičevega teksta. Likovno viđenje je zgradila na risbi s črno oljno barvo, belo tempero in okro. MILAN MARKELJ

Planinski pozdrav

Planinec, alpinist in umetnostni zgodovinar Matjaž Deržaj že dlje časa zbira stare slovenske planinske razglednice. Zamisel, da bi te delčke naše planinske zgodovine povezal v celoto s spremljajočim besedilom je porodila knjigo PLANINSKI POZDRAV, ki je prejšnji teden izšla v zbirki Iz roda v rod pri Založbi Mladika. Knjiga je prišla med bralce v času, ko ljubitelji gora slavijo 100. obletnico ustanovitve Slovenskega planinskega društva. 27. februar 1893

je namreč ustanovitveni dan te organizacije, ki pomeni prvi mejnik na zelo uspešni poti organiziranega planinstva pri nas in pomemben dejavnik krepitve slovenske narodne zavesti.

Knjiga prinaša barvne in črno-bele reprodukcije nad 140 razglednic, planinskih žigov in več drugih zanimivih tiskov iz obdobja od druge polovice 19. stol do začetka prve svetovne vojne. To gradivo zgovorno pričča o rasti planinstva in posebej nastajanju planinskih postojank na naših tleh. Slikovno gradivo spremlja besedilo, ki podaja zgodovino planinstva na Slovenskem, vendar ne s pusto faktografijo, marveč z živahno, poljudno zapisano pripovedjo, ki je zabeljena s številnimi podrobnostmi in anekdotami. Tako na prijeten način izrisuje takratni čas, razmere in ljudi ter vzroke za razmah planinstva pri Slovencih.

Začetek slovenskega planinstva se je po naključju ujel z razmahom nove svetovne mode - pisanja in pošiljanja razglednic ter z razmahom turizma. Zlati vek razglednic se je začel 1897 in je trajal do začetka prve svetovne vojne, omogočil pa je, da slovensko planinstvo zanimivo dokumentirano, saj je "na vsaki razglednici, napisani, žigosani in odposlani, ujet delček naše planinske zgodovine, spomin na nekaj, na kar smo kot narod lahko ponosni," je zapisal avtor. MILAN MARKELJ

telegrami

- Pri založbi Wieser je izšlo najnovejše delo letošnjega Prešernovega nagajenca Draga Jančarja POSMEHLJIVO POŽELENE.

- Grosupeljska založba Mondena je izdala roman Milana Kleča LJUBEZEN NA PRVI POGLED in Aarona Kronskega DIVJANJE ter pesniški prvenec Vladimira Vodopivca MOJ GRMIČEK.

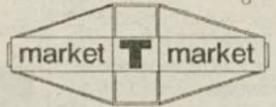
- Celovška Mohorjeva je izdala štiri knjizice iz zbirke tako imenovanih stvarnih knjig: Wolfa NACIONALIZEM, H. Wilfinga EKOLOGIJO, L. Mazakarinja knjizico o Mozartu in D. Lindnerja PRAZNOVERJE.

- Prof. psihologije Vid Pečjak je izdal priročnik PRIPRAVLJANJE NA IZPIT, ki bo prišel prav tako učencem kot učiteljem.

- Izšlo je znanstveno delo Bojana Balkovca PRVA SLOVENSKA VLADA, ki govori o vladi iz leta 1918, ne o dosedaj "prvi" vladi iz 1945.

- Ob stoletnici SPD je pri Mihelaču izšla antologija ČLOVEK, GORA, POEZIJA.

Odslej tudi v NOVEM MESTU !

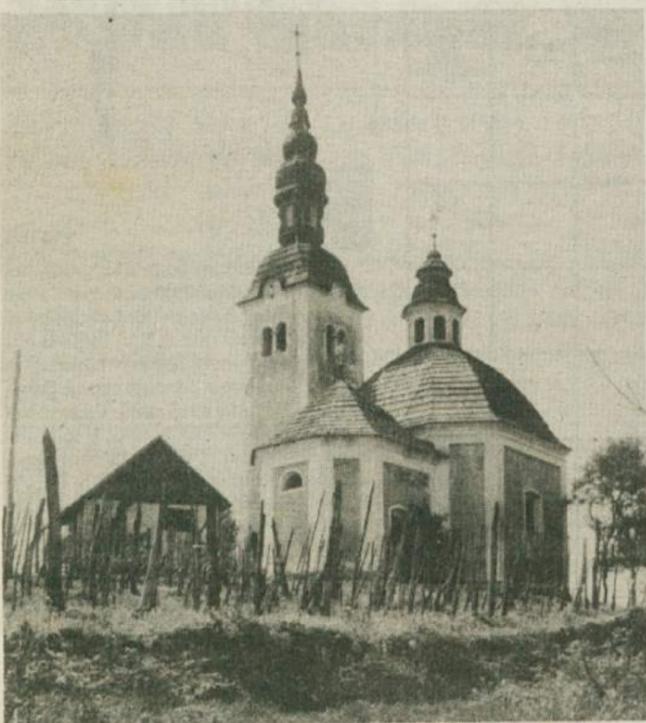
ČISTILA, PRAŠKI, LEPILA, BARVE, IN KOZMETIKA

EMBALAŽO PRINESETE VI, NAPOLNIMO JO MI, VARČUJEMO VSI !

INAL - detergent za posodo, 112,60 SIT / l
CIKLAM - mehčalec za perlo, 68,90 SIT / l

TEOL, T - market, Ljubljanska 27, Novo mesto
tel.: 068 / 22 - 337 (int.16)

ANONSA

ROMARSKA CERKEV NA VINJEM VRHU - Sredi vinogradov se na Vinjem vrh pri Semiču dviguje razgibana silhueta nekdanje zelo obiskane romarske cerkve. Njena arhitektura iz sredine 18. stol. se gledujoče po znameniti romarski cerkvi v Novi Štifti pri Ribnici, istočasno pa sama predstavlja vzor za celo vrsto sosednjih domačih podružnic. Cerkev na Vinjem vrhu odlikuje razkošen, kar v tri nadstropja oblikovan baročni oltar, eden največjih v Beli krajini in na Dolenjskem. (Pripravi la umetnostna zgodovinarica Marinka Dražumerič)

Iz Irdinovih zapiskov

Naše gospe in gospodične - V fizionomii in tudi celem vedenju in spakovanju so naše gospe in gospodične Nemke; le dva razločka sta ostala: grdo s slovenizmi potreseno nemško govorjenje in neka simpatična ponižnost in krotkost, radi ktere so malokedaj kos zapeljivcu.

Kvantajo rade med sabo še take Dolenke, ki veljajo za pametne in po pravici. Pravijo da so take čenče že nekako navada med babami od nekdanj - ali je grdo vpričo možkih te ostudnosti raznašati. Nobena poštena ne bo tega storila, če ženske med sabo je kaj družega. Tako se tudi pametne ženske jeze in kakor da ne razumejo, da se jezi mož na babo ako izve, da je pred s kom drugim že imela otroka; češ saj je otrok nedolžen in če je prej bil, bo pred lahko delal - takega mož vzame k sebi. Ženske inajo sto izgovorov za take kurbe, ali NB le če so omožene, če pa ostanejo reve same, nima z njimi nihče nič usmiljenja.

Zanikarnost - Denar se često pozabi, založi, izgubi ali ne ve kje je, potem često smešno iskanje.

Uradniki - Ker se tudi niži in naj niži uradniki in celo uradnijski služabniki nosijo in žive kar se da nobel, misle da zahteva to njihov stan, vse mrgoli po mestu gospe lepo oblečene, osvetlane in oglašene. Ta potrata je vzrok strašne mizerije, lakote, dolgog, tožeb etc. Toliko izgledov hočejo se ve posnemati tudi purgari, obrtniki, kramarji; tudi oni so gospodje, gospe, gospodične, Herr von - često z lačnim trebuhom, raztrgano bajto, pobitimi okni, ali -saj v nedeljo s capami po naj novejšem sošitimi.

Naloga ima dva dela: v prvem obravnava zgodovino novomeških uličnih imen, drugi del pa je dolgoročni koncept poimenovanja, ki vsebuje tudi kriterije in predloge za preimenovanja in poimenovanja. Sodelavci pri izdelavi te naloge med drugim ugotavljajo, da je bilo tudi pred drugo svetovno vojno pri poimenovanjih novomeških ulic in trgov zgodovinsko izročilo premalo upoštevano, poleg tega pa so takrat ulice poimenovali tudi po še živčih ljudeh, po Režku, Seidlu, kraljeviču in kralju Petru. Nova ulična imena naj bi bila posledje čim bolj nevtralna ter sprejemljiva za čim širši krog ljudi. Izkušnje namreč kažejo, da se tako imenovana politična oziroma ideološka imena vedno prva znajdejo na rešetu in so najprej opuščena.

Proti novemu nasilju

Del imen, ki so vezana na dogodke v drugi svetovni vojni, je po mnenju izdelovalcev naloge vsekakor treba ohraniti ali dodati celo kakšno novo. Če bi namreč črtali kar vse po vrsti, kakor so poskušali v nekaterih slovenskih krajih, bi bilo to novo nasilje nad narodovo zgodovino in istovetnostjo. Nekaj teh novjših poimenovanj pa bi po mnenju izdelovalcev naloge kazalo opustiti, in to ne le zaradi kriterijev, ki so si jih postavili, ampak tudi zato, ker nekateri ljudje, po katerih se imenujejo ulice v Novem mestu, za mesto nimajo nobenih zaslug in tudi niso od tod doma, medtem ko številni zaslužni Novomeščani nimajo svoje ulice.

Celoten koncept je nastal ob upoštevanju urbanističnih zasnov Novega mesta. Ime naj bi dobile tudi še nezgrajene obvoznice in povezovalne ceste, seznam "rezervnih" uličnih imen pa naj bi služil urbanistom, ko bodo načrtovali širjenje mestnih sosesk. Imena naj bi bila tako pri roki še pred pričetkom gradnje, da se ne bi več dogajalo to, kar se je, da je bila soseka namreč že zgrajena, ulice pa še niso imele imen.

Po kriterijih, po katerih so izdelovalci naloge pripravili predlog nove ureditve Novega mesta, naj bi kar se le da

Andrej Bartelj

STO LET NOVOMEŠKIH ULIČNIH IMEN

6

ohranili uveljavljena in med ljudmi priljubljena ulična imena. Tako naj bi nekaterim ulicam tudi vrnil prejšnja, odvzeta imena, vendar le tedaj, če je staro ime med ljudmi danes še živo. Kot rečeno, naj bi se izogibali poimenovanjem po politikih in političnih dogodkih, v največji meri pa upoštevali ledinska in krajevno uveljavljena imena. Eden od kriterijev je tudi, da imajo posamična in stvarna imena prednost pred skupinskimi in splošnimi. Med posamičnimi imeni naj imajo prednost pomembni Novomeščani in ljudje, katerih delo je pomembno za napredek Novega mesta oziroma slovenskega naroda v celoti, na primer kulturni in prosvetni delavci, znanstveniki, umetniki itd. Zgodovinsko starejša imena po teh kriterijih sodijo predvsem v starejši del mesta, mlajša pa v novejše dele. Ohranijo naj se imena nekdanjih vaških naselij. Ulica naj obsega najmanj 10 hišnih števil, ta kriterij pa naj ne bi strogo veljal za stari del mesta. Imena sosesk naj bodo izpeljana iz uveljavljenih ledinskih imen ali imen nekdanjih naselij. Soseske naj bi štele najmanj 1000 prebivalcev. Mestne vpadnice naj bi se imenovale po večjih slovenskih krajih ali pokrajinah, proti katerim vodijo. Mostovi naj dobijo imena po soseskah, v katere držijo, mestni parki

pa po uveljavljenih ledinskih imenih. Vpadnice, povezovalne ceste in obvoznice naj imajo pristavek cesta, ulice pa pristavek ulica. Vsi pristavki: cesta, ulica, trg, most, park naj ne bodo prva beseda v imenu. Imena naj bodo kratka, jasna, domača, posamična in konkretna. In še zadnji kriterij, ki so si ga zadali pri izdelavi predloga nove ureditve, pravi, da stavbe pripadajo ulici oziroma cesti, s katere imajo vhod.

pa po uveljavljenih ledinskih imenih. Vpadnice, povezovalne ceste in obvoznice naj imajo pristavek cesta, ulice pa pristavek ulica. Vsi pristavki: cesta, ulica, trg, most, park naj ne bodo prva beseda v imenu. Imena naj bodo kratka, jasna, domača, posamična in konkretna. In še zadnji kriterij, ki so si ga zadali pri izdelavi predloga nove ureditve, pravi, da stavbe pripadajo ulici oziroma cesti, s katere imajo vhod.

Po teh merilih je projektna skupina pripravila predlog nove ulične ureditve Novega mesta s predlogom za poimenovanja in preimenovanja ulic, cest, trgov, mostov in parkov. Na podlagi vsega tega in po treh javnih obravnavah je novomeška Geodetska uprava izdelala osnutek odloka o ulicah v Novem mestu, ki so ga sprejeli na seji vseh zborov občinske skupščine v četrtek, 18. februarja. Osnutek bo v javni razpravi do začetka aprila.

Konec

Novomeški Glavni trg na prelomu stoletja

Prihodnjšč nov podlistek!
Tone Knez:

ARHEOLOŠKO
BOGASTVO
NOVEGA
MESTA

Konec nogometnega odmora

V soboto se pričena spomladanski del prvoli- gaškega prvenstva — Studio D v nedeljo v Ljub- ljani proti Slovanu Mavrici

NOVO MESTO — S tekmo med AM Cozmos Ljubljana in Potroš- nikom se v soboto pričena spomladanski del prvoli- gaškega prvenstva, ki ga tudi ljubitelji nogometa na Dolenjskem že nestr- no pričakujejo. Povejmo za osvežitev spomina, da je ekipa Studia D jesen končala z 21 točkami na šestem mestu, do drugouvršene Ljub- ljane jo ločita vsega dve točki, do Maribora, ki je tretji, le ena, za jesen- skimi prvaki, SCT Olimpijo, pa zaostajajo 4 točke. Nemara se po- membneje od tega pa je, da so se Novomeščani uvrstili med osem najboljših ekip na pokalnem tekmovanju in da Studio D že koncem tega meseca čaka četrtfinalna preizkušnja v Ajdovščini proti drugoli- gaški ekipi Primorja. In kakšne so spomladanske ambicije novomeškega prvoli- gaša?

Moštvo je ostalo nespremenjeno, na trenerski klopi bo še naprej sedel Nedeljko Gugolj, največja okrepitev Novomeščanov pa je zagotovo Primož Gliha, ki se je po nekajmesečnem igranju na Japonskem vrnil v zeleni dres. Žal, zamujajo papirji za Priština Kolarija, ki bo v najbolj- šem primeru trenerju na razpolago šele v finišu prvenstva. Nobena skrivnost ni, da stavijo Novomeščani največ na pokalno tekmovanje, vstop v nogometno Evropo namreč še naprej ostaja njihov poglavitni cilj. Težko je po številnih odigranih pripravljalnih tekmah presoditi, kakšna je vrednost novomeške ekipe, če je soditi zgolj po rezultatih, ni razlogov za pretiran optimizem. Toda prijateljske tekme so eno, prven- stvene pa drugo, to so Novomeščani na lastni koži občutili lani pred pričetkom prvoli- gaških obračunov. Trener Gugolj tako niti po nedelj- ski generalki v Kočevju, kjer je drugoli- gaš Avtobus, čeprav brez Ko- močarja in Merdanovića, nadigral radice in zmagal z 2:0, ni bil pretira- no slabe volje. Skrbi ga predvsem nekaj drugega: poškodba V. Primca in muhavost Glihe, ki ga v nedeljo ni bilo v zelenem dresu. Upajmo, da bo vsaj s slednjim vse v redu in da bo v nedeljskem srečanju v Ljubljani proti Slovanu Mavrici znova oblekel dres s številko 9. Najverjetneje se bo trener Nedeljko Gugolj odločil za naslednjo enajsterico: Mohor, Pav- lin, Kobe (Zamida), Kosič, Prelogar, Milanović, Juršič, Rozman, Gli- ha (Kostrevc), Oblak, Bracovič.

Pari prvega spomladanskega kola: Slovan Mavrica—Studio D, AM Cozmos Ljubljana—Potrošnik, Nafta—Maribor Branik, Koper—Go- rica, Rudar (V)—SCT Olimpija, Mura—Kompas Holidays, Stek- klar—Belvedur—Izola, ISS Zelezničar—Publikum in Elektroelement Zagorje—Živila Naklo.

Prva Dolenjka preko šest metrov

Novomeška skakalka Nataša Podkrižnik se je zapisala v zgodovino dolenjske at- letike — V tretji seriji tekmovanja skočila točno 600 cm

Na državnem atletskem prvenstvu v dvorani so atleti AK Novo mesto v vseh kategorijah osvojili sedem medalj: 1 zlato, 2 srebrni in 4 bronaste. Z zimskega DP metalcev, ki je bilo teden dni prej v Kopru, so prinesli 1 zlato, 1 srebrno in 1 bronasto. Deset medalj z DP pomeni, da novomeška atletika živi in dobro dela. Razveseljivo je, da ima spet tudi mlade atlete in atletinje, ki dosegajo rekorde.

Najbolj moramo pohvaliti študentko prvega letnika fakultete za Sport Natašo Podkrižnik, ki je zimsko tekmovanje la- koto potolažila z zares velikim zalogajem, ki ji je prinesel srebrno medaljo na prven- stvu Slovenije. Skoki preko 6 m so v Slo- veniji redki in zdaj je med izbrankami tudi ona. Sicer pa je bila njena serija takšna: 578, 584, 600, 590 in 586 cm. Mlajša mladinka Darja Tratar, sicer državna pionirska rekorderka v teku na 80 m in v šestmerboju in štirikratna lanska dr- žavnica, je tudi na dvoranskem prvenstvu osvojila zlato medaljo. Zmagala je v teku na 60 m z ovirami z dolenjskim rekordom 8,97 s. V tem teku je bila Irena Auersperger s časom 10,00 s peta. Pri mlajših mladincih je Gregor Dragan v teku na 60 m s časom 7,47 s osvojil srebrno medaljo. Z atletiko se ukvarja šele leto in pol in je s svojim dosežkom pokazal veli-

segel pred tedom dni. Rihard Resnik je bil s 420 cm tretji v skoku s palico. Tomaž Božič je bil v sprintu na 60 m peti z enakim časom (7,15 s) kot pred njim uvrščeni Novak (IBL Ol). Božič je pred 14 dnevi dosegel tudi dolenjski dvoranski re- kord v tej disciplini s 7,13 s. Brežičanka Vladka Lopatič je v teku na 60 m z ovirami s časom 8,83 pri članicah osvojila 2. mesto. Katja Tomažin pa je bila 4. v teku članic na 60 m (8,00 s).

TESEN PORAZ VUČKOVIČA

VOJNIK - Minuli vikend je bil v Vojniku 4. državni turnir v squashu "Open Celje", na katerem so igralci novomeškega Hrasta zabeležili lep uspeh: kar šest se jih je uvrstilo med najboljših šestnajst. Najboljši je bil Vučkovič, ki je klonil šele v finalu pred državnim prvakom Janežičem (Fit Top), potem ko je vodil že z 2:0. Vučkovič je bil tako znova drugi, S. Turk je bil osmi, Gutman deveti, M. Turk deseti, J. Turk petnajsti in Kupec šestnajsti. Že v četrtek pa je bila v Velenju odigrana tekma 6. kola državnega squash lige, v kateri je Hrast premagal gostitelje s 4:1.

OŠ STARI TRG DRŽAVNI PRVAK

ČRNOMELJ - OŠ in ŠK Stari trg ob Kolpi sta pripravila minul vikend v črnomaljskem hotelu Lahinja moštveno državno prvenstvo za dekleta slovenskih osnovnih šol. Nastopilo je deset regijskih prvakov, po ogorčenem boju pa je zmaga že tretjič zapored pripadla vrsti Starca trga, za katero so igrale: Mihelič, Kapš, Vukelič, Butala in Špehar. Pokrovitelja tekmovanja sta bila metliški Komet in novomeška Tilia. Na podobnem fan- tovskem turnirju pred dnevi je zmagala ekipa Dragomerja nad Ptujem in Krškim. Starotržani so nastopili izven konkurence, saj jim je gripa za polovico zmanjšala ekipo, tako da so jo dopolnili z dekleti. Ne oziraje se na to, so zbrali več točk, kot tretjevršena ekipa.

• Imenitno sta se na državnem dvo- ranskem prvenstvu izkazala tudi To- pličana Gordana Djurić in Boštjan Šimunič v dresu IBL Olimpije. Oba sta osvojila zlati medalji. Gordana je z 12,54 m izenačila svoj državni re- kord, medtem ko je Boštjan zmagal s troskokom 14,49 metra. Imenitno se je v članskem troskoku odrezala tudi mlada Andreja Blatnik, ki je srebrno odličje osvojila s skokom 11,38 m.

Gregor Povhe si je priplaval kar pet medalj

Imenitni dosežki krškega zastopstva na zimskem plavalnem prvenstvu

LJUBLJANA — Minuli vikend je bilo v Ljubljani drugo državno zimsko plaval- no prvenstvo za kadete in mladince v 25- metrskih bazenih. V konkurenci prek 200 plavalnik in plavalcev iz štirinajstih klubov so se imenitno odrezali tudi predstavniki PK Celulozar iz Krškega pod vodstvom prof. Antona Bizjaka. Deset plavalnik in plavalcev se je priplavalo prav toliko odlič- čij, od tega 3 zlate, 4 srebrne in 3 bronaste. Med kadeti je bil na 50 m prosto Gregor Povhe drugi, Mitja Kerin osmi, pri mladinkah je v tej disciplini Maja Kraševec zasedla peto, Anamarija Repec pa sedmo mesto. Na 400 m prosto je med kadeti Povhe zasedel tretje mesto, Damjan Herakovič je bil šesti, medtem ko je med mladinkami Maja Kraševec zmagala, Anamarija Repec pa bila četrta. Na 100 m hrbtno je med mladinkami Barbara Bizjak zasedla peto mesto, medtem ko je štafeta, mladink 4-krat 200 metrov dobila vrsta Celulozarja v postavi Repec, Drevo, Bizjak in Kraševc. V tekmi kadetov na 200 m prosto je bil Povhe drugi, Herakovič šesti in Kerin sedmi, medtem ko je za disciplino med mladinkami dobila Maja Kraševc, Anamarija Repec pa je bila sedma. Na 100 m delfin je bila med kadetinjami Tina Cerle sedma, na 100 m delfin si je med kadeti Povhe priplaval novo medaljo, to- krat bronasto, na 200 m hrbtno je bila med mladinkami Anamarija Repec četrta, Maja Kraševc pa je med mladinkami na 100 m delfin zasedla sedmo mesto. Tekmo končal na 400 m mešano je Herako- vič kotel na četrtem mestu, medtem ko je bila štafeta mladink 4-krat 100 metrov v postavi Repec, Drevo, Bizjak in Kraševc druga. Med mladinkami je bila na 800 m prosto Drevova pet, Bizjakova pa osma, med kadeti je bil na 1.500 m Povhe drugi, Herakovič pa četrta, na 100 m prosto je bi- la mladinka Maja Kraševc druga, Rep- čeva pa osma, na 100 m prosto je bil med kadeti Povhe četrta in Kerin osmi, na 200 m delfin pa je med kadetinjami Cerletova zasedla četrto in Katja Rostohar sedmo mesto. Zadnjo medaljo Krčanom je pri- plavala štafeta mladink 4-krat 100 m me- šano v postavi Bizjak, Repec, Kraševc, Drevo, dekleta so zasedla tretje mesto.

Tako imenitna bera krških plavalnik in plavalcev je vsekar dobro napoved pred odprtim državnim prvenstvom, ki bo ta vikend v celjskem bazenu Golovec.

Jutri finale 17. košarkarske lige v Artičah

Rekreacija in tekmovanje

ARTIČE — Jutri ob 20. uri bo padla dokončna odločitev o letošnjem zmagova- loku rekreacijske lige v košarki, ki že sedemnajstič zapored poteka v dvorani arti- škega prosvetnega doma. V finalni tekmi se bosta pomerili ekipi Samorastniki in Cviček, ki tudi sicer vodita po sedmih ko- lih lige. V ligi že vse od novembra sodeluje 8 ekip iz domače in okoliških krajevnih skupnosti.

Liga je v prvi vrsti tradicionalna oblika zimske rekreacije, v katero je letos ob petih sodelovalo okrog 75 igralcev v starosti od 16 do 40 let. Najboljši strellec med nji- mi je tudi letos domačin Jože Petan. V na- juspješnejšem letu so ligo morali izvesti ce- lo v dveh skupinah, saj se je tekmovanje poleg domačih udeležila še vrsta košarkar-jev z Bizeljskega, iz Zdol, Šentlenarta, Pi- šec, Sromelj, Krškega in Brežic. Tudi letošnja liga organizira domače te- lovadno društvo Partizan in v njegovem imenu Marjan Zorko. Društvo poleg tega v zimskih mesecih od torkih in četrkih organizira še rekreacijo za krajane. Nje- gova ekipa trenutno vodi v občinski re- kreacijski ligi v malem nogometu, ki se bo s spomladanskim delom nadaljevala spet aprila. V društvu se tudi pohvalijo, da je njihov nogometaš Igor Vrstovšek najboljši strellec v tej ligi.

B. D.-G.

Pionirjevci srečno v končnico

Redni del prvoli- gaškega odbojarskega prvenstva je končan — Včeraj prva tek- ma končnice proti Viledi — Kočevkam nevaležno četrto mesto

Redni del odbojarskih prvoli- gaških obračunov je končan, pred najboljšimi ekipami je sedaj končnica, ki bo dala odgovor, kdo bo drugi državni prvak Slo- venije. Med moškimi so si mesto v boju na naslov ob mariborski Viledi priigrali Salonit, Kamnik Novi Graniti in Pionir, med ženskami pa ob Palomi se Abes Trade, HIT Casino in Cimos.

Odbojkarji Pionirja so zadnje prven- stveno srečanje odigrali v Novi Gorici in po pričakovanju izgubili s Salonitom z 0:3. Z nekaj več sreče pa bi lahko izrili ugodnejši izid, saj so v prvem setu vodili že z 11:7 in nato ubranili kar šest zaključnih žog gostiteljev, niz pa potem na razliko izgubili. Dobro jim je kazalo tudi v drugem setu, saj so vodili že z 8:0, potem pa je stvari vzel v roke najboljši igralec Salonita Aleks Berdon in novomeški voz je prišel drseti navzdol. Pionir se je tako ob sre- čnem spletu okoliščin vendarle uvrstil na končno tretje mesto, ki se prinaša igranje v končnici za naslov državnega prvaka, četrtovrščeni Olimpiji sta do tega mesta zmanjkala vsega dva osvojenega niza. Drugo je seveda vprašanje, kakšne so možno- sti Novomeščanov v boju najboljših štirih slovenskih ekip. Mariborska Vileda je ne- dvomno kvalitetnejša in boljša ekipa, tako da Novomeščani nimajo veliko upa v pre-

To, kar je doletelo Olimpijo v moški, je doletelo odbojkarice Lika Tilie v ženski konkurenci. Konec ligaških obračunov jim je prinesel nevaležno četrto mesto in sedaj jim je lahko še kako žal za izgubljeno tekmo proti Gornjemu Gradu; ti točki bi jim namreč prinesli igranje v končnici prven- stva, ki bo odločila o naslovu državnega prvaka. Da so Kočevke v dobri formi, so potrdile tudi v zadnjem kolu, ko so kar s 3:0 zmagale na Bledu in se prebile pod vrh lestvice.

kolu privoščili že četrta zaporedni poraz, v domači dvorani OŠ Podbočje je bila od njih boljša mlada ekipa Smelta Olimpije. Ob tem naj dodamo, da so Podbočjani med tednom zamenjali trenerja, toda tudi ta poteza jim ni prinesla uspeha. Ljublan- čani so bili vseskozi v prednosti in zaslu- ženo zmagali, čeprav so imeli gostitelji ve- liko pripomb na sojenje konjsko—mari- borske dvojice Potočnik—Pukl. Ekipa Podbočja bo z igranjem v play outu pričela 13. marca.

Veliko bolje kaže ekipi Novega mesta 92, ki se poteguje za vstop v II. državno ligo. Resda so Novomeščani zadnjo tek- mo play offa doma proti Odeji izgubili, vendar so ostali prvaki svoje skupine in se bodo že v soboto pomerili z zmagovalcem vzhodne skupine, ekipo KK Converti iz Brežic, za neposredno uvrstitev v II. DKL. Prva tekma bo v Novem mestu, povrta- na pa v Brežicah. Za porazena pa vse še ne bo izgubljeno, napredovanje si bo lahko zagotovili v igranju tekme z najslabšo eki- po letošnjega drugoli- gaškega prvenstva.

ROGOVCI NA DRŽAVNEM PRVENSTVU

MARIBOR - Luka Golob in Rok Kocjan, sicer še mladince SD Rog, sta se med 16. in 20. februarjem udeležila letošnjega 2. državnega prvenstva v alpskem smučanju na mariborskem Pohorju. Oba sta se preizkusila v članski konkurenci in krst dobro prestala; v slalomu je bil Golob 32., v superveslalomu pa 72., medtem ko je Kocjan v obeh disciplinah odstopil. Med smučarji je Golob dosegel 57. čas, Kocjan pa 68., medtem ko je v vesleslalomu Golob zasedel 47., Koc- jan pa 48. mesto.

KARATEISTOM DVE ZLATI ODLIČJI

NOVO MESTO - Minulo nedeljo, 28. februarja, je bilo v Mariboru prvo državno prvenstvo v semmi contactu, na katerem se je devetčlanska novomeška ekipa nazvle bolezni nekaterih tekmovalcev dobro odrezala. Med mladinkami je zmagala Dejana Dejanovič, med člani v kategoriji do 89 kg pa Iztok Plevnik, ki je sicer branil barve obrambnega ministrstva. Srebrno odličje je pripad- lo Alešu Suhorepu, dobro pa so se odrezali še ostali: Balaban, Jakša, Djeladini, Cajner in Marečič, ki je bil četrta. Dodajmo ob tem, da je bilo prejšnji teden v Novem mestu ekipno šolsko tekmovanje v karateju, zmagala je OŠ Grm, 2. je bil Center, 3. Šmihel, 4. Šmarjeta, 5. Bršljin in 6. Stopiče.

Podbočje v boju za obstanek

V soboto se je končalo prvoli- gaško ko- šarkarsko prvenstvo, pred ekipami so se- daj zaključni obračuni v končnicah: naj- boljši se bodo potegovali za naslov ali vstop v zeleno skupino, najslabši za obstan- nek bodisi v zeleni, bodisi v rdeči skupini. Med slednje, žal, sodijo tudi Podbočjani. Namesto da bi se potegovali za vstop v zeleno skupino I. SKL, čaka košarkarje Podbočja sedaj igranje v play outu za obstanek v rdeči, slabši skupini prvoli- gašev. Podbočjani so si v zadnjem ligaškem

senečenje. Bolj ali manj na dlani je po- vsem tem, da bosta zmagovalca prvega kroga končnice Vileda in Salonit, ki se bo- sta potem pomerila za naslov državnega prvaka, Novomeščane pa najverjetneje čaka borba za tretje mesto proti ekipi Kamnika Novi Graniti.

rejni kategoriji je bil Borut Koprivnik osmi, kazalo pa je še veliko bolje, saj je bil po prvem teku Marjan Šonc sedmi, a je v drugem odstopil. Dan poprej, 7. februarja, je bila prav tako na Rahtelu vesleslalomka tekma cici- banov in cici- banov za pokal centralne regije. Med fanti je bil Sašo Šonc sedmi, Žiga Golob osmi. Tomaž Kastelic deveti, Andrej Plaznik osemnajsto in Marko Verbič triindevetsto mesto med prek 50 tekmovalci, medtem ko je Žiga Golob ostal brez uvrstitve.

Se v 21. februar sega državna sla- lomka tekma starejših dečkov in dek- lic za pokal Gorenjke, kjer je v deski konkurenci Luka Vodopivec zasedel 35. mesto, 6 stotink za njim pa je bil drugi Novomešan Borut Koprivnik. Iste dne je bila na podkorenskem poligonu v Kranjski Gori tekma za pokal Maximarketa za tekmovalce letnika 1983 in članske. Med udeleže- nci je bilo 14-člansko zastopstvo SD Rog, kjer je v absolutni konku-

renci zmagal Tadej Pucelj, Urban Kupec je bil drugi, nemara največji novomeški up, 7-letni Mare Kušer pa sedmi. Mare je bil v svoji kategoriji letnikov 1985 prepričljivo prvi, med dekleti pa je Barbara Vesel zasedla tretje mesto. Na isti progi je bila 14. februarja tekma za Zmajčkov pokal, kjer je bilo med 240 udeleženci tudi 14 novomeških smučarjev. V katego- riji letnika 1985 je slavil Mare Kušer, med letnikoma 1983 in 1984 pa je bil Tadej Pucelj tretji, Urban Kupec pa peti. Na pokalu centralne regije v sla- lomu za mlajše dečke in deklice 8. fe- bruarja na Rahtelu je bila Andreja Kopač četrta, pri fantih pa sta Nace Kušer in Jani Pleško odstopila. V sta-

rejni kategoriji je bil Borut Koprivnik osmi, kazalo pa je še veliko bolje, saj je bil po prvem teku Marjan Šonc sedmi, a je v drugem odstopil. Dan poprej, 7. februarja, je bila prav tako na Rahtelu vesleslalomka tekma cici- banov in cici- banov za pokal centralne regije. Med fanti je bil Sašo Šonc sedmi, Žiga Golob osmi. Tomaž Kastelic deveti, Andrej Plaznik 26., Peter Kopač 31. in Marko Verbič 32.

BESEDO IMAJO ŠTEVILKE

odbojka

I. DRŽAVNA LIGA, moški, 18., zadnje KOLO: SALONIT—PIO- NIR 3:0 (14, 11, 6) PIONIR: Brulec, Dolyja, Urnaut, Petkovič, Černač, Smrkc, Kaliberda, Goleš, Travižan, Babnik, Mestnik. KONČNA LESTVICA: 1. Salonit 36, 2. Kamnik Novi Graniti 26, 3. Pionir 26, 4. Olimpija 26, 5. Fužinar 20 itd. Para končnice prvenstva: Vileda—Pionir (včeraj), Salonit—Kamnik No- vi Graniti (sobota). I. DRŽAVNA LIGA, ženske, 18., zadnje KOLO: AVTOHIT BLEĐ—LIK TILIA 0:3 (-9, -9, -8) LIK TILIA: Turk, Vidmar, Klun, Briški, Hočvar, Drobnič, Akrap, Kotnik. KONČNA LESTVICA: 1. Abes Trade 34, 2. HIT Casino 26, 3. Cimos 24, 4. LIK Tilia 22, 5. Krim 22, 6. Av- tohit Bled 20 itd. Para končnice: Paloma Branik—Ci- mos, Abes Trade—HIT Casino. II. DOL, moški, 15. KOLO: MI- KRO ČRNUČE—PIONIR II 3:0 (2, 3, 6) LESTVICA: 1. Ljutomer 28, 2. To- polšica 22... 11. Pionir II 6, 12. Celje 2. V naslednjem kolu igrajo Novomeš- čani doma s Salonitom II. II. DOL, ženske, 15. KOLO: PRE- VALJE—PIONIR 0:3 (-5, -8, -2) LESTVICA: 1. Mislinja Steel 22, 2. Pionir (tekma manj) 22, 3. Alpin Tri- glav 22, 4. Prevalje 18 itd. V naslednjem kolu igrajo Novomeš- čanke doma s Sentvidom. III. DOL, moški, zahod, 13. KO- LO: TERMO LUBNIK—MOKRO- NOG 3:1 LESTVICA: 1. Pan Kovinar 26... 7. Mokronog 12 itd. V naslednjem kolu igrajo Mokrono- žani doma s Olimpijo III.

košarka

I. DRŽAVNA LIGA, rdeča skupi- na, 14., zadnje KOLO: PODBOČ- JE—SMELT OLIMPIJA ml. 85:87 (45:47) PODBOČJE: Vego 10, Lučev 10, Krajcar 14, Leskvar 20, Bordelius 15, Kovačič 2, Hočvar 6, Vavpotič 8. KONČNA LESTVICA: 1. Savinjska Polzela 27, 2. Unilabor Marvoz Ježi- ca 23... 6. Podbočje 20, 7. Elektra 19, 8. Inpos Celje 16. PLAY OFF ZA VSTOP V II. DJK: NOVO MESTO 92—ODEJA MARMOR 74:75 (40:39)

streljanje

DRŽAVNA LIGA, serijski pro- gram, 8. KOLO: SOP NOVOLI- NE—SONJA VESEL 129:1265, LJUBO ŠERČER—ISKRA SEMIČ 1220:1258 LESTVICA: 1. Iskra Semič in 29. oktober po 24 točk itd.

LESTVICA: 1. Privovarna Laško 35, 2. Gorenje Velenje 23... 10. KVM Ribnica 13, 11. Pomurka 8, 12. Italco Dobova 7. Pari prihodnjega kola: KVM Ribni- ca—Kolinska Slovan, Italco Dobo- va—Presad Litija itd. II. DRL, moški, vzhod, 15. KOLO: VELIKA NEDELJA—KRŠKO 24:15 (12:5) LESTVICA: 1. Krško 25, 2. Velika Nedelja 23, 3. Zaščitna Zagorje 20 itd. II. DRL, moški, zahod, 15. KOLO: NOVOLINE—AKRIPOL TREB- NJE 23:19 LESTVICA: 1. Šešir 26... 7. Novoline 10, 8. Akripol 10, 9. Mokrec 6, 11. Izola 5.

namizni tenis

I. DNTL, moški, 9. KOLO: NO- VOTEHNA—ARCONT 2:5 Hribar—Komac 1:2, Horvat—Rih- tarič 1:2, Miklič—Lasan 0:2, Hribar, Horvat—Komac, Rihitarič 2:0, Hri- bar—Rihitarič 2:0, Horvat—Lasan 1:2, Miklič—Komac 0:2. ILIRIJA—MELAMIN 5:2 Ribaljenko—Špelič 2:0, Rebič—Murn 2:0, Gostiša—Lesar 2:0, Ri- baljenko, Gostiša—Murn, Špelič 2:1, Ribaljenko—Murn 1:2, Rebič—Le- sar 2:0, Gostiša—Špelič 1:2. LESTVICA: 1. Kovina 18, 2. Arcont 16... 6. Novotehna 6, 7. Merkur 2, 8. Melamin 0. II. DNTL, 7. KOLO: PETO- VIA—NE KRŠKO 3:5, FUŽI- NAR—NE KRŠKO 3:4 LESTVICA: 1. Vesna 22... 6. NE Kr- ško 12 itd.

roket

I. DRŽAVNA LIGA, moški, 18. KOLO: GORENJE VELENJE—KVM RIBNICA 23:17 (11:8) KVM RIBNICA: Kranjc, Deržek 1, Kabrman 5, Šilc, Škaper 2, Tanko, S. Mihelič 1, Pajnič 1, A. Mihelič, Puš- nik 4, Križman 3, Gelze. OMNIKOM RUDAR—ITALCO DOBOVA 23:19 (11:11) ITALCO: Marcola, Kovač, Avsec, S. Deržič 1, I. Deržič 4, Glaser 9, Kranjc 1, Pavkovič 2, Kopinč, Večerič, Zi- bert 2, Kuhar.

Ne nad 120.000

Izjava poslancev SDSS

Ker je bila javnost v zadnjem času zelo nepopolno in protislovno obveščena o višini poslanskih plač in ker so bile v zvezi s tem v tisku zapisane astronomске številke, sporočamo socialdemokrati naslednje:

Zakon o nagrajevanju poslancev, članov vlade itd. je sprejel parlament še pred lanskimi volitvami. Izhodišče za določanje plač je bila povprečna plača v gospodarstvu. Izhodišče za to določanje plač je bil fiksan v aneksu h kolektivni pogodbi med sindikati in Gospodarsko zbornico Slovenije. Iz tega sledi, da bo ta zakon tudi uravnaval plače za člane vlade, poslance, člane Ustavnega sodišča itd. Koeficienti, s katerimi se bodo določili konkretni mesečni prejemki poslancev, še niso znani. Zato tudi trenutno ni znano, kakšne bodo plače poslancev.

Poslanci Socialdemokratske stranke Slovenije menimo, da plače poslancev ne bi smele presegati več kot 120.000,00 SIT, kar predstavlja približno nekaj manj kot 2.000 DEM. Zato se bomo tudi dosledno zavzemali.

Sekretar poslanske skupine
ERIK MODIC

GRE ZA UMAZANO IGRO

Razlaga glasovanja o zamrznitvi poslanskih plač pomeni (namerno ali nenamerno) grobo zavajanje slovenske javnosti. Ker se ob tem manipulira tudi z mojim imenom, sem dolžan opozoriti na to umazano igro.

Vlada je predložila Zakon o zamrznitvi plač, ki bo najbolj prizadel delavce z nizkimi plačami, ne bo pa zadel tistega dela direktorjev, managerjev in drugih, ki so si že do zamrznitve postavili izredno visoke plače, ob tem pa so si zagotovili še vrsto drugih prejemkov. Zamrznitev poslanskih plač v okviru tega zakona bi samo navidezno pomenila omejitev poslanskih plač. Dejansko pa se poslanske plače, ki so vezane na povprečje plač v Sloveniji, z zamrznitvijo sploh ne bi omejile, pač pa utrdile na previsokem nivoju. Ker sem si izmed vseh poslancev Državnega zbora doslej najbolj prizadeval za tako znižanje poslanskih plač, da bi odražale stanje v našem gospodarstvu in celotni družbi, nasprotujem takim poskusom zavajanja javnosti in sem glasoval proti tej navidezni zamrznitvi.

MARJAN PODOBNIK

Danilo Siter ponovno predsednik

Redni zbor OO SKD Krško

V petek, 12. februarja, se je v veliki dvorani SO Krško za krškanske demokrate iz Krškega zgodil pomemben dogodek. V devetih krajevnih odborih SKD so poslušali poročila o delu občinskega odbora v preteklem letu, finančnem poslovanju stranke, delu volilnega štaba in delu okrajne volilne komisije. Poleg tega so razrešili dosedanje vodstvo občinskega odbora in po novem statutu SKD izvolili novo. Za predsednika stranke je bil ponovno izvoljen dosedajni predsednik Danilo Siter, za podpredsednika Lojze Strgar, za tajnika Miloš Kukovič in za blagajničarko Marija Malenšek.

Rednega zbora občinske organizacije SKD Krško se je udeležil tudi predstavnik republiškega vodstva SKD Marjan Dvornik, član IO stranke in novomeški župan. V pozdravnih besedah je izrazil zadovoljstvo spriču dobre organiziranosti krških demokratov v občini Krško ter nakazal nekatere možne organizacijske in operativne oblike delovanja stranke na ravni krajevnih odborov. Franci Černelič, poslanec SKD v državnem zboru, se je prisotnim ponovno zahvalil za izkazano podporo pred volitvami ter obljubil, da bo stranki in njenemu delu na terenu vedno na razpolago. Redni zbor je v imenu OO SKD Sevnica pozdravil tudi njegov predsednik Jože Ašič.

Tajništvo SKD Krško

ZAHVALA

Ob požaru, ki smo ga doživeli 22. februarja v stanovanjski hiši, se zahvaljujemo novomeškemu gasilcem za hitro in učinkovito pomoč, sosedu Albinu Malenšku in Jožici Kastelic pa za izredno požrtvovalnost. Hvala tudi sosedom Na lazu, ki so nam pomagali v teh težkih trenutkih.

MARČELA
BRANE IVANETIČ
in MARICA ERŽEN
Na lazu 12, Novo mesto

Odprto pismo ministru Jazbinšku

V Šegovi ulici in Drski ne gre samo za črne gradnje, gre za popolno odsotnost pravne države, ob kateri občinski uradniki mižijo na obe očesi

O nepravilnostih v zvezi z gradnjo in namembnostjo paviljonov ob Šegovi ulici v Novem mestu je bilo v minulih štirih letih povedano takorekoč že vse. Stanovalci smo najprej protestirali zoper poseg, ki je bil v nasprotju s sprejetim izvedbenim prostorskim aktom (to-rej protest proti črni gradnji, katere »nosilec« je bil sklad stavbnih zemljišč občine Novo mesto skupaj z GIP Pionir), nato smo negodovali zoper hinavščino pristojnih občinskih služb, ki so v največji novomeški krajevni skupnosti dovolile, da namesto objavljenih »deficitarnih« dejavnosti, kot so npr. ekspresno izdelovanje ključev in popraviljalnica čevljev, frizerski salon ipd., paviljone pokupijo tisti obrtniki, katerih dejavnost je tukaj vse prej kot deficitarna. Namesto servisnih dejavnosti imamo neposredni sosedje sedaj v petih

objektih tri gostinske lokale in en lokal z video igrami.

Ko smo stanovalci in lastniki stanovanj spoznali prevaro, smo se pričeli boriti za svoj »življenjski prostor«. Lokali (mimogrede: še vedno nimajo vseh potrebnih upravnih dovoljenj o obratovalnem času) so si delovni čas prilagodili po svoje, ne oziraje se na zahteve in proteste prizadetih, skupaj z gosti, ki obiskujejo te lokale so si prisvojili naše že tako premajhno parkirišče, uporabljajo komunalne dobrine, pri katerih standardi niso prilagojeni gostinskim dejavnostim, itd. Prizadeti smo se doslej proti naštetim nepravilnostim borili z javnimi protesti in pozivi odgovornim za sanacijo razmer v sredstvih obveščanja, predvsem v Dolenjskem listu, in s sprotinim informiranjem občinske skupščine. Le-ta je v zadnjih treh letih sprejela vrsto sklepov, s katerimi je naložila izvršnemu svetu, da ukrepa v skladu s svojimi pooblastili. Tudi ta je doslej sprejel že nekaj sklepov, na žalost pa ni nobenega izpolnil.

V posmeh vsem pristojnim službam je pred dnevi v nekdanji prodajalni kruha pričela obratovati »Halo-alo pizca«, seveda brez predpisanih dovoljenj. Vse odgovorne službe vključno z inšpekcijskimi službami so bile pravočasno opozorjene. Ne vemo sicer, če so sploh intervenirale, glede na to, da lokal še naprej nemoteno obratuje, pa očitno

niso! Aroganca »nepovabljenih priseljencev« je prav nenavadna. S svojimi številnim avtomobilskim parkom brez sramu vstopov parkirajo svoje avtomobile in na ta način onemogočajo dostope intervencijskim vozilom. Ob tem velja opozoriti, da so celo organi pregona — policije brez moči. Poleg tega z neustreznimi električnimi kablji »dogrevajo« svoj dostavni avtomobil in na ta način ogrožajo varnost in življenja mimoidočih...

Približno petsto prizadetih stanovalcev Šegove ulice in Drske se tako v svoji nemoči javno obračamo nate (Glede na najino skoraj dvajsetletno poznanstvo in skupno profesionalno skrb za urejanje prostora in varstvo okolja si te dovoljuje tudi v javnem pozivu tikati.) g. Jazbinšek, kot pristojnega ministra za prostor in okolje samo zato, ker odgovorni v Novem mestu doslej v štirih letih niso bili zmožni razmer urediti, marveč so jih le še poslabševali, in to vedno na škodo stanovalcev. Tu namreč ne gre le za črne gradnje, tu gre za popolno odsotnost pravne države, ob kateri občinski uradniki miže na obe očesi.

G. Jazbinšek, upravičeno pričakujemo Tvojo pomoč pri vzpostavitvi javnega reda v stanovanjski soseski ob Šegovi ulici v Novem mestu.

V imenu prizadetih stanovalcev Šegove ulice in Drske v Novem mestu
MARJAN RAVBAR

Še o vranoviški resnici

Odgovor občanke na pismo Vranovičanov o bližnji občinski deponiji komunalnih odpadkov

Kot delegatka občinske skupščine, na kateri smo velikokrat razpravljali o sedaj že slavnj centralni deponiji odpadkov med Črnomljem in Vranoviči, se s pismom Vranovičanov v zadnjem Dolenjskem listu počutim izzvana. Napisali so vrsto svojih resnic, med drugim tudi, da občila niso hotela posvečati njihovega problema preveč pozornosti. V številnih časopisih, na radu in televiziji so bili prispevki o njihovem problemu in to v glavnem z njihovo resnico. Naštete so bile mnoge krivice, ki pestijo te nesrečne vaščane.

Želim, da tudi drugi zvedo, s kakšnimi ljudmi iz Vranoviči (pa ne z ysemi!) imamo opravka. Ker zadnje čase ne najdemo drugih argumentov proti deponiji, napadajo 75-letno sovaščanko, ker je pred časom prodala zemljišče za razširitev deponije. Pozabljajo oz. nočejo priznati, da bi tudi oni prodali svojo parcelo, če bi jo imeli na tistem mestu. Takrat se namreč še ni bilo moderno upirati za vsako ceno in niso bile še moderne napačne razlage o demokraciji. Tudi nekatere njihove trditve so povsem drugačne od ugotovitev eminentnih strokovnjakov in inšpekcijskih služb.

Glede PCB bi se morali delavci Iskre in mnogi krajanji postavljati na glavo, saj jih je moč najti na marsikaterem divjem odlagališču. Družba je bila nekaj preveč nepazljiva, pa so sedaj plačuje mo vsi. Po vseh zaključkih je deponija zadnjih nekaj let za Vranovičane nemo-teča, za kar poskrbijo neprestani nadzori. Vaščanom pa priznam, da so lahko ogorčeni za nazaj, ko so leta in leta vohali smrad in dim s takratnega smetišča. Za to bi se jim družba lahko oddolžila z javnimi deli v njihovi vasi. Res pa je, da je bilo pred leti veliko smetišče tudi v Črnomlju, pri železniški postaji, in smo morali meščani vohati smrad. Še bi se našle krivice, zaradi katerih smo trpeli

tudi drugi, ne le Vranovičani. Tudi prebivalci Loke bodo morali drugače gledati na menenje stroke glede deponije odpadkov v rudniški kačunji.

Najlažje je za vse probleme obdolžiti občinsko vladu. Po mojem mnenju je kriva le toliko, ker je hotela, da se s to problematiko seznanji vsak občan. To je zgrešeno, saj velike večine ekologija ne zanima. Dokaz: ob belokranjskih rekah in v gozdovih je še veliko divjih smetišč. Zato predlagam Komunalni, da vse dodatne stroške zaradi odvoza črnomaljskih smeti v Metliko krepko zaračuna vsem nam. Morda bomo takrat, ko nas bo krepko udarilo po lastnih žepih, imeli več poslušna za varstvo okolja.

VIKA LOZAR
Črnomelj

Potočani ostali praznik rok

Ob razprodaji doma nekdanje JLA v Ribnici

LOŠKI POTOK — V sedmi številki letošnjega Dolenjskega lista je bila v rubriki Ribniški zobotrebci objavljena novička, ki opisuje nekatere dejavnosti najemnikov nekdanjega doma JNA v Ribnici s poudarkom na novo delovna mesta. Pobudo je treba vsekakor pozdraviti, hkrati pa se poraja vprašanje, kdo bo povrnil sredstva, ki jih je bivša kulturna skupnost v obliki anuitet plačevala iz proračuna, medtem ko nikoli ni bilo sredstev za vzdrževanje kulturnih domov, zlasti starejših, med katere spada tudi dom v Loškem Potoku.

Proračunska sredstva nekdanje Kulturne skupnosti so bila v največji meri porabljena za plače, najemnino za matično knjižnico in nabavo knjig, dotacije spomeniškega varstva, od katerega pa ni bilo učinka, še zlasti ne v manjših krajih; izredno velik strošek so bile anuitete za dom JLA na račun najetih kreditov.

V začetku 80. let je bila močna zahteva za gradnjo ali obnovo doma v Loškem Potoku. Predvideno je bilo, da bi po letu 1987 porabili znesek, ki so ga plačevali za dom JLA kot osnovo za najetje kreditov, zbirati se je začel tudi t.i. kulturni dinar. V tem času sta bila izglavljena vsaj dva samoprispevka s poudarkom na gradnji kulturnega doma v Loškem Potoku. S tako zbranimi sredstvi bi prišel potoški dom na vrsto nekako konec 80. let.

Zasebna zobozdravstvena ordinacija

Dr. Lenisa Kalasovič

Šentrupert 124
68232 Šentrupert

razpisuje prosto delovno mesto

zobnega asistenta

pogoji:
— srednja medicinska šola
— poskusno delo 3 mesece

Pisne prijave z dokazili pošljite na gornji naslov v 8 dneh po objavi.

Kopičenje oblasti enega samega človeka

Novomeška občina za-sluzi novega župana

Čeprav nisem ljubiteljica pisanja pism, sem se tokrat odločila, da napišem protest proti temu, da bi ostal g. Dvornik še naprej župan Novega mesta. Če smo prejšnjim oblastnikom očitali, da si nizajo funkcije kot gumbe na suknjiču, so sedaj še slabši. V času, ki ga tako radi označujemo kot demokratičnega, je kopičenje oblasti enega samega človeka zelo sporno. Recimo, da je naredil kaj zelo velikega za Novo mesto. Če mu je bilo to cilj, potem bi se lahko odločil, da ostane še naprej to, kar je, če pa misli (ali mislijo), da je sposoben še za kaj večjega, potem naj odide s predsedniške funkcije. Novomeška občina potrebuje župana, ki bo živel za občino in njene ljudi, ne pa takega, ki bo v njej samo gost. Mislim, da Marjan Dvornik ni tako nepogrešljiv, da je lahko vse obenem: in republiški in občinski funkcionar (in še cerkveni, kar pa je njegova stvar). Imamo dovolj ljudi, ki so vsaj toliko sposobni, če ne še bolj. In tudi brez njega bo šlo.

Čeprav sem se veselila demokratične svobode, sem nad mnogimi ljudmi povsem razočarana: prej so bili v prvih vrstah in zdaj so v prvih vrstah. Tisti pa, ki niso bili prvaki, so spremenili taktiko. Še 50 naslednjih let bomo poslušali, kakšne krivice se jim godile zadnjih 50 let, čeprav so stari mnogo manj kot je stara »njihova krivica«. Vedno sem imela rada majhne, nezahtevne ljudi, tiste vseh vrst prepričani, ki so garali v raznih društvih in komisijah, ki nikoli niso bili na očeh in nikoli niso dobili družbenih priznanj: ne v prejšnjem in tudi ne v tem sistemu. Ti ljudje držijo Slovenijo pokonci, in ne razni stremuhi, ki bi bili radi povsod in ki si domišljajo, da je bog ustvaril zemljo samo zaradi njih.

Občani novomeške občine živijo tudi v Suhi krajini in pod Gorjanci in bi zaslužili, da jih kdaj pa kdaj občinarji obiščejo, saj se radi sklicujejo, da jih predstavljajo. Poznajo pa jih le vsake štiri leta teden dni pred volitvami.

Zaradi takih ljudi si tudi novomeška občina zasluži novega župana.

A. P.

Pričakujemo moralno in denarno pomoč

V četrtek, 18. februarja, sem se v Ljubljani z nekaterimi kolegicami udeležila okrogle mize na temo »Nasilje nad ženskami«, ki jo je organiziral Urad za žensko politiko pri vladi Republike Slovenije. Na okrogli mizi so sodelovali znani strokovnjaki: mag. Zoran Pavlovič (Inštitut za kriminologijo pri Pravni fakulteti v Ljubljani), dr. Gabi Čačimovič-Vogrincič (Visoka šola za socialno delo v Ljubljani), Mojca Dobnikar (SOS telefon Ljubljana), Katja Bašič (Ministrstvo za notranje zadeve Ljubljana), dr. Alenka Šelih in mag. Zvonko Fišer (Pravna fakulteta Ljubljana), Barbara Breclj (Javno tožilstvo), Marjan Čonč, Anita Kovačec (Centri za socialno delo) in dr. Dunja Kveder-Obersnel.

Ob tem želim sporočiti, da v Centru za socialno delo v Novem mestu deluje skupina za samopomoč ženskam žrtvam nasilja v družini, že skoraj leto dni. Skupina šteje 7 članic, srečujemo se vsakih 14 dni v prostorih našega Centra.

V letošnjem letu smo občino Novo mesto predlagali, da bi pri sredstvih preventivnega programa določili tudi znesek za plačilo pravnih in ostalih oblik pomoči ženskam, žrtvam nasilja. Velika pridobitev pri tem delu pa bo, če bo občina Novo mesto dodelila našemu Centru stavbo v Straži in seveda tudi delno pomoč za adaptacijo, da bi v njej uredili prostore za zavetišče. Trenutno na naši državi takšnega zavetišča še ni.

Prvi koraki so narejeni, tudi dobre volje za delo je dovolj, od družbe pa pričakujemo, da bo ta prizadevanja moralno in finančno podprla. Končno je družba vendarle dolžna zagotoviti ženskam stvarne možnosti za izhod iz položaja, ki je zanje postala mora. S tem člankom želim povabiti v našo sredino vse tiste ženske, ki so žrtve nasilja. Vse ostale, ki nas žele finančno podpreti, pa tudi v ljudno vabimo. Vse informacije dobite na telefonu, št. 22-698 ali 21-311.

MINA GRIL
socialna delavka

ŠE: FIRME PRODAJALE UKRADENE AVTOMOBILE

V članku s tem naslovom, objavljen 25. februarja, je nekaj trditvev, za katere menim, da niso točne. Omenja Draga U. in Ž. U., ki imata na vesti več tatvin osebnih avtomobilov in ki naj bi preko mojega podjetja »legalizirala« nekaj ukradenih avtomobilov. Pripominjam, da prodaja ali posredovanje prenosa lastništva nista eno in isto. Moje podjetje Kebor s sedežem Dobruška vas 29 ni kupilo ali prodalo nobenega avtomobila, ampak je samo posredovalo pri prenosu lastništva med prodajalcem in kupcem, ki sta imela ustrezno dokumentacijo. Dokumentacija je bila overjena na Občini kot tudi na tehničnih pregledih, skozi katere so šla ukradena vozila. S tem pisanjem v DL, 25. februarja, ste škodili tako mojemu podjetju kot meni, zato zahtevam od vas pojasnilo.

ZDRAVKO ROBEK

Blizu delirija

Hvala za tako zabavo!

Kot vsi otroci se je tudi moj šestletni sin zelo veselil maskarade, pa sem ga na pustni terek popoldne popeljal v novomeško športno dvorano. Že pred vstopom v dvorano je bilo besedovanje z mojo malo maskarko popolnoma nemogoče, kajti rock ansambel Delirium je nabijal tako glasno, da ni bilo moč niti kričaje komunicirati. Otroci — maskare so se stiskali k svojim staršem dobesedno prestrašeni ob taki glasbi. Posebno najmlajši so planili v jok, tako da so morale matere in očetje kaj hitro zapustiti »veselico« in razočarani odpeljati otroke domov. Da naju s sinom ansambel Delirium ne bi spravil v delirij, sva tudi midva kmalu zapustila dvorano in se pošteno oddahnila zunaj, proč od tistega nemogočega nabijanja in obupnega hrupa.

Hvala za takšno otroško pustno veselje! Hvala za rock ansambel Delirium! Če ga imajo radi nekateri najstniki, ki so imeli zabavo kasneje, še ni nikjer rečeno, da je primeren za nežno otroško dušo, pa četudi na maskaradi. In kaj sem po tej priveditvi slišal iz usta komentatorke na novomeški TV? Da so bili vsi zadovoljni! Ni res, večina staršev, ki sem jih srečal zunaj, ko so se umaknili hrupu, je bila pošteno jezna in razočarana.

A. KOVAČIČ

Na svetu nismo sami

Nacionalizem je lahko zlo za naš narod

Zdaj, ko imamo nacionalno stranko in z njo povezano gibanje, bi bilo dobro besedo nacionalizem pogledati malo bolj od blizu in jo nekoliko preštudirati. Znano je, da se nacionalizem najbolj razmahne v kriznih obdobjih in da so za zvenenje besede njegovih voditeljev najbolj dovzetni mladi ljudje.

Splošno mnenje v različnih deželah po vsem svetu je, da je nacionalizem zlo. Z zdravo narodno zavestjo človeka in z njegovim občutkom pripadnosti svojemu narodu nacionalizem nima ničesar skupnega. Res je, da se v vsakem narodu pojavlja nacionalizem, a dokler se pojavlja v manjšem obsegu, je zane-marljiv družbeni pojav in ne more imeti večjih posledic. Kadar pa se nacionalizem zaradi različnih vzrokov razširi in razbotohi med narodom, lahko postane nevarna in razdiralna družbena dejavnost. Za tragično dogajanje v bivših jugoslovanskih republikah, za zemeljska osvajanja ter nečloveška etnična

čiščenja, je glavna gonilna sila ekstremni nacionalizem. Kaj pa v nedavni preteklosti nemški nacional-socializem?

Kaj pa Slovenci, naši rojaki po svetu? Oni so tam, kjer živijo tudi tuji. Če bomo doma gojili in pustili razraščati sovražnost do Neslovencev, utegnemo izvati sovraštvo in napetosti do naših lastnih ljudi. Radi bi šli v Evropo, a ne pozabimo, da nas tudi Evropa gleda in opazuje skozi lupo. Majhen narod smo, ne smemo pa si privoščiti tudi majhnosti in ozkosti duha. Naša morebitna nestrpnost do vsega, kar ni »slovensko«, bi nam porušila perspektive za bodočnost in naši mladi državi se ne bi moglo dobro pisati. Odprtost, sodelovanje in strpnost do vseh okoli nas in med nami, to je prava miselna usmeritev in naložba za prihodnost, kajti na svetu nismo sami.

OLGA KURNIK
Maribor

Topliški advent nekoliko drugače

Pojasnila k pismu s tem naslovom in odmevu nanj (DL 18. in 25. februarja) — Odprto pismo Franciju Petriču, odgovornemu uredniku tednika Družine

Spoštovani g. Franci Petrič, z zadovoljstvom sem prebral Vaše pismo, naslovljeno name, kakor tudi Vaš članek v Dolenjskem listu. Kljub temu da ne pričakujete odgovora na zastavljeni vprašanji, Vas prosim, da to pismo preberete. V mojem članku, ki je bil objavljen v Dolenjskem listu, jasno piše, da ne dvomim o Vaši dobronamernosti. Popolnoma jasno mi je, da v enem popoldnevu niste mogli izvedeti vsega, in tudi ljudje, s katerimi ste kontaktirali Vam niso mogli povedati vsega, kar bi želeli, ker se Vam je zelo mudilo. Naj torej ponovim, da nisem dvomil in ne dvomim o Vaši korektnosti. Ena stvar pa je, s katero se kot kristjan ne morem strinjati z Vami. Vsi smo rojeni za nebesa in nihče ne more o tem podvomiti, še posebno pa naj tega ne bi storil duhovnik. Trditev, da je »kanček zrelivce v tem, da noben Topličan ne bo zvečan«, nikakor ni bila vmesna in je Vi kot kristjan

ne bi smeli objaviti, čeprav to ni bila Vaša misel, ampak misel sogovornika. Kljub temu pa menim, da Vas v svojem članku zaradi tega nisem užalil, ker sem zavedo negiral na dostojen, neoseben način. Je pa res, da je ta stavek dvignil največ prahu v Toplicah. Upam, da sem Vam s to razlogo odgovoril tudi na to, da Vas nimam za lažnivca. In zakaj menim, da je bil članek izumetničen in nepopoln? 1. septembra 1992 sem g. Janezu Girlu poslal članek, v katerem sem se na zelo svojstven način zahvalil g. Kavčiču. Ker ga ni objavil, sem mu telefoniral. V tem pogovoru mi je g. Gril rekel, da se mu ne zdi primerno objavljati članek, ker ga bralci ne bodo razumeli. Ali Vi, g. Petrič, kot odgovorni urednik veste za ta članek, v katerem ni bilo nobenega imena — ne oseb ne krajev? Hočem Vam samo povedati, da se na g. Kavčiča nisem spomnil šele na Božič, ampak takoj po njegovem odhodu. G. Gril mi je v tem razgovoru omenil, da bo v kratkem izšla reportaža o topliški župniji, v kateri bo omenjeno tudi to, da je g. Kavčič veliko naredil za župnijo. In kaj je od te obljube prinesla reportaža v Družini? Samo golo dejstvo, da je bil g. Kavčič 33 let župnik v Toplicah. Veliko bralcev Družine širom po Sloveniji ve to tako dobro kot to, da Družina ne more pisati o vseh premetstvih duhovnikov. Res pa je tudi, da so v Družini že bili objavljeni članki z zahvalami raznim ljudem, tudi duhovnikom, ki so odhajali.

Članek, ki je bil objavljen v Dolenjskem listu, sem najprej poslal g. Janezu Grilu (21.1.1993). Ker ni izpolnil svoje obljube v smislu zgoraj omenjenega telefonskega razgovora (mimogrede povedano: v tem pogovoru mi je tudi obljubil, da bo v kratkem prišel v Toplice in se osebno sestal z mano, pa tega ni storil), sem v spremnem dopisu tega

članka ultimativno zahteval, naj ga objavi v naslednji izdaji Družine, sicer bom poskrbel za objavo v drugem časopisu. Ker prispevka ni bilo niti v .. slednjih treh številkah Družine, ser polnil svojo obljubo in članek pošiljal Dolenjskemu listu. Ne vem, kaj Vam je povedal g. Gril, iz Vašega pojasnila v Dolenjskem listu št. 8 pa je razvidno, da sva se z g. Grilom o tem članku pogovarjala, kar pa ni res. G. Petrič, ali Vam je g. Gril pokazal spremni dopis mojega članka? Če je, zakaj ste potem reagirali tako pozno? Če Vam ga ni pokazal, pa srčno upam, da si je to pravico pridržal zaradi svojega položaja glavnega urednika Družine, torej Vašega nadrejenega, in ne iz kakšnih drugih razlogov.

In na koncu še pojasnilo glede podnaslova mojega članka, ki ga je objavil Dolenjski list. Podnaslov ni moje delo, ampak so ga dodali v uredništvu Dolenjskega lista brez predhodnega obvestila. Prav tako Dolenjski list ni objavil članka v celoti, manjkalo je namreč pripis, ki se je glasil: »Ta članek sem poslal glavnemu uredniku časopisa Družina g. Gril Janezu in ga prosil za objavo. Kakor že enega pred tem tudi tega ni objavil. Vzrok je sicer njegova osebna zadeva, čudi pa me kljub temu ta njegov odnos, ker je bil tudi sam aktivno vključen v duhovno in gospodarsko življenje topliške župnije v preteklih 33-ih letih.« Upam, da Vam je sedaj jasno tudi to, da sem članek napisal v svojem imenu, in ne v imenu faranov, čeprav je velik del faranov navdušenjem, in to z veliko večjim kot Vašo reportažo v Družini in Vaše pojasnilo v Dolenjskem listu. Želim Vam še veliko poslovnih uspehov in Vas lepo pozdravljam. FRANCIJ VOVK Dolenjske Toplice

Krvodajalec, ki ni dobil priznanja

Anton Skušek daroval kri 46-krat

BISTRICA PRI ŠENTRUPERTU — Koliko življenj rešijo krvodajalci, se ne ve, po vsej verjetnosti pa mnogo. Krvodajalec, ki so dali kri večkrat, zavod za krvodajalstvo podeli priznanja, vsaj majhno pozornost in zahvalo za nesebično pomoč. Včasih pa se tudi pri njih kaj zatakne. Anton Skušek iz Bistrice pri Šentrupertu, ki je kri daroval 46-krat, ni dobil priznanja, ki pripada vsakemu krvodajalcu. »Zataknilo se je že, ko bi moral dobiti priznanje za 35-krat darovano kri. Takrat sem prvič sporočil, da so name pozabili, na trebanjski Rdeči križ sem prinesel knjižico, kjer je pisalo, kolikokrat sem kri že daroval,« pripoveduje Anton Skušek. Knjižico so mu takrat zgubili. Ko bi moral dobiti priznanje za 45-krat darovano kri, so ga zopet spregledali. Osebnost jih je opozoril, vendar s priznanjem ni bilo nič. »Na Rdeči križ v Trebnje sem poslal tudi pismo, sekretarka mi je odgovorila, da sem po njihovi dokumentaciji kri daroval 44-krat,« pripoveduje

Anton Skušek

Skušek. Potem je pisma poslal še na razne konce, tudi na RK Slovenije, Zavod za transfuzijo krvi, vendar še do danes ni prejel nobenega odgovora. Skušek pravi, da bi rad priznanje že zato, ker so ga dobili vsi, ki so tolikokrat darovali kri, in zakaj ga ne bi dobil tudi on. Oktobra leta 1989 je kri daroval zadnjič, kajti predpis pravi, da po 60. letu starosti krvodajalci prenehajo z darovanjem. Poklicali smo tudi na OO RK Trebnje, kjer nam je sekretarka Majda Miklič povedala, da je po njihovih dokumentaciji Anton Skušek kri daroval 44-krat, očitno pa se je podatek iz dveh krvodajalskih akcij neke zgubil. Že v kratkem bo to rešeno, saj je Skušek očitno daroval kri 46-krat. J. D.

V slovo dr. Ljubu Kretiču

Nekaj dni po dopolnjenem 66. letu je nedavno ugasnilo življenje dr. Ljuba Kretiča, do upokojitve v letu 1987 skoraj četrstoletnega šefa novomeške porodnišnice in ginekologije. Dr. Kretič se je rodil v Ljubljani, kjer je končal osnovno šolo, gimnazijo in tudi medicinsko fakulteto. V zgodnji mladosti je okusil grozljivost vojne, saj je bil interniran v Italiji. Po vojni je študiral in bil hkrati zaposlen. Studij medicine je uspešno zaključil leta 1952 ter kot zdravnik pripravnik začel delati v Murski Soboti. Od tam je 1. oktobra 1953 prišel v novomeško bolnišnico, kjer je ostal do upokojitve. Končal je specializacijo iz ginekologije in porodništva, saj ga je vedno znova razveseljevalo rojstvo otroka. »Vsak zdravnik je vedno znova vesel, ko mu bolnik ozdravi, zgolj porodničar pa ima to možnost in prednost, da je priča in se veseli novega življenja.

Za to so druge veje medicine prikrajšane,« je ob upokojitvi dejal dr. Kretič. Zaradi bolezni takratnega predstojnika, primarija dr. Slavka Perka, je že kot mlad zdravnik specialist leta 1963 prevzel vodstvo ginekološko-porodniškega oddelka Splošne bolnišnice Novo mesto. Kasneje je končal tudi podiplomski študij iz javnega zdravstva na Univerzi v Zagrebu. Vsa leta svojega dela v novomeški bolnišnici je posvetil strokovnemu napredku tako ginekološko-porodniškega oddelka kot bolnišnice v celoti. Pri tem težav ni manjkalo. Že pred mnogimi leti se je pokazalo, da Dolenjska potrebuje novo porodnišnico, a so jo kljub temu začeli graditi šele, ko je bil dr. Kretič že v pokoju. Prej nikakor ni prišla na vrsto. Vse svoje življenjsko delo je posvetil dolenjskim in belokranjskim ljudem, bolnicam, z njegovo pomočjo pa so bile rojene mnoge generacije. Dolga leta je bil v novomeški porodnišnici visoko strokoven in zanesljiv zdravnik, dober mentor in prijatelj, ki se ga ne da kar tako pozabiti. Dr. Ljuba Kretič se je za vedno poslovil na njemu lasten način, tiho, skoraj nezaznavno. Nenadoma ga ni bilo več na polju, na katerih se je srečeval z nekdanjimi sodelavci, prijatelji, znanci, hvaležnimi bolnicami. Ti ga bodo ohranili v spominu, z delom pa si je zagotovil tudi odlično mesto v dolenjskem porodničarstvu in ginekologiji.

Slovenski izgnanci nezadovoljni

Pričakujejo odškodnino

Kot sedemleten otrok sem bil 24. novembra z očetom, materjo in še s tremi brati prisilno izgnan od doma v Starem Dobju. V Rajhenburgu je naša šestčlanska družina, kot tudi mnoge druge dobila ploščico elipsaste oblike z vtisnjeno številko. Nosili smo jo obešeno okrog vratu kot psi. Po nekaj dneh so nas naložili na odprte živinske vagonne in nas odpeljali na Wrtenberško, v taborišče Siessen pri mestu Saugau. Vmes pa smo bili nekaj dni še v taborišču Retlingen. Ti podatki so zapisani v Posavskem muzeju v Brežicah v knjigi dr. Toneta Ferencarja: Nacistična raznarodovalna politika v Sloveniji v letih 1941—1945. Podatke o kalvariji izgnanstva Slovencev v letih 1941—1945 hrani tudi Inštitut za novejšo zgodovino v Ljubljani.

V taborišču Siessen smo bili od začetka decembra 1941 do 6. decembra 1944 in smo doživeli vse mogoče trpljenje in ponižanje. Leta 1942 sta oče in mati zbolela. Otroci smo dobili razne poškodbe in bolezni. Nato so nas odpeljali v taborišče Ehinger, kjer smo bili do 15. januarja 1945, ko so nas odpeljali v zadnje taborišče, Reute št. 2. Tam smo bili do konca vojne, ko so nas osvobodili zavezniški vojaki. V domovino smo se vrnili 2. septembra 1945. Trpeli smo veliko pomanjkanje, saj je bil dom popolnoma izropan. Veliko izgnancev je že pomrlo, zato bi morala medresorska komisija pri vladi republike Slovenije pohiteti s pripravo strokovne podlage in dokumentacije za obravnavo in uveljavljanje vojne odškodnine, saj so bili izgnanci dosedaj odrinjani.

JANKO BLAS

Poslancem

Zdaj, ko ste si plače astronomske nabili in nam v glavo zabili, da tako mora biti, bomo videli, kaj boste naredili v prihodnjem adventu. Ali sploh veste, da Slovenci smo ljudje, ne bedaki? Tu je doma kultura in ne samo pedikura!

Imate visoke plače, jaz nimam niti za hlače, žena borih dvajset tisočakov dobi. Kaj se vam zdi, ali bomo vedno peli: "Kje, kje, kje bom jemat, kje bom jemat, da bom babam dajal?"

Modro se potegujete za svoje žepce, glejte, da ne dobe luknje, ker potem ne dobite sukne. Kdo nam danes dokazuje, da kult osebnosti ne živi, ko pa ste privilegirana kasta, mislite, da ste res brez balasta?

MARJAN OVNIČEK

Iz TD Kostel

ZA KROŽNO CESTO - Krajinam in Turistično-sportno društvo Kostel se prizadevajo, da bi uredili okoli kilometer ceste od Kostela do Žage. Ta odsek je treba prebiti oz. zgraditi povsem nanovo. Tako bi iz kočevske smeri dobili bližnjico do Kolpe, Žage in celo Bilpe, hkrati pa tudi krožno pot po KS Kostel.

SKROMNI ZAČETKI - Člani TSD Kostel so doslej kupili med drugim tudi 17 kajakov in kanujev, prikolico za njihov prevoz, dve gorski kolesi in še kaj, kar posejajo izletnikom in turistom. Pravijo, da je to sicer skromen začetek, a je tudi gostilničar Kovač v Osilnici začel skromno, zdaj pa obvladuje tako rekoč vse gostinstvo v občini Kočevje.

KAM Z ODPADKI? - Kočevski center za ravnanje z odpadki bo uredil odlagališče pri Livoldu. Žal pa ta organ še ni predvidel odvoza odpadkov z območij KS Kostel, Osilnica in Draga. Poskrbeti bo treba za odvoz odpadkov ne le s slovenske, ampak tudi s hrvaške strani Kolpe.

ONESPOSOBLJEN MLIN - Mlin v Grbcu je edini, ki ob Kolpi oz. na njenih pritokih v občini Kočevje še melje, zaradi česar je postal tudi turistična zanimivost. Pred kratkim pa ga je nekdo onesposobil. Zdaj ga bodo skušali s pomočjo spomeniškega varstva popraviti. J. P.

ZA ZDRAVO PREHRANO — Agromomka Jožica Sladoljev je odprla trgovino z zdravo hrano v kiosku na Trdinovi cesti, kjer je bil predtem frizerski salon. V »Brinu« se bodo lahko oskrbovali dietni bolniki in drugi, ki jim ni do mesa in mesnih izdelkov. V tej prodajalni bo glavna soja in sojine jedi: sojin sir, sojine polpete in celo sojina kava ter drugi izdelki iz sojine moke. Zdravo prehrano bodo dopolnili še polnovredni kruhi pekarije Ajda, namazi iz čičerike, pšenično meso, čičirikina kava, žitni kare in kare iz stročnic, bučna in sončnična olja in še marsikaj zdravega. Jožica bi rada prodajala tudi polnomastno mleko, domači kis in doma pečen polnovreden kruh, ki ga je obiskovalcem ponudila že na petkovi otvoritvi. (Foto: J. P.)

USTANOVILI DRUŠTVO IZGNANCEV

KOČEVJE - Na pobudo Društva izgnancev Slovenije in ob pomoči občinske borčevske organizacije so se minuli petek sestali preživeli medvojni izgnanci, ki bivajo na območju kočevske občine. Ustanovili so občinsko društvo izgnancev. Ob tej priložnosti so obudili spomine na dogodke pred 51 leti, ko so bili v okviru nemškega načrta izseljevanja slovenskega življa odpeljani v 44 različnih nemških taborišč ter druge kraje. Spomnili so se prek 12.700 Slovencev, ki so umrli v nemškem izgnanstvu in taboriščih. Navzoče je pozdravila prof. Ivica Žnidaršič, predsednica za socialno-zdravstvena vprašanja Društva izgnancev Slovenije. V. D.

40 let društva upokojencev v D. Toplicah

Republiško priznanje

Društvo upokojencev v Dolenjskih Toplicah je imelo 28. februarja letno konferenco v dvorani zdravilišča, kjer so praznovali tudi 40. obletnico delovanja društva. Ob 360 članov društva se je te slavnosti udeležilo nad 130 upokojencev in gostov. V prvem delu konferenca je predsednik društva Franc Mlinar poročal o celotni dejavnosti društva v preteklem letu. Poročilo z razpravljalskimi pobudami je konferenca sprejela, sprejela je tudi program dela za tekoče leto.

Upokojenci so dobili na konferenci podrobno informacijo o usklajevanju pokojnin, o intervencijskih zakonih o zamrznitvi plač in pokojnin. Odločno so zahtevali, da se morajo v marcu uskladiti še pokojnine s porastom plač vseh zaposlenih v Republiki iz meseca januarja. Zavzeli so se tudi, da rekreacijski znesek za leto 1993 ne bi smel biti manjši od 50 odst. najnižje pokojnine za polno pokojninsko dobo.

V svečanem delu je predsednik društva opisal 40-letno delovanje društva in se vsem zahvalil za pomoč. Moški pevski zbor Dušan Jerab iz Novega mesta je jubilejntom zapel Zdravico, Pozdrav slavljencem in Triglav, moj dom. Ob zvokih prve pesmi je društvo razvilo novi prapor. Zastopnik Zveze DU Slovenije je društvu za 40-letno delovanje izročil posebno republiško priznanje te zveze. Devet najbolj zaslužnih upokojencev je za društveno dejavnost prejelo priznanja od Zveze društev upokojencev občine Novo mesto. R. HRVATIN

● Potovati z upanjem je boljše kot doseči cilj. (Stevenson)

Marina Ušina

Pred kratkim je nepričakovano nehala biti srce naši 86-letni sosedini Marini Ušina iz Radenc ob Kolpi. Bila je dobra žena, mati, babica in prababica. V življenju je okusila mnogo grenkobe, posebno težko ji je bilo pri srcu, ko so ji med drugo svetovno vojno Italijani mobilizirali moža in sina ter ju odpeljali v internacijo, kot tudi ostale iz vasi. Na veliki kmetiji je ostala sama s tremi otroki. Po svojih močeh so ji pomagali, da je lažje prenašala težka bremena. Veliko je žrtvovala, da bi se mož in sin vrnila domov. V krušni peči je spekla kruh, ga prepekla in z njim peš odšla v 20 km oddaljeni Črnomelj do prve pošte.

Otroci so zrastle in se poročili. Zaradi revščine in pomanjkanja sta se njena hči in sin odločila, da gresta z družinama čez lužo za boljšim kosom kruha. Materi je bilo takrat zelo hudo. Doma je ostal sin z ženo. Vse svoje vnuke je imela zelo rada. V zadnje slovo so ji pred hišo zapele cerkvene pevke iz Poljanske doline, gospod župnik pa je opravil lep obred, kakršnega si je sama vedno želela. Na njeni zadnji poti jo je spremljalo veliko ljudi. Ostala nam bo v lepem spominu. MARIJA VOLF

RUDOLF KOČMAN

Te dni smo se na kočevskem pokopališču poslovili od Rudolfa Kočmana iz Salke vasi pri Kočevju, rojenega pred 76 leti v Šentjernej. V delo OF se je vključil v prvih dneh okupacije naše domovine v oktobru 1941, spomladi leta 1942 je vstopil v vrste NOV. Po končani vojni ga je življenjska pot zanesla v Kočevje, kjer se je vključil v delo krajevnih in ostalih organov. Bil je nosilec partizanske spomenice 1941. V. D.

Umril je Franc Levstek

Pred kratkim so v Ribnici spremlili na zadnjo pot znanega športnega in javnega delavca Franca Levstka. Od njega sta se med drugim poslovila tudi nekdanji in sedanji predsednik občinske skupščine Franc Lapajne in France Mihelič, ki se je poslovil od pokojnika predvsem v imenu kolektiva Inlesa, kjer je tudi Levstek delal do upokojitve.

Pokojni France je bil rojen pred 83 leti v Zigaricah nad Sodražico. V stari Jugoslaviji je služil v kraljevi gardi v Beogradu. V Ribnici je še posebno zagnano delal po drugi svetovni vojni. Bil je komercialni direktor v tedanjem LIP, predhodniku današnjega Inlesa, v katerem je tudi opravljal odgovorne dolžnosti. Posebno pa je bil znan kot zagnan delavec na področju telesne kulture v ribniški občini in Sloveniji. Po njegovem prizadevanju delu je Ribnica dobila najprej nogometni stadion, nato pa še smučarsko skakalnico pri Sv. Francišku, ki jo še vedno uporabljajo. Prenovili so dom TVD Partizan v Ribnici, vodil pa je tudi izgradnjo novega športnega centra v Ribnici. Še posebno je zaslužen za razvoj rokometna in Dolenjskem. Dosegel je tudi, da je Ribnica postala sedež rokometne lige za Dolenjsko in prav tako rokometne sodniške organizacije. Organiziral je mnoge športne prireditve in jih vodil. Bil je sekretar SIS za Telesno kulturo občine Ribnica, tajnik občinske zveze Partizan itd. Za delo na področju telesne kulture je prejel že leta 1970 Bloudkovo plaketo.

Zagnano je delal tudi na področju čebelarstva, kjer je bil tajnik ribniškega društva in pobudnik za ustanovitev in delo občinske čebelarke zveze.

J. PRIMC

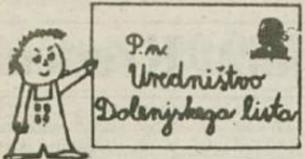
Martin Gačnik

23. februarja smo zadnjič pospremili pokojnega Martina Gačnika iz Dol. Nemske vasi na pokopališče sv. Marjete pri Ponikvah. Še pred dnem smo ga videli na kolesu, a kruta smrt mu je pretregala nit življenja. Martin je pred 57 leti ugledal luč sveta in že v zibelki mu je bila namenjena težka in delovna življenjska pot. Rodil se je v Bogneči vasi pri Trebelnem med devetimi otroki. Starši so se preživljali s tkalstvom.

Po končani osnovni šoli pa je moral kot pastir služiti na Kuzarjevem Kalu, da se je preživljal. Že takrat je doživljal težke preizkušnje.

Potem se je zaposlil in pričel za livarja v Litostroju, kjer je delal več let. Ker pa je bila vožnja v Ljubljano prenaporna, se je zaposlil pri Železnici kot premogovni delavec pri nadzorništvi proge v Trebnju, kjer je delal vse do invalidske upokojitve novembra predlani. Vključil se je v Društvo invalidov Trebnje. Martin je bil v življenju res nesrečen. Prva žena mu je umrla že po osmih letih zakona, potem je več let sameval, pa je končno našel drugo sopotnico, vendar tudi z njo ni imel sreče, saj se je po nekaj letih od njega odselila in tudi umrla.

Bil je prijazen, dober in rad je pomagal ljudem, posebno v vinogradih, saj je imel tudi sam vinograd in je še posebej rad svetlo kot izkušen vinogradnik. Od njega so se poslovili njegovi sodelavci, vodilni iz nadzorništva Trebnje in uprave selekcije za vzdrževanje prog Novo mesto, sekretar Janez Plut in sofer. Martina bomo ohranili v lepem spominu. R. M.

OBISKALA STA NAS T. DOMICELJ IN S. MAKAROVIČ

V prvi polovici februarja smo bili deležni ogleda več predstav oz. prireditev. Najprej smo si ogledali film, zatem pa nastop učencev naše šole, posvečen slovenskemu kulturnemu prazniku. Prejšnji teden se nam je predstavil Tomaž Domicelj. Ob spremljavi kitare in citer je zapel nekaj zelo znanih pesmi, nekatere so bile nove. Poslušalci smo se kar razživel in ga spremljali pri petju. Tomaž Domicelj je zelo zabaven. Čez nekaj dni nas je obiskala še pisateljica Svetlana Makarovič. Povedala nam je Medeno pravljico, v kateri nastopajo gozdne živali. Med zelo smešno in zanimivo pravljico je zapela tudi živalske pesmice. Po zaključku predstave je dajala avtograme.

URŠKA RATAJC
6. b, OŠ Trebnje

POGOVARJALI SMO SE S TONETOM PAVČKOM

V petek, 12. februarja, smo bili učenci OŠ Milan Majcen iz Šentjanža telefonski gostje Toneta Pavčka. Najprej je novinarka na III. programu Radia Slovenije v nekajminutnem pogovoru s pesnikom predstavila nekatere Pavčkove pesniške zbirke, nato pa so naši sošolci s pomočjo tovarišice Anice Groznik pesnika po telefonu spraševali vse, kar jih je zanimalo. Učenka Anka mu je zapela eno njegovih pesmic in nastal je prav prijeten programček. V tem kratkem času smo spoznali, da je Tone pavček izredno vesel in prijazen človek, ki se v prostem času ukvarja z vinogradništvom. Pogovor bi radi nadaljevali, ko ga bomo povabili na našo šolo, da bi nam podelil bralne značke.

Novinarski krožek
OŠ Milan Majcen
Šentjanž

ŽALOST V BEGUNSKIH OČEH

Obiskali sva begunce, ki so pred grozotami pribežali v Sevnico. Že po prihodu smo učenci OŠ Sava Kladnika iz Sevnice zanje organizirali zbiralno akcijo. Zbrali smo oblačila, obutev, igrače, šolske potrebščine in učila. Vsega so se zelo razveselili. Povedali so nam, da se dobro počutijo in da jim je v Sevnici lepo, čeprav žalosti v očeh niso mogli skriti. Begunsko šolo obiskuje 60 otrok, ki jih poučuje 10 učiteljev. S poukom pričnejo ob 8.30, popoldanska izmena pa konča pouk ob 19.15. Kljub vsej skromnosti so zadovoljni, da le imajo šolo. Obiskali so tudi našo šolo, kjer se jim je predstavil čarovnik. Bili so navdušeni. Ko sva odhajali, so se kar naprej zahvaljevali za pomoč. Šele tedaj sva občutili, kaj je dom, kaj je domovina.

NARA ŠTOJS
in **KATJA STAROŠEŠKI**
5. r., nov. krožek
OŠ Savo Kladnik Sevnica

PUSTOVANJE V RIBNICI

Na pustni torek je bilo prav gotovo v vseh šolah po Sloveniji veliko zabav. Pustno prireditev smo imeli tudi na OŠ dr. France Prešerna v Ribnici. Učenci smo se našemili, seveda pa tudi učitelji niso bili vsakdanji. Pustno rajanje je potekalo v športnem centru, igrala nam je skupina Biser. Na zabavi smo imeli program, ki sta ga vodila znana žurista iz Ribnice Diana Drobnič in Tomi Gavrančič. Učenci smo tekmovali v raznih igricah, smejali smo se in plesali. Na zabavi seveda ni manjkalo novinarja, fotografa in snemalca. Le zakaj je pust samo enkrat na leto?

LJILJA GLAVONIČ
8. a, OŠ dr. Franceta Prešerna
Ribnica

SEVNICA IN KRMELJ

V Krmelju je bilo 19. januarja občinsko prvenstvo v odbojki za dekleta 7. in 8. razredov. Nastopilo je šest ekip iz osnovnih šol Sevnica, Boštanj, Blanca, Tržišče, Šentjanž in Krmelj. Najbolje so se odrezale odbojkarice OŠ Sevnica. Odlično drugo mesto smo zasedle domačinke, potem pa si sledijo osnovne šole Šentjanž, Boštanj, Tržišče in Blanca. Takih srečanj si še želimo. Dvajsetega januarja pa je bilo v krmeljski telovadnici občinsko odbojgarsko prvenstvo fantov 7. in 8. razreda. Rezultati: 1. Boštanj, 2. Blanca, 3. Tržišče, 4. Sevnica, 5. - 6. Šentjanž in Krmelj.

POLONA UMEK, 8. r.
in **IZTOK KOS**
OŠ Krmelj

RANDEZ—VOUS — Pionirska plesna skupina Divi s formation iz Krškega je na tekmovalju v Mengšu osvojila pokal s plesom *Randez vous*. Zaključna figura iz tega nastopa je na fotografiji. Zmagovitim Krčanom, ki so uspeh dosegli ob precej hudi konkurenci skoraj vseh najboljših slovenskih plesalcev, so sodniki dali skoraj same najvišje ocene.

BEGUNCI PRI NAS V ŠOLI

Z gospo Danico Pucelj, ravnateljico naše šole, sem se pogovarjal o beguncih, ki obiskujejo pouk na naši šoli. Kako in zakaj ste se odločili, da imajo begunski otroci pouk na naši šoli? - Zato, ker se je tako odločila naša država in so nas zaprosili, če jih lahko sprejmemo. Najprej smo izvedli anketo med starši in rezultati so pokazali, da se jih več kot 90 odst. strinja. - Kdaj so začeli s poukom in koliko jih je na šoli? - Začeli so 2. novembra. Učencev je 78. To so učenci 5. do 8. razreda. Večina jih biva v begunskem centru, ostali so pri sorodnikih v Črnomlju. Kot tuji jezik se učijo nemščino, in sicer predvsem zato, ker jih ima veliko sorodnike v Nemčiji. V Bosni pa so se učili ruščino. Poleg učitelja za nemščino imajo na šoli še pet drugih. - Kako bo s priznanjem te šole in koliko časa bo še trajal pouk? - Ta šola jim bo priznana, čeprav delajo po skrajšanem programu, pouk pa bo trajal še štiri mesece. - Od kod dobijo denar za šolanje? Stroške šolanja krijeja UNICEF in mednarodni Rdeči križ. - Od kod so ti šolarji in kaj je z njihovimi starši? - Največ jih je iz Brkega, Srebrnice, Modriče in Bosanske Posavine. Večina ne ve, kaj je z njihovimi starši. Od prej se jih pozna malo, spoznali so se šele tu.

JURE VLAHOVIČ
7. c, OŠ Loka, Črnomelj

ZIMSKI ŠPORTNI DAN

V petek, 8. januarja, smo imeli zimski športni dan. Nekaj nas je šlo na Kope, nekaj v Pečice in na Sromlje, nekaj jih je ostalo v Artičah. Na Kope smo se peljali dolgo. Nekaterim je bilo med vožnjo slabo. Na Kopah smo se vsi razveselili debele snežne odeje. Z Lino sem šla na manjšo vlečnico, Kljub temu da je bila proga za začetnike, je šlo hitro. Popoldne sem z Lino že lahko šla na veliko vlečnico. Na vlečnico mi je pomagal tovariš ravnatelj. Celo popoldne smo se veselo smučali. Bili smo srečni, ker ni bilo nobene nesreče.

NATAŠA ŽERJAV
4. a, nov. krožek Vrabčki
OŠ Artiče

SREČANJE Z BEGUNCI

Prvi teden v februarju je potekal v pričakovanju beguncev. Zanje smo pripravili kratek zabavni program. Od doma smo prinesli sadje, kompote in pecivo za pogostitev. V petek, 5. februarja, so nas obiskali, z nami zaplesali in nam zapeli nekaj svojih pesmi. Povedali so nam tudi nekaj zgodb iz njihovega ne preveč vselega otroštva. Za trenutek so izginele meje, ki jih predstavljajo jezik, narodnost in vera. Ob njihovem odhodu smo se zavedali resnice, ki pravi: "Svet bi bil brez vojn, če bi ga vodili otroci."

HELENCA KOZOLE
OŠ Koprivnica

»Japonska glasba je zelo specifična, slišati je, kot bi mačku skakal po repu,« je izjavil Bojan Križaj, ko smo ga povabili na glasbeno zaslужanje v sobotni oddaji Glasba je življenje. Povedal nam je tudi, da ni nikoli razmišljal, kako bi izkoristil svojo slavo in se skušal prebiti tudi med pevske zvezde, kot je naredilo kar precej športnikov. Meni, da je njegov posluš primeren le za poslušanje, za glasbeno izvajanje pa ne. Na »belih koncertih«, kjer so smučarji tudi prepevali, so Bojana in še nekatere prosili, naj prepevajo nemo, da ne bi pokvarili dobrega vtisa, ki so ga ostali delali na odru. Glasbeni okus pa mu krojita hči Andreja in sin Boštjan, ki obiskujeta tudi glasbeno šolo.

Strokovnjak za glasbene horoskope bo tokrat obdeloval device.

GUSAR — Med množico pustnih mask, ki so v torek rajale v telovadnici OŠ Center, smo izbrali gusarja. (Foto: Matic Fortuna iz fotokrožka na OŠ Center)

JERNEJ KOPITAR NA OBISKU V PIŠECAH

Res je, v Pišecah smo povabili Jerneja Kopitarja. Pravzaprav smo ga priklicali v spomin. Pri tem nam je pomagal Jože Peternel, predsednik Kopitarjevega društva. Učenci višje stopnje smo se skupaj z učitelji zbrali v našem Domu. Prostor je bil poln glasbe s kasete Pusti pevci peti (Prešernove pesmi je uglasbil Jani Golob, poje pa Jerca Mrzel). Nato je prišel predavatelj, se nam predstavil in začel pripovedovati. Takoj nam je postalo jasno - zanimivo potovanje v 19. stoletje se je začelo. Jernej Kopitar se je rodil 1780. leta v Repnjah na Gorenjskem... Tudi vi ga lahko »povabite« na obisk. Njegov naslov je: Kopitarjevo društvo, Ljubljana.

MIHA ČRNELIČ
Lit.-novin. krožek
OŠ Pišecce

KAJ JE KNJIGA

TINA MESERKO: "Knjiga je berilo. Ko jo bereš, moraš vedeti, kaj bereš." **MIRO MARKOVIČ**: "Je dobra stvar za branje." **PETRA LINDIC**: "Je zelo pomembna stvar, ker se iz nje veliko naučimo."

(Vsi 4. r., OŠ Krmelj)

PRI URARJU

Nekega dne se nam je pokvarila ura. V mamico sva šli k urarju. Vstopili sva v delavnico. Zagledala sem veliko ur. Bile so ročne, stenske in budilke. Mami je dala uro urarju. Ta jo je popravil. Zahvalili sva se mu in odšli.

Neja Rajc
2. r., OŠ Krmelj

TELEVIZIJSKI ŠPORED

ČETRTEK, 4. III.

SLOVENIJA 1
10.15 - 23.05 TELETEKST
10.30 VIDEO STRANI
10.40 ZGODBE IZ ŠKOLJKE
11.30 TEDENSKI IZBOR
NAVIGATOR, novozel. film
13.00 POROČILA
13.05 VIDEO STRANI
14.45 FILMSKO POPOLDNE
14.45 BUNT Z BEVERLY HILLSA, ponovitev amer. naniz., 10/13
15.10 POBEG, amer. film
16.50 POSLOVNE INFORMACIJE
17.00 DNEVNIK 1 - SLOVENSKA KRONIKA
17.15 OTROŠKI PROGRAM: ŽIV ŽAV
18.00 REGIONALNI STUDIO MARIBOR
18.50 PARI, TV igrice
19.15 RISANKA
19.22 TV NOCOJ
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.05 ŽARIŠČE
20.40 LJUBEZENSKA PREIZKUŠNJA, nemška nadalj., 5/7
21.30 TEDNIK
22.15 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
22.43 POSLOVNA BORZA
22.53 TV JUTRI
22.55 VIDEO STRANI
SLOVENIJA 2
9.40 - 23.55 Teletekst
10.55 Tedenski izbor: Azorski otoki; 10.20 Slovenija - umetnostni vodnik: Koper-Primorska; 10.30 Športna sredi - 13.00 Poročila - 16.20 Oči kritike (ponovitev) - 17.20 Svet poročila (ponovitev) - 18.00 Videošpon - 18.45 Že veste? - 19.22 TV nocej - 19.30 Dnevnik 2, vreme, šport - 20.05 Umetniški večer - Sodobna ameriška literatura: Kurt Vonnegut - 22.05 Glasbeni utrinek - 22.30 Sova: Dragi John (45., zadnja epizoda amer. naniz.); Zelenobližnik (zadnji del angl. nadalj.) - 23.45 Video strani

PETEK, 5. III.

SLOVENIJA 1
9.25 - 0.55 TELETEKST
9.40 VIDEO STRANI
9.50 TEDENSKI IZBOR
TELOVADKA, 4/10
VIDEOŠPON
UMETNIŠKI VEČER
13.00 POROČILA
13.05 POSLOVNA BORZA, ponovitev
13.15 VIDEO STRANI
15.35 FILMSKO POPOLDNE
15.35 DRAGI JOHN, ponovitev zadnje epizode
16.00 VRNITEV NA OTOK ZAKLADOV, angl. nadalj., 5/10
16.50 POSLOVNE INFORMACIJE
16.55 EP VIDEO STRANI
17.00 DNEVNIK 1 - SLOVENSKA KRONIKA
17.15 OTROŠKI PROGRAM
17.15 SILAS, nemška nadalj., 12/12
17.40 PRVI USPEHI
17.45 VČASNI NA TV TUDI ČARAMO, 1. oddaja
18.00 REGIONALNI STUDIO KOPER
18.50 PARI, TV igrice
19.15 RISANKA
19.22 TV NOCOJ
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.05 FORUM
20.25 KRVNI BRATJE, amer. film
22.15 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
22.48 TV JUTRI
22.50 VEČERNI GOST: LADO AMBROŽIČ-NOVLJAN
0.30 EP V KEGLJANJU NA LEDU, reportaža z Bleda
0.45 VIDEO STRANI
SLOVENIJA 2
10.40 - 0.40 Teletekst
10.55 Video strani - 11.05 Tedenski izbor: Že veste?; 11.40 Gospodarska oddaja: Made in Slovenia; 12.10 Ljubezenska preizkušnja (nemška nadalj., 5/7) - 13.00 Poročila - 16.40 Osmi dan (ponovitev) - 17.30 Mostovi - 18.00 Tok tok (kontaktna oddaja za mladostnike) - 18.45 Znanje za znanje: Učite se z nami - 19.00 Euroritem (17. oddaja) - 19.22 TV nocej - 19.30 Dnevnik 2, vreme, šport - 20.00 Koncert simfonikov RTV Slovenija (prenos) - 22.00 Studio City - 22.30 TV jutri - 22.35 Sova: Popolna tuja (amer. naniz., 20/28); 23.00 Odletel bom (amer. nadalj., 1/21) - 0.30 Video strani

SOBOTA, 6. III.

SLOVENIJA 1
8.45 - 0.50 TELETEKST
9.00 VIDEO STRANI
9.10 TEDENSKI IZBOR:
9.30 RADOVEDNI TAČEK
9.30 ERAZEM IN POTEPUH, otroška nadalj., 1/5
10.05 DALEČ OD DVORCA, 2/3
10.20 TOK TOK
11.05 KRVNI BRATJE, amer. film
13.00 POROČILA
13.05 TEDNIK, ponovitev
13.45 VIDEO STRANI
14.50 FILMSKO POPOLDNE
14.50 POPOLNA TUJCA, ponovitev amer. naniz., 20/28
15.20 ODLETETEL BOM, ponovitev amer. nadalj., 1/21
16.50 POSLOVNE INFORMACIJE
17.00 DNEVNIK 1
17.10 POTOVANJE PO ČLOVEŠKEM TELESU, nemška poljudnoznan. serija, 5/8
18.00 REGIONALNI PROGRAMI - LJUBLJANA
18.45 TV MERNIK

19.00 RISANKA
19.12 ŽREBANJE 3 x 3
19.22 TV NOCOJ
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.05 UTRIP
20.25 ONA + ON
21.30 NA DNU, brazilska nadalj., 1/5
22.20 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
23.03 TV JUTRI
23.05 SOBOTNA NOČ
23.05 KAKO LEP JE TA SVET: MIA ŽNIDARIČ
23.30 VIDEO NOČ
0.40 VIDEO STRANI
SLOVENIJA 2
9.55 Video strani - 10.05 Tedenski izbor: Jakec in čarobna lučka (angl. risana serija, 21/26); 10.15 Denver, poslednji dinozaver (ponovitev amer. naniz., 18/20); 10.40 Klub klobuk; 12.10 Zgodbe iz školjke - 13.00 Poročila - 13.05 Operne zgodbe: Othello (8. oddaja) - 15.45 Športna sobota - 19.00 Moja knjiga o džungli (21/27) - 19.22 TV nocej - 19.30 Dnevnik 2, vreme, šport - 20.05 Rojstvo Evrope (angl. dok. serija, 5/7) - 21.00 Slovenski magazin - 21.30 Poglej in zadeni - 22.45 Sova: Alo, alo (angl. naniz., 1/18); 23.10 Odletel bom (amer. nadalj., 2/21); 0.00 Poletni ljubimci (amer. film) - 1.35 Video strani

NEDELJA, 7. III.

SLOVENIJA 1
8.25 - 24.00 TELETEKST
8.40 VIDEO STRANI
8.50 OTROŠKI PROGRAM
ŽIV ŽAV, ponovitev
SILAS, ponovitev nemške nadalj., 12/12
10.45 MOJA KNJIGA O DŽUNGLI, 21/27
11.05 SLOVENSKA LJUDSKA GLASBILA IN GODCI
11.30 OBZORJA DUHA
12.00 BEGUNCI TU, Z NAMI
12.30 DOMAČI ANSAMBLI
ANSAMBEL TONETA KMETCA
13.00 POROČILA
13.05 ONA + ON, ponovitev
14.45 FILMSKO POPOLDNE
14.45 ALO, ALO, ponovitev angl. naniz., 1/8
15.10 ODLETETEL BOM, ponovitev amer. nadalj., 2/21
16.00 SOFIJA IN CONSTANCA, angl. nadalj., 5/6
16.50 POSLOVNE INFORMACIJE
17.00 DNEVNIK 1
17.10 LOČITEV PO IZBIRI, nemški film
19.05 RISANKA
19.17 LOTO
19.22 TV NOCOJ
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.05 ZRCALO TEDNA
20.25 NEDELJSKIH 60
21.30 ŽIVLJENJE Z DRUGE PLATI:
KAKO NAS VIDJO ŽIVALI, angl. poljudnoznan. serija, 4/6
22.05 DNEVNIK 3, VREME
22.28 TV JUTRI
22.30 ŠPORTNI PREGLED
VIDEO STRANI
SLOVENIJA 2
7.50 Video strani - 8.00 Tedenski izbor: Poglej in zadeni; 9.10 Na dnu (brazilska nadalj., 1/5); 10.05 Mostovi - 11.35 Divji poni (kanadski film) - 13.00 Poročila - 14.10 Športna nedelja - 19.22 TV nocej - 19.30 Dnevnik 2, vreme, šport - 20.05 Tosca (opera, ponovitev) - 22.00 TV jutri - 22.05 Sova: Družina Addams (amer. naniz., 3/21); Hiša iz kart (finska nadalj., 1/5) - 0.10 Video strani

PONEDELJEK, 8. III.

SLOVENIJA 1
10.05 - 23.00 TELETEKST
10.20 VIDEO STRANI
10.30 TEDENSKI IZBOR
10.30 TELOVADKA, 5/10
11.00 FORUM
11.15 TV MERNIK
11.30 NEDELJSKIH 60
12.30 ANSAMBL TONETA KMETCA
13.00 POROČILA
13.05 ROJSTVO EVROPE, ponovitev angl. dok. serije, 5/7
13.55 VIDEO STRANI
14.00 FILMSKO POPOLDNE
14.00 DRUŽINA ADDAMS, amer. naniz., 16/16
14.25 ODLETETEL BOM, amer. nadalj., 3/21
15.10 JEZEBEL, amer. film
16.50 POSLOVNE INFORMACIJE
17.00 DNEVNIK 1 - SLOVENSKA KRONIKA
17.15 OTROŠKI PROGRAM
RADOVEDNI TAČEK
PET PRIJATELJEV, angl. naniz., 4/13
18.00 REGIONALNI STUDIO MARIBOR
18.50 16 ČRK, TV igrice
19.15 RISANKA
19.22 TV NOCOJ
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.05 SEDMA STEZA
20.30 TUJI SHOW
21.15 SVET NA ZASLONU
22.00 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
22.28 TV JUTRI
22.30 GOSPODARSKA ODDAJA
10000 OBRATOV
23.00 BRANE RONČEL IZZA ODRA
VIDEO STRANI
SLOVENIJA 2
10.00 - 0.45 Teletekst
10.25 Video strani - 10.35 Tedenski izbor: Znanje za znanje: Učite se z nami; Slovenska ljudska glasbila in godci; Euroritem (18. oddaja); 11.30 Športni pregled - 13.00 Poročila - 13.05 Video strani - 14.25 Večerni gost: Lado

Ambrožič-Novljan (ponovitev) - 16.00 Utrip, Zrcalo tedna (ponovitev) - 16.30 Slovenci v zamejstvu - 17.00 Dober dan, Koroska - 17.30 Obzorja duha (ponovitev) - 18.00 Alter - 18.50 4x4 - 19.22 TV nocej - 19.30 Dnevnik 2, vreme, šport - 20.05 Po sledih napredka - 20.35 Znanost (12. oddaja) - 21.05 Tujec (nadaljevanka HTV) - 22.05 Glasbeni utrinek - 22.30 TV jutri - 22.35 Sova: Najstrašnejši umor (angl. naniz., 1/6); Odletel bom (amer. nadalj., 4/21); Hollywood se jih spominja (amer. dok. serija, 9/14) - 0.35 Video strani

TOREK, 2. III.

SLOVENIJA 1
9.10 - 22.55 TELETEKST
9.25 VIDEO STRANI
9.35 TEDENSKI IZBOR
9.35 TELOVADKA, franc. nadalj., 6/10
10.30 ALTER
10.50 SLOVENSKEGA MAGAZIN
11.10 POTOVANJE PO ČLOVEŠKEM TELESU, 5/8
12.00 PO SLEDEH NAPREDKA
12.30 ZNANOST, 12. oddaja
13.00 POROČILA
13.05 SVET NA ZASLONU, ponovitev
13.45 VIDEO STRANI
14.45 FILMSKO POPOLDNE:
14.45 NAJSTRAŠNEJŠI UMOR, ponovitev angl. naniz., 1/6
15.15 ODLETETEL BOM, ponovitev amer. nadalj., 4/21
16.00 HOLLYWOOD SE JIH SPOMINJA, ponovitev amer. dok. serije, 9/14
16.50 POSLOVNE INFORMACIJE
17.00 DNEVNIK 1 - SLOVENSKA KRONIKA
17.15 OTROŠKI PROGRAM
ERAZEM IN POTEPUH, otroška nadalj., 2/5
DALEČ OD DVORCA, 3/3
18.00 REGIONALNI STUDIO KOPER
18.50 16 ČRK, TV igrice
19.15 RISANKA
19.22 TV NOCOJ
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.05 ŽARIŠČE
20.40 GLASBA, SHOW IN CIRKUS:
NEVERJETNE ZGODBE, 9. oddaja
NEBESA MORAJO POČAKATI, angl. dok. serija, 1/4
22.15 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
22.43 POSLOVNA BORZA
22.53 TV JUTRI
22.55 OMIZJE
VIDEO STRANI
SLOVENIJA 2
10.00 - 1.20 Teletekst
10.15 Video strani - 10.25 Tedenski izbor: 4x4; Sedma steza; Tujec (nadalj. HTV, 1/3); Tuji show - 13.00 Poročila - 13.05 Video strani - 16.25 Sobotna noč (ponovitev) - 18.00 Sprehodi po stari Ljubljani (ponovitev, 6/9) - 18.35 Albrecht Duerer - 18.45 Iz življenja za življenje: Priljubimo tišini - 19.22 TV nocej - 19.30 Dnevnik 2, vreme, šport - 20.05 Marie Curie (franc. nadalj., 3/6) - 20.55 Osmi dan - 21.45 Novosti založb - 21.55 Svet poroča - 22.30 TV jutri - 22.35 Sova: V avtobusu (7. epizoda amer. naniz.); Odletel bom (amer. nadalj., 5/21); Ciklus filmov J. L. Goddarda: Made in USA (franc. film) - 1.10 Video strani

SREDA, 10. III.

SLOVENIJA 1
9.35 - 23.50 TELETEKST
9.50 VIDEO STRANI
10.00 TEDENSKI IZBOR
10.00 TELOVADKA, franc. nadalj., 7/10
10.30 SPREHODI PO STARI LJUBLJANI, 6/9
11.00 JIRI ANDERLE
11.10 MARIE CURIE, franc. nadalj., 3/6
12.00 NOVOSTI ZALOŽB
12.10 OSMI DAN
13.00 POROČILA
13.05 POSLOVNA BORZA, ponovitev
13.15 ŽIVLJENJE Z DRUGE PLATI:
KAKO NAS VIDJO ŽIVALI, angl. poljudnoznan. serija, 4/6
13.45 VIDEO STRANI
14.15 FILMSKO POPOLDNE:
14.15 V AVTOBUSU, ponovitev 7. epizode angl. naniz.
14.40 ODLETETEL BOM, ponovitev amer. nadalj., 5/21
15.25 MADE IN USA, ponovitev franc. filma
16.50 POSLOVNE INFORMACIJE
17.00 DNEVNIK 1 - SLOVENSKA KRONIKA
17.15 KLUB KLOBUK
18.50 16 ČRK, TV igrice
19.15 RISANKA
19.22 TV NOCOJ
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.05 ŽARIŠČE
20.40 FILM TEDNA
CAS CVETIJA, španski film
22.15 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
22.43 TV JUTRI
22.50 AKCENT
23.50 VIDEO STRANI
SLOVENIJA 2
9.40 - 23.55 Teletekst
Opomba: 20.05 Praga: SP v umetn. drsanju
9.55 Video strani - 10.05 Tedenski izbor: Iz življenja za življenje: Priljubimo tišini; 10.35 Mozart: Requiem; 11.30 Nebesa morajo počakati (1/4); 12.00 Glasba, show in cirkus - 13.00 Poročila - 13.05 Video strani - 16.00 Omizje (ponovitev) - 18.00 Beverly Hills, 90210 (ponovitev amer. naniz., 10/22) - 18.45 Turizem - 19.00 ... - 19.22 TV nocej - 19.30 Dnevnik 2, vreme, šport - 20.05 Športna sredi - 22.20 Glasbeni utrinek - 22.30 TV jutri - 22.35 Sova: Bunt z Beverly Hillsa (amer. naniz., 11/13); Odletel bom (amer. nadalj., 6/21) - 23.45 Video strani

HALO — ALO PIZZA!

 (068) 24-415

PIZZA »HALO — ALO«: testo, pelati, sir, šunka, gobe, začimbe, oliva

PIZZA SAN REMO: testo, pelati, sir, šunka, gobe, jajce, začimbe, oliva

PIZZA SAN FRANCISCO: testo, pelati, sir, pršut, gobe, začimbe, oliva

PIZZA SAN DOMINGOS: testo, pelati, sir, šunka, česen, peteršilj, olivno olje, začimbe, oliva

PIZZA SAN CLEMENTE: testo, pelati, rakci, školjke, tuna-fileti, kaviar, sir, česen, peteršilj

PIZZA »HALO — ALO VELIKANKA« za 4 osebe

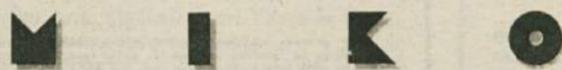
 (068) 24-415

Pripeljemo: 1 pizzo do 10 km
3 pize do 15 km
4 ali več pizz nad 15 km

Če pizze ne boste naročili vi, jo verjetno ne bo naročil nihče!

HALO — ALO PIZZA

 (068) 24-415

NOVO NOVO NOVO

V NOVEM MESTU!!!!

**MIKO Salon pohištva in keramike,
Resljeva 2, NOVO MESTO**

5. 3. 1993 — OTVORITEV novoodprtega salona,

kjer vam nudijo vse vrste sobnega in pisarniškega pohištva, keramične ploščice »granitogres« in ostalo ter domačo keramiko.

POSEBNA PONUDBA: dnevne sobe in predsobe »BOR« Laško program ALEJA, TOM in KOT — po tovarniških cenah!!!

**POPUSTI DO 35% za gotovinsko plačilo!
Možnost nakupa na kredit ali čeke!**

OTVORITVENI POPUST 5%!

VABLJENI!!!

Šk. Loka
Kidričeva 58

JELOVICA

tel.: 064/631-241
fax: 064/632-261

**gotovinski
predsezonski
POPUST**

**150%
OKNA
URATA
SENČILA**

**POPUST za opuščeni
program**

**do 35%
KOLIČINE
SO
OMEJENE**

**potrošniško
posojilo:**

**1+3 ... brezobrestno,
1+6 ... 12% obresti**

NOVO MESTO Ob potoku 5, 068/22-772,
METLIKA Vinogradniška41, 068/58-716,
KRŠKO CKŽ 21, 0608/21-236

DOSTAVA NA DOM. ORGANIZIRANA MONTAŽA

Skupnost krajevnih skupnosti, Svet skupnosti Novo mesto in Predsedstvo zbora lastnikov Kabelsko razdelilnega omrežja (KRO) Novo mesto objavljajo na podlagi sklepa zbora lastnikov-naročnikov KRO in v skladu s 7. členom pravilnika, sprejetega na zboru dne 11.2.1993, in sklepa sveta SKS Novo mesto z dne 15.12.1992

JAVNI RAZPIS ZA IZBIRO IZVAJALCA BREZ OMEJITEV ZA IZVAJANJE UPRAVLJANJA, VZDRŽEVANJA IN DOGRADITVE KABELSKO RAZDELILNEGA OMREŽJA NOVO MESTO

- Investitor: Skupnost krajevnih skupnosti Novo mesto, Glavni trg 7, 68000 Novo mesto.
- Predmet razpisa:
 - upravljanje s celotnim sistemom kabelsko razdelilnega omrežja, vključno z vsemi evidencami in finančnim poslovanjem,
 - tekoče in investicijsko vzdrževanje ter posodabljanje že izgrajenega sistema,
 - dograjevanje in razširitev sistema v krajevnih skupnostih Drska, Kandija-Grm, Gotna vas, Bršljin, Žabja vas in Mali Slatnik z rokom do 30.9.1993,
 - razširitev programske ponudbe po naročilu zbora lastnikov KRO,
 - ureditev investicijske in tehnične dokumentacije in legalizacije sistema v roku treh let.
- Razpisno dokumentacijo lahko ponudniki dvignejo do vključno 10.3.1993 vsak delavnik med 7. in 15. uro na sedežu SKS, Novo mesto, Glavni trg 7/II. Pojasnila k razpisu dobite po telefonu (068) 22-136 in 23-326.
- Predvideni rok pričetka del je april 1993.
- Merila za izbiro najugodnejšega ponudnika so sestavni del razpisne dokumentacije.
- Pisne ponudbe morajo ponudniki dostaviti na naslov: SKUPNOST KRAJEVNIH SKUPNOSTI NOVO MESTO, Glavni trg 7, 68000 NOVO MESTO, v zapечатeni ovojnici z vidno oznako "PONUDBA ZA KRO - NE ODPIRAJ!" do 15.3.1993 do 12. ure. Za dostavo po pošti je veljaven poštni žig 14.3.1993 do 24. ure.
- Odpiranje ponudb bo 16.3.1993 ob 9. uri v prostoru Skupnosti krajevnih skupnosti Novo mesto, Glavni trg 7/II, Novo mesto.
- Ponudniki bodo o izbiri izvajalca razpisanih del obveščeni pisno do 22.3.1993.
- Ponudbe, ki ne bodo v celoti izpolnjevale zahtev razpisne dokumentacije, bo komisija za vodenje razpisnega postopka izločila kot neveljavne.

SKUPNOST KRAJEVNIH SKUPNOSTI
NOVO MESTO

OBVESTILO

Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije obvešča zavarovance in upokojence z območja občin Brežice, Krško in Sevnica, da bo nudila službo strokovne informacije s področja izvajanja pokojninskega in invalidskega zavarovanja od 3.3.1993 dalje vsako sredo od 8. do 14. ure v prostorih Občinskega odbora ZZB NOV Krško, Cesta krških žrtev 30.

SEKRETARIAT ZA DRUŽBENE DEJAVNOSTI OBČINE NOVO MESTO

o b j a v i j a

RAZPIS

za izvajanje raziskovalnega programa v letu 1993

V raziskovalni program bodo vključene raziskave s področja:

- ekologije
- pitne vode
- prestrukturiranja in sanacije podjetij (tehnološko-tehnične raziskave) in
- družboslovnih raziskav.

Prijave za izvajanje raziskovalnega programa pošljite najkasneje do 25. marca na naslov: Občina Novo mesto, Sekretariat za družbene dejavnosti, Kettejev dvored 3, kjer dobite tudi dodatne informacije.

Novo Okno
Vaša — Optimalna odločitev

Suhomontažna prenova oken

MONTLES BOŽIČNIK

Sevnica, NHM 26 • tel. (0608) 82-945

v sodelovanju s

HOJA — stavbno pohištvo d.o.o.

Koprska 92
Ljubljana
tel. (061) 261-359, 261-571, 267-347
fax. (061) 267-396

Slovenska investicijska banka d.d., Ljubljana,

Čopova 38 — Enota Novo mesto

objavlja prosti delovni mesti

2 referentov — poslovanje z občani

Pogoji:
srednja izobrazba
3 leta delovnih izkušenj
odlično znanje strojepisja, poznavanje računalništva in znanje vsaj enega tujega jezika.

Delo je za določen čas 6 mesecev z možnostjo redne zaposlitve.

Pisne prijave sprejemamo 8 dni od objave na zgornji naslov, o izbiri vas bomo obvestili v 8 dneh.

RAČUNALNIŠKI PAPIR

ZEBRA, BIANKO

POSEBNO UGODEN NAKUP DO 3.IV.93

234 x 12"	1+0	0,66 SIT
234 x 12"	1+1	2,55 SIT
234 x 12"	1+2	4,01 SIT
321 x 8"	1+0	0,66 SIT
321 x 8"	1+1	2,55 SIT
321 x 8"	1+2	4,01 SIT
380 x 12"	1+0	1,08 SIT
380 x 12"	1+1	4,37 SIT
380 x 12"	1+2	7,12 SIT

Cene so proizvodne — dostava brezplačna!

Dobava takoj ali po Vaši želji!

Za večja naročila nudimo še dodaten popust!

Izdelujemo tudi vse ostale računalniške obrazce za vaše sodobno poslovanje.

NESKONČNI TISK HERLE M & V

IC TRZIN, Dobrave 3, 61234 Mengeš
tel.: 061/712-139, 711-585, fax: 061/714-557

NOVO V NOVEM MESTU

TRGOVINA »GRANIT«
Pot na Gorjance 24

vam nudi:

pestro izbiro sodobne talne keramike — granitogres znamenite italijanske firme GRANITI FIANDRE — ki jo odlikuje: visoka kakovost, raznovrstnost oblik in dimenzij, bogata barvna paleta glazirane in neglazirane keramike, številnost estetsko dovršenih zaključkov.

Hkrati vam trgovina ponuja širok izbor marmorja in granitov različnih asortimanov.

Pričakujemo vas vsak delovni dan od 8. do 18. ure.

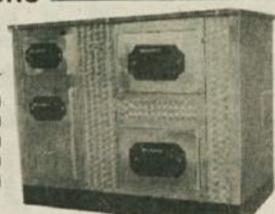
Informacije tudi na tel. (068) 24-894.

Spoznajte čar in eleganco italijanske keramike in lepoto večnega kamna — obiščite trgovino Granit.

UGODNO

ŠTEDILNIKI FEM

Navadni (širina 90 cm)	40.000,00 SIT
Centralni (100 — 108 cm) s pečico	58.000,00
Centralni (55 — 65 cm) brez pečice	50.000,00
Kekec (40 — 60 cm) brez pečice	29.000,00
Kekec (50 — 60 cm) s pečico	34.000,00

Vsak tip se lahko podaljša še za 2 kuhalni plošči, električni ali plinski. Po dogovoru pripeljemo tudi na dom. Skladišče in prodaja Celje, Pod gradom 2 a, tel. (063) 27-870

KOVINARSKA-PROCESNA OPREMA KRŠKO, d.o.o. CKŽ 137, 68270 KRŠKO

Direktor podjetja razpisuje prosta delovna mesta varilcev po postopku MAG, TIG in REO. Varilci morajo biti atestirani. Zaželjeni so atesti po TÜV in LLOYD-u.

Nudimo možnost stalne zaposlitve, tehničnega izpopolnjevanja in stimulatívne nagrajevanja. Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev naj kandidati pošljejo v 8-ih dneh po razpisu na naslov:

KOVINARSKA-PROCESNA OPREMA, Krško, d.o.o., Kardovska služba, CKŽ 137. O izbiri bomo kandidate obvestili v 8-ih dneh po končanem zbiranju prijav.

PIONIR AVTOHIŠA
Servisno prodajni center
Novo mesto d.d.

NA ENEM MESTU — VSE ZA VAŠ AVTO

- prodaja celotnega programa vozil RENAULT
- ugodni KREDIT, LEASING
- odkup in prodaja rabljenih vozil
- komisijska prodaja rabljenih vozil po vaših cenah
- bogata ponudba dodatne opreme
- trgovina z rezervnimi deli
- kompletne servisne storitve iz programa RENAULT, Vw, Zastava, Lada
- predelava dostavnih vozil, vleka vozil
- tehnični pregledi

Delovni čas
od 7. do 19. ure

INFORMACIJE:
PIONIR AVTOHIŠA
Servisno prodajni center Novo mesto d.d.
Ločna 48, Novo mesto, fax: (068) 24-002
Prodaja: telefon (068) 24-533, (061) 302-444
Servis: (068) 21-243, 24-629
Tehnični pregledi: (068) 23-449

OBIŠČITE NAS!

**TEKSTILNA GALANTERIJA
RESNIK**
68000 Novo mesto, Mala Cikava 30, ☎ 068/25-235

Cenjene stranke in poslovne partnerje obveščamo, da bomo **danés, v četrtek, 4. 3. 1993, ob 12. uri** odprli novo trgovino

»URŠKA« s tekstilnimi izdelki iz lastne proizvodnje na Prešernovem trgu 15 v Novem mestu (na tržnici).

Potrudili se bomo za pester asortiman, nizke cene in ugodne plačilne pogoje.
Trgovina bo odprta od 8. do 19. ure in ob sobotah od 8. do 12. ure.

VABLJENI!

PIONIR AVTOHIŠA
Servisno prodajni center Novo mesto, d.d., Ločna 48, 68000 Novo mesto

v sodelovanju z zavarovalnico

**objavlja javno licitacijo poškodovanega vozila:
CLIO RT 14, letnik 1991, izključna cena 400.000,00 SIT**

Licitacija bo v soboto, 6. 3. 93 ob 9. uri v prostorih PIONIR AVTOHIŠE.

Ogled vozila je možen eno uro pred pričetkom licitacije.

EDICO d.o.o. Obiraka 6, Ljubljana
Tel. 554-730, 553-073
Za: 50104-601-114187

Poslovna informatika

EDICO — INTEGRALNI PAKET
ZA FINANCE IN RAČUNOVODSTVO

Omogoča enostavno in učinkovito obvladovati vse poslovne dogodke, ki se pojavljajo pri poslovanju podjetja. Popolnoma pokriva področja Glavno knjige, Plačilnega prometa, Fakturiranja, Osnovnih sredstev ter Obratuna plač, honorarjev in pogodbenih del, vsebuje pa še urejevalnik besedil v slovenščini s katerim je izpisan tudi ta cenik.

C E N I K z dne 15.02.1993

Cene so v DEM. Tolaraka protivrednost se izračuna po prodajnem tečaju menjalnice A banke Ljubljana, veljavnem na dan plačila.

	NAKUP			
	Plačilo v celoti	obrokov 3	obrokov 6	obrokov 12
Verzija za en računal.	3.600,00	1.250,00	650,00	350,00
Mrežna verzija	4.800,00	1.650,00	850,00	450,00
*****	*****	*****	*****	*****
Za programski paket do 5 let garancije za pravilnost delovanja. V primeru, da s programskim paketom niste zadovoljni, vam v roku 6 mesecev od dneva nakupa povrnemo vplačani znesek (v DEM).				

	NAJEM			
	Letni najem	Polletni najem	Trimesečni najem	Mesečni najem
Za instal. na en rač.	2.400,00	1.250,00	650,00	250,00
Za mrežno verzijo	3.600,00	1.850,00	950,00	350,00

ODKUP
Po preteku najemne pogodbe je mogoče odkup programskega paketa. Cena odkupa se izračuna po formuli: $\frac{\text{polna cena}}{\text{let celih let najema}}$ (Po enem letu za polovinito ceno, po dveh letih za tretjino cene itd.)

DEMONSTRACIJE
Zelji vam posljemo brezplačno demonstracijsko verzijo programskega paketa. Demo verzija je popolnoma funkcionalna in jo je kasneje mogoče enostavno nadomestiti s končno verzijo programskega paketa, pri čemer se ohranijo vsi vneseni podatki. Demo verzija je delujoča do konca trimesečnega obračunskega obdobja. Nastavitve delovanja programa, nastavitve formul za izračun OD ipd. v demonstracijski verziji ne pridejo v poštev. Ob takšnih željah ima kupec možnost mesečnega najema programskega paketa.

Ne verjemite — prepričajte se!

Temeljno sodišče v Novem mestu, v stečajnem postopku nad dolžnikom NOVOLES SIGMAT d.o.o. Brestanica — v stečaju, razpisuje

javno dražbo
ki bo dne 19. 3. 1993 ob 10.00 uri na sedežu dolžnika v Brestanici

Na dražbi se bo prodajalo:

- stari objekti stečajnega dolžnika v sestavi: sprejemna pisarna, vratarnica, skladišče vnetljivih snovi, zunanja ureditev (50%), delavnica, pomožni prostori, nadstropje, vse s pripadajočim zemljiščem 3.399 m² s komunalno ureditvijo, po izključni ceni 67.297.967,00 SIT. (Pripadajoče parcele so št. 238; 414/2 in 413/3).
- novi objekt v sestavi: hala velikosti 40 x 40 m s pripadajočim zemljiščem s komunalno ureditvijo in zunanjo ureditvijo 7.498 m², po izključni ceni 143.101.239,00 SIT. (Pripadajoče parcele so: št. 392/2; 407/1; 408/1; 411/1 in 411/2).

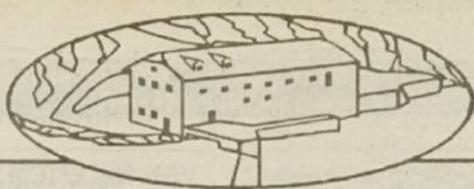
Ogled sredstev in podrobnejše informacije je glede izključnih cen in načina prodaje mogoče dobiti na sedežu dolžnika med 8. 3. 1993 in 18. 3. 1993 dopoldne.

Na javni dražbi lahko sodelujejo pravne osebe, ki imajo sedež na območju RS in fizične osebe, ki se izkažejo s potrdilom, da so državljani R Slovenije.

Pooblaščenca pravnih oseb morajo na javni dražbi predložiti pisno pooblastilo za licitiranje.

Pred javno dražbo mora vsak ponudnik vplačati varščino v višini 10% izključne cene na ziro račun dolžnika ali sredstva deponirati najpozneje uro pred dražbo pri blagajni stečajnega dolžnika.

Varščina bo uspešnemu ponudniku vračunana v kupnino, drugim ponudnikom, ki na dražbi ne bodo uspeli, pa bo varščina vrnjena v 3 dneh brez obresti, varščina, vplačana v gotovini, pa takoj po javni dražbi.

TERMOTEHNIKA p.o.

Mačkovec 12, Novo mesto

vam predstavlja nove programe iz uvoza

KOPALNIŠKA OPREMA *San 21*

Masažni sistem HIDRO-TECH: vodni masažni sistem, regulacija voda/zrak, 6 šob, pnevmatski vklop/izklop, vgrajen v vašo kad (akrilno, poliesterbetonsko, plastično ali drugo iz umetnega materiala), vključno z dostavo do 50 km in montažo **67.465,00 SIT.**

Prvih 10 kupcev bo nagrajenih s 5% popusta. Tuš kabina SAHARA, bele barve, 14.883,80 SIT

Tuš zaslon za kopalno kad, bele barve, 13.003,80 SIT

Sanitarna keramika, pipe in ostala kopalniška oprema po zelo ugodnih cenah.

Priporočila se
TERMOTEHNIKA — več kot trgovina
tel. (068) 22-013

ŠE TRETJI SODNIK ZA PREKRŠKE?

BREŽICE - Prekrške v občini Brežice danes obravnava dva sodnika za prekrške, a kljub temu ne zmoreta vsega dela. Število prekrškov se z nastankom meje z Republiko Hrvaško nenehno povečuje. Posebne težave povzročajo nujni primeri, ki so večinoma povezani z begunci in nedovoljenimi prehodi čez državno mejo. Pogostost tujstinskih prekrškov se v zadnjem času še povečuje. Največkrat stori tak prekršek večje število oseb hkrati. Zaradi preobremenjenosti sedanjih dveh sodnikov bo občina posredovala v ministrstvu za pravosodje, da bi le-to čimprej izdalo pozitivno mnenje o izvolitvi še tretjega sodnika za prekrške v Brežicah.

ZAMAŠENE CEVI

ŠTRIT - Pri Štritu na območju Čolniškega v predelu, kjer so pred leti izvedli agromelioracije, v teh dneh kmetje izboljšujejo poljske poti. Zgradili so tudi most čez melioracijski jarek. Medtem ko so to akcijo domačini lahko opravili sami, ne bodo kos čiščenju drenažnih cevi. Toda za omenjeno čiščenje je zadnji čas, saj so ponekod na območju hidromelioracij tla že spet precej zamočvirjena.

KEREZINOVA NE BODO OBNAVLJALI

LESKOVEC PRI KRŠKEM - Slovenska TO je od bivše jugoslovanske armade nasledila tudi kerezinovod v Leskovcu. Po izjavah ministrstva za obrambo novi lastniki tega dotrajanega voda ne nameravajo obnavljati, ampak bodo samo poiskali najboljšo možnost, da ga sanirajo.

VI NAM — MI VAM

Trgovina NANCA

Ilke Vašte 16
tel. (068) 28-875

Vam nudi veliko izbiro

- maturantskih in birmanskih oblačil
- ženska krila, bluze in pletenine
- sposojo poročnih in obhajilnih oblek

POGREBNE IN POKOPALIŠKE STORITVE

Oklešen Leopold

K Roku 77
Novo mesto
tel. (068) 26-193
delovni čas: non stop

- prevozi pokojnikov — tudi iz tujine
- prodaja pogrebnega materiala
- ureditev pokojnikov — tudi na domu
- urejanje dokumentov v zvezi s pokojniki
- kompletne storitve pri pogrebi
- storitve v zvezi z upepelitvijo
- posredovanje vencev in cvetja
- izredno konkurenčne cene
- brezplačen prevoz do 20 km
- 10% popust ob takojšnjem plačilu
- možnost plačila na 3 čke ali 3 obroke

OSMRTNICA

Tiho in skromno, kakor je živel, nas je zapustil naš upokojeni sodelavec

MARKO MEŽNAR

iz Brezovice 6

Od pokojnika smo se poslovili v soboto, 27. februarja, na pokopališču v Orehku. Ostal nam bo v lepem spominu.

Delavci in upokojenci Krke, tovarne zdravil, p.o., Novo mesto

MASAŽNI SISTEM »SAN 21« BO IZŽREBAN V CASINO OTOČEC ZA NAGRADO ZA 8. MAREC!

ZAHVALA

Po težki in nepremagljivi bolezni nas je v 26. letu starosti zapustila draga hčerka, sestra in izvoljenka

DUNJA VOLOVIČ

21. oktobra 15, Črnomelj

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki so nam izrekli sožalje, sorodnikom, znancem in prijateljem za podarjeno cvetje in sosedom za nesebično pomoč. Hvala sodelavcem Tekstila Adlešiči, PMP Metlika, obratu Iskra Črnomelj, MAIER Tekstil, Avtotransportu Karlovac, govornici Vidi Novak za poslovilne besede, gospodu župniku za opravljen obred na priliškem pokopališču. Posebna hvala zdravstvenemu osebju infektološkega oddelka SB Novo mesto in osebju gastroenterološke klinike Ljubljana za ves trud.

Žalujoci: mama Jelka, brat Vladimir, setri Višnja in Nada, fant Mirko in ostalo sorodstvo

ZAHVALA

V 82. letu nas je zapustila naša draga mama, stara mama in prababica

ALOJZIJA BLAŽIČ

iz Ločne 42

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom ter znancem, ki ste nam izrekli sožalje, podarili cvetje in sveče. Hvala tudi pevcem in gospodu župniku za lepo opravljen obred ter vsem, ki ste pokojno spremili na njeni zadnji poti.

Žalujoci: vsi njeni

ZAHVALA

V 71. letu je umrla naša draga botra in teta

ANA ŠKLANDER

Šmarješke Toplice 82

Iskreno se zahvaljujemo sosedom za vso pomoč v težkih trenutkih, za vence, cvetje, sveče ter darove za svete maše in spremstvo pokojnega na zadnji poti. Iskrena hvala tudi gospodu župniku za lepo opravljen pogrebni obred in ganljive poslovilne besede.

Žalujoci: vsi njeni sorodniki in prijatelji

ZAHVALA

V 72. letu nas je zapustila ljubljena žena, mati, babica in prababica

PEPCA MIRT

Iskreno se zahvaljujemo vsem sosedom, prijateljem in znancem, ki ste zasuli njeno krsto s cvetjem, nam izrekli sožalje in darovali za maše. Iskrena hvala za številno spremstvo na njeni zadnji poti.

Njeni: mož Lojze, hčerki Marica, Pavla z družino, vnuka Branko, Bojan z ženo Neno ter pravnuka Andrej in Robi ter ostalo sorodstvo

Lokve pri Brestanici, 30. 1. 1993

V SPOMIN

Ni več bolečin, ni več trpljenja,
vse to ti je vzela večna zemlja.
V domu ostala je praznina,
a v naših srcih bolečina.

Boleč je spomin na

MARIJO STRAJNAR

iz Velike Cikave 4 pri Novem mestu

1. marca sta minili dve žalostni leti, odkar je ni več med nami. Hvala vsem, ki ji prinašate cvetje in jo hranite v lepem spominu.

Vsi njeni

ZAHVALA

Zaman je bil tvoj boj,
zaman vsi dnevi upanja, trpljenja,
bolezen je bila močnejša od življenja.

V 64. letu nas je zapustil naš dragi mož, oče,
sin, brat in stari oče

JOŽE MAROLT

iz Prapreč 14, Straža

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste nam v teh težkih trenutkih kakorkoli pomagali ter nam izrekli sožalje in darovali cvetje. Še posebna zahvala sestri Erni, kolektivoma Gorjanci in Krka, združenju ZSAM in njegovemu govorniku, vaščanom in župniku pa za opravljen obred.

Žalujoci: vsi, ki smo ga imeli radi

ZAHVALA

V 90. letu starosti nas je zapustila mama, stara mama in prababica

JOŽEFA ANŽIČEK

rojena Smrekar
z Gomile pri Mirni

Iskrena hvala vsem sorodnikom, sosedom in znancem, ki ste nam izrekli sožalje, darovali za sv. maše, cvetje in sveče. Hvala sosedu Pavletu in družini Hostnik za nudeno pomoč. Še posebej pa se zahvaljujemo gospodu župniku za lepo opravljen obred, pevcem in vsem, ki ste pokojno spremili na njeni zadnji poti. Vsem še enkrat iskrena hvala.

Vsi njeni

ZAHVALA

Delo in trpljenje -
bilo tvoje je življenje.
Trpljenje si prestala,
zdaj boš v grobu mirno spala.

ANA HROVAT

rojena Kastelic
iz Žužemberka

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste sočustvovali z nami, nam izrekli sožalje, darovali vence, cvetje, sveče in jo v tako velikem številu pospremili na njeni zadnji poti. Posebno zahvalo smo dolžni sorodnikom in sosedom za vsestransko pomoč kakor tudi sodelavcem Litostroja in KEKO, d.d., Žužemberk ter upokojenki g. Francki Ožbolt za ganljive besede ob odprtem grobu. Hvala pevcem za zapete žalostinke in gospodu dekanu za lepo opravljen obred.

Žalujoci: vsi njeni

ZAHVALA

Delo in trpljenje bilo tvoje je življenje.
Trpljenje si prestal,
zdaj boš v grobu mirno spal.

V 90. letu starosti nas je zapustil naš dragi oče,
stari oče, pradedek in stric

FRANC GAŠPERŠIČ

posestnik

iz Gor. Medvedjega sela pri Trebnjem

Iskreno se zahvaljujemo sosedom, sorodnikom, prijateljem in znancem za izraze sožalja in sočustvovanja ter za podarjeno cvetje in sveče. Posebna zahvala osebju internega oddelka bolnice Novo mesto, gospodu župniku za lepo opravljen obred, cerkvenemu pevskemu zboru in govorniku Čebelskega društva Trebnje g. Ladu Požesu za poslovilne besede ob odprtem grobu. Pristrčna hvala vsem za tako številno spremstvo na njegovi zadnji poti.

Žalujoci: vsi njegovi

tedenski koledar

Četrtek, 4. marca - Kazimir Petek, 5. marca - Janez Sobota, 6. marca - Danica Nedelja, 7. marca - Tomaž Ponedeljek, 8. marca - dan žena Torek, 9. marca - Frančiška Sreda, 10. marca - Viktor

LUNINE MENE
8. marca ob 10.46 - mlaj

kino

BREŽICE: 4. in 5.3. (ob 20. uri)

ter 7.3. (ob 18. in 20. uri) ameriški triler Bele pečine. 6.3. (ob 19. uri) koncert.

ČRNO MELJ: 5.3. (ob 19. uri) ter 7.3. (ob 18. in 20. uri) ameriški akcijski film Smrt Fredija 3-D. 6.3. (ob 19. uri) Šopek Belokranjčan.

KRŠKO: 5. in 7.3. (ob 18. uri) ameriška akcijska komedija Predmestni komandos.

METLIKA: 5. in 7.3. (ob 20. uri) angleški film Osumljeni.

NOVO MESTO: Od 4. do 8.3. (ob 16., 18.15 in 20.30) ameriški film Telesni stražar.

KOMBI IMV 1600, dobro ohranjen, registriran do 27.2.1994, prodam. Ivan Kafol, Trstenik 15, Mirna. 842

OPEL KADETT 1,4 S limuzina, 1/91, bele barve, ugodno prodam. (068)22-351. 845

GOLF JXD, letnik 1986, registriran do konca leta, rdeče barve, prodam. (0608)61-879, Brežice. 848

Z 101 SKALA 55, letnik 1989, prodam ali (menjam za avto) do 3.500 DEM. 86-200. 850

ZASTAVO 101, letnik 1987, prodam. Ignac Štimpfelj, Šmarješke Toplice 50. 856

FIAT 1300, neregistriran, vozen, letnik 1978, ugodno prodam. Zvone Uhernik, Dobrava 85, Otočec. 858

GOLF, 12/89, rdeč, dvoje vrat, prevoženih 52.000 km, prodam. (0608) 79-441, od 18. do 20. ure. 860

LADO SAMARO, letnik 1988, rdečo, prodam za 6.300 DEM. 52-410. 865

Z 101 GTL 55, letnik 1984, prodam. (0608)65-528. 870

Z 128, letnik 1988/89, ugodno prodam. Drago Tomše, Raka 108 A, Raka. 874

JUGO KORAL 55, letnik 1988, prodam. 25-113. 875

GOLF JGLD S paket, letnik 1985, dobro ohranjen, prodam. Vinko Jamšek, Slančji Vrh 9, Tržiče. 880

JUGO 55, letnik 1990, prodam. Jože Kastelec, Dol. Težka voda 23, Novo mesto. 884

KUPIM karamboliran R 4 GTL, novejši letnik. (068)42-426. 885

ZASTAVO 128, letnik 1986, registrirano do 3/94, prodam. Martin Košak, Ragovo 7, Novo mesto. 887

GOLF BENCINAR, letnik 1980, zelo dobro ohranjen, prodam. (0608)75-724. 889

R 4, registriran do 7/93, vozen, prodam za 900 DEM. (068)22-214. 892

AUDI 80, starejši letnik, ugodno prodam. Janez Hočevar, Brezovica 2, Stopiče. 893

GOLF TD, letnik 1987, 5 vrat, 5 prestav, dobro ohranjen, prodam. 21-948. 897

R 5 GTS, letnik 1987/88, registriran do 1/94, prodam ali menjam. Uroš, Potok 41, Straža. 900

126 P, letnik 1986, prodam. 76-571. 902

CHAMADE TSE, 6/91, z vso dodatno opremo, prodam. (068)25-308, popoldne. 908

JUGO 55 KORAL, letnik 1989, registriran do 2/94, prodam za 5.000 DEM. (068)23-585. 909

WARTBURG LIMUZINO, letnik 1982, dobro ohranjen, registriran do julija, prodam. 42-102. 912

Z 101, letnik 1979, zelo ohranjeno, prodam za 1.300 DEM. Martin Ivaniš, Gabrje 106 a, Brusnice. 918

ZASTAVO 750, letnik 1985, registrirano do 18.3.1994, prodam. 87-609. 920

R 5 CAMPUS, letnik 89, bele barve, registriran do decembra 93; prodam. Tel. (068) 24-790. 920

PRODAM R 4 GTL, letnik 1990 za 6300 DEM, GOLF JX, letnik 1985/86 za 9400 DEM, Daihatsu CHARADE turbo disel, letnik 1990, Lada NIVA 1600, letnik 1987 za 4900 DEM. (068) 25-325. 920

obvestila

NESNICE, mlade jarkice pasme hisex, rjave, stare 4 mesece, opravljena vsa cepljenja, prodajamo po zelo ugodni ceni. Naročila sprejemajo in dajejo vse informacije (kličite od 17. do 22. ure) vsak dan: Jože Zupančič, Otovec 12, Črnomelj, (068)52-806, Gostilna Jože Cetin, Mostec 46, Dobova, (0608)67-578, Zdenka in Franc Janežič, Slepšek 9, Mokronog, (068)49-567, Martina Zelič, Loka 9 pri Zidanem Mostu, (0601)84-124. 385

EMINENT

— PRODAJA NOVIH VOZIL OPEL, RENAULT, FIAT, CITROEN

— PRODAJA IN ODKUP RABLJENIH VOZIL

— LEASING, KREDITI

UGODNA PONUDBA:

— FIAT-CINQUE CENTO 700 cat. do reg. 12.650 DEM

— FIAT-CINQUE CENTO 900 cat. do reg. 13.920 DEM

— FIAT UNO 45ie do reg. 15.620 DEM

— R - 5 FIVE 1,4i cat. 3v do reg. 15.850 DEM

— R - CLIO 1,2 cat. 3v do reg. 17.850 DEM

— R - 19 RN 1,4i 5v do reg. 23.970 DEM

— R - 19 RT 1,8i (113 KM) 5v do reg. 27.550 DEM

in fax: (068) 23-902

Delovni čas: od 8.—12., od 13.—17. ure

Canon

Ami

Ljubljanska 27, NOVO MESTO (Javna skladišča)

— prodaja vozil Fiat, VW, Renault, Opel, Ford

— gotovinski odkupi rabljenih vozil

— posredniška prodaja po vaši ceni

— staro za novo, staro za staro

Ponudba meseca:

FIAT UNO 45 IE, kat. od 14.200 DEM

FIAT TIPO 1,4 S, kat. od 19.200 DEM

VW POLO od 18.700 DEM

VW GOLF III. GL, od 25.600 DEM

RENAULT CLIO od 19.000 DEM

RENAULT 19 od 23.000 DEM

Vozila so na zalogi, cene so do registracije!

Tel.: (068) 26-010.

MIZARSKI SERVIS

Imate težave z zapiranjem oken, vrat? Ze dolgo iščete mizarja, ki bi vam popravil star in razmajan stol? Je treba zamenjati podboj pri vratih?

Ta in podobna popravila vam opravi

Mizarski servis Peter Simčič

Trdinova 11
68000 Novo mesto
tel. (068) 20-241

ŽALUZIJE, rolete in lamelne zavese izdelujemo in montiramo po konkurenčnih cenah. (068)44-662. 424

PCM TRGOVINE Nedanovski Robert

PMC trgovina
V. Brusnice 13
(center stara šola)

ugodna prodaja: vse za kmetijstvo, gozdarstvo, barve, laki, potrošni material, domača zdravila, cvetličarski izdelki, rezervni deli za avtomobile, tovarnjake, kmetijski stroji... ODKUP LESA

Se priporočamo!

V Krškem INTELARO d.o.o. — hitra realizacija kratkoročnih posojil na garancijo čekov in hipoteke. CKZ 44, fax. (068) 32-510 od 9. do 15. ure.

MINITOUR d.o.o.

Miran Štukelj

VAS VABI NA: — enodnevni nakupovalni izlet v PALMANOVO in GORICO (ITALIJA) dne 20. 3. in — enodnevni nakupovalni izlet v BRNO (ČESKA), dne 11. 3. 1993

INFORMACIJE IN REZERVACIJE DOBITE V FOTOKOPIRNICI »BIRO USLUGE MIRO« NA MUZEJSKI ULICI 3, Novo mesto. Tel. 068/25-506, 23-917

PCM TRGOVINE Nedanovski Robert

PMC trgovina
Skocjan 47
(nasproti mesarstva Bobič)

ugodna prodaja: vse za kmetijstvo, gozdarstvo, vinogradništvo, rezervni deli za avtomobile, tovarnjake, kmetijski stroji, instalacijski material, barve, laki... ODKUP LESA

Se priporočamo!

TEČAJI TUJIH JEZIKOV TONSON, d.o.o.

Vpisuje v tečaje tujih jezikov. Pričetek nadaljevalnega tečaja angleškega jezika že v torek, 9. marca na OS Grm. Inf. po tel. (068) 85-882

PRODAM ZAZIDLJIVO PARČELO (ca 600 kv. m) Z ZAČETO GRADNJO ZA STANOVANJSKI OBJEKT (izkop z beton. temelji že narejen) V BLIZINI SMARJESKIH TOPLIC, k.o. DRUŽINSKA VAS, skupaj z VSO POTREBNO GRADB. DOKUMENTACIJO IN PLAČANIMI PRISP. tel. (068) 23-459 vsak dan (razen sob. 061 343540) od 16. ure dalje!

Bistro VALENTINA
Vel. Bučna vas 35,
(068) 25-113

Obišcite nas tudi v ponedeljek, 8. marca!

YURENA, šola tujih jezikov
Novo mesto
(vpis v tečaje tujih jezikov)
☎ 23-434

GRADITELJI!
Racionalles
p.e. Novo mesto
Cegelnica 12
tel. (068) 21-623
OKNA + VRATA + LES
od 1. marca naprej popust do 30%

JARKICE, rjave, stare 6 tednov, in bele večje piščance bomo prodajali od 20. do 25. marca. Jože Jeršin, Rače selo, Trebnje, ☎ 44-389. 738

AGRO d.o.o.

Prodajalna SEJALEC

Cesta k. Staneta 3,
Novo mesto

— vsa vrtna semena — domača in uvožena iz Italije
— veliko izbiro čebulnic pomladanskih rož — uvoz iz Holandije
— BIKOLENDAR — setveni
— sobne kalinike
— semensko koruzo, krmno peso, detelje
— vse tipe motornih žag STIHL,
— motorne škropilnice STIHL, SUPRA
— velika izbira trnih in sadjarskih škarij — 30 tipov, pribor za cepljenje
— vsa zaščitna sredstva za rastlino

POSEBNA UGODNOST: motorne žage in vrtno kosilnice »ALPINA« 15% popust pri gotovinskem plačilu — možnost plačila na 5 čekov brez obresti

BELE PIŠČANCE, težke 1 kg, za dopiranje in zakol, bomo prodajali od 6. marca dalje. Rjave nesnice pa od 16. marca dalje. Prevolske, Catež, ☎ (068)48-366. 729

TRGOVINA IN DOMAČA LEKARNA
C. Kom. Staneta 5, Novo mesto
Tel.: 068/28-150

VELIKA AKCIJSKA PRODAJA

— Tenis copat:
otroški 1.398,00
ženski 1.540,00
moški 1.598,00

— All star:
Lumberjack 1.860,00
Amanu 1.598,00

— Ortopedski natičaji
FLY FLOT 1.790,00
— Visoki ženski semiš škornji 4.740,00
— Medvedki 2.498,00
— Domača zeliščna zdravila
— Kozmetika ZDENKE KAHNE

Možen nakup na 3 čeke.

VALILNICA HUMEK

Sprejemamo naročila za enodnevne piščance, bele, težke, rjave nesnice.

Inf. po tel. (068) 24-496 ali na naslov: Valilnica HUMEK, Irča vas 18, Novo mesto.

Cene rabljenih avtomobilov

KRŠKO — Na avtosejmu v tem mestu so se v nedeljo, 28. februarja cene za rabljene avtomobile gibale takole:

Model	Cena
ZASTAVA 750/850, letnik 80-82	650 do 1.000 DEM
YUGO 45A/E, letnik 84-89	2.000-3.800 DEM
YUGO 55 KORAL, letnik 88-89	4.000-4.600 DEM
101, 128, SKALA 55, letnik 80-90	900-5.200 DEM
126 P, letnik 80-90	400-3.700 DEM
R-4 GTL, letnik 83-90	1.500-6.700 DEM
R-14, letnik 79	2.700 DEM
VISA 11 RE, letnik 85-87	5.800-6.500 DEM
VW GOLF JGLD, JXD, letnik 84-86	6.500-10.000 DEM
KADETT 1.6 D, letnik 85	10.500 DEM

VSE NA ENEM MESTU

Servisiranje: TV in radio aparatov, pisalnih in šivalnih strojev, električnega orodja ter malih gospodinskih aparatov.

MONTAŽA satelitskih in zemeljskih TV anten, tudi za skupinski sprejem.

MOST, d.o.o., Servisni center Šentjernej — v prostori ISKRE
tel. (068) 42-068

Vabimo vas na ples v počastitev dneva žena! V soboto, 6. 3. vas bo v hotelski restavraciji Zdravilišča Šmarješke Toplice od 20. ure dalje zabaval ansambel VESELI ZASAVCI. Vstopnina bo 200 SIT.

VALILNICA KUHELJ, Šmarje 9, 68310 Šentjernej
tel. (068) 42-524

Sprejemamo naročila za enodnevne bele in rjave piščance, enomesečne bele piščance in šesttedenske jarkice. Se priporočamo!

Vabimo vas v belo dvorano Zdravilišča Šmarješke Toplice, kjer vam bo v petek, 5. 3., od 16. ure dalje predaval ing. Fabjan na temo: Zdravljenje s čebeljimi proizvodi. Ing. Fabjan je izumitelj produkta ENDOVITAL.

»PROLES« d.o.o. Novo mesto

Prodajamo hrastov »lam« parket.
Cena: 880 SIT/m²
tel. (068) 27-653 (zvečer)

K sodelovanju vabimo samostojne komercialiste za delo s prehrabnenimi artikli. Pisne ponudbe pošljite na Lokastar, d.o.o., Cesta v Gorice 33, 61000 Ljubljana.

DIMNIKARSTVO Primc Črnomelj

Cenjenim strankam nudim:
— čiščenje kurilnih in dimovodnih naprav
— čiščenje vseh vrst kaminov
— kemično čiščenje peči
— strojno čiščenje peči

Se priporočam!

Dimnikarstvo PRIMC JOŽE ČRNO MELJ
Zelena pot 8
tel. 51-781

Nova okna v stare okvire po meri in druga mizarška dela po naročilu izvaja MONTLES BOŽIČNIK, Sevnica. Tel. (0608) 82-945

Dolenjska banka d.d. Novo mesto

PLAČILNA KARTICA ACTIVA — za vaše udobje pri urejanju denarnih zadev

Plačilna kartica ACTIVA je namenjena imetnikom tekočih računov za sodobnejše in enostavnejše plačevanje blaga in storitev. S plačilno kartico ACTIVA lahko plačujete blago in storitve na vseh prodajnih mestih, označenih z nalepkom ACTIVA. Teh je v Sloveniji že preko 2.500, samo na področju Dolenjske in Bele krajine pa preko 300.

S plačevanjem s plačilno kartico ACTIVA si zagotovite, da se račun za kupljeno blago ali opravljene storitve poravnava trikrat mesečno, in sicer 8., 18. in 28. v mesecu, poleg tega pa vam je kartica v pomoč tudi pri nepredvidenih izdatkih, saj lahko kot imetnik kartice zaprosite za povišano prekoračitev srestev na tekočem računu.

Če se želite pridružiti mnogim, katerim je plačilna kartica ACTIVA že postala nepogrešljiv pripomoček za enostavnejše in sodobnejše poslovanje, se oglasite v vaši matični enoti banke in izpolnite prošnjo za izdajo kartice. Poskrbeli bomo, da boste v najkrajšem času ugotovili, da je ACTIVA prava poslovna odločitev!

ljubljanska banka

kmetijski stroji

ŽITNI KOMBAJN Lanz, širina 220 cm, prodam. (068)87-096. 818

TRAKTORSKO PRIKOLICO, nosilnost 4,5 t, domače izdelave, prodam. Martin Blažič, Ždinja vas 9 b, Otočec. 840

KOSILNICO BCS diesel prodam. Ivan Kafol, Trstenik 15, Mirna. 844

MOTOKULTIVATOR Labin Progres, 8 KS, diesel, s frezo in bolčarjem prodam. (064)211-050. Ogled na Brodu 25, Podbočje. 847

URSUS 335, star 3 leta s kabino in ko-so prodam. (068)76-171. 854

TRAKTOR STORE 504, tudi na prvi pogon, ugodno prodam. (0608)75-711. 864

TRAKTOR TV 420, škropilnico, plug in kultivator prodam. (068)60-179, po 18. uri. 867

NAKLADALKO, 30 m³, prodam ali zamenjam za manjšo. 42-740. 888

NAKLADALKO SIP v zelo dobrem stanju in kompresor, 300 l, prodam. 43-276, popoldne. 896

OBRAČALNIK SIP in rotacijsko ko-so Creina prodam. Korelec, Gorenja vas 4, Dobrič. 899

TRAKTOR URSUS C 335 prodam. 56-029. 903

kupim

KUPIM mlado kravo sivko v okolici Novoga mesta. 24-626. 901

KUPIM rabljen mešalec 80-120 l. 43-677. Ivan Kovačič, Rakovnik 12, Novo mesto. 906

motorna vozila

126 P prodam. 20-276. 811

DELE za 126 P prodam. Novak, Sv. Vrh 53, Mokronog. 812

Z 101 GTL 55, letnik 1986, registrirano do 10/93, prodam. (068)25-416.

DOLENJSKI LIST

USTANOVITELJ IN IZDAJATELJ: Dolenjski list Novo mesto, p.o. UREDNIŠTVO: Drago Rustja (direktor in glavni urednik), Marjan Legan (odgovorni urednik), Andrej Bartelj, Mirjam Bezek-Jakše, Bojan Budja, Jožica Dornič, Breda Dušič-Gornik, Anton Jakše, Mojca Leskovešek-Svete, Zdenka Lindič-Dragaš, Martin Luzar, Milan Markelj (urednik Priloge) in Pavel Perc.

IZHAJA ob četrkih. Posamezna številka 85 tolarjev; naročnina za 1. trimesečje 990 tolarjev; za družbene skupnosti, stranke, delovne organizacije, društva ipd. 1.980 tolarjev; za tujino letno 40 USD ali 70 DEM oz.

Najcenejše SAT ANTENE

v Sloveniji za samo
579 DEM
z montažo, tudi na obroke!

RTV servis ROŽIČ
(068) 21-229
Pod Trško goro 45

TV ISKRA barvni in Video rekorder
TELEFUNKEN, prodam za 1300 DEM.
Ljubi Edo, Zdinja vas 7, 68222 Otočec.
PLEMENSKO ŽREBICO prodam.
73-272. 843
VINOGRADNIŠKO žico različnih
dimenzij in rabljene prirave za živino
(Kobalove), ugodno prodam. (068)
84-647. 852
DRVA PRODAM. (068) 78-105. 853
STAREJŠO, skoraj nerabljeno opremo
dvosobnega stanovanja, tudi belo tehniko,
in zazidljivo parcelo v Straži prodam.
(068)23-037. 855
6 GRABNARJEVIH NAVEZOV,
komplet z rešetkami, prodam. (068) 42-457.
859
BILJARD SEDMICO, dobro ohranjen,
prodam. (068) 43-748. 866
6 MESECEV BREJO TELICO in
vinoград na Raki prodam. Fakin, Čučja
Mlaka 5, Škocjan. 869
KRATKODLAKI ISTRJANKI, psi-
co, staro 6 let, in njeno mladico, staro 7
mesecev, prodam. Karel Lužar, Vel. Ci-
kava 13, Novo mesto, (068)23-485.
871
BALIRANO SENO na Dolenjskem
prodam. (061)171-535. 872
MEŠANA DRVA, dostava na dom,
prodam. (068) 76-122. 876
PRAŠICE, okoli 110 kg, lahko tudi
polovice, prodam. (068) 73-023. 878
OTROŠKI kombiniran voziček, za-
mrzovalno skrinjo (110 l), rdeče vino čv-
ček prodam. (0608)32-930. 883
KORUZO v zrnju prodam. (068) 73-
623. 904
MLADO KRAVO s tetom ali brez
teteta prodam. (068) 25-315. 911

razno

SAT ANTENE, visoka kakovost, za-
nesljiv sprejem! Garancija, servis. Nimate
toliko denarja, da bi kupovali poceni. An-
tene Marko Gerden, d.o.o., (068) 44-129,
zjutraj in zvečer. 763
V NOVO MESTU ali bližnji okolici
najamem prostor, primeren za mehanično
delavnico. (068) 22-612. 890
V TERMAH ČATEŽ se je izgubil
mlad nemški ovčar. Ime mu je Kan. V
ušesu ima vtisnjeno številko 64997. Najdi-
telja prosimo naj pokliče na (061)614-
026 proti nagradi. 915
NAJAMEM POSLOVNI PRO-
STOR cca 40-50 m² na lokaciji Kristano-
va ul., Grm, Kandija ali Žabja vas. (068)
21-185, od 14. do 16. ure. 919

službo dobi

ŽELITE IZBOLJŠATI svoj življen-
ski standard? Priključite se organizirani
skupini potnikov na terenu! Kličite po 15.
uri na (068) 23-977. 894
SE DOLGOČASITE, ste v finančni
stiski? Imate lasten prevoz, voljo do dela?
Priključite se organizirani skupini pri
prodaji tekstila na terenu! Informacije Bouti-
que Nina, Raka 28, od 8. do 12. ure, ali
(0608)75-373, od 19. do 20. ure. 603
UPOKOJENA ZAKONCA iščeta
primerno osebo za gospodinjstvo in nego
bolnice. Stanovanje in hrana v hiši, ostalo
po dogovoru. (0602)22-377, Koroška.
810
REDNO ZAPOSILIMO šiviljo ali
krojačico, po možnosti z prakso. (068)
(068)46-505, v večernih urah. 821
ZA DELO v bistroju zaposlamo pri-
jazno dekle s prakso. Možna redna zapo-
silitve 150 SIT/uro. (063)882-191. 827

ZA 70-LETNO MAMO, delno po-
kretno, iščemo gospo, ki bi bila priprav-
ljena skrbeti zanjo v dopoldanskem času.
(068)84-666. 833
NUDIMO dober honorarni zaslužek.
(068)23-506. 862
NOVI OGLASNI ČASOPIS išče lo-
kalne zastopnike za zbiranje reklam. Pisne
ponudbe na naslov: Domen marketing,
Zaloška 98, Ljubljana. 877
SLOVENSKA KNJIGA, D.O.O.,
vabi k sodelovanju tri predstavnike-
zastopnike lastnega knjižnega programa
na območju Dolenjske in Posavja. Os-
novni OD na mesec je 30.000 SIT in potni
stroški. Pogoji: lastni prevoz, urejenost,
komunikativnost, starost nad 25 let. Ce-
njene ponudbe na naslov: Slovenska knji-
ga d.o.o., Litijska 38, 61000 Ljubljana, za
»ogledno prodajo«. N.m. 879
STE V FINANČNI STISKI ali brez
zaposlitve? Nudimo vam dobro plačano
delo (cca 1.500 DEM). Izplačilo teden-
sko. Pokličite v četrtek na (068) 22-106, med
16. in 20. uro. 881
ZAPOSILIM zidarja iz okolice Škoc-
jana, Sentjerneja ali Krškega. (068) 76-158.
886
BISTRO PA-PI zaposli dekle za delo
v strežbi. (068) 23-418. 895

ZA RAZLIČNE VRSTE popolnoma
samostojnih del na domu vam pošiljam
podrobna navodila z naslovi za nabavo
materiala in za prodajo proizvodov. Ke-
rec, poštno ležeče, 61261 Dobrunje.
HONORARNO ZAPOSILIMO de-
kle za prodajo kozmetike v drogeriji. Pis-
ne ponudbe na naslov: Drogerija »Lara«,
61433 Radeče. 913
TAVERNA v Krškem zaposli dekle za
strežbo. (0608)31-888 ali (0608)32-
224. 914
OBNOVA SKLOPK in zavor za av-
tomobile, kmetijsko mehanizacijo in de-
lovne stroje ter peskanje manjših elemen-
tov. Oddajanje in prevzem materiala tudi
v podhodu blagovnice Mercator Krško.
Torex, Alojz Kerin, Raka, (0608)75-
306. 826
BELE PIŠČANCE in rjave nesnice
bomo prodajali od 5. marca dalje. Višček,
Račje selo. (068) 44-862. 838
NIZKE CENE. Izdelujem in prodaj-
jam parke, kratke hlače, krila, jakne, blej-
zerje in sakoje iz semiša in nape. Bršljin
17, Novo mesto, (068) 21-851, od 20. do 21.
ure. Obratovni čas od 7. do 18. ure.
BELE TEŽKE piščance (cca 1 kg)
prodajamo na farmi na Gor, Lazih. Hu-
mek, (068) 24-496. 910
TELSAT D.O.O., CPB 13, Brestani-
ca. UGODNO! Na zalogi več sistemov
stereo satelitskih anten. (0608)70-467,
od 9. do 16. ure. 916
HORTING NOVO MESTO svetuje,
oskrbuje in vzdržuje vaše vrtove in zeleni-
ce. (068) 24-433. 917

posest

NOVEJŠO HIŠO z velikim vrtom v
Novem mestu prodam za 220.000 DEM.
(061)226-070. 816
SMREKOV GOZD na Ratežu, 90 a,
prodam. (068) 85-668. 817
V METLIKI prodam lepo gradbeno do-
voljno parcelo, cca 1000 m², z lokacijskim do-
voljenjem. Lokacija Pod veselico. (061)
556-790. 819
UGODNO PRODAM parcelo v iz-
meri 800 m² z možnostjo pridobitve do-
voljenja za gradnjo v neposredni bližini Ko-
stanjevice na Krki. (068)78-304.

MANJŠO HIŠO z vrtom na lepi legi v
Črnomlju prodamo. (061)310-285.
15 AROV VINOGRADA na Trški
Gori prodam. Liljana Potočar, Trška gora
1 a, Otočec. 829
VINOGRAD z zidanico, (17 a), v
Šmarju, prodam. (068)45-568. 830
HIŠO NA MIRNI v 4. gradbeni fazi z
vso priključitvijo, telefonom, primerno
tudi za obrt, prodam. Ponudbe pod šifro:
»NOVA HIŠA.« 836
VINOGRAD, primeren tudi za vi-
kend, v okolici Dolenjskih Toplic, pro-
dam. (068) 65-147. 839
V CEROVCU nad Stransko vasjo
prodam parcelo (23 arov), na kateri je nji-
va, sadovnjak in nedokončana brunarica z
elektriko. (068) 28-488. 846
NEDOKONČANO VELIKO dvo-
stanovansko hišo v Dobovi pri Brežicah
prodam. (0608)67-180. 849
V VINJEM VRHU prodam 1 ha vi-
nograda, starega 12 let. (068) 42-146. 851
CELO ALI POLOVICO PARCE-
LE v izmeri 28 a, primerno za vikend in
vinoград, na Ljubnu pri Straži, prodam.
(068) 85-401. 861
VINOGRAD z zidanico in njivo na
Tančič Gori prodam. (068)25-449.

LERAN d.o.o.

Novo mesto, Lebanova 24

POSREDUJEMO

pri nakupu in prodaji nepremič-
nin, ocenjujemo, svetujemo
(068) 22-282 od 8. do 19. ure
(061) 714-450 od 16. do 19. ure

42 arov GOZDA v Šmarjeških To-
plich, k.o. Žaloviče, prodam. (068) 26-856,
popoldne. 868
SMREKOV GOZD na Globelem pri
Pristavi prodam. (0608)21-003. 907

stanovanja

V NOVO MESTU ali okolici naj-
mem garsonjero ali enosobno stanovanje.
Možnost predplačila. Šifra: »RESEN« 814
LASTNIŠKO enosobno pritično sta-
novanje menjam za večje z doplačilom.
(068)27-832. 857

PRODAM ali dam v najem garsonje-
ro v Črnomlju. Prodajam tudi staro stavbno
pohištvo višine 140 cm vseh dimenzij. (068)
51-466. 882
V NOVO MESTU ali bližnji okolici
najamem garsonjero ali manjše stanova-
nje. Ponudbe pod šifro: »PREDPLAČI-
LO« 891

ženitne ponudbe

AMOS — SLOVENSKA ŽENITNA
AGENCIJA. Od 18 do 80 let. Velika pon-
udba — uspeh garantiran. (065)23-
632, 23-440. 591

ZAHVALA

Ob nagli izgubi naše tako spoštovane mame

TEREZIJE HOČEVAR

izrekamo Bogu zahvalo, da smo jo smeli imeti. Bila nam je svečenica
življenja in ljubezni. Toliko bolj smo hvaležni vsem, ki ste jo spremljali
v življenju, smrti in pogrebu. Vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom
in znancem povni Bog za vsa znamenja pozornosti, posebej še podjetju
Bramac za venec in Janezu Povšiču za tople poslovilne besede. Pravo
presenečenje ste nam pripravili duhovniki, redovniki in redovnice s ta-
ko številno udeležbo. Iskrena hvala stiškiemu opatu dr. Antonu Nadra-
hu za vodenje pogreba, mag. Franciju Vrhuncu, nadškofijskemu kanc-
lerju za tako plemenite besede, g. Mirku Žerjavu in domačemu župniku
za prisrčne besede slovesa. Vsem jo priporočamo v trajen spomin.

Sinovi in hči

ZAHVALA

Ob boleči in nenadomestljivi izgubi našega
dragega očeta

JOŽETA RUSA

z Radovice pri Metliki

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, dobrim sosedom, prijate-
ljem in znancem, ki ste prišli od daleč in blizu ter nam stali ob strani v
najtežjih trenutkih in nam izrekli sožalje. Še posebej se tople zahvalju-
jemo zdravniku in patronažnim sestram, ki ste skrbeli zanj in mu lajšali
bolečine. Hvala vsem, ki ste pokojnega v tako velikem številu pospre-
mili na njegovi zadnji poti in mu pripravili tako lepo slovo.

Žalujoci: vsi njegovi

ZAHVALA

Delo in trpljenje —
bilo tvoje življenje.
Trpljenje si prestal,
zdaj pa v grobu mirno počivaj.

MARTIN KOLIGAR

iz Gor. Vrhpolja

Ob boleči izgubi našega očeta se zahvaljujemo vsem sorodnikom, soso-
dom, prijateljem, znancem, kolektivoma Iskra Hipot Sentjerneje, Bra-
mac Dobruška vas, ORL oddelku Splošne bolnišnice Novo mesto, GD
Vrhpolje za vso pomoč, izrečeno sožalje, podarjeno cvetje, sveče in
mašne darove. Posebna zahvala osebjem pljučnega oddelka Splošne bol-
nišnice Novo mesto in dr. Hudoklinovi za zdravljenje, župniku za
opravljen obred, GD za spremstvo in poslovilne besede ob odprtem
grobu. Najlepša hvala vsem, ki ste našega očeta pospremili do zadnjega
počitka.

Žalujoci: žena Marija, sinova Jože, Stane, hčerka Martina z
družinami in ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Utišnil tvoj je mili glas,
ostalo zlato je srce,
le sledi ostale so povsod
od dela pridnih rok.

V 80. letu starosti je umrla naša draga mami,
stara mami, tašča, setra in teta

MARIJA BRAJKOVEC

rojena Klemenčič
iz Gor. Suhorja 18

Ob boleči izgubi naše drage mame se zahvaljujemo prijateljem, sorod-
nikom, sosedom, sodelavcem OBRTI Črnomelj in Emone-blagovnica
Ljubljana, ZB Suhor ter vsem, ki ste jo pospremili na zadnji poti. Po-
sebna zahvala sosedu Tinci za ganljive besede ob odhodu izpred domače
hiše, gospodu župniku za besede tolažbe in pogrebni obred kakor tudi
pevkam iz Otovca.

Žalujoci: mož Janez, sinova Janez in Lado ter hčerka Darin-
ka z družinami

ZAHVALA

Po težki boleznini nas je v 73. letu zapustil dragi
mož, oče in stari oče

FRANC MAJZELJ

iz Metlike, Mestni trg 10

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste nam pomagali v teh žalostnih in
težkih trenutkih, izrekli sožalje, darovali vence in cvetje. Posebno se za-
hvaljujemo zdravstvenemu osebjem ZD Metlika, gospodu župniku za
opravljen obred, g. Gojku Jugu pa za poslovilne besede, vsem so-
rodnikom, prijateljem in sosedom, oktetu Vitis, Mestni godbi Metlika,
Društvu invalidov, Krki Novo mesto ter vsem, ki ste se od pokojnika
poslovlili in ga spremili na zadnji poti.

Žalujoci: žena Pepca, sinova Franci in Janez z družinami in
ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Delo, skrb, trpljenje —
tvoje bilo je življenje.
Trpljenje si prestala,
zdaj boš v grobu mirno spala.

V 86. letu starosti nas je zapustila naša draga mama, tašča, stara mama, prababica, teta
in svakinja

TEREZIJA ŠKOF

rojena Pavlovič
z Boldraža 5 pri Metliki

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za pomoč in podarjene vence
ter cvetje, enako tudi KS Slamna vas in ZB Slamna vas. Posebna zahvala dr. Bojanu Videtiču iz ZD Metlika
za lajšanje bolečin v bolezni. Iskreno se zahvaljujemo sosedu Jožetu Nemanicu za lepo organizacijo pogreba
in Jožici Humljan za ganljive besede slovesa pred domačo hišo. Hvala pevkam za lepo zapete žalostinke in
gospodu župniku za opravljen obred. Hvala vsem, ki ste z nami sočustvovali, nam izrekli sožalje, ter našo
mamo tako številno pospremili k zadnjemu počitku.

Žalujoci: vsi njeni

ZAHVALA

Nihče ne ve, kako boli,
ko žene - mame v hiši ni.
Ko solza koga bi rešila,
bi tebe, žena - mama, obudila.

V 84. letu nas je zapustila naša draga žena, mama, setra in teta

PEPCA BERLOGAR

iz Martinje vasi 21 pri Mokronogu

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste nam izrekli sožalje, sorodnikom, sosedom in znancem za podarjene
maše, vence, cvetje in sveče. Hvala dr. Anici Dolenski, dr. Žnidaršiču, osebjem nevrološkega oddelka bolnišni-
ce Novo mesto za lajšanje bolečin, g. župniku za lepo opravljen obred in vsem, ki ste pokojno spremili na
njeni zadnji poti.

Žalujoci: mož Jože, hčerka Majda, sestra Tončka in Francka ter ostalo sorodstvo

Andreja Jamšek

Malokateremu mlademu človeku so bile razmere tako naklonjene, da je lahko po skromnih petih letih delovnih izkušenj zasedel direktorski stolček. Andreja Jamšek, ki je okoli novega leta postala direktorica M-Kmečke zadruge v Sevnici, se je to zgodilo. Jamškova se ni znova pojavila v kolektivu, ki ga je dodobra spoznala, ko je bila poldrugo leto vodja finančno-računovodskega sektorja, da bi delala nekakšno kariero. Zdi se, da je ravno dovolj skromna in hkrati ambiciozna. O tem ravnovesju pravi tudi to, da se ji ni zdelo pomembno omeniti, da je kot odlična studentka na ljubljanski ekonomski fakulteti (povprečno oceno je imela 9,8!) dobila za svojo diplomsko nalogo celo Kidričevo nagrado. To je "izdal" njen mož Milan, s katerim sta si v Kamenici pri Krmelju postavila novo hišo. Andreja pove, da je imela tolikšno štipendijo, kolikor ni imel marsikdo plače, in je res lahko izdatno prispevala za skupni dom.

V življenju ji sicer ni bilo nič

podarjenega. Na domačiji na Gaberju pri Tržišču so imeli starši 8 ha zemlje. Čeravno je tamkaj zemlja neprimerno bolj rodovita kot ob njenem novem domu, 8 ha obdelovalne zemlje v Gaberju ni zadoščalo, da bi starši trem hčeram lahko omogočili šolanje, kot bi si želele. "To je bil še čas množičnega zaposlovanja v sevnški inuistriji, v Lisci in Jutranjki. Zelela sem postati učiteljica. Ko sem dobila štipendijo iz združenih sredstev, sem se odločila za šolanje na novomeški gimnaziji," pripoveduje Jamškova. Med študijem ekonomije je bila štipendistka zadruge. Kadrovska štipendija od drugega letnika dalje ji je ob že omenjenih najvišjih ocenah prinesla gnotno varnost. Na fakulteti se je odločila za finančne vede, ker, kot pravi, "rada premetava ševilke".

Andreja ni tuje navezovanje stikov z ljudmi. Vrata pisarne prikupne direktorice vsak dan odpre veliko kmetov (v zadruzi jih je okrog 130), sodelavcev in poslovnih partnerjev. Jamškova je prepričana, da imajo kmetje pri njih vsaj tolikšne ugodnosti kot pri konkurenci. Zato so jo zabolele pristranske kritike na občnem zboru govedorejcev, in to iz ust tistih, ki imajo od te zadruge največjo korist. Na splošno pa o današnji kmetijski politiki meni, da ne pelje v pravo smer. Kmetijski minister dr. Osterc je po njenem mnenju nemočen sprčo "trde roke" njegovega kolega dr. Kračuna. Bo Jamškova kot novopečena kmetijska sekretarka v sevniskem izvršnem svetu bolj prodorna?

PAVEL PERC

32. SALAMIADA V SEVNICI

SEVNICA - Najpozneje do 8. ure 10. marca morajo tisti, ki bi radi tudi letos sodelovali na najstarejšem in najbolj cenjenem tekmovalju salamarijev v Sloveniji, prinesiti svoje izdelke, salame in klobase, v Vrtoškovo gostilno, da jih bo pregledal medobčinski veterinarski inšpektor. Uradno pa se bo pričela 32. salamiada v Sevnici v sredo, na 40 mučenikov dan, ob 15. uri. Glavni pokrovitelj M-Agrokombinat Krško, Vinska klet Kostanjevica-Leskovec, bo za najboljše salamarije prispeval kar 6 steklenič slovenskega vinskega prava, na katerega so Krčani upravičeno ponosni (vsaka steklenička je vredna 70 mark!), in 50 buteljčk cvička. Seveda bodo salamariji prejeli še druge praktične nagrade za izdelke, ki jih bo spet ocenila komisija pod vodstvom upokojenega medobčinskega veterinarskega inšpektorja Borisa Stariha.

TRINOZI PRISČANEC — V svoji veliki jati je trinogega piščanca našla Slavka Turk s Sel pri Ratežu, potem ko je že štirideseti dan svojega življenja veselo s tremi nogami korakal med čisto navadnimi pički. Ker je piščanče bedro najlepši in najboljši kos, bi bilo kar dobro, da bi se razmnoževali še takšni piščanci, ki bi imeli štiri bedra in še več. (Foto: J. P.)

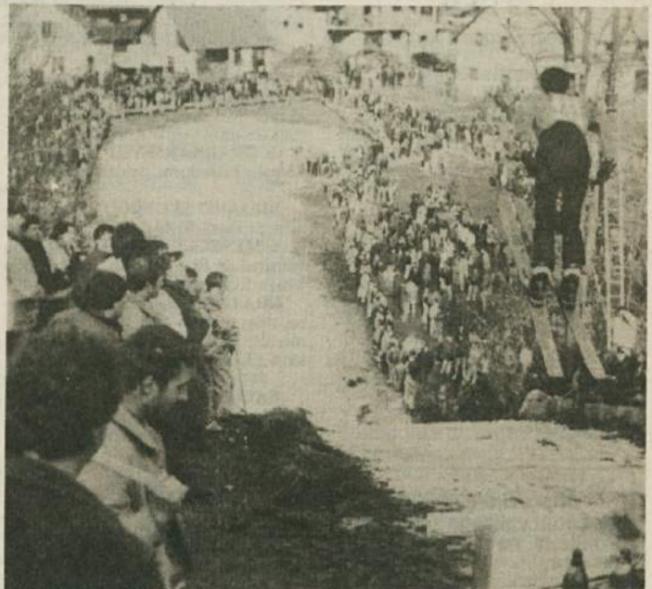
Najprej je zmagala vas Zabrdje

Z nedeljske smučarske prireditve v Zabrdju pri Mirni, kjer so na pragu pomladi priredili tradicionalne skakalne tekme — Med veterani najboljši Dolenjci

ZABRDJE PRI MIRNI — Ta kraj z nekaj deset hišami, skrit bogu za hrbtom, postaja prava dolenjska Planica. Na nedeljski tekmi je bilo skorajda premalo travnikov, da bi parkirali vsi avtomobili, s katerimi se je na ogled smučarskih skokov in umetnega snega pripeljalo 2000 obiskovalcev. Takšno je Zabrdje le enkrat na leto - vse od leta 1987, ko so tamkajšnji smučarski navdušenci prvič pripravili tekmo. Iz leta v leto so svojo skakalno napravo, katere iztek je na travnatem dvorišču prav sredi vasi, dograjevali tudi po načrtih znanejšega mojstra skakalnic inž. Janeza Goriska. Sedanja naprava omogoča skoke tudi do 35 metrov.

Za tekmo dalj časa dela cela vas. Letos je bilo dela še nekaj več, saj snega ni bilo niti po najbolj zakonitih grapah, od koder so ga leta nazaj vozili na hrbet skakalnice. V vas so pripeljali snežni top. Izposodili so si ga v Begunjah in tri noči »bruhali« sneg ter na koncu zmagali. Tako je bil za nedeljski dogodek poleg skokov zanimiv tudi umetni sneg. Tej zmagi so se čudili tudi skakalci smučarskega kluba Ilirija - Center iz Ljubljane, ki so jih povabili na Dolenjsko. Kar nekajkrat so telefonirali v Zabrdje, če to ni nova potegavščina, in ko so prišli, so dali »kapo dol«.

Na tekmi se je zbralo kar 58 tekmovalcev, ki so se za naslove najboljših potegovali v treh kategorijah. Med že prekaljenimi mojstri skakalnih smučarjev iz Ljubljane, so se poganjali v dolino skorajda enakovredno tudi domačini iz Zabrdja, z Mirne, iz Birčne vasi, Šentjerneja, Krškega in od drugod. Med mladinci so prvih pet mest osvojili ljubljancani. Prva štiri mesta so dosegli tudi pri članih, na peto mesto pa se je uvrstil Janez Globočnik, član Cvetličarne Lilija iz Krškega. Zato pa so Dolenjci slavili med veterani.

SKOKI — PRAZNIK ZABRDJA — Če ne po drugem, ta mali kraj pri Mirni Dolenjci poznajo po vsakoletni tekmi v smučarskih skokih.

Kaj je na sliki?

3.000 SIT ZA PRAVILEN ODGOVOR — Kip »Rimljanke« v zdravilišču Šmarješke Toplice, ki smo ga zastavili za uganko prejšnjega tedna, za večino naših bralcev ni bil pretrd oreh. Seveda smo pri žrebu upoštevali tudi odgovore, kot npr. kip vodnarke ali spomenik v Šmarjeških Toplicah, pojasnil, da je bil kip prenesen iz pred mestne hiše v Šmarješke Toplice, pa smo bili še posebej veseli. Največ sreče pri žrebu je imela tokrat Cirila Divjak, Hmeljska 4, p. Kostanjevica. Povabilo k nagradni igri velja še naprej, kupon z izpolnjenimi podatki prilepite na dopisnico in pošljite na naslov: Dolenjski list, p.p. 130, Novo mesto! Za žrebanje bodo prišli v poštev vsi, ki bodo odgovore poslali do ponedeljka, 8. marca.

Kaj je na sliki?

Moj naslov:

Kupone pošljite na dopisnici na naslov: Dolenjski list, p.p. 130, 68000 Novo mesto

»Halo, tukaj je bralec Dolenjca!«

Draga grobnina v Krškem — Šopek cestnih problemov — Jeza zaradi telefonskih dvojčkov v Butoraju — Kdo naj ima prednost v slovenskem vrtcu?

Osnutek odloka o ulicah v Novem mestu, ki ga je nedavno sprejela novo-meška občinska skupščina in ga dala v javno razpravo, že odmeva med ljudmi. Marija Hlišč s Ceste herojev v Novem mestu je svoje in svojih znancev mnenje povedala kar po dežurnem telefonu Dolenjskega lista. »Nismo proti spremembam imen, pa tudi zanje nismo najbolj, saj bodo prinesle veliko dela in stroškov. Če pa bo sprejeto, da se jih spreminja, bi predlagala, da bi na nekdanja mesta vrnilo tudi stara znamenja in vodne črpalke. Te so bile v Vrhovčevi ulici pri Jakopinovi hiši, v Pugljevi ulici pri nekdanjih javnih straniščih ter v Ulici telcas nasproti Brudarjeve hiše.« Bomo videli, kaj bo iz tega.

Prav tako bomo videli, kakšne namene ima gospod, ki zemljo in kameenje, dobljeno z napeljevanjem kanalizacije na Brodu, odvažava ravno na obrežje Krke, kar hudo jezi bralko Marijo. Nek razlog že mora biti, da ga nihče od odgovornih pri tem ne ovira.

S. K. iz Krškega je v imenu večjega števila sosesčanov sporočila, da resno razmišljajo o bojkotu plačevanja grobnine. »Kako si Kostak drzne tako dražiti grobove? Lani smo za tiste 4 kvadratne metre plačali 560 tolarjev, sedaj smo dobili položnice za 3.150 tolarjev. Kako naj reveži vse to plačamo?« sprašuje S. K. Teško, kajpada, a komu v tej državi je za reveža še kaj mar? Kostak pa ima gotovo izdelane kalkulacije, da bodo s tako ceno komaj prišli skozi pri vzdrževanju grobov.

Bralec P. iz Dobrave pri Dobriču se še ne ukvarja s takimi problemi, rad pa bi se vozil po boljših cestah. Misli, da bi bil zdaj res že čas, da bi asfaltirali cesto med Žužemberkom in Dobravo, kar je bilo načrtovano že leta 1984.

Prav res, a tudi cestam se v prihodnje podobno kot revežem obeta »stiskanje pasu«. Kako je s konkretnim primerom, bomo odgovor še poiskali.

Na cestne zagate je opozoril tudi Janez Z. iz Mirne Peči. Pričakuje, da bo Cestno podjetje vendarle popravilo kritično cesto skozi Žabjak, na kar je že opozoril. Pri gostilni Drenik v Bršljuni naj bi namestili ogledalo, saj je križišče s spremembo prednostne ceste manj varno. Pred novomeškim zdravstvenim domom, upa, da bodo na novo začrtali parkirna mesta, saj nekateri sedaj parkirajo kar čez dve in še povečujejo neznošno gnečo. Nekaj parkirnih mest bi po njegovem lahko pridobili tudi pri kiosku pod bolnišnico, če bi jih zarisali. Upajmo, da bodo odgovorni reagirali na vse te predloge. Janez pa tudi čaka, kdaj se bo kdo spomnil pospraviti kup steklene volne, ki ga je že pred tedni nekdo očitno izgubil ravno pri tabli v Mirni Peči.

Bralka iz Novega mesta ponovno javno prosi Elektro, naj popravijo luč nad Znančevimi njivami. Že dva meseca hodijo po temi, ker so vsi klici na Elektro ostali brez odziva.

Druga bralka iz Novega mesta sprašuje Tilio, ki je na Ljubljanski cesti postavila velik pano o varnem pripetem vozniku, kaj je s peči. Ti da se sedaj nimajo kam umakniti pred podivjanimi šoferji in prho iz luž. Jezi jo tudi, da so zaradi table obsekali prekrasen grm in da tam okrog leži polno svinjarje z odpadlim jesenskim listjem vred. Jezijo pa jo tudi plače poslancev v slovenskem parlamentu.

Delavka iz metliške Beti se je odzvala na zapis v DL o metliškem vrtcu. »Zakaj imajo vsi večje pravice do njega kot Metličani, ki smo zanj dajali samoprprispevek, in zakaj za hrvaške otroke plačujejo minimalno, za naše morajo pa samohranilke polno?« Sprašuje se tudi, do kdaj bodo odpuščali predvsem domačine, medtem ko delavci z one strani Kolpe še kar lahko delajo.

Butorajce — v njihovem imenu je klical bralec M. — pa jezi telefonija.

HALO — ALO PIZZA!
☎ (068) 24-415
ZARADI VAS

KLIC V SILI
NOVO MESTO - Ta četrtek vas bo med 18. in 20. uro pri telefonu 23-304 čakala pedagoginja Marija Gabrijelčič.

Pred mesecem so telefone sicer dobili, a razen nekaj pomembnejšev (posebej je bil omenjen Jože Perušič), ki se sedaj delajo nevedne, in sicer dvojčke, o katerih pred in med gradnjo omrežja, za kar so prispevali vsi enako, ni bilo govora. Ko so se pritožili na pošto, jih je ta poslala hladit jezo oz. iskati pravico v krajevnem skupnost. Sicer pa da so lahko kar zadovoljni. Naročnina za dvojčka je nekaj manjša, pa tudi manj impulzov bo treba plačati, ker bo morda na ta račun kak pogovor manj.

Delavec J. iz črnomaljske Adrie je potožil, da že več kot leto dni dobivajo namesto polovice plače listine, ki naj bi jih »novčili« v primeru stečaja. Prepričan je, da pri nas manjka zakon o osebni odgovornosti, zato pa se dogajajo take stvari.

Z. L.-D.

Delovni čas: od 21. do 04. ure
petek in sobota: disko glasba
ob nedeljah: evergreeni

v petek, 5. marca
ANSAMBL FORUM

v nedeljo, 7. marca
MIRAN RUDAN

v petek, 12. marca
ČUKI
Veliko zabave!

ITALIJANSKA KUHINJA NA OTOČCU

OTOČEC - Italijanska kuhinja je prav gotovo med najbolj razširjenimi na svetu, pa tudi pri nas je povpraševanje po njej vse večje. Hotel grad Otočec je izkoristil izjemno prilžnost in povabil na Dolenjsko kuharskega mojstra Antonia Forcello iz Brescice. Če želite poiskovati prave italijanske specialitete, vas Motelska restavracija na Otočcu vabi v petek in v soboto od 20. ure dalje. Postregli vam bodo npr.: mariniran losos s koprom, lazanje, njoke z gorgonzolo, jastog v žametni omaki itd.

JUTRI VERDERBER V DALLASU

KOČEVJE - Predstavitelj naj-novejših kasete ansambla Tonija Verderberja bo jutri, 5. marca, ob 20. uri v gostišču Dallas v Gornjih Ložinah pri Kočevju. Poleg Tonija Verderberja in njegovca ansambla bo ob tej priložnosti nastopil še ansambel Modra kronika iz Novega mesta, nastopajoče pa bo napovedoval in skrbel za njihovo dodatno zabavo še humorist Toni Gašperič.

NE MORE GA DOBRO RAZUMETI

- Samo trenutek, gospod Predalnik. Saj ste vi moj poslanec v državnem zboru, kajne?
- Sem. In ponosen sem na to, da zastopam v Belem mestu takšne ljudi, kot ste vi.
- Vestite, v naši vasi še nimamo elektrike. To je zelo nerodna stvar.
- Popolnoma vas razumem.
- Z vodo ni nič boljše. Kopalni smo jarko, vsako gospodinjstvo je dalo denar, vode pa od nikoder. V hiše pa pranje, kuhanje, napajanje živine. Ko je suša, smo odvisni od gasilcev, ker so vodnjaki prazni.
- Razumem vašo stisko.
- Oprostite, da izkoriščam priložnost, toda človek nikoli ne ve, kdaj vas bo ponovno videl.

- Kar, kar!
- Naša vas nima javne razsvetljave. Odrasli se že nekako znajdemo, toda otroci! Pozimi prihajajo iz šole že v popolni temi. Bojimo se zanje. Razumite nas. Vedno več lopovov je na tem svetu.
- Če mislite, da vas ne razumem, se motite.
- Rekel vam bom še za lekarno.
- Vsaka vas res ne more imeti lekarn.
- Sploh ne gre za to, gospod Predalnik. Lekarna je v Repičevi Dragi, to je v redu.
- Potem ni glede tega problema.
- Pa je! Repiška lekarna dela samo do sedmih zvečer. Po tej uri moramo z recepti za nujna

zdravila v dvajset kilometrov oddaljeno Zgornjo Repičevo Drago. To pa je vse prej kot prijetno.
- Razumem vas.
- Vi, gospod Predalnik, imate kot poslanec državnega zbora nekaj tisoč mark plače. Jaz delam v Hitrokalu za tristo mark mesečno.
- Nisem vas dobro razumel. Lahko ponovite?
- Rekel sem, da delam v Hitrokalu za tristo mark na mesec.
- Moram priznati, dragi gospod, da vas ne razumem. La kako lahko s to mizerijo sploh preživite?

TONI GAŠPERIČ

Halo, tukaj DOLENJSKI LIST!

Novinarji Dolenjskega lista si želimo še več sodelovanja z bralci. Vemo, da je težko pisati, zato pa je lažje telefonirati. Če vas kaj žuli, če bi radi kaj spremenili, morda koga pohvalili, ali pa le opozorili na zanimiv dogodek iz domačih krajev, pokličite nas! Pristuhnilo vam bomo, zapisali, morda dali kakšen nasvet, poiskali odgovor na vaše vprašanje ali kaj podobnega. Na voljo smo vam vsak četrtek zvečer, med 18. in 19. uro na telefon (068)23-606. Dežurni novinar vam bo rad pristuhnil.